

Til formandskabet i Hovedstadens Letbane I/S

Jakob Thomasen, formand
Trine Græse, næstformand
Nicolai Kampmann, næstformand

Indkaldelse til formandskabet

Hermed indkaldes til interessentskabsmøde i Hovedstadens Letbane I/S den 4. april 2024, kl. 13.00 – 15.00.

Interessentskabsmødet afholdes på Hovedstadens Letbanes kontrol- og vedligeholdelsescenter, Ballerup Boulevard 201, 2600 Glostrup.

Interessentskabsmødet er Hovedstadens Letbanes øverste myndighed, og interessenterne (de 11 kommuner og regionen) udøver deres beføjelser på interessentskabsmøderne. Interessenterne har beføjelse til at træffe beslutning om ethvert forhold vedrørende Hovedstadens Letbane på interessentskabsmøderne.

./. Der er vedlagt dagsorden med tilhørende bilag til mødet.

Med venlig hilsen

Carsten Riis
Administrerende direktør

**Hovedstadens
Letbane**

Metrovej 5
DK-2300 København S
dinletbane.dk

T +45 3311 1700
E info@dinletbane.dk

21-03-2024

Til interessenterne i Hovedstadens Letbane:

Region Hovedstaden
Lyngby-Taarbæk Kommune
Gladsaxe Kommune
Herlev Kommune
Rødovre Kommune
Glostrup Kommune
Albertslund Kommune
Brøndby Kommune
Høje-Taastrup Kommune
Hvidovre Kommune
Vallensbæk Kommune
Ishøj Kommune
Transportministeriet (*tilskudsmyndighed*)

Indkaldelse til interessenterne

Hermed indkaldes til interessentskabsmøde i Hovedstadens Letbane I/S den 4. april 2024, kl. 13.00 – 15.00.

Interessentskabsmødet afholdes på Hovedstadens Letbanes kontrol- og vedligeholdelsescenter, Ballerup Boulevard 201, 2600 Glostrup.

Interessentskabsmødet er Hovedstadens Letbanes øverste myndighed, og interessenterne (de 11 kommuner og regionen) udøver deres beføjelser på interessentskabsmøderne. Interessenterne har beføjelse til at træffe beslutning om ethvert forhold vedrørende Hovedstadens Letbane på interessentskabsmøderne.

./. Der er vedlagt dagsorden med tilhørende bilag til mødet.

Med venlig hilsen

Jakob Thomasen
Bestyrelsesformand

**Hovedstadens
Letbane**

Metrovej 5
DK-2300 København S
dinletbane.dk

T +45 3311 1700
E info@dinletbane.dk

21-03-2024

Til revisor i Hovedstadens Letbane I/S

Indkaldelse til revisor

Hermed indkaldes til interessentskabsmøde i Hovedstadens Letbane I/S den 4. april 2024, kl. 13.00 – 15.00.

Interessentskabsmødet afholdes på Hovedstadens Letbanes kontrol- og vedligeholdelsescenter, Ballerup Boulevard 201, 2600 Glostrup.

Interessentskabsmødet er Hovedstadens Letbanes øverste myndighed, og interessenterne (de 11 kommuner og regionen) udøver deres beføjelser på interessentskabsmøderne. Interessenterne har beføjelse til at træffe beslutning om ethvert forhold vedrørende Hovedstadens Letbane på interessentskabsmøderne.

./ Der er vedlagt dagsorden med tilhørende bilag til mødet.

Med venlig hilsen

Johan Emil Settergren
Direktionssekretær

**Hovedstadens
Letbane**

Metrovej 5
DK-2300 København S
dinletbane.dk

T +45 3311 1700
E info@dinletbane.dk

21-03-2024

Dagsorden interessentskabsmøde den 4. april 2024

Mødet afholdes på Kontrol- og vedligeholdelsescentret i Glostrup, Ballerup
Boulevard 201, 2600 Glostrup, kl. 13.00-15.00.

Der afholdes møde i Borgmesterforum umiddelbart inden interessentskabsmødet.

Dagsorden	Bilag
1. Velkomst og godkendelse af dagsorden	-
2. Revideret langtidsbudget og ændret tilbagebetalingstid på gæld til finansiering af anlægsfordyrelsen fra 2023	I10-02-01
- Forudsætningsark – Hovedstadens Letbanes langtidsbudget 2024	I10-02-02
- Langtidsbudget for 2024	I10-02-03
3. Godkendelse af årsrapport for Hovedstadens Letbane I/S for 2023	I10-03-01
- Årsrapport 2023	I10-03-02
4. Gennemførelse af compliancetest for Hovedstadens Letbane 2024	I10-04-01
- Opfyldelse af anbefalinger i forhold til statens ejerskabspolitik	I10-04-02
- Opfyldelse af anbefalinger fra Komiteen for god Selskabsledelse	I10-04-03
- Kompendium for god selskabsledelse 2024	I10-04-04
5. Fremdrift for anlægget af letbanen på Ring 3	I10-05-01
- Status Letbane, afrapportering februar 2024	I10-05-02
- Status på letbanebyggeriet februar 2024	I10-05-03
6. Eventuelt	-

Revideret langtidsbudget og ændret tilbagebetalingstid på gæld til finansiering af anlægsfordyrelsen fra 2023

Indstilling

Det indstilles, at ejerne godkender revideret langtidsbudget og ændret tilbagebetalingstid til 2072 (scenarie D).

Baggrund

Letbanens økonomi er tilrettelagt som en samlet økonomi, der inkluderer både udgifter til anlægsomkostninger (anlæg af banen), driftsrelaterede anlægsomkostninger (f.eks. køb af tog, kørestrømsmaster osv.), reinvesteringer, driftsomkostninger og passagerindtægter.

Til afvikling af selskabets gæld betaler ejerne – 11 kommuner og Region Hovedstaden – et fast årligt beløb til selskabet i henhold til de indgåede betalingsaftaler i forbindelse med stiftelsen af Hovedstadens Letbane I/S.

I sommer 2023 førte en gennemgribende revurdering af projektets anlægsbudget til en opskrivning af projektets anlægsbudget på 1,1 mia. kr. inkl. reserver. Det samlede anlægsbudget er dermed nu på 9,3 mia. kr.

De årlige indbetalinger fra ejerne forhøjes, så det svarer til det nye budget. Den nuværende økonomi er i juni 2023 godkendt med forudsætningen om, at ejerne betaler et fast beløb årligt til selskabet med henblik på, at den samlede anlægsgæld skal være tilbagebetalt i 2069. Dette indebærer en forlængelse af tilbagebetalingstiden med 10 år.

På vegne af ejerkredsen skrev Region Hovedstaden og Gladsaxe Kommune hhv. den 9. maj og den 7. juni 2023 til transportministeren med henblik på at få muliggjort en forlængelse af tilbagebetalingstiden. Transportministeriet meddelte den 18. september 2023, at ministeren ikke havde mulighed for at imødekomme ejernes ønske.

Nyt scenarie

På baggrund af ministerens meddelelse om ikke at kunne imødekomme ejernes ønske om forlængelse af tilbagebetalingstiden bad ejerne på kvartalsmøde den 19. december 2023 selskabet om at se på andre mulige scenarier for tilbagebetaling af gælden.

Nedenfor præsenteres et scenarie for ændret tilbagebetaling – scenarie D. Scenariet er sammenlignet med de tidligere modeller.

Selskabet har lavet nedenstående beregninger med udgangspunkt i det langtidsbudget bestyrelsen godkendte på bestyrelsesmødet i juni 2023.

Den årlige ekstrabetaling fra ejerne i langtidsbudgettet fra juni 2023 er på 33 mio. kr. årligt i 2023-priser med betalingsstart i 2025 (scenarie A).

Ejerne har efterfølgende besluttet at ekstrabetalingen (samt betaling til de driftsrelaterede anlægsinvesteringer) først skal begynde i 2026, hvilket medfører at ekstrabetalingen stiger til 38 mio. kr. årligt i 2023-priser (scenarie B).

I det tilfælde hvor afdragsperioden ikke forlænges vil ekstrabetalingen stige med 50 mio. kr. – til i alt 88 mio. kr. årligt (scenarie C).

Tabel 1: Scenarier for tilbagebetaling af gæld, årlig ekstra betaling

2023-priser (mio. kr.)	Kommunerne	Region Hovedstaden	Total
Gældende langtidsbudget med forlængelse til 2069 med start i 2025 (scenarie A)	19	14	33
Gældende langtidsbudget med forlængelse til 2069 (scenarie B)	22	16	38
Gældende langtidsbudget uden forlængelse til 2069 (scenarie C)	50	38	88
Ændret afdragsprofil (scenarie D – trin 1)	37	28	65
Udskillelse af 25-års reinvesteringen (scenarie D – trin 2)	25	18	43

Scenarie D – to trin

Scenarie D bygger på en model med to trin, jf. figuren ovenfor.

Det første trin går på, at afdragsprofilen ændres, således de enkelte års lånoptagelser får hver deres afdragshorizont på 40 år. Første lånoptagelse i 2016 vil således være afdraget i 2056, mens sidste lånoptagelser i anlægsperioden er i 2025, og denne vil således være afdraget i 2065. Gælden vil derved være afdraget i 2065 og fortsat afviklet indenfor anlæggets levetid. Den årlige ekstrabetaling fra 2026 vil således kunne reduceres til 65 mio. kr. i 2023-priser (scenarie D – trin 1). I det nuværende langtidsbudget er alle lån uanset lånoptagelse tidspunkt sat til at være afdraget i 2059/2069.

Andet trin i scenarie D bygger videre på ovenstående og indeholder udover en ændret afdragsprofil også en forudsætning om, at finansieringen af 25-års reinvesteringen (indkøb af nye tog) udskilles. Udover at ændre afdragsprofilen, vil ejernes ekstrabetaling fra 2026 kunne reduceres til 43 mio. kr. årligt i 2023-priser.

Ved en særskilt finansiering af 25-års reinvesteringen vil året for tilbagebetalingen af selskabets gæld forlænges. Med en startbetaling i 2050 på 152 mio. kr. i 2023-priser, svarende til 15 pct. af lånebeløbet til 25 års investeringen (budgettet) og med en årlig betaling på 37 mio. kr. i 2023-priser (beregnet ud fra en lånehorizont på 40 år) vil selskabet gæld være afviklet i 2072. Dette vil således fortsat være indenfor anlæggets levetid. Det forudsatte driftsoverskud i selskabet i perioden frem til 2072 vil i dette scenarie bidrage til finansiering af 25-års reinvesteringerne. Nedenstående tabeller viser de årlige tilbagebetalinger i perioden 2026-2072 i henholdsvis 2023-priser (tabel 2.1) og 2024-priser (tabel 2.2.)

Tabel 2.1: Scenarie D tilbagebetaling af gæld – ejernes årlige indskud

2023-priser (mio. kr.)		2026-2049	2050	2051-2056	2057-2059	2060-2065	2066-2072
Udskillelse af 25-års reinv.	Anlæg A	135	135	135	133 - 128	114 - 18	0
	Anlæg D	99	99	99	97 - 94	83 - 13	0
	Ekstra betaling	43	43	43	43 - 41	36 - 5	0
	25-års reinv.	0	152	37	37	37	37
Total		277	429	314	310 - 300	270 - 73	37

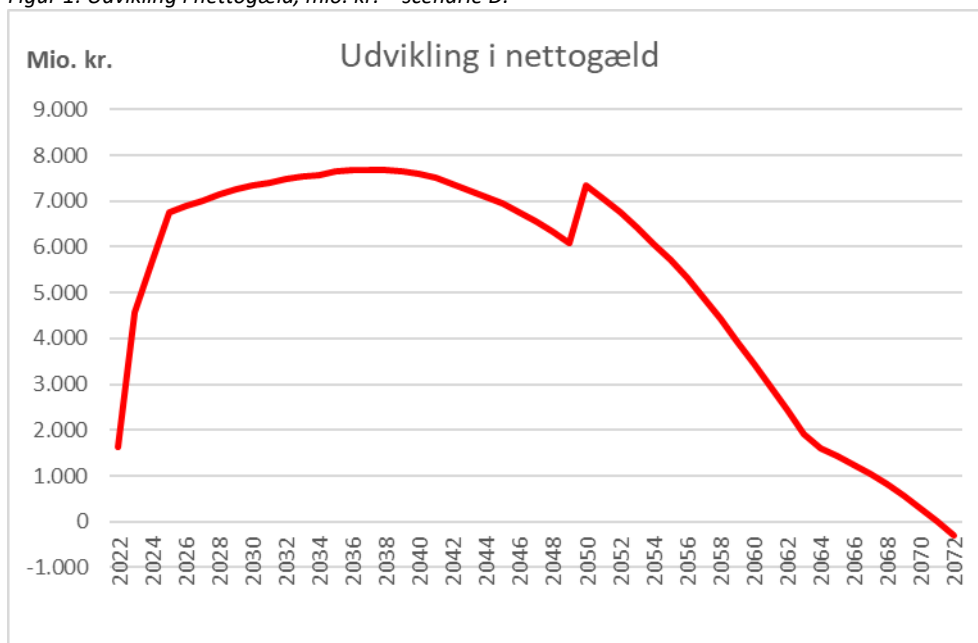
Tabel 2.2: Scenarie D tilbagebetaling af gæld – ejernes årlige indskud

2024-priser (mio. kr.)		2026-2049	2050	2051-2056	2057-2059	2060-2065	2066-2072
Udskillelse af 25-års reinv.	Anlæg A	145	145	145	143 - 138	122 - 19	0
	Anlæg D	107	107	107	105 - 101	90 - 14	0
	Ekstra betaling	45	45	45	44 - 42	38 - 6	0
	25-års reinv.	0	171	42	42	42	42
Total		297	468	339	334 - 323	292 - 81	42

Scenarie D vurderes at ligge inden for Indenrigsministeriets løbetidsbestemmelser i hhv. den kommunal- og regionale lånebekendtgørelse, i det gælden afdrages inden for 40 år fra lånoptagelsestidspunktet. Ligeledes er gælden afviklet inden for anlæggets forudsatte levetid. Dermed kan der ved en forlængelse af afdragsperioden fortsat stilles sikkerhed for lånet gennem projektets egenverdi.

I scenarie D vil ejernes indskud til 25 års reinvesteringen indgå som en del af betalingsaftalerne, således selskabet fortsat har sikkerhed for finansiering af ny togflåde efter 25 års drift.

Figur 1: Udvikling i nettogæld, mio. kr. – scenarie D.

Scenarie D er en finansiel holdbar løsning for finansieringen af Hovedstadens Letbane, som vurderes at kunne håndteres i de enkelte ejeres respektive budgetter, og som ikke indebærer yderligere statslig medfinansiering.

Videre proces

Bestyrelsen godkendte scenarie D på et ekstraordinært bestyrelsesmøde den 23. januar, hvorefter ejerne har behandlet sagen i deres politiske fora efterfølgende. Nu forelægges sagen for interessenterne til endelig godkendelse på interessentskabsmødet d. 4. april 2024, jf. selskabets vedtægter.

Herefter vil selskabet betegne 2030 som et fikspunkt for, hvornår selskabet igen vurderer projektets totaløkonomi og evt. foretager justeringer i langtidsbudgettet. Årene efter ibrugtagning af banen frem til 2030 vil herefter blive refereret til "ibrugtagningsårene". Dermed vil selskabet skabe ro om totaløkonomien for projektet, og forventningsafstemme med ejerne, at næste mulige revision af økonomien sker, når projektet er på den anden side af anlægsfase. Dermed har banen været i drift i nogle år og der er en afklaring om evt. voldgiftssager, således grundlaget for opdatering af økonomien er til stede.

Forudsætningsark - Hovedstadens Letbanes langtidsbudget 2024

Hovedstadens Letbanes langtidsbudget viser forventningerne til den langsigtede økonomiske udvikling i selskabet.

Langtidsbudget 2024 er opdateret med interessentskabets beslutning april 2024 vedrørende finansiering af budgetudvidelsen efter revurdering af projektets anlægsbudget. Finansieringen af budgetudvidelsen sker ved dels at forhøje ejernes indbetalinger fra 2026 og fremefter, dels ved at ændre ejernes afdragsprofil således at de enkelte års lånoptagelser frem mod 2026 får hver deres afdragshorisont på 40 år. Ligeledes udskilles finansieringen af den budgetterede 25-års reinvestering (indkøb af nye tog mm.), så denne finansiering også får sin egen særskilte afdragshorisont.

Forudsætninger for langtidsbudgettet

Langtidsbudgettet er angivet i løbende priser:

Anlægsomkostninger

1. Anlægsomkostningerne til etablering af en letbane på Ring 3 er fastlagt med udgangspunkt i det godkendte reviderede anlægsbudget for gennemførelse af letbanen på Ring 3 fra juni 2023. Totaludgiften er på 7,6 mia. kr. i 2024-priser.
2. Reinvesteringerne i forbindelse med letbanen på Ring 3 er baseret på forudsætningerne i principaftalen og udgør hvert 10. år 41 mio. kr. og hvert 25. år 1.142 mio. kr. i 2024-priser.

Driftsrelaterede anlægsinvesteringer

3. De driftsrelaterede anlægsinvesteringer i forbindelse med etablering af en letbane på Ring 3 er fastlagt med udgangspunkt i det godkendte reviderede anlægsbudget for gennemførelse af letbanen på Ring 3 fra juni 2023. Dette budget er på 1,7 mia. kr. i 2024-priser.

Driftsresultat

4. Passagertallene er fastlagt med udgangspunkt i passagerprognose baseret på den senest opdaterede trafikmodel. I perioden 2025-2030 er der forudsat et trafikalt passagerindsving.
5. Ved takstforudsætningerne er der taget udgangspunkt i den realiserede passagerøkonomi i 2022 for buslinje 300S. Den gennemsnitlige pris pr. passager er fremskrevet til 2024-priser med det udmeldte takststigningsloft. Desuden er der efter 2024 indarbejdet en forventet takstudvikling ud fra forventningerne i Konvergensprogram 2022 og Transportøkonomiske enhedspriser.
6. Driftsudgifterne er estimeret med udgangspunkt i de indgåede drifts- og vedligeholdelseskontrakter.

Til imødegåelse af forventelige meromkostninger vedrørende driften af letbanen er der indarbejdet en årlig driftsreserve.

Finansiering

7. Ejernes årlige indbetalinger til finansiering af anlægsomkostninger er baseret på de indgåede betalingsaftaler i forbindelse med selskabets stiftelse. Betalingerne til og med 2025 udgør 81 mio. kr. samlet for kommunerne og 68 mio. kr. for Region Hovedstaden.

De årlige indbetalinger er fra og med 2026 forhøjet på baggrund af det reviderede anlægsbudget og den ændrede afdragsprofil. Kommunernes samlede årlige betaling fra 2026 udgør herefter 102 mio. kr. og Regionens betaling udgør 88 mio. kr. i 2024-priser. Indbetalingerne løber frem til 2065 og falder i perioden 2057 – 2065 forholdsmæssigt i forhold til lånoptagelsen.

8. Ved letbanens overgang til passagerdrift er indarbejdet en årlig indbetaling til finansiering af driftsrelaterede anlægsinvesteringer inkl. reinvesteringer. Kommunernes samlede årlige betaling udgør 60 mio. kr. i 2024-priser, og Region Hovedstadens årlige betaling udgør 47 mio. kr. i 2024-priser. Indbetalingerne starter i 2026 løber frem til 2065 og falder i perioden 2057-2065 forholdsmæssigt i forhold til lånoptagelsen.
9. Til finansiering af 25-års reinvesteringen indbetaler ejerne i 2050, 171 mio. kr. (2024-priser) svarende til 15 pct. af lånebeløbet til 25-års reinvesteringen (indkøb af nye tog mm.) samt 42 mio. kr. (2024-priser) årligt i perioden 2051 – 2072.

Øvrige forhold

10. Letbanen er momsregistreret, hvorfor selskabets nettoindtægter fra drift af letbanen er fratrukket moms, mens momsudgifter ved anlæg af letbanen afløftes.
11. Ved forrentning af gæld tages højde for selskabets aftaler om renteafdækning. Gæld ud over renteafdækning forrentes med en realrente på 3 pct. p.a. På kort sigt tages desuden hensyn til selskabets faktiske renteforventninger.
12. Det forudsættes, at alle priser efter 2024 stiger med 2 pct. p.a.

Langtidsbudget for 2024 for Hovedstadens Letbane - januar 2024

(mio.kr.) løbende priser

Realrente (gæld) 3%
 Inflation 2%

Årstal	Indbetalinger til finansiering af anlægsinvesteringer			Anlægs-omk.	Drifts-inv.	Indbetalinger til finansiering af driftsinvesteringer		Drifts-indtægter	Drifts-udgifter	Drifts-resultat	Likviditet	Rente	Bevægelse	Netto-gæld primo	Netto-gæld ultimo
	Staten	Region	Kommuner			Region	Kommuner								
2023	166	61	72	-2.000	-391	0	0	0	0	0	-2.092	-60	-2.152	-1.636	-3.788
2024	0	68	81	-1.478	-448	0	0	0	0	0	-1.776	-100	-1.876	-3.788	-5.665
2025	0	70	82	-619	-386	0	0	23	-149	-126	-978	-187	-1.166	-5.665	-6.830
2026	0	91	106	0	0	48	63	47	-303	-256	52	-219	-167	-6.830	-6.997
2027	0	93	108	0	0	49	64	83	-309	-226	88	-225	-137	-6.997	-7.134
2028	0	95	111	0	0	50	65	121	-322	-201	121	-266	-146	-7.134	-7.279
2029	0	97	113	0	0	51	67	162	-336	-174	153	-273	-119	-7.279	-7.399
2030	0	99	115	0	0	52	68	204	-350	-146	188	-278	-90	-7.399	-7.489
2031	0	101	117	0	0	53	69	222	-349	-127	214	-282	-68	-7.489	-7.557
2032	0	103	120	0	0	55	71	236	-358	-121	226	-282	-56	-7.557	-7.613
2033	0	105	122	0	0	56	72	251	-367	-116	239	-284	-46	-7.613	-7.659
2034	0	107	125	0	0	57	73	267	-376	-110	252	-296	-44	-7.659	-7.702
2035	0	109	127	0	-50	58	75	283	-386	-103	215	-299	-84	-7.702	-7.786
2036	0	111	130	0	0	59	76	299	-382	-83	293	-301	-8	-7.786	-7.794
2037	0	113	132	0	0	60	78	317	-392	-76	308	-316	-8	-7.794	-7.802
2038	0	116	135	0	0	61	80	334	-402	-68	323	-316	8	-7.802	-7.794
2039	0	118	138	0	0	63	81	353	-413	-60	339	-315	24	-7.794	-7.770
2040	0	120	140	0	0	64	83	372	-383	-12	396	-330	66	-7.770	-7.704
2041	0	123	143	0	0	65	84	381	-370	11	426	-326	100	-7.704	-7.604
2042	0	125	146	0	0	67	86	391	-364	28	451	-320	131	-7.604	-7.473
2043	0	128	149	0	0	68	88	401	-371	30	462	-313	149	-7.473	-7.324
2044	0	130	152	0	0	69	90	412	-379	32	473	-306	168	-7.324	-7.156
2045	0	133	155	0	-61	71	91	423	-387	35	423	-311	112	-7.156	-7.044
2046	0	136	158	0	0	72	93	433	-396	38	496	-304	192	-7.044	-6.852
2047	0	138	161	0	0	73	95	445	-404	41	508	-309	199	-6.852	-6.653
2048	0	141	164	0	0	75	97	456	-413	43	521	-299	222	-6.653	-6.431
2049	0	144	168	0	0	76	99	468	-422	46	533	-288	246	-6.431	-6.185
2050	0	270	334	0	-1.911	78	101	480	-430	50	-1.079	-316	-1.394	-6.185	-7.580
2051	0	180	215	0	0	79	103	492	-440	53	630	-343	287	-7.580	-7.292
2052	0	184	219	0	0	81	105	505	-449	56	645	-328	317	-7.292	-6.975
2053	0	187	224	0	0	83	107	518	-459	59	660	-339	321	-6.975	-6.654
2054	0	191	228	0	0	84	109	531	-468	63	676	-322	353	-6.654	-6.301
2055	0	195	233	0	-75	86	111	545	-478	67	617	-327	289	-6.301	-6.012
2056	0	199	237	0	0	88	114	559	-488	70	708	-283	425	-6.012	-5.587
2057	0	200	239	0	0	88	114	573	-498	75	717	-261	455	-5.587	-5.131
2058	0	204	244	0	0	90	116	588	-509	79	734	-238	495	-5.131	-4.636
2059	0	202	241	0	0	88	114	603	-518	85	731	-214	517	-4.636	-4.119
2060	0	187	224	0	0	80	103	618	-524	94	687	-189	498	-4.119	-3.620
2061	0	185	222	0	0	79	102	634	-534	99	687	-164	523	-3.620	-3.097
2062	0	173	207	0	0	72	93	650	-542	108	653	-139	514	-3.097	-2.583
2063	0	165	199	0	0	67	87	666	-551	116	634	-113	520	-2.583	-2.063
2064	0	93	115	0	0	28	37	683	-544	139	412	-93	319	-2.063	-1.744
2065	0	66	83	0	-91	14	18	700	-548	152	242	-81	161	-1.744	-1.583
2066	0	41	54	0	0	0	0	718	-554	164	260	-73	187	-1.583	-1.396
2067	0	42	56	0	0	0	0	736	-566	171	268	-63	205	-1.396	-1.191
2068	0	43	57	0	0	0	0	755	-578	177	277	-53	224	-1.191	-967
2069	0	44	58	0	0	0	0	774	-590	184	285	-41	244	-967	-722
2070	0	44	59	0	0	0	0	793	-603	191	294	-29	265	-722	-457
2071	0	45	60	0	0	0	0	813	-615	198	303	-15	288	-457	-169
2072	0	46	61	0	0	0	0	834	-629	205	313	-1	312	-169	143

Godkendelse af årsrapport for Hovedstadens Letbane I/S for 2023

Indstilling

Det indstilles, at årsrapporten for Hovedstadens Letbane I/S for 2023 godkendes, og at der meddeles decharge til bestyrelsen.

Sammenfatning

I henhold til selskabets vedtægter skal bestyrelsen for Hovedstadens Letbane godkende årsrapporten for Hovedstadens Letbane I/S for 2023 inden denne ./ forelægges ejerne på selskabets årlige interessentskabsmøde (generalforsamling).

Bestyrelsen for Hovedstadens Letbane har godkendt årsrapporten for 2023 på bestyrelsesmødet den 5. marts 2024 og selskabets revisorer har forsynet årsregnskabet for 2023 med en revisionspåtegning uden forbehold eller fremhævede forhold. I henhold til selskabets vedtægter udgør årsrapporten tillige kvartalsrapport for 4. kvartal 2023.

Bæredygtighedsrapportering 2023

Årsrapporten indeholder fra i år selskabets bæredygtighedsrapportering for 2023, som selskabet trinvis over de kommende år tilpasser, så den efterlever kravene i EU's direktiv om bæredygtighedsrapportering (CSRD), som Hovedstadens Letbane bliver omfattet af forventeligt fra 1. januar 2026.

I bæredygtighedsrapporteringen redegøres der for selskabets mål og resultater omfattende klima, miljø og ressourcer samt social bæredygtighed. Derudover er det i bæredygtighedsrapporteringen, at selskabet efterlever sine forpligtelser i henhold til årsregnskabslovens bestemmelser om rapportering om samfundsansvar mv.

Årsregnskab 2023

Tabel 1- Hovedtal (mio. kr.)

	Regnskab 2019	Regnskab 2020	Regnskab 2021	Regnskab 2022	Regnskab 2023
Indtægter i alt	45	56	53	60	73
Omkostninger i alt	-49	-59	-58	-65	-79
Resultat før nedskrivninger og hensættelser (EBITDA)	-4	-3	-5	-5	-6
Nedskrivninger/tilbageførsel af nedskrivninger og hensættelser	-115	120	-329	-1.954	-1.179
Finansielle poster	11	21	-26	346	48
Markedsværdiregulering	-416	-303	190	874	-206
Årets resultat	-525	-166	-169	-739	-1.344
Egenkapital ultimo	-1.579	-1.745	-1.915	-2.237	-2.067
Korrigerede egenkapital ultimo	-1.087	-950	-1.309	-2.505	-2.128
Soliditetsgrad	-36 %	-44 %	-51 %	-61 %	-44%
Korrigerede soliditetsgrad	-25 %	-24 %	-35 %	-69 %	-45%

Realiseret resultat før nedskrivninger og hensættelser for 2023 udgør et underskud på -6 mio. kr., hvilket er i niveau med det budgetterede resultat for perioden.

Nedskrivning udgør en omkostning på 1.179 mio. kr. vedrørende anlæg af letbane og skyldes primært rente- og inflationsudviklingen i 2023 samt øgede anlægsomkostninger i henhold til ejernes godkendelse af det opdateret anlægsbudget i juni 2023.

De finansielle poster udgør en samlet indtægt på 48 mio. kr. og markedsværdireguleringen for 2023 udgør en udgift på 206 mio. kr. Markedsværdireguleringen kan henføres til selskabets finansielle aftaler om renteafdækning og afhænger af udviklingen i markedrenten fra ultimo 2022 til ultimo 2023 i forhold til renterne i selskabets aftaler om renteafdækning. Markedsværdireguleringen er alene en regnskabsmæssig registrering uden likviditetsmæssig betydning og har ikke betydning for selskabets evne til at servicere sine forpligtelser, da aftalerne beholdes til udløb. Årets resultat udgør herefter et underskud på 1.344 mio. kr.

Resultatet for 2023 vil tilgå selskabets egenkapital, der er negativ og udgør -2.067 mio. kr. ultimo 2023. Selskabets korrigerede egenkapital, hvor der er korrigeret for markedsværdireguleringen, er ligeledes negativ og udgør -2.128 mio. kr. ultimo 2023.

Hovedstadens Letbane er et interessentskab, hvor ejerne hæfter 100 pct. for selskabet. En negativ egenkapital i selskabet vil således ikke i sig selv medføre behov for yderligere indskud fra ejerne, når Hovedstadens Letbane I/S fortsat vil kunne servicere sin gæld som planlagt.

Hovedstadens Letbane I/S

Årsrapport 2023

Metrovej 5
2300 København S
CVR-nr.: 36032499

Indhold

Forord	3	Årsregnskab	50
2023 i korte træk	5	Regnskabspraksis	51
Ledelsesberetning	6	Regnskab	53
Fremdrift for anlæg af letbanen	7	Noter	60
Det første tog	10	Ledelsespåtegning	73
Ny totaløkonomi for selskabet	12	Den uafhængige revisors revisorpåtegning	74
Kommunikationsindsats	13	Bilag til ledelsesberetning	76
Letbanens faser	15	Langtidsbudget	77
Bæredygtighed	16		
Økonomi	34		
Selskabsledelse	41		
Compliance	43		
Hovedstadens Letbanes bestyrelse	45		
Hovedstadens Letbanes direktion	49		

Hovedstadens Letbane I/S

Metrovej 5
2300 København S
CVR-nr.: 36032499

E-mail: info@dinletbane.dk
Tlf.: 7242 4500

Læs mere om Hovedstadens Letbane
på dinletbane.dk

ISBN-nr.: 978-87-92378-57-6

Forord

Hovedstadens Letbane bliver anlagt som et vigtigt element i den grønne omstilling af trafikken i hovedstadsområdet. Letbanen vil give et stort løft til den kollektive trafik og forebygge yderligere trængsel i hele hovedstadsområdet og ikke mindst i Københavns omegnskommuner.

Visionen for projektet er, at hovedstadsområdet trafikalt skal bindes effektivt sammen, og samtidig skal projektet styrke byudviklingen langs strækningen. Realiseringen af denne vision har i 2023 taget yderligere form, og projektets endelige udtryk bliver i stigende grad synligt for dem, der færdes omkring det.

Fire tog er ankommet til selskabets kontrol- og vedligeholdelsescenter i Glostrup. Der er lagt kilometervis af skinner på strækningen fra Ishøj i syd til Lundtofte nord for Lyngby. Etableringen af de 29 letbanestationer er godt i gang. Byggeriet har nået et stadie, hvor der i 2024 kan køres test med letbanetogene på strækningen fra Glostrup Station til kontrol- og vedligeholdelsescentret på grænsen mellem

Rødovre og Glostrup. De første kørestrømsmaster er rejst, og vil snart blive udstyret med køreledninger.

Denne fremdrift og letbaneprojektets omfattende byggeri er naturligvis ikke gået upåagtet hen. Det har haft konsekvenser for de borgere, som dagligt går, cykler og kører langs strækningen. Trafiksikkerheden har derfor været et særligt fokusområde i 2023 med selskabets ”Kig op”-kampagne, som fokuserede på bløde trafikanter. Dette fokus vil blive bragt med ind i 2024, så alle fortsat kan færdes så sikkert som muligt omkring letbanebyggeriet.

I 2023 fulgte selskabet op på de udfordringer, der blev afdækket i december 2022 med et øget risikobillede og en samlet projektøkonomi under pres. Det blev klart, at byggeriet ikke kunne færdiggøres uden at få tilført flere midler til anlægsbudgettet. I juni 2023 førte en gennemgribende revurdering af projektets anlægsbudget til en forhøjelse af projektets anlægsbudget på 1,1 mia. kr. inklusive reserver. Det samlede anlægsbudget er dermed på 9,3 mia. kroner.

Hovedstadens Letbane opdaterede ved samme lejlighed det samlede langtidsbudget, så det imødekommer den nødvendige forhøjelse af anlægsbudgettet. I forbindelse med det opdaterede anlægsbudget blev der udarbejdet en ny passagerprognose og et nyt driftsbudget. Dette blev udført helt som planlagt og beskrevet i selskabets stiftelsesdokumenter. Forhøjelsen af anlægsbudgettet betyder, at Region Hovedstaden og hver af de 11 ejerkommuner fra 2026 skal bidrage med en årlig ekstrabetaling.

I 2023 var der over 24 årsværk i lære på projektet. Dermed har samarbejdet mellem selskabet og projektets entreprenører om at tiltrække nye lærlinge til projektet også i 2023 fungeret rigtig godt. Siden projektets opstart har der været over 108 lærlingeårsværk på projektet, hvilket overstiger målet om mindst 58 lærlingeårsværk på projektet betydeligt.

Hovedstadens Letbane har i 2023 været udfordret af en svingende sikkerhedsperformance. En entreprenør klarede sig igennem hele anlægsperioden uden én eneste ulykke med fravær. For andre af projektets entreprenører har det set helt anderledes ud. Dermed er selskabet desværre ikke lykkedes med at reducere ulykkesfrekvensen, der for 2023 ender på 24,9, hvilket er højere end i 2022 (22,1). Det er et ikke-tilfredsstillende resultat, som kommer på trods af en række initiativer i 2023, der skulle styrke projektets sikkerhedskultur og reducere antallet af ulykker.

At alle skal kunne gå sikkert hjem fra arbejde hver dag, er stadig målet, som selskabet – i tæt samarbejde med sine entreprenører – vil stræbe efter at leve op til i 2024.

2024 vil byde på mere arbejde med at få lagt skinner på hele strækningen, rejst master til kørestrøm og bygget de resterende stationer færdige. 2024 bliver også året, hvor der løbende ankommer flere letbanetog, og hvor disse begynder at køre tests på dele af strækningen, hvilket synliggør, at projektet i 2024 går ind i en ny fase med mindre vej-arbejde og en mere færdig bane.

Tak for året, der er gået, til alle samarbejdspartnere og ansatte.

God læselyst!

Jakob Thomasen
Formand for bestyrelsen

Carsten Riis
Administrerende direktør

Jakob Thomasen

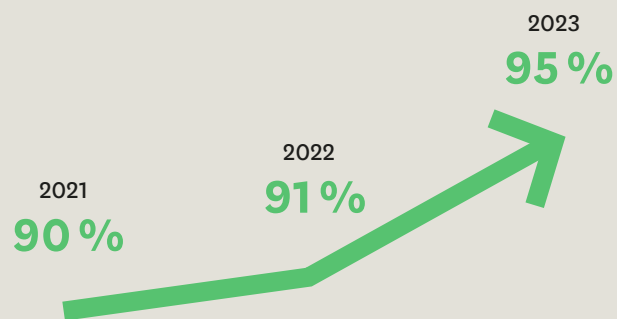

Carsten Riis

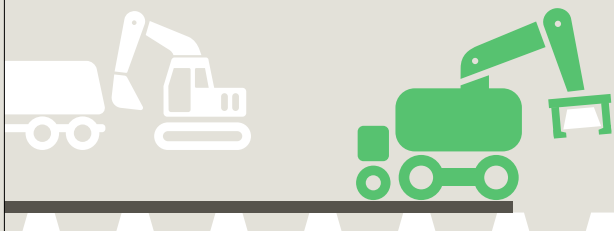
2023 i korte træk

Kendskab til letbanen

Faseskift anlægsarbejde til skinnelægning

Skinnelægningen er i gang i seks ud af otte kommuner

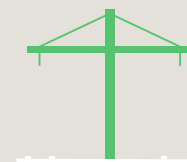
I 2023 fik vi...

... de første fire tog leveret

... tændt for kørestrømmen på kontrol- og vedligeholdelsescentret

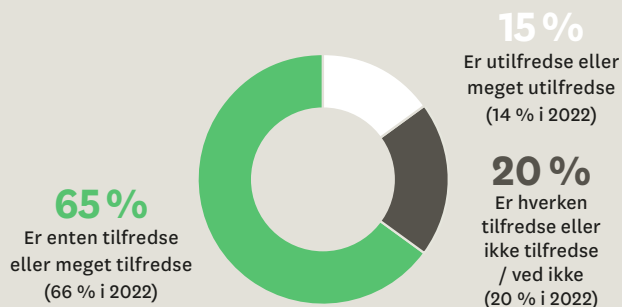
... den første kørestrømsmast monteret på strækningen

... lagt skinner i 10 af 63 vejkryds

Tilfredshed med information

Blandt naboer og virksomheder i 1. og 2. række til letbanen

Arbejdsulykker med fravær

2022

14

2023

16

Svarende til en ulykkesfrekvens på

24,9

Ledelsesberetning

Fremdrift for anlæg af letbanen

Arbejdet på letbanestrækningen var også i 2023 meget omfattende. Arbejdets karakter har været præget af stor variation, samtidig med, at omfanget i høj grad påvirkede omgivelserne – ikke mindst afviklingen af biltrafikken langs Ring 3.

Banestrækningen blev synlig

På delstrækningen mellem kontrol- og vedligeholdelsescentret i Glostrup og Glostrup Station blev der lagt skinner og lavet fundamenter til kørestrømsmaster. Her blev arbejdet med at montere kørestrømsmasterne også sat i gang, så denne del af strækningen begyndte at ligne en færdig banestrækning.

I en række kryds på strækningen blev skinnelægningen ligeledes færdiggjort, og bilisterne fik det første indtryk af, hvordan det er at krydse letbanestrækningen. Det gjaldt især Hovedvejskrydset i Glostrup, der er blandt landets mest trafikerede.

Samtidig bestod opgaverne på andre dele af strækningen stadig af anlægs- og vejarbejde frem mod overdragelse til skinnelægning. Det gjorde sig primært gældende i dele af Brøndby, Herlev og Gladsaxe.

Faseskiftet fortsatte

Overordnet set begyndte skinnelægning og det egentlige banearbejde at tage over på store dele af strækningen, mens der stadig var tale om anlægsarbejde på de øvrige dele af strækningen.

Det er et udtryk for, at det store faseskift fra anlægsarbejde til banearbejde fortsatte.

Der var desuden god fremdrift i banearbejderne i de i alt 63 signalregulerede kryds.

Det har ikke været muligt på den samlede strækning at afslutte alle nødvendige anlægsopgaver, før igangsætning af banearbejderne.

For at udnytte entreprenørernes tid og ressourcer optimalt planlægges projektet løbende, så banearbejder igangsættes successivt med, at anlægsarbejderne kan færdiggøres.

Denne fase af projektet var derfor kendetegnet ved et øget behov for koordinering mellem bygherren og de entreprenører, der er på de respektive opgaver.

Den næsten færdige prototypestation i Glostrup Ejby.

Broløft hvor Buddingevej krydser Motorring 3.

Koordinering i højsædet

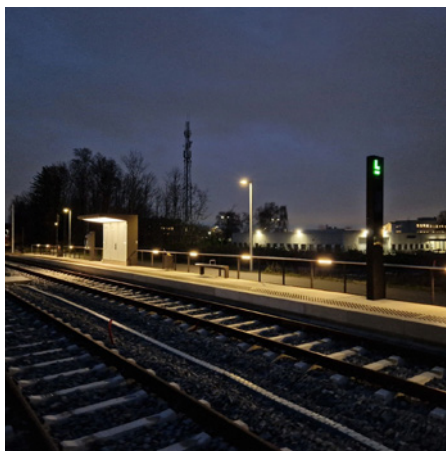
For anlægsejendomsentreprenørerne er der fremadrettet fokus på at afslutte anlægsarbejder, så banearbejdet kan igangsættes fuldt ud. Det efterlader i nogle tilfælde udestående opgaver.

Blandt andet blev udlægning af slidlag flere steder henlagt til et senere tidspunkt.

I forbindelse med større opgaver i vejkryds blev der gennemført et omfattende planlægningsarbejde for bedst at kunne udføre banearbejder i umiddelbar forlængelse af anlægsarbejdet – mens der allerede var etableret afspærringer og alternative vejforløb for bilister, cyklister og gående.

Form på stationer

Der vil være i alt 29 stationer på letbanestrækningen. Ved udgangen af 2023 er 14 af dem allerede udstyret med perronelementer, og de er dermed synlige i gadebilledet. Enkelte af dem blev derudover færdiggjort i større grad, således, at der for eksempel er monteret rækværk, opsat infoskærme og afgangssøjler, bænke og skraldespande.

Test af belysning på Glostrup Ejby Station.

Prototypestationen, Glostrup Ejby, blev således færdigudstyret, og der er foretaget test af belysning på stationen for at afprøve den oplevelse, passagererne kommer til at have, når de i fremtiden benytter stationen efter mørkets frembrud. Alle stationer får en hjertestarter, som er tilgængelig for alle.

Broer løftet på plads

2023 bød også på to markante broløft. Først og fremmest blev der monteret en 50 meter lang stibro på hver side af broen, der fører Buddingevej over Motorring 3 i Gladsaxe. Stibroerne er tilegnet fodgængere og cyklister, så der i fremtiden også er plads til letbanen i midten af vejen. Begge broløft er foregået om natten for at påvirke trafikken på Buddingevej og Motorring 3 mindst muligt. I Gladsaxe blev der monteret en fodgængerbro i forbindelse med Buddinge Station.

Fremkommelighed

Der var stor aktivitet på hele strækningen, hvilket havde omfattende lokal indflydelse på trafikken på Ring 3. Det har givet trafikanter længere omkørsler, skabt kødannelser og ført til gener for naboer langs omkørselsveje, idet den øgede trafikmængde var uvant.

Alle involverede parter i projektet er bevidste om, at byggeriet i slutfasen har skabt stigende gener for omgivelserne. Derfor er det forståeligt, at naboer, trafikanter, fodgængere og cyklister har været frustrerede over projektet og det omfattende vejarbejde, det har medført.

Årsagerne skal blandt andet findes i, at entreprenørernes behov for fleksibilitet og disponering over arbejdsområder førte til, at der måtte arbejdes i flere på hinanden følgende kryds samtidigt.

Endelig blev der i enkelte områder konstateret behov for store jordudskiftninger, der nødvendiggjorde større og forlængede anlægsarbejder i enkelte kryds.

Ved flere større opgaver i kryds blev det vurderet, at fordelene ved at lade bilister benytte vejstrækningen frem mod krydset var begrænset. Der har derfor været udført total-spærringer af flere vejstrækninger, for at man i stedet ville kunne høste fordelene af mere plads og fleksibilitet i entreprenørernes arbejdsvilkår.

Det førte til totalspærring af Søndre Ringvej i Vallensbæk, Herlev Ringvej mellem Lyskær og Herlev Hovedgade samt Buddingevej over broen til Motorring 3.

På strækningen mellem Herlev Hovedgade og Herlev Bygade blev der oprettet en ”oval” rundkørsel, som ledte den kørende trafik uden om arbejdet, der foregik i krydset Herlev Hovedgade/ Herlev Ringvej.

Rundkørslen sikrede en stabil trafikafvikling, mens anlægsarbejdet og udvalgte banearbejder blev færdiggjort i det afspærrede område i midten af rundkørslen.

Den samme løsning blev efterfølgende anvendt ved tilsvarende opgaver omkring Hjortespringvej ved Herlev Hospital.

De fleste af disse trafikhindringer har relateret sig til anlægsarbejde. I takt med omlægningen til banearbejde vil påvirkningen af trafikken mindskes, idet langt størstedelen af banearbejdet foregår i letbanens eget spor.

Dog vil omgivelserne fortsat blive påvirket af asfaltarbejde, skinnelægning igennem vejkryds, ophængning af køreledninger og broløft langs Ring 3.

Tog og mennesker flyttede ind

Kontrol- og vedligeholdelsescentret blev i 2023 udstyret med mere end 100 kørestrømsmaster. Et signalanlæg blev installeret og kom i drift, efter skinnelægningen blev afsluttet. Samtidig blev værksted med hjuldrejebænk, walkway der sikrer adgang til installationer på togets tag, hydraulik der kan løfte toget af undervognen (bogien), og skinner over en smøregrav i hele togets længde færdiggjort. Vaskehallen, som kan genanvende op mod 90 procent af vaskevandet og stadig sikre rene tog på strækningen, venter nu også blot på at blive taget i brug. Endelig blev den sandpåfyldningsstation, som skal medvirke til, at togene kan komme frem i glat føre, monteret lige uden for værkstedet.

Dermed stod centret klar i tide til modtagelse af det første af 29 letbanetog.

Det ankom den 28. august, og blev fragtet hertil på blokvogn fra Siemens testcenter i Wildenrath i Tyskland, hvor toget gennemførte en såkaldt typegodkendelse.

Siden er yderligere tre tog kommet til og er påbegyndt indledede prøvekørsler på centret.

Sideløbende med klargøringen af kontrol- og vedligeholdelsescentret og modtagelsen af de første tog flyttede den kommende driftsoperatør for Hovedstadens Letbane, Metro Service, ind. Metro Service begyndte at indrette bygningen til at kunne huse driften af Hovedstadens Letbane. En opgave, der vil fylde huset med aktivitet i alle døgnets timer

på alle årets dage og involvere op til 250 medarbejdere ad gangen.

Klargøring til testkørsler

I november blev de første kørestrømsmaster rejst på selve strækningen mellem Fabriksparken og Glostrup Station. Det skete som forberedelse til testkørsler på den del af strækningen, der går fra kontrol- og vedligeholdelsescentret til Glostrup Station. Inden testkørslerne kan påbegyndes, skal hele kørestrømsanlægget monteres og sættes i funktion. Power on på anlægget kræver stor forsigtighed og opmærksomhed fra omverdenen. Op til og under såvel elektrificeringen af kørestrømsanlægget og de egentlige testkørsler vil der foregå en målrettet indsats for at varsle og forberede omgivelserne på de forhold, som de vil møde på denne del af strækningen.

Naboer og letbaneinteresserede tester sæderne i et af letbanens første tog.

Det første tog

En længe ventet ankomst

Den 28. august ankom det første af 29 letbanetog til Hovedstadens Letbanes kontrol- og vedligeholdelsescenter.

Letbanetoget ankom efter en 800 kilometer lang rejse, fra Siemens testcenter i Tyskland, hvor det første togsæt har gennemgået en såkaldt typegodkendelse. Typegodkendelsen er alene nødvendig for det første togsæt, og efterfølgende togsæt ankommer direkte fra Siemens produktionslinje og bliver testet på kontrol- og vedligeholdelsescentret.

Siden er yderligere tre letbanetog ankommet med godt tre til fire ugers mellemrum i en takt, der fortsætter, indtil alle 29 tog er ankommet sikkert til Glostrup.

Driftssikker løsning

Togmodellen hedder Avenio. Den er fremstillet af Siemens, og der er gode erfaringer med drift af denne togmodel fra byer som München, Nürnberg, Bremen og Den Haag. Her har flere hundrede tog af samme type kørt driftssikkert til stor tilfredshed hos kunderne.

Modellen Avenio er især valgt for sin store trækraft, der bliver leveret fra motorer på tre ud af togets fire bogier. Samtidig bidrager en bogieløsning med hele fire bogier til, at toget kommer nemmere rundt i skarpe kurver.

Blev et tilløbsstykke

Siden letbanetogets ankomst er det blevet vist frem for Hovedstadens Letbanes ejerkreds – borgmestre fra ejerkommunerne og regionsrådsformanden for Region Hovedstaden.

Det har også været målet for 1.400 gæster til et åbent hus på kontrol- og vedligeholdelsescentret i oktober 2023.

Fakta om toget

Længde
36,9
meter

Bredde
2,65
meter

Højde
3,5
meter

Vægt
48,6
tons

Topfart
70
km/t

Gennemsnitsfart i drift
30
km/t

Antal siddepladser
64

Samlet passagerkapacitet
260
passagerer

Der er **trinløs indstigning** til toget, og der er **niveaufri adgang** igennem hele toget.

Toget har **fire** fleksrum med plads til **cykler, barnevogne** og **kørestole**. I alt er der plads til op til **otte** cykler i hvert tog.

Ny totaløkonomi for selskabet

Ved stiftelsen af Hovedstadens Letbane I/S i 2014 blev det planlagt og indarbejdet i selskabets vedtægter, at selskabet skulle opdatere ejernes betalingsplaner på baggrund af opdaterede budgetter op til idriftsættelsen af letbanen.

Dertil kommer, at Hovedstadens Letbane I/S i december 2022 oplyste, at letbaneprojektets risikobillede og forventninger til de økonomiske konsekvenser af de globale forsyningsproblemer og mangel på arbejdskraft som følge af COVID-19 og krigen i Ukraine ville medføre en forhøjelse af anlægsbudgettet på letbanebyggeriet.

I 2023 har selskabet foretaget en gennemgribende revurdering af projektets anlægsbudget, som førte til en forhøjelse af anlægsbudgettet med 1,1 milliard kr. inkl. reserver, hvilket var på niveau med den tidligere udmeldte forventning til det kommende budget i december 2022. Det reviderede

anlæggsbudget er udarbejdet med udgangspunkt i en uændret tidsplan for anlægsarbejdernes færdiggørelse.

Selskabet fik også gennemført en ekstern granskning af det reviderede budget – særligt med henblik på at vurdere størrelsen af de genetablerede anlægsreserver. Anbefalingerne fra den eksterne granskning blev indarbejdet i anlægsbudgettet, inden selskabets bestyrelse og ejere godkendte selskabets nye totaløkonomi i juni 2023.

Selskabets langtidsbudget er opdateret på baggrund af det nye anlægsbudget, en ny passagerprognose og et driftsbudget. Forudsætningerne i den opdaterede langtidsøkonomi indebærer, at selskabet for at kunne tilbagebetale den øgede gæld som følge af det forhøjede anlægsbudget, har behov for, at ejerne forhøjer deres årlige indbetalinger til finansiering af anlægget.

Kommunikationsindsats

I et år med stor påvirkning af naboer og ikke mindst trafikanter på hele strækningen har kommunikationsaktiviteterne igen i 2023 været omfattende. Selskabet har arbejdet med at sikre information til de mange målgrupper ved hjælp af flere kanaler, herunder hjemmeside, infoservice-mails, fysiske opslag, lokalmedier og sociale medier. Aktiviteten på især Facebook er stigende med mange kommentarer og holdninger fra brugerne, der kræver, at selskabet møder myter med fakta, detaljer med helhed, gener med potentielle gevinster. Selskabet har i særlig grad haft fokus på at formidle større milepæle, fremdriften på projektet og levere generel information om byggeriets gener, herunder trafikforhold.

I 2023 har selskabet desuden deltaget ved flere af ejerkommunernes arrangementer og kulturdage, f.eks. Herlev Festuge, Gladsaxedagen, Grøn Dag i Albertslund og åbent hus på Herlev Hospital. Her har selskabet været i dialog med borgere og offentlighed om både generne ved anlægsarbejdet og letbanens driftsfase og gevinster. Derudover har selskabet for anden gang afholdt et åbent hus-arrangement på kontrol- og vedligeholdelsescentret i Glostrup Kommune. Flere end 1.400 borgere fra hele letbanestrækningen mødte op, ikke mindst for at få en oplevelse af det første letbanetog.

Måling	2019	2020	2021	2022	2023
Målsætning 1: Mindst 90 pct. af virksomheder, handelsdrivende, borgere og naboer har kendskab til letbaneprojektet.	74 %	84 %	90 %	91 %	95 %
Målsætning 2: Mindst 60 pct. af naboer og handelsdrivende i 1. og 2. række til letbaneprojektet er tilfredse eller meget tilfredse med den information, de modtager om letbaneprojektet.	55 %	57 %	65 %	67 %	65 %
Målsætning 3: Maks. 15 pct. af naboer og handelsdrivende i 1. og 2. række til letbaneprojektet er utilfredse eller meget utilfredse med den information, de modtager om letbaneprojektet.	20 %	17 %	13 %	14 %	15 %
Målsætning 4: Mindst 50 pct. af virksomheder, handelsdrivende og borgere i letbanekommunerne, der benytter eksisterende kanaler til trafikinformation, har kendskab til, at trafikanter får information om trafiksituationen på letbanestrækningen via disse kanaler.	29 %	43 %	49 %	49 %	53 %

Hovedstadens Letbane arbejder målrettet med kommunikationen ud fra fire målepunkter, der hvert år evalueres og benyttes til den fremadrettede indsats. Seneste måling blev foretaget i efteråret 2023 og viste, at selskabet opfylder alle målsætninger og fastholder det høje niveau fra 2022. Dette er meget positivt i lyset af, at flere borgere i 2023 har været berørt af projektets forceringsplaner sammenlignet med 2022, herunder parallelle anlægsarbejder og transport-systemaktiviteter.

Selskabet vil i 2024 fortsat arbejde bredt med at øge kendskabet til letbanen. Anlægsarbejdet, der påvirker trafikken, vil i det kommende år fylde stadig mindre på strækningen, hvorimod arbejdet med at installere transportsystemet intensiveres. Letbanen som transporttilbud bliver dermed mere synlig for borgerne langs strækningen, hvilket giver anledning til at formidle flere fremdrifts- og milepælshistorier til fremtidige

passagerer. Derudover vil selskabet fortsætte med at afholde fysiske arrangementer og deltage ved borgerrettede arrangementer, herunder dialog-initiativet med kaffevogn, som har tiltrukket et stort antal borgere.

Entreprenøren Siemens Aarsleff forventer at påbegynde testkørsel i Glostrup Kommune i sommeren 2024. Et helt nyt transportmiddel på vejene blandt allerede eksisterende trafik kræver stor opmærksomhed på sikkerhed. Selskabet planlægger derfor en sikkerhedskampagne i ugerne op til testkørslen, der forbereder trafikanter på, at letbanen bliver en del af trafikbilledet.

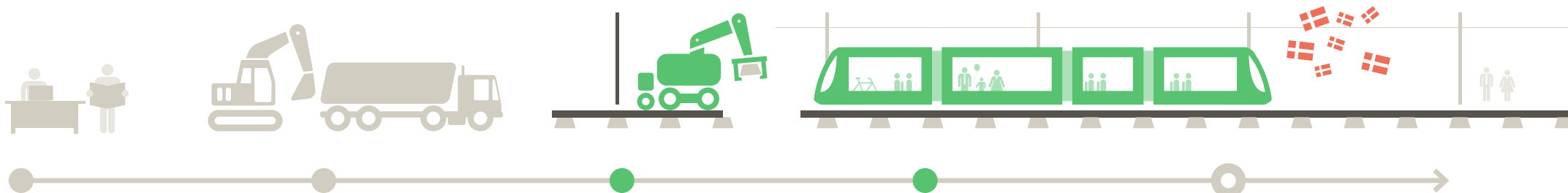
Selskabet vil desuden i perioden frem til åbningen af letbanen arbejde systematisk med at skabe opmærksomhed omkring letbanen med henblik på at øge passagergrundlaget. Dette indebærer udviklingen af en række nye aktiviteter, herunder kommercielle tiltag.

Letbanen møder borgerne og svarer på spørgsmål til et kaffevognsarrangement i Brøndby.

Letbanens faser

2017-2023 Forberedende arbejder

- Aktiviteter:
- Ekspropriationer
 - Planlægning og design
 - Nedrivning af bygninger
 - Ombygning af ejendomme
 - Ledningsomlægninger

2018-2024 Anlægs- arbejder

- Aktiviteter:
- Omlægning af vejkryds
 - Udvidelse af veje
 - Opbygning af vej- og sporkasse
 - Konstruktioner

2022-2024 Transportsystem etableres

- Aktiviteter:
- Skinner
 - Kørestrømsmaster
 - Signalsystemer
 - Omformerstationer

2024-2025 Test- og prøvekørsler

- Aktiviteter:
- Test af transportsystemet
 - Test af letbanetog
 - Sikkerheds- og myndighedsgodkendelser

2025 Åbning af letbanen

Hovedstadens Letbane åbner med 29 stationer på 28 km mellem Lyngby og Ishøj

Bæredygtighed

Selskabets bæredygtighedsindsats har i 2023 haft fire fokusområder – sikkerhed, lærlinge og diversitet, nabokommunikation og en drift, der tager hensyn til klima og natur. Selskabet har i godt samarbejde med entreprenørerne på projektet haft held med fortsat at tiltrække nye lærlinge til projektet, og ved udgangen af 2023 havde 108,2 årsværk været i lære på projektet. Det overstiger langt selskabets samlede mål på mindst 58 lærlingeårsværk på projektet, der blev nået allerede i starten af 2022. I forhold til nabokommunikation opnåede selskabet for første gang alle tre målsætninger for nøgletallene fra den årlige naboundersøgelse. Læs mere om nabokommunikation i afsnittet Kommunikationsindsats på side 13 ovenfor.

Desværre er selskabet ikke lykkedes med at reducere ulykkesfrekvensen, der for 2023 ender på 24,9, hvilket er højere end i 2022 (22,1). Det er et skuffende resultat, der på trods af en række initiativer i 2023, skulle styrke projektets sikkerhedskultur og reducere antallet af ulykker.

Endelig har selskabet screenet mulighederne for bedre biodiversitet på letbanens arealer, og vil på det grundlag etablere en 5-årsplan for biodiversitet frem mod idriftsættelsen.

Nedenfor er en samlet oversigt over resultaterne for årets mål og fokusområder. Dette afsnit udgør desuden selskabets afrapportering om samfundsansvar i henhold til årsregnskabslovens §99, §99b og §107d.

400 m² solceller på taget af kontrol- og vedligeholdelsescentret leverer strøm til drift af bygningerne.

Fokusområde	Mål	Målopfyldelse
Sikkerhed	Ulykkesfrekvens Yderligere reduktion af projektets ulykkesfrekvens.	
	Orientering om ulykker Øge andelen af ulykker og hændelser, som selskabet orienteres om inden for 24 timer, med henblik på at muliggøre hurtigere opfølgning.	
	Opfølgning på ulykker Der gennemføres seks Tripod Beta-/BowTie-analyser med afrapportering til projektdirektøren.	
Nabokommunikation	Kendskab til letbanen Mindst 90 % af virksomheder, handelsdrivende, borgere og naboer i letbanekommunerne har kendskab til letbaneprojektet inden åbningen.	
	Tilfredshed med information Mindst 60 % af naboer og handelsdrivende i første og anden række til letbaneprojektet er tilfredse med den information, de modtager om letbaneprojektet, og maks. 15 % er utilfredse.	
	Kendskab til trafikinformation Mindst 50 % af virksomheder, handelsdrivende og borgere i letbanekommunerne, der benytter eksisterende kanaler til trafikinformation, har kendskab til, at trafikanter får information om trafiksituationen på letbanestrækningen via disse kanaler.	
Lærlinge og diversitet	Lærlinge Hovedstadens Letbane vil i 2023 anvende letbaneprojektet som platform for en indsats, der skal bidrage til at øge interessen for erhvervsuddannelserne blandt de unge i kommunerne på letbanestrækningen igennem en række uddannelsesrettede initiativer.	
	Øget kønsdiversitet i branchen Hovedstadens Letbane vil i 2023 fortsat have et særligt fokus på at få flere piger og kvinder til at vælge en erhvervsuddannelse ved at bygge videre på initiativerne fra sidste år.	
En drift, der tager hensyn til klima og natur	Energiforbrug Afdække og prioritere initiativer, der på sigt kan mindske det forventede energiforbrug af letbanen i drift (flerårigt mål).	
	Biodiversitet Screening af potentialet for at fremme biodiversitet langs letbanen i drift (flerårigt mål).	

Sikkerhed

Fortsat høj ulykkesfrekvens

Hovedstadens Letbane har et vedvarede fokus på at reducere ulykkesfrekvensen. Det til trods er der i 2023 sket en stigning i ulykkesfrekvensen på letbanebyggeriet. Hvor der i 2022 var 14 ulykker med fravær på projektet, har der været 16 ulykker med fravær i 2023, og ulykkesfrekvensen endte på 24,9 (22,1 i 2022). Til sammenligning var den gennemsnitlige ulykkesfrekvens for medarbejdere i bygge- og anlægsbranchen i Danmark på 29,7 i 2022 (DA Ulykkesstatistik).

Der ses en generel tendens til, at ulykkerne omhandler f.eks. snubleulykker, vridskader og skader ved brug af håndværktøj. Disse ulykker kan overvejende tilskrives udfordringer med det generelle sikkerhedsfokus i produktionen, hvilket har været en vedvarende problematik på projektet. Selskabet arbejder derfor i tæt samarbejde med entreprenørerne på at gennemføre systematisk tilsyn for at styrke og opretholde fokus på sikkerhed i planlægning og udførelse af arbejdsopgaver. Dette suppleres med uddannelse af byggeledere, øget ledelsesfokus og udnævnelse af sikkerhedsambassadører blandt medarbejderne.

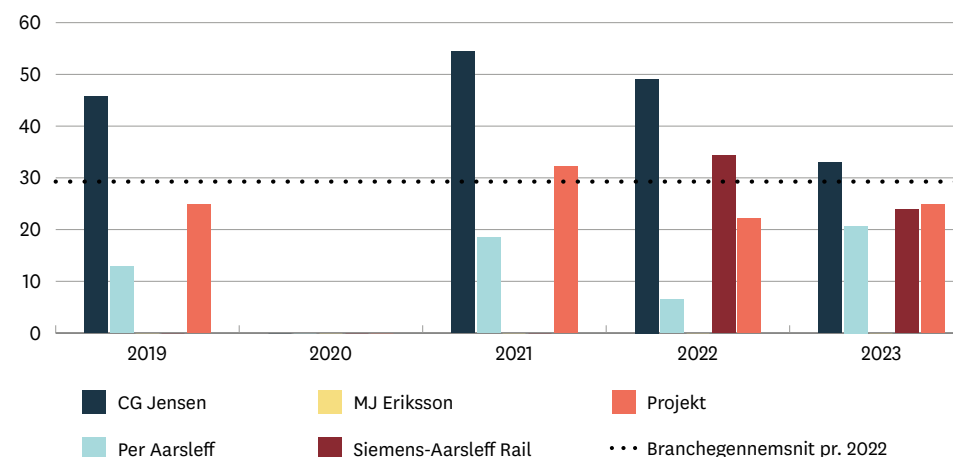
Det bemærkes, at der trods de omtalte udfordringer på letbaneprojektet, ses betydelige forskelle mellem de forskellige entreprenører på ulykkesfrekvensen.

Stor forskel indenfor projektet

MJ Eriksson, en af entreprenørerne på letbanen, har i 2023 afsluttet sin kontrakt uden at have haft en eneste ulykke med fravær, hvilket er et imponerende resultat. For Hovedstadens Letbane generelt er der dog langt fra nået det ønskede resultat med sikkerhedsindsats, som Figur 1 og de samlede ulykkestal for projektet vidner om.

Mål	Målopfyldeelse	Baggrund
1 Ulykkesfrekvens Yderligere reduktion af projektets ulykkesfrekvens.	■ ■	<ul style="list-style-type: none"> Ulykkesfrekvensen stiger til 24,9, mod en frekvens på 22,1 i 2022.
2 Orientering om ulykker Øge andelen af ulykker og hændelser, som selskabet orienteres om inden for 24 timer, med henblik på at muliggøre hurtigere opfølgning.	■ ■	<ul style="list-style-type: none"> Selskabet havde i 2023 fokus på hurtig indrapportering af ulykker og hændelser, men alligevel falder andelen fra 68,3 % til 54,8 % Det vidner om udfordringer med et manglende sikkerhedsfokus i dele af projektets produktion.
3 Opfølgning på ulykker Der gennemføres seks Tripod Beta-/BowTie-analyser med afrapportering til projektdirektøren.	■ ■ ■ ■	<ul style="list-style-type: none"> I 2023 blev i alt fem analyser gennemført.

Figur 1
Ulykkesfrekvens pr. entreprenør pr. år

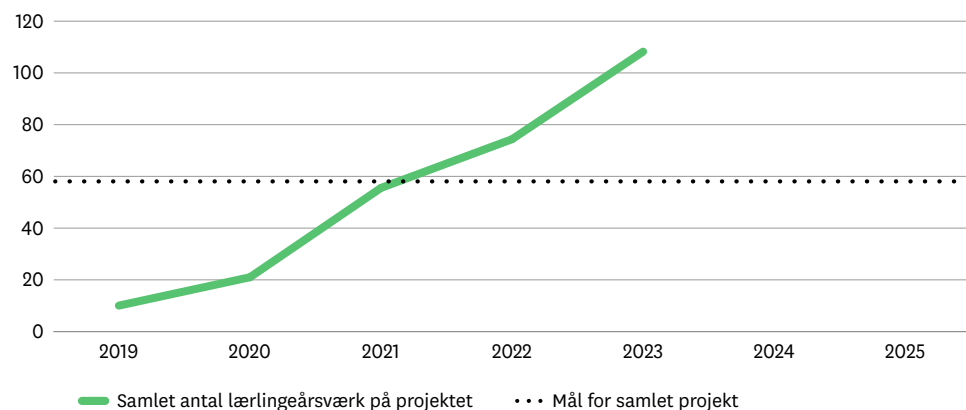

Lærlinge og diversitet

I 2023 var der 24,4 lærlingeårsværk på letbanen, hvilket har været meget tilfredsstillende og er en del af en vellykket lærlingeindsats på projektet, der indtil videre har haft 108,2 lærlingeårsværk, siden projektet startede op i 2019. Selskabets initiativer i forhold til at øge interessen for erhvervsuddannelserne har også medført et større

kendskab til muligheden for at komme i lære på projektet, hvilket vurderes at have bidraget til det høje antal årsværk. I sidste ende er det dog entreprenørerne på projektet, som de unge er i lære hos, og resultaterne på området er derfor i høj grad entreprenørernes fortjeneste.

Figur 2
Lærlingeårsværk – status og mål

Mål	Målopfyldeelse	Baggrund
1 Lærlinge Hovedstadens Letbane vil i 2023 anvende letbaneprojektet som platform for en indsats, der skal bidrage til at øge interessen for erhvervsuddannelserne blandt de unge i kommunerne på letbanestrækningen igennem en række uddannelsesrettede initiativer.		<ul style="list-style-type: none"> Selskabet afholdt i foråret to skolebesøg på projektet. Hovedstadens Letbane har i efteråret deltaget i et uddannelsesarrangement i Høje Taastrup. I projektets resterende fase er skolebesøg ikke længere en mulighed, da der er fuldt fokus på færdiggørelsen af projektet, hvorfor målet vurderes delvist opfyldt.
2 Øget kønsdiversitet i branchen Hovedstadens Letbane vil i 2023 fortsat have et særligt fokus på at få flere piger og kvinder til at vælge en erhvervsuddannelse ved at bygge videre på initiativerne fra sidste år.		<ul style="list-style-type: none"> Selskabet har i 2023 gennemført flere rundringer for at følge op på de anbefalinger, der blev udarbejdet til entreprenørerne i 2022. Anbefalingerne var dog kun i begrænset omfang implementeret.

Selskabet har i 2023 gennemført to audits med fokus på arbejdsforhold og overholdelsen af selskabets sociale klausuler, samt to 'CSR-rundringer', der fulgte op på de anbefalinger, som selskabet i samarbejde med Boss Ladies i 2022 udarbejdede og overleverede til entreprenørerne. Anbefalingerne sætter fokus på entreprenørernes indsats ift. diversitet og inklusion, der hænger tæt sammen med Hovedstadens Letbanes ønske om at understøtte, at flere kvinder tilvælger erhvervsuddannelserne.

Entreprenørernes ambitioner på dette område har været forskellig, men rundringerne viste generelt, at selskabets anbefalinger på området har været begrænset implementeret. Selskabet vurderer, at dette bl.a. er udtryk for modstand fra en stærk, etableret byggepladskultur.

Selskabet vil i den resterende anlægsperiode have et fortsat fokus på auditering og opfølgning på selskabets krav til arbejdsforhold og overholdelsen af selskabets sociale klausuler på projektet.

Netværk vedrørende social bæredygtighed

Bygherrenetværk for flere faglærte i byggebranchen (i Bygherreforeningen)

- Udvikling af fælles værktøjer til beregning af antal lærlinge på store bygge- og anlægsprojekter.
- Udvikling af modeller for rekruttering af unge til erhvervsuddannelserne.

Netværksgruppe for flere lærlinge på offentlige byggerier

- Samarbejde med Vejdirektoratet, Banedanmark, DI og 3F:
- Udvikling af fælles værktøjer til beregning af lærlingeårsværk i offentlige bygge- og anlægskontrakter.
 - Sparring om lærlingeindsats, klausuler og tiltrækning af flere faglærte til branchen.

Arbejdsgruppe for Social Bæredygtighed (i Foreningen for Byggeriets Samfundsansvar)

- Møder om:
- EU's taksonomi
 - Ny Udbudslov
 - Sociale klausuler

Hovedstadens Letbane fejrer Annual Safety Day med entreprenørernes medarbejdere.

En drift, der tager hensyn til klima og natur

Mål	Målopfylde	Baggrund
1 Energiforbrug Afdække og prioritere initiativer, der på sigt kan mindske det forventede energiforbrug af letbanen i drift (flerårigt mål).		<ul style="list-style-type: none"> Selskabet er endnu kun ved at forberede dette projekt. I 2024 vil relevante tiltag blive besluttet og iværksat eller forberedt til driften.
2 Biodiversitet Screening af potentialet for at fremme biodiversitet langs letbanen i drift (flerårigt mål).		<ul style="list-style-type: none"> Screening gennemført – selskabets handlemuligheder bliver begrænsede, da hovedparten af arealerne langs banestrækningen vedligeholdes af kommunerne. Selskabet vil i 2024 udarbejde en 5-årsplan for biodiversitet på egne arealer – primært letbanens kontrol- og vedligeholdscener i Glostrup. Planen vil bl.a. indeholde initiativer, der planlægges med den kommende operatør af letbanen.

Bæredygtighedsnøgletal

Nøgletal for Hovedstadens Letbanes arbejde med bæredygtighed

Område	Note	Nøgletal	2019	2020	2021	2022	2023	Kommentar
Egen organisation	1	Kønsbalance – bestyrelse Procent	K: 22 % M: 78 %	K: 22 % M: 78 %	K: 22 % M: 78 %	K: 22 % M: 78 %	K: 33 % M: 67 %	Bestyrelsen sammensættes af selskabets interessenter.
		Kønsbalance – direktørgruppe Procent	K: 60 % M: 40 %	K: 60 % M: 40 %	K: 50 % M: 50 %	K: 60 % M: 40 %	K: 50 % M: 50 %	Kønsfordeling i Metroselskabets direktørgruppe. Én kvinde er udtrådt af direktørgruppen i 2023.
Arbejds miljø og sikkerhed	2	Antal ulykker alt	7	16	44	63	62	Antallet af ulykker er så godt som uforandret, men dækker dog over en mindre stigning i antallet af ulykker med fravær.
		Antal ulykker uden fravær	4	16	32	49	47	-
		Antal ulykker med fravær	3	0	12	14	16	-
		Årlig ulykkesfrekvens Ulykker med fravær pr. 1 mio. arbejdstimer	24,8	0	32,2	22,1	24,9	-
		Ulykkesfrekvens for branchen Ulykker med fravær pr. 1 mio. arbejdstimer	29,0	30,3	32,0	29,7	-	Ulykkesfrekvensen for branchen opgøres af DA og udkommer først i løbet af 2024.
		Akkumuleret ulykkesfrekvens for projektet Ulykker med fravær pr. 1 mio. arbejdstimer	23,3	7,8	19,8	20,8	22,1	-
		Rapportering af nærvedhændelser Rapporterede nærvedhændelser pr. 1 million arbejdstimer	-	77,8	107,6	151,2	111,9	Til trods for en indsats for at øge rapporteringen af nærvedhændelser, som er et vigtigt redskab i den ulykkesforebyggende indsats, ses der stadig udfordringer med manglende rapportering.
		Andel af ulykker, selskabet er orienteret om inden for 24 timer Procent	-	-	-	68,3 %	54,8 %	Der er løbende fokus på at sikre tidlig orientering om hændelser, da dette er afgørende, for at der kan iværksættes effektive forebyggende tiltag. Faldet vurderes blandt andet at skyldes nye entreprenører, hvor der skal etableres effektive arbejdsgange for rapportering.
		Andel af besøg fra Arbejdstilsynet uden reaktion Procent	-	-	-	71,4 %	66,7 %	2022-tallet afviger fra sidste års CSR-rapport, hvilket skyldes korrektioner i opgørelsen af nøgletallet foretaget efter udarbejdelsen af 2022-rapporten.
Safety Orientations for letbanearbejdere Antal sessioner	16	22	32	26	17	-		
Antal medarbejdere fra entreprenørerne, der har deltaget i en Safety Orientation	209	200	231	258	186	-		

Område	Note	Nøgletal	2019	2020	2021	2022	2023	Kommentar
Omverdenen	3	Tilfreds med med naboinformation Procent	55 %	57 %	65 %	66 %	65 %	Læs mere om naboindsatsen i afsnittet 'Kommunikationsindsats' i ledelsesberetningen.
		Andel 'ikke tilfredse' Procent	20 %	17 %	13 %	14 %	15 %	-
		Kendskab til letbanen Procent	74 %	84 %	90 %	91 %	95 %	-
		Kendskab til trafikinformation Procent	29 %	43 %	49 %	49 %	53 %	-
		Antal tilmeldinger til infoservice	2.518	3.718	4.109	4.586	5.283	Antallet af tilmeldinger stiger fortsat jævnt, hvilket er tilfredsstillende.
		Totale henvendelser	960	948	1.187	1.676	2.406	Antallet af klager udgør i 2023 hovedparten af det totale antal henvendelser.
		Heraf klager (se fordeling pr. kommune i note 3)	119	320	550	841	1.510	Det høje antal klager afspejler den store aktivitet på strækningen og er derfor forventeligt. Klagetallet forventes at falde i 2024.
Lærlinge	4	Lærlingeårsværk (akkumuleret) Lærlingetimer opgjort i årsværk	10,04	21	55,54	74,37	108,23	Antallet af lærlingeårsværk på projektet vokser igen betydeligt i 2023, som følge af et højt aktivitetsniveau på projektet og et fortsat godt samarbejde med entreprenørerne på lærlingeområdet.
		Årsværk i forhold til selskabets målsætning (akkumuleret) Procent	17,3 %	36,2 %	95,8 %	128,2 %	170,53 %	-

Noter til bæredygtighedsnøgletal

Note 1 Egen organisation

1.1 Kønsbalance – bestyrelse

Bestyrelsen bestod ved udgangen af 2023 af seks mænd og tre kvinder (Christine Dal Thrane er dog midlertidigt udtrådt pga. orlov og afløst af Carsten Schelbye). Bestyrelsen er præsenteret i Hovedstadens Letbanes årsrapport. Det er selskabets ejere, der sammensætter bestyrelsen.

1.2 Kønsbalance – direktørgruppe

Direktørgruppen i Metroselskabet er tillige direktørgruppe i Hovedstadens Letbane. Direktørgruppen oppebærer ikke vederlag i Hovedstadens Letbane. Administrerende direktør Carsten Riis er som den eneste formelt ansat i begge selskaber. Metroselskabets direktørgruppe bestod ved udgangen af 2023 af to kvinder og to mænd.

Note 2 Arbejds miljø og sikkerhed

2.1 Antal ulykker i alt

Hovedstadens Letbane følger Arbejdstilsynets definition af ulykker: Pludselige hændelser i forbindelse med arbejdet, som fører til, at en person kommer fysisk eller psykisk til skade.

2.2 Antal ulykker med fravær

Ulykker med fravær er ulykker, som medfører fravær fra arbejdet i én dag eller mere ud over tilskadekomstdagen.

2.3 Årlig ulykkesfrekvens

Den årlige ulykkesfrekvens, forstået som det samlede antal ulykker med fravær på projektet pr. 1 million arbejdstimer (for timelønnede). Dette er en anerkendt standard for opgørelse af ulykkesfrekvens, som benyttes af aktører på tværs af bygge- og anlægsbranchen.

2.4 Ulykkesfrekvens for branchen

Gennemsnitlig ulykkesfrekvens for arbejdere (timelønnede) i bygge- og anlægsbranchen i Danmark (DA Ulykkesstatistik).

2.5 Akkumuleret ulykkesfrekvens for projektet

Opgørelsen beskriver den akkumulerede ulykkesfrekvens for det samlede letbaneprojekt til dato (31. december 2023).

2.6 Rapportering af nærvedhændelser

Det er et kontraktkrav, at entreprenørerne rapporterer nærvedhændelser (hændelser, der kunne have resulteret i en ulykke) til Hovedstadens Letbane. Nøgletallet indikerer antallet af rapporterede nærvedhændelser pr. 1 million arbejdstimer (for timelønnede).

Note 2 (fortsat)

2.7 Andel af besøg fra Arbejdstilsynet uden reaktion

Arbejdstilsynet fører løbende tilsyn på projektets byggepladser. Hvis tilsynet identificerer uhensigtsmæssige eller ulovlige forhold, medfører det en reaktion fra tilsynet, som for eksempel et påbud eller forbud.

2.8 Safety Orientations for letbanearbejdere

Safety Orientation er selskabets obligatoriske grundkursus i sikkerhed. Det anførte tal er antallet af Safety Orientations, hvor mindst én arbejder tilknyttet letbaneprojektet har deltaget.

2.9 Antal medarbejdere fra entreprenørerne, der har deltaget i en Safety Orientation

Antal medarbejdere fra entreprenørerne, der har gennemført en Safety Orientation i 2023.

Note 3 Omverdenen

3.1 Tilfredshed med naboinformation og andel 'ikke tilfredse'

Andelen af naboer, der i den årlige naboundersøgelse svarer, at de er 'tilfredse' eller 'meget tilfredse' med den information, de modtager vedrørende byggeriet. Målgruppen for undersøgelsen har været naboer, der bor i 1. eller 2. række til anlægsarbejdet i de otte kommuner, som anlægsarbejdet pågår.

Hovedstadens Letbane har et særskilt delmål om, at færre end 15 pct. af de adspurgte i naboundersøgelsen svarer, at de er 'ikke tilfredse', eller 'slet ikke tilfredse' med den information, de modtager vedrørende byggeriet.

3.2 Kendskab til letbanen

Andelen af respondenter i kendskabsundersøgelsen, der svarer 'ja' til, at de har kendskab til letbaneprojektet. I denne del af undersøgelsen spørges et repræsentativt antal borgere fra letbanens beliggenhedskommuner.

3.3 Kendskab til trafikinformation

Andelen af adspurgte virksomheder, handelsdrivende og borgere i letbanekommunerne, der benytter eksisterende kanaler til trafikinformation, som har kendskab til, at trafikanter får information om trafiksituationen på letbanestrækningen via disse kanaler.

3.4 Tilmeldinger til infoservice

Antal tilmeldte til Hovedstadens Letbanes mailservice med løbende information omkring projektets aktiviteter og deres betydning, for naboer, trafikafvikling, m.m. Mailservicen er individuel for hver letbanekommune.

3.5 Totale henvendelser og antal klager

Alle henvendelser til Hovedstadens Letbanes mail og telefon registreres, og de af henvendelserne, der kan kategoriseres som klager, opgøres også. Opgørelsen skelner ikke mellem klager, hvor Hovedstadens Letbane er rette modtager, og klager, der retmæssigt vedrører forhold under eksempelvis kommunernes eller ledningsejernes myndighed. Sådanne klager videreformidler Hovedstadens Letbane til rette modtager. I opgørelsen af klager sondres heller ikke mellem, om klagen er berettiget eller uberettiget – eksempelvis om der var tale om tilladt støjende arbejde.

Note 3 (fortsat)

De registrerede klager er ydermere opgjort pr. kommune siden 2021:

Kommune	2021	2022	2023
Albertslund	0	0	0
Brøndby	31	66	90
Gladsaxe	128	164	424
Glostrup	96	178	216
Herlev	104	180	430
Ishøj	0	13	32
Lyngby-Taarbæk	157	186	248
Rødovre	28	8	6
Vallensbæk	6	46	63
Generelle klager	0	0	1
Total	550	841	1.510

Note 4 Lærlinge

4.1 Lærlingeårsværk (akkumuleret) og selskabets målsætning

Opgørelsen beskriver det akkumulerede antal lærlingesårsværk på det samlede letbaneprojekt til dato (31. december 2023). Ét lærlingeårsværk svarer til 1.924 timer.

Opgørelsen af årsværk i forhold til selskabets målsætning anviser det procentuelle forhold mellem det realiserede, akkumulerede antal lærlingeårsværk og selskabets samlede måltal for antal lærlingeårsværk på projektet.

Fokusområder for 2024-2025

Åbningen af letbanen nærmer sig, og projektets altoverskyggende fokus er at komme så godt i mål som muligt. Samtidig er der et stigende fokus på tiden, der kommer efter åbningsdagen – letbanen i drift. Det er afspejlet i selskabets fokusområder for CSR, der her fastlægges for 2024 og frem til åbningen i 2025. Der vil være et fortsat fokus på sikkerhed og på at nedbringe antallet af ulykker, der har været alt for højt hidtil. Nabokommunikation vil også fortsat være et fokusområde, med samme høje ambitioner som tidligere. På lærlingeområdet blev projektets overordnede lærlingemål nået allerede i starten af 2022, og selskabet planlægger ikke yderligere initiativer for at tiltrække lærlinge til den resterende anlægsfase. I stedet vil selskabet på området fremover have fokus på at sikre et godt grundlag for beskæftigelse af lærlinge i driften af letbanen, samt starte en dialog med operatøren om muligheden for at understøtte alternative former for beskæftigelse. Fokusområdet ”En drift, der tager hensyn til klima og natur” har allerede blikket rettet mod letbanen i drift, og vil fortsætte resten af anlægsperioden.

Nye delmål på sikkerhedsområdet

Det overordnede mål på sikkerhedsområdet er først og fremmest at nedbringe ulykkesfrekvensen på projektet, hvilket desværre ikke lykkedes i 2023. Selskabet har defineret to nye delmål, som anført i oversigten ovenfor. De to nye mål vedrører tiltag som Hovedstadens Letbane selv har kontrol over, og skal være med til at fastholde og styrke det generelle sikkerhedsfokus i produktionen. Det andet delmål vedrører et ekstra fokus på sikkerhed i projektets afsluttende fase. Her vil Hovedstadens Letbane trække på Metroselskabets erfaringer med at begrænse antallet af ulykker henimod slutningen af et anlægsprojekt.

Fokusområde	Mål
Sikkerhed	<p>Hovedmål – Ulykkesfrekvens. Reduktion af projektets ulykkesfrekvens (fortsat mål).</p> <p>Delmål 1 – Træning. Der udvikles og afholdes et kursus for formænd og andre nøglemedarbejdere på projektet. Kurset skal styrke sikkerhedskulturen og samarbejdet på projektet, samtidig med at der trænes i værktøjer som intervention, anerkendelse og effektiv planlægning af arbejdet (nyt mål).</p> <p>Delmål 2 – Sikkerhed i projektets afsluttende faser. Der gennemføres kampagner og arrangementer ud fra selskabets ”Finish Safely” koncept. Det skal sikre, at fokus på sikkerhed opretholdes i projektets afsluttende faser (nyt mål).</p>
Nabokommunikation	<p>Kendskab til letbanen. Mindst 90 % af virksomheder, handelsdrivende, borgere og naboer i letbanekommunerne har kendskab til letbaneprojektet inden åbningen (fortsat mål).</p> <p>Tilfredshed med information. Mindst 60 % af naboer og handelsdrivende i første og anden række til letbaneprojektet er tilfredse med den information, de modtager om letbaneprojektet, og maks. 15 % er utilfredse (fortsat mål).</p> <p>Kendskab til trafikinformation. Mindst 50 % af virksomheder, handelsdrivende og borgere i letbanekommunerne, der benytter eksisterende kanaler til trafikinformation, har kendskab til, at trafikanter får information om trafiksituationen på letbanestrækningen via disse kanaler (fortsat mål).</p>
En drift, der tager hensyn til klima og natur	<p>Energiforbrug. Afdække og prioritere initiativer, der på sigt kan mindske det forventede energiforbrug af letbanen i drift (fortsat mål).</p> <p>Biodiversitet. Screening af potentialet for at fremme biodiversitet langs letbanen i drift (fortsat mål).</p>
Sociale klausuler, lærlinge og grupper med særlige behov	<p>Lærlinge i driftsfasen. Fra 2025 træder kravet om fem årlige lærlingeårsværk i kraft for driften af letbanen. Hovedstadens Letbane vil arbejde for, at driftsoperatøren er klar til at have lærlinge fra driftens start (nyt mål).</p> <p>Alternative beskæftigelsesmuligheder. Hovedstadens Letbane vil igangsætte en dialog med den kommende driftsoperatør og afklare mulighederne for at understøtte alternative former for beskæftigelse (nyt mål).</p>

Hovedstadens Letbanes tilgang til CSR

Hovedstadens Letbane er et offentligt ejet selskab, som ledes af en bestyrelse bestående af repræsentanter fra ejerkredsen. Ejerkredsen udgøres af Region Hovedstaden samt de 11 kommuner, som letbanen strækker sig over. Selskabet har til formål at bygge og drive letbanen langs Ring 3 og dermed sikre miljøvenlig kollektiv transport for alle.

Selskabets arbejde taler direkte ind i den bæredygtige dagsorden, og der arbejdes aktivt med ansvarlig virksomhedsdrift. Definitionen af CSR-initiativer er derfor en fællesbetegnelse for de sociale og miljømæssige indsatser, som selskabet løbende beskæftiger sig med. Hovedstadens Letbane udvælger årligt fokusområder for selskabets CSR-indsats. Denne rapport indeholder dels en afrapportering på de fokusområder og målsætninger, der er arbejdet med i indeværende år, og dels de fokusområder og mål, der er udvalgt for 2024-2025.

Fundamentet for Hovedstadens Letbanes CSR-indsats er fortsat selskabets tilslutning til FN's Global Compact og de ti principper inden for menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og antikorruption, som initiativet hviler på. Principperne er forankret i Hovedstadens Letbanes CSR-politikker, som du kan læse mere om på næste side. Hovedstadens Letbane har siden 2016 været tilsluttet Global Compact, og støtter fortsat fuldt op om Global Compact-initiativet og de ti principper og arbejder med disse i alle selskabets aktiviteter.

Global Compact

FN's Global Compact er verdens største frivillige initiativ for ansvarlige virksomheder. De tilsluttede virksomheder rapporterer årligt om deres arbejde med initiativets principper.

I 2024 skal Hovedstadens Letbane for første gang rapportere om sin indsats direkte til Global Compact via et spørgeskema. Modellen skulle være trådt i kraft i 2023, men blev udskudt på grund af tekniske problemer.

Læse mere om initiativet og de nye krav til medlemmernes rapportering her:

<https://www.unglobalcompact.org/>

WE SUPPORT

Hovedstadens Letbanes politikker inden for CSR

Hovedstadens Letbanes CSR-politik rammesætter selskabets aktiviteter inden for social ansvarlighed. Selskabet har i henhold til Global Compacts retningslinjer etableret politikker på de fire områder menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og antikorrupsion. Selskabet er desuden omfattet af Metroselskabets mangfoldigheds-politik.

Menneskerettigheder

Hovedstadens Letbane respekterer menneskerettighederne i alle aktiviteter og i et bredere perspektiv inden for selskabets indflydelsesområder. Hovedstadens Letbane beskytter personale og ejendom på en måde, der minimerer risikoen for medarbejderne og lokalsamfundet i overensstemmelse med relevante menneskerettighedsprincipper. Hovedstadens Letbane arbejder for et sundt og sikkert arbejdsmiljø, hvor produktion og arbejde udføres. Selskabet krænker ikke menneskerettighederne og hverken støtter eller drager fordel, herunder økonomisk, af, at andre krænker menneskerettighederne. Hovedstadens Letbane forpligter alle leverandører til at støtte og respektere beskyttelsen af internationalt anerkendte menneskerettigheder samt til at sikre, at leverandøren ikke medvirker til krænkelse af menneskerettighederne. Leverandøren er ligeledes forpligtet til at sikre, at alle dens underleverandører overholder samme høje standarder.

Risikovurdering

Hovedstadens Letbane indgår i globale forsyningskæder. Selvom der ikke vurderes at være betydelige risici i forhold til menneskerettigheder forbundet med selve anlægget af letbanen, kan dette være tilfældet i selskabets leverandørkæde. Det kan i praksis være vanskeligt at mitigere disse risici fuldt ud, men Hovedstadens Letbane har fokus på at minimere den. Hovedstadens Letbane kræver at alle leverandører og entreprenører underskriver selskabets adfærdskodeks i forbindelse med kontraktindgåelse og overholder samme. Desuden benytter Hovedstadens Letbane et screenings-værktøj for alle interne kontrakter, der anvendes til at risikovurdere leverandører i forhold til menneske- og arbejdstagerrettigheder og andre sociale forhold.

Hovedstadens Letbane er ikke via disse screeninger eller på anden vis i 2023 blevet gjort opmærksom på nogen brud på menneskerettigheder. Selskabet vil i 2024 fortsætte sit arbejde med at anvende selskabets screenings-værktøj til risikovurderinger.

Arbejdstagerrettigheder

Hovedstadens Letbane forhindrer ikke personale eller andre arbejdstagere i at organisere sig i en hvilken som helst lovlig arbejdstagerorganisation. Der forekommer ikke nogen form for forskelsbehandling af arbejdstagere, uanset om arbejdstageren vælger at organisere sig eller ej. Hovedstadens Letbanes personale har en skriftlig ansættelseskontrakt, som beskriver betingelserne for arbejdet. Personale kan til enhver tid opsige deres ansættelse med et rimeligt varsel, og Hovedstadens Letbane beholder ikke originale identifikationspapirer eller indlån eller tilbageholder løn ud over det, der måtte være juridisk aftalt. Hovedstadens Letbane er ikke involveret i brug af børnearbejde eller tvangsarbejde. Hovedstadens Letbane diskriminerer ikke ved ansættelse, aflønning, adgang til uddannelse, forfremmelser, afskedigelser, pension, arbejdsvilkår eller arbejdsopgaver og forfordeler ikke nogen ud fra personlige egenskaber såsom race, religion, køn,

sundhed, alder, handicap, politisk overbevisning, nationalitet, etnisk oprindelse eller medlemskab af en arbejdstagerorganisation. Hovedstadens Letbane er ikke involveret i brug af børnearbejde, der defineres som ansættelse af personer i skolealderen eller yngre end 15 år (eller 14 år, hvor det er tilladt i henhold til ILO-konvention 138). Hvis lokale bestemmelser eller love fastsætter en højere alder som minimumsgrænse, overholder selskabet denne. Hovedstadens Letbane beskytter unge arbejdstagere op til 18 år mod enhver form for arbejde, der kan være til fare for deres sundhed og sikkerhed.

Risikovurdering

Anlægget af letbanen er et komplekst projekt, hvor mange parter og aktører er involveret og skal samarbejde. Hovedstadens Letbane er bevidst om de risici, der kan opstå med hensyn til at sikre arbejdstagernes rettigheder i en sådan kontekst. På letbaneprojektet samarbejder selskabet med fire forskellige entre-

prenører, som indgår yderligere kontrakter med underleverandører og underentreprenører, der kan komme fra både ind- og udland. Dette kan medføre en risiko for, at arbejdstagernes rettigheder i praksis ikke efterleves fuldt ud – og i henhold til de danske overenskomster – for alle arbejdstagere, der er involveret i projektet.

Bygge- og anlægsbranchen er generelt en branche præget af faglige sager, hvor medarbejdere er blevet underbetalt eller på anden vis ikke arbejder under de arbejdsvilkår, de har ret til i Danmark. Selskabet arbejder derfor aktivt med blandt andet information til virksomheder og medarbejdere om deres rettigheder, kontraktkrav (arbejds klausul), kontrol med efterlevelsen af arbejds klausulen og løbende dialog med entreprenørerne. Selskabets adfærdskodeks for entreprenører og leverandører stiller ligeledes krav til, at arbejdstagernes rettigheder sikres og respekteres. Selskabet har i 2023 gennemført to audits med fokus på bl.a. arbejdsforhold og overholdelsen af selskabets sociale klausuler.

Miljø

Hovedstadens Letbane handler ansvarligt i forhold til miljømæssige risici og miljøpåvirkninger. Som minimum opfylder selskabet alle relevante lokale og nationale miljøregler. Hovedstadens Letbane vælger så vidt muligt de mest moderne, effektive og miljøvenlige teknologier og bidrager til at understøtte en bæredygtig udvikling. Dette omfatter også begrænsning af forurening fra farlige stoffer, spildevand og luftforurening i hele leverandørkæden.

Risikovurdering

Letbanen har uomgængeligt konsekvenser for klimaet, samt miljø og naturen omkring projektet. Det gælder især i forhold til anlægsarbejdet, men også den fremtidige drift, der rykker stadigt tættere på.

Selskabet har i den resterende anlægsfase fortsat fokus på de risici, der er forbundet med miljø under anlægsarbejderne, så som risikoen for udledning af miljøfremmede stoffer til det omgivende miljø, dvs. jord, grundvand, overfladevand og luft. Hovedstadens Letbane stiller krav til entreprenørerne om beredskabsplaner for miljø-uheld og forsvarlig håndtering af miljøfremmede stoffer, og selskabet fører tilsyn med, at entreprenørerne overholder god miljøpraksis på området.

Selskabet har derudover påbegyndt forberedelserne vedrørende driften. Her ønsker selskabet at minimere den negative klimapåvirkning fra driften, hvilket primært vil relatere sig til strømforbruget til fremdrift af tog, stationer og vedligeholdscenter, mv. Dette er afspejlet i fokusområdet En drift der tager hensyn til klima og natur, der beskrives ovenfor. Generelt vil identificeringen af største risici på klima- og miljøområdet, og mitigeringen heraf, indgå i forberedelsen af driften sammen med den kommende operatør.

Klimaforandringer udgør også en potentiel risiko for projektet på grund af hyppigere skybrud og kraftig regn, hvilket kan føre til oversvømmelser af det kommende letbane-anlæg og dermed forstyrrelse af driften. Hovedstadens Letbane er opmærksom på denne risiko og har tilpasset designet og anlægget herefter.

Anti-korruption

Hovedstadens Letbane har nultolerance over for korruption, hvilket for selskabet betyder misbrug af betroet magt og midler for egen vindings skyld. Hovedstadens Letbane opret- holder en høj etisk standard, som ikke er begrænset til overholdelse af love og aftaler. Hovedstadens Letbane undgår interesse- konflikter, som kan påvirke selskabets tro- værdighed, samt aktiviteter, der kan påvirke troværdigheden i forhold til tredjepart.

Risikovurdering

I Danmark er risikoen for korruption umiddel- bart begrænset. I 2023 rangerede Danmark igen som det mindst korrupte land på Transparency Internationals årlige, globale Corruption Perception Index. Ikke desto mindre kan korruption, herunder afpresning og bestikkelse, forekomme hvor som helst. Derfor er der også en vis risiko forbundet med Hovedstadens Letbanes aktiviteter, såvel internt som eksternt.

For at håndtere den interne risiko har Hoved- stadens Letbane implementeret en række retningslinjer for god forretningsadfærd

og kontrolmekanismer, der er integreret i selskabets almindelige virke. Alle nye med- arbejdere orienteres om retningslinjerne. Herudover er der etableret en whistleblower- ordning, hvor såvel interne som eksterne forhold kan indberettes. For at håndtere den eksterne risiko følger Hovedstadens Letbane de gældende udbudsregler, ligesom alle leverandører og entreprenører skal underskrive selskabets adfærdskodeks i forbindelse med kontraktindgåelse. Selskabet modtager desuden komplette leverandør- lister fra entreprenørerne på letbaneprojektet og gennemgår disse. Dette har ikke givet anledning til konkrete initiativer relateret til mistanke om korruption i 2023, ligesom selskabet i 2023 ikke har modtaget nogen henvendelser via selskabets whistleblow- er-ordning angående korruption eller andre forhold. Selskabet vil i 2024 opretholde den nuværende whistleblower-ordning, og selskabet vil, i tilfælde af konkret mistanke eller anklager, undersøge disse og vurdere, om det kan give anledning til konkrete tiltag eller ændringer i processer.

Mangfoldighed

Metroselskabet og Hovedstadens Letbane har en fælles mangfoldigheds- politik, som blandt andet kan findes på Hovedstadens Letbanes hjemmeside www.dinletbane.dk. De medarbejdere, der varetager opgaver relateret til Hovedstadens Letbane, er ansatte i Metroselskabet. Metroselskabet tilstræber en ligelig kønsfordeling, og har opmærksomhed på diversitet i blandt andet ansættelsessammenhæng.

Metroselskabet vedtog i 2023 en ny strategi for social bæredygtighed. Som led i implementeringen heraf vil mangfoldighedspolitikken blive opdateret i 2024, med fokus på diversitet, ligestilling og inklusion.

Økonomi

Resultat

Hovedstadens Letbane får først passager-indtægter, når banen åbner.

I de første år vil selskabets regnskaber derfor udvise et underskud, hvilket skyldes, at der foretages meget store investeringer i anlægget af banen, mens der ikke er indtægter fra passagerer.

Selskabets økonomi er planlagt efter denne metode, som også kendes fra Storebæltsbroen, Øresundsbroen, Københavns Metro og Femern Bælt-forbindelsen.

Resultatet før af- og nedskrivninger for 2023 udgør et underskud på 6 mio. kr. og har været i overensstemmelse med forventningerne. Årets regnskabsmæssige resultat udgør et underskud på 1.344 mio. kr. for 2023 og er primært påvirket af nedskrivninger vedrørende anlæg af letbane og markedsværdireguleringer af lån og renteaftaler.

Nedskrivning vedrørende anlæg af letbane udgør en regulering på 1.179 mio. kr. og skyldes primært rente- og inflationsudviklingen i 2023 samt øgede anlægsomkostninger i henhold til ejernes godkendelse af det opdateret anlægsbudget i juni 2023. Af- og nedskrivningen er alene en regnskabsmæssig registrering, som ikke har nogen likviditetsmæssig virkning.

Markedsværdireguleringen kan henføres til selskabets finansielle aftaler om renteafdækning og udgør en udgift på 206 mio. kr., da renten er faldet fra 2022 til 2023. Reguleringen er alene en regnskabsmæssig registrering, der foretages som følge af, at gældsforpligtelserne skal optages i regnskabet til dagsværdi. Reguleringen har ikke nogen likviditetsmæssig virkning, idet aftalerne forventes fastholdt til deres udløb og dermed vil have den oprindelige værdi.

Ring 3 set fra øverste etage på Herlev Hospital (fra nord mod syd).

Egenkapitalens udvikling

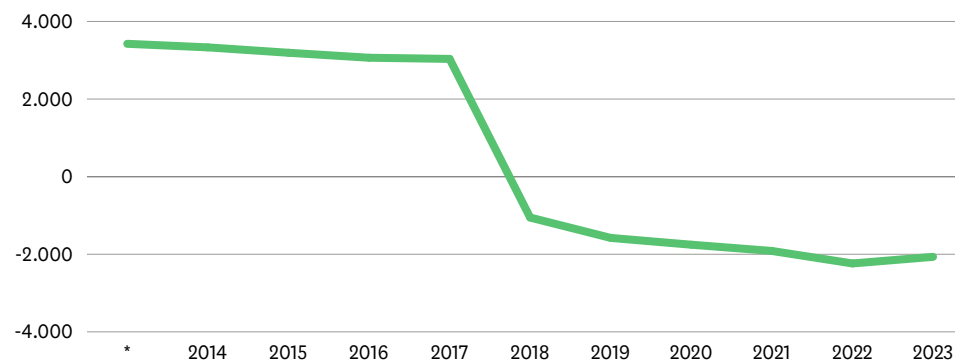
Hovedstadens Letbane I/S blev stiftet den 19. juni 2014. Staten ved Transportministeriet, Region Hovedstaden og Lyngby-Taarbæk Kommune, Gladsaxe Kommune, Herlev Kommune, Rødovre Kommune, Glostrup Kommune, Albertslund Kommune, Brøndby Kommune, Høje-Taastrup Kommune, Hvidovre Kommune, Vallensbæk Kommune og Ishøj Kommune har i forbindelse med stiftelsen indskudt 3,5 mia. kr. Staten trådte den 1. januar 2019 ud som ejer af selskabet, og statens indskud er overgået til tilskud. Region Hovedstaden og de 11 kommuner har overtaget samtlige aktiver, passiver, rettigheder og pligter i interessentskabet.

Selskabets regnskabsmæssige underskud på 1.344 mio. kr. er fragået egenkapitalen, der ultimo 2023, er negativ og udgør 2,1 mia. kr. Selskabets korrigerede egenkapital, hvor der er korrigeret for markedsværdireguleringer, er negativ og udgør 2,1 mia. kr. ultimo 2023.

Markedsværdireguleringen i 2023 har medført en regnskabsmæssig udgift på 206 mio. kr. En negativ egenkapital på nuværende tidspunkt er i overensstemmelse med forventningerne.

Hovedstadens Letbane I/S er et interessentskab, hvor ejerne hæfter 100 pct. for selskabet. En eventuel negativ egenkapital i selskabet ville således ikke i sig selv medføre behov for yderligere indskud fra ejerne, da Hovedstadens Letbane I/S fortsat vil kunne servicere sin gæld som planlagt.

Figur 3
Egenkapital
(mio. kr.)

* Åbningsbalance 1. januar 2014

Kapitalforhold og langtidsøkonomi

Hovedstadens Letbanes økonomi er tilrettelagt som en samlet økonomi, der inkluderer både udgifter til anlægsomkostninger (anlæg af bane), driftsrelaterede anlægsomkostninger (f.eks. køb af tog og kørestrømsmaster), reinvesteringer, driftsomkostninger og passagerindtægter.

Hovedstadens Letbane har i 2023 foretaget en gennemgribende revurdering af selskabets totaløkonomi, der er godkendt af selskabets ejere på interessentskabsmøde i juni 2023. Selskabet har på den baggrund udarbejdet et opdateret langtidsbudget i januar 2024. Langtidsbudgettet viser forventningerne til den langsigtede økonomiske udvikling i selskabet. Langtidsbudgettet viser, at selskabets nettogæld forventes at nå sit maksimum i 2037 på ca. 7,8 mia. kr. (i løbende priser) og gælden forventes at være tilbagebetalt i 2072.

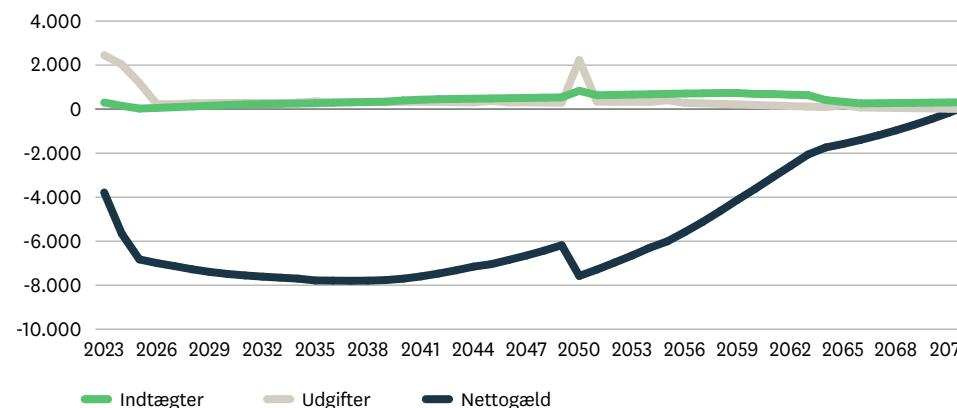
Selskabet har opbygget en renteeksponering, så dele af de fremtidige rentekomkostninger fastlåses. Dette er sket ved, at selskabet har indgået finansielle aftaler om renteaftækning, hvorved renten for en stor del af den forventede maksimale gæld er blevet aftalt. Aftalerne er indgået med henblik på at øge budgetsikkerheden i selskabets langsigtede økonomi.

Hvert år fastsættes en finansstrategi, der skal sikre en hensigtsmæssig finansforvaltning, som minimerer de langsigtede finansieringsomkostninger under hensyntagen til finansielle risici. Finansforvaltningen inden for den af bestyrelsen fastsatte strategi varetages af Sund & Bælt Partner. Dette er forudsat og beskrevet i stiftelsesgrundlaget for Hovedstadens Letbane.

Ejerne hæfter som interessenter direkte, ubetinget og solidarisk for alle selskabets forpligtelser, herunder de lån som selskabet har optaget. Ud over de vilkår, der generelt kan opnås på kapitalmarkedet, har selskabet mulighed for at optage såkaldte genudlån i Danmarks Nationalbank. Ved genudlån forstås et direkte lån fra Danmarks Nationalbank til selskabet baseret på en konkret statsobligation og med samme vilkår, som obligationen sælges til på markedet.

Selskabet har ved udgangen af 2023 en samlet lånoptagelse på 4,9 mia. kr. nominelt. Lånene er optaget som genudlån i Danmarks Nationalbank. Selskabet har en obligationsbeholdning på 372 mio. kr., hvoraf 154 mio. kr. er stillet til sikkerhed for markedsværdien.

Figur 4
Langtidsbudget
(mio. kr.)

Investering i letbane

I december 2022 oplyste Hovedstadens Letbane, at projektets risikobillede pegede på, at det ville blive svært at overholde det planlagte anlægsbudget. Selskabet har i 2023 foretaget en gennemgribende revurdering af projektets anlægsbudget. Ejerne behandlede og godkendte på et ekstraordinært interessentskabsmøde den 22. juni 2023 den opdaterede totaløkonomi, og anlægsbudgettet blev forhøjet med 1,1 mia. kr.

Der er i 2023 foretaget investeringer i anlæg af letbane på 2.128 mio. kr., heraf 1.926 mio. kr. vedrørende anlægsomkostninger og 202 mio. kr. vedrørende driftsrelaterede anlægsinvesteringer.

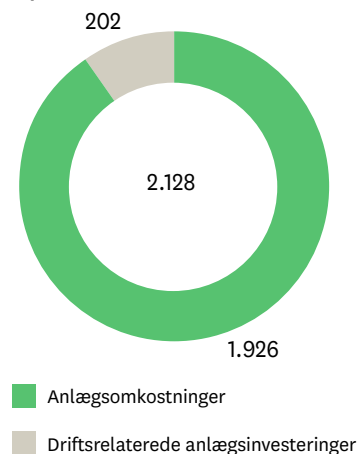
Den regnskabsmæssige værdi af letbanen er i balancen opgjort til 0 kr. som følge af, at investeringen i letbanen ikke fuldt ud vil blive genindvundet ved fremtidige indtægter i form af passagerindtægter, hvorfor anlæggets opførelse også kræver indskud fra ejerne mv. og derfor løbende nedskrives til anlæggets forventede genindvindingsværdi under hensyntagen til de planlagte anlægsinvesteringer.

Hensættelsen er baseret på et skøn over værdien af letbanen ud fra de forudsætninger, som selskabet har anvendt i det gældende langtidsbudget og forventningerne til det fremtidige renteniveau (diskonteringsfaktor).

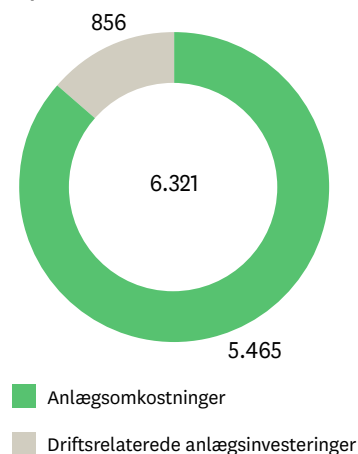
Som led i stiftelsen foretog staten (tidligere ejer) samt selskabets nuværende ejere Region Hovedstaden og de 11 involverede kommuner indskud til finansiering af anlægsomkostningerne. Staten ved Transportministeriet finansierer herigennem ca. 1,4 mia. kr. (2013-priser) og Region Hovedstaden og de 11 involverede kommuner de resterende ca. 2,1 mia. kr. (2013-priser). Tidspunkterne for indbetalingen af de respektive indskud/tilskud blev ved stiftelsen fastlagt i betalingsaftaler.

Staten og selskabets ejere har i forbindelse med finansieringen af anlægsomkostningerne reserveret en korrektionsreserve på 30 pct. i henhold til Ny AnlægsBudgettering. Den samlede korrektionsreserve udgør 1.026 mio. kr. (2013-priser). Staten og selskabets ejere har i forbindelse med godkendelse af det økonomiske grundlag for indgåelse af de store kontrakter på letbane på Ring 3 i marts 2018 frigivet 10 pct. af korrektionsreserven på 342 mio. kr. (2013-priser).

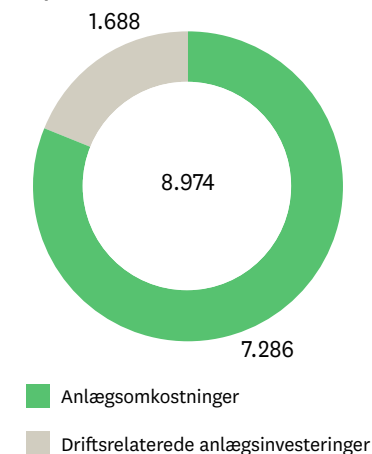
Figur 5
Investering i 2023
(mio. kr.)

Figur 6
Investering pr. 31. dec. 2023
(mio. kr.)

Figur 7
Samlet budget (2023-priser)
(mio. kr.)

Interessenterne har på interessentskabsmødet den 28. april 2021 godkendt frigivelse af 20 pct. korrektionsreserven med 417 mio. kr. til mulig disponering for Hovedstadens Letbanes bestyrelse. Frigivelsen var betinget af statens efterfølgende endelige godkendelse og medfinansiering. Staten har i maj 2022 godkendt frigivelsen af 158,5 mio. kr. og har i oktober 2022 godkendt frigivelsen af de resterende 258,2 mio. kr. op til de 417 mio. kr. De frigivne midler er tilgået egenkapitalen.

Interessenterne har på ekstraordinært interessentskabsmøde den 15. december 2022 godkendt frigivelse af 20 pct. korrektionsreserven med 380 mio. kr. til mulig disponering for Hovedstadens Letbanes bestyrelse. Frigivelsen var betinget af statens efterfølgende endelige godkendelse og medfinansiering. Staten har i juni 2023 godkendt frigivelsen. De frigivne midler er tilgået egenkapitalen. Korrektionsreserven er herefter fuldt ud disponeret.

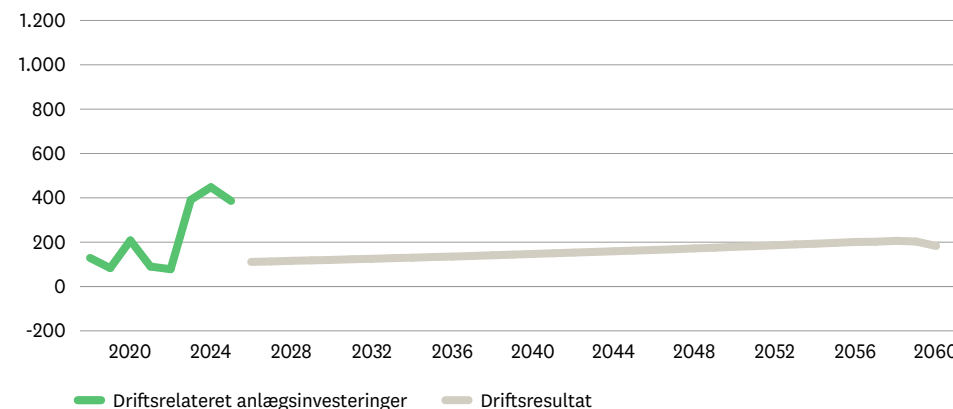
I forbindelse med ejernes behandling og godkendelse på et ekstraordinært interessentskabsmøde den 22. juni 2023 af den opdaterede totaløkonomi, har ejerne Region Hovedstaden og de 11 involverede kommuner indskudt yderligere 1,1 mia. kr. til finansiering af forhøjelsen af anlægsbudgettet.

De driftsrelaterede anlægsinvesteringer omfatter investering til anskaffelse af letbanetog, et kontrol- og vedligeholdelsescenter, prøvedrift, strategiske reservedele og reinvesteringer. De driftsrelaterede anlægsinvesteringer er finansieret af Region Hovedstaden og de 11 involverede kommuner ved at de, når letbanen sættes i drift, indbetaler årlige betalinger, der med et forventet driftsoverskud udgør en samlet værdi på ca. 1,7 mia. kr.

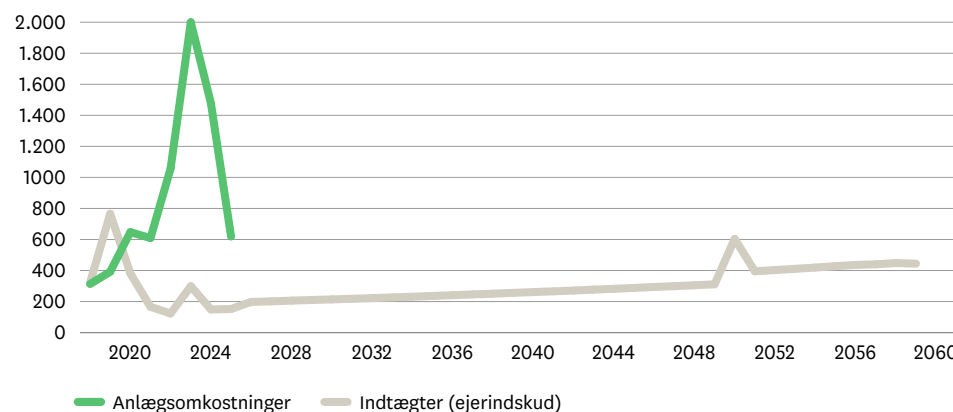
Det fremgår af tabellerne, at såvel selskabets anlægsmkostninger som de driftsrelaterede anlægsinvesteringer, forventes afholdt i perioden til og med 2025, mens den tilhørende finansiering, dels fra staten og selskabets ejere i form af afdrag på ejerindskud/tilskud og årlige indbetalinger fra driftsstart og dels fra passagerindtægterne fra driften af letbane, forventes at tilgå selskabet ved årlige indbetalinger.

I perioden indtil disse indbetalinger har betalt for den samlede letbane, finansieres differencen gennem lånoptagelse. Med udgangspunkt i det gældende langtidsbudget, der indgår som bilag til ledelsesberetningen, forventer selskabet, at lånene vil være fuldt afdraget i 2072.

Figur 8
Tidsmæssig forskydning mellem driftsrelaterede anlægsmkostninger og indtægter (mio. kr.)

Figur 9
Tidsmæssig forskydning mellem anlægsmkostninger og indtægter (ejerindskud) (mio. kr.)

Risikostyring

I forbindelse med anlæggelsen af Hovedstadens Letbane arbejdes der systematisk og kontinuerligt med risikostyring.

Risikostyring i anlægsprojektets nuværende stadie har først og fremmest til formål at prioritere og minimere risici typisk via mitigerende tiltag for at sikre fremdrift og færdiggørelse. For letbaneprojektet er der opbygget en proces for risikostyring, hvor der for hver enkelt risiko er udpeget en risikoejer, der vurderer risici og har til opgave at sikre, at risici forebygges, håndteres og rapporteres under de enkelte fagområder.

Risici rapporteres til projektets ledelse, der derefter vurderer og kvalitetssikrer den samlede risikoeksponering og de indkomne forslag til risikomitigering for at understøtte, at risici løbende håndteres.

På den baggrund udarbejdes der kvartalsvist et samlet risikobillede for anlægsprojektet (økonomi og forsinkelse), der afrapporteres til selskabets bestyrelse og ejere.

Hoved- og nøgletal 2023

Alle tal i mio. kr.	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Resultat før nedskrivninger og hensættelser	-1,8	-2,0	-2,3	-2,5	-3,2	-3,9	-3,5	-4,7	-5,2	-5,8
Nedskrivninger og hensættelser	-90,3	-204,6	-158,3	-99,3	-4.479,4	-115,3	119,8	-328,6	-1.954,1	-1.179,3
Resultat før finansielle poster	-92,1	-206,6	-160,6	-101,8	-4.482,6	-119,2	116,4	-333,3	-1.959,3	-1.185,2
Finansielle poster	-1,0	66,4	32,6	71,4	91,7	10,8	20,7	-25,8	346,4	47,0
Resultat før markedsværdiregulering	-92,1	-140,2	-128,0	-30,4	-4.390,9	-108,4	137,1	-359,1	-1.613,0	-1.137,7
Markedsværdiregulering	0,0	0,0	0,0	0,0	-75,4	-416,5	-303,5	189,9	873,6	-206,3
Årets resultat	-92,1	-140,2	-128,0	-30,4	-4.466,3	-524,9	-166,4	-169,2	-739,4	-1.344,0
Balancesum	3.740,0	3.725,0	4.004,3	3.923,7	3.903,9	4.433,9	3.936,8	3.746,9	3.648,3	4.703,4
Årets investering i letbane	90,3	208,0	160,6	101,8	441,9	474,7	855,0	698,0	1.135,7	2.127,7
Langfristede gæld	377,3	493,0	784,1	803,2	894,9	2.296,4	2.840,9	2.816,5	2.448,2	4.298,6
Egenkapital	3.332,0	3.193,0	3.065,3	3.034,9	-1.054,2	-1.579,1	-1.745,4	-1.914,6	-2.237,0	-2.066,5
Korrigeret egenkapital	3.332,0	3.193,0	3.065,3	3.034,9	-978,8	-1.087,2	-950,1	-1.309,1	-2.505,1	-2.128,3
Soliditetsgrad	89 %	86 %	77 %	77 %	-27 %	-36 %	-44 %	-51 %	-61 %	-44 %
Korrigeret soliditetsgrad	89 %	86 %	77 %	77 %	-25 %	-25 %	-24 %	-35 %	-69 %	-45 %

Soliditetsgrad = kapitalindestående ultimo x 100/samlede aktiver

Korrigeret soliditetsgrad = Kapitalindestående ekskl. markedsværdiregulering x 100/samlede aktiver

Selskabsledelse

2

Selskabsledelse

Hovedstadens Letbane I/S, på daværende tidspunkt Ring 3 Letbane I/S, er stiftet i juni 2014 med hjemmel i lov nr. 165 af 26. februar 2014. Hovedstadens Letbane varetager både drift og anlæg af letbanen langs Ring 3. Lov om letbane på Ring 3 blev den 26. maj 2016 ændret til også at være en anlægslov. Anlægsloven blev fremsat på baggrund af VVM-redegørelsen og dispositions-forslaget for Hovedstadens Letbane. I 2018 blev loven ændret på baggrund af statens udtræden.

Hovedstadens Letbane ejes fra 2019 og frem af Region Hovedstaden og 11 kommuner: Lyngby-Taarbæk Kommune, Gladsaxe Kommune, Herlev Kommune, Rødovre Kommune, Glostrup Kommune, Albertslund Kommune, Brøndby Kommune, Høje-Taastrup Kommune, Hvidovre Kommune, Vallensbæk Kommune og Ishøj Kommune.

I henhold til den ændrede letbanelov står det kommuner og region frit for at sammensætte en bestyrelse i Hovedstadens Letbane. På det ekstraordinære interessentskabsmøde den 22. februar 2019 har kommunerne og Region Hovedstaden således udpeget en bestyrelse bestående af ni medlemmer: tre kommunale

medlemmer udpeget af kommunerne, tre regionale medlemmer udpeget af regionen og tre øvrige medlemmer. De tre øvrige medlemmer af bestyrelsen er udpeget i fællesskab af regionen og Borgmesterforum, som består af de 11 kommuner.

Senest har Borgmesterforum og Region Hovedstaden den 29. marts 2023 genudpeget sine tre repræsentanter til bestyrelsen inklusive formanden.

I 2023 er der afholdt fire møder i bestyrelsen, et ordinært og to ekstraordinære interessentskabsmøder samt tre kvartalsmøder for Hovedstadens Letbanes interessenter.

I overensstemmelse med Hovedstadens Letbanes vedtægter sender bestyrelsen kvartalsrapporter til interessenterne (inkl. staten som tilskudsmyndighed) efter hvert regnskabsmæssigt kvartal, og efterfølgende afholdes kvartalsmøde mellem ejerne og bestyrelsens formandskab, hvor staten kan deltage som observatør. Kvartalsrapporterne er offentligt tilgængelige på selskabets hjemmeside dinletbane.dk

De 11 kommuner har ved stiftelsen af Hovedstadens Letbane indgået en ejerftale vedrørende etablering af et Borgmesterforum. Borgmesterforum koordinerer kommunernes valg af repræsentanter til bestyrelsen samt forbereder kommunernes deltagelse på kvartalsmøder, interessentskabsmødet og bestyrelsesmøder. Kommunerne udgør dermed tilsammen én interessent modsvarende regionen. Der er i 2023 afholdt syv møder i Borgmesterforum.

Hovedstadens Letbane deler organisation med Metroselskabet, og i henhold til lovgivningen stiller Metroselskabet de nødvendige medarbejdere og øvrige ressourcer til rådighed for varetagelse af Hovedstadens Letbanes virksomhed, herunder til udførelse af finansierings-, administrations-, projekterings- og udbuds- og kontraktopgaver vedrørende letbanen på Ring 3.

Hovedstadens Letbane betaler Metroselskabet for at varetage de nævnte opgaver baseret på kostpris baseret på en bekendtgørelse udstedt af transportministeren.

Compliance

Hovedstadens Letbane fremlagde sammen med årsregnskabet for 2023 en compliance-test for god selskabsledelse.

God selskabsledelse

Hovedstadens Letbane har kortlagt de dokumenter, som udgør reguleringen af Hovedstadens Letbanes selskabsledelse, og foretaget en compliance-test af disse op imod de seneste anbefalinger, der er til god selskabsledelse i forhold til statens ejerskabspolitik og Anbefalinger for god Selskabsledelse fra Komiteen for God Selskabsledelse. Formålet med compliance-testen er at få udpeget de områder, hvor selskabets ledelsesdokumenter, herunder vedtægterne, bestyrelsens forretningsorden, direktionsinstruks og en række finansielle instrukser og politikker ikke lever op til anbefalingerne. Den generelle konklusion på compliance-testen er, at selskabets

ledelsesdokumenter opfylder kravene og lever op til anbefalingerne for god selskabsledelse. Gennemgangen af selskabsdokumenterne er tilgængelige på selskabets hjemmeside dinletbane.dk.

Ansatte

Hovedstadens Letbane er oprettet som et selvstændigt selskab. Der er i henhold til lov om Hovedstadens Letbane kun én ansat i selskabet, nemlig den administrerende direktør, der er den til enhver tid siddende administrerende direktør i Metroselskabet*.

Cirka 30 pct. af Metroselskabets medarbejdere arbejder del- eller heltids for letbaneprojektet.

De repræsenterer et bredt udsnit af kompetencer fra design, projektering, anlæg og drift til bæredygtighed, digitalisering, kommunikation og borgerinddragelse. Ved

at Metroselskabet og Hovedstadens Letbane deler kompetencer og erfaringer, opnår begge parter synergi og et stærkere fagligt miljø, der er attraktivt for medarbejderne og selskabernes interessenter.

Bestyrelsen udpeges af selskabets ejere, jf. ovenfor. Hovedstadens Letbane er en vidensbaseret virksomhed, der løser komplekse opgaver inden for drift, planlægning og etablering af bæredygtig transport. Kompetencemæssigt spænder medarbejderne, der er beskæftiget med letbane-projektet, bredt med en række forskellige uddannelsesmæssige baggrunde, og mange af medarbejderne er specialister med meget lang erfaring. En del medarbejdere har en baggrund som ingeniør, konstruktør eller lignende teknisk baggrund, men derudover er der stor variation hos øvrige specialister eller administrative medarbejdere.

Dataetik

Som følge af selskabskonstruktionen nævnt ovenfor er Hovedstadens Letbane underlagt Metroselskabets arbejde med øget digitalisering og dermed øget brug af datadrevne beslutninger, som giver anledning til overvejelser om brugen af data, jf. kravet i årsregnskabsloven om en dataetisk politik. Metroselskabet har ikke udarbejdet en dataetisk politik, da det er selskabets vurdering, at det ikke er aktuelt på nuværende tidspunkt. Metroselskabet overvejer løbende et eventuelt behov for en dataetisk politik.

De data, der anvendes i regi af Hovedstadens Letbane, er primært data om anlægget især økonomi og projekteringsdata. Heri behandles der ikke forhold mellem teknologier og personer. På den baggrund er det vurderet, at der er et begrænset behov for etiske vurderinger.

* Som følge af at Hovedstadens Letbane kun har én ansat, er selskabet ikke omfattet af Årsregnskabslovens §99 b og §107d om hhv. kønsfordeling og mangfoldighedspolitik i ledelsen.

Hovedstadens Letbanes bestyrelse

Jakob Thomasen

Bestyrelsesformand

Tiltrådt den 12. marts 2019.

Genudpeget den 29. marts 2023.

Perioden udløber senest ved ordinært interessentskabsmøde i 2027.

Udpeget af Borgmesterforum og Region Hovedstaden.

Administrerende direktør og stifter, Thomasen Safety ApS.

Fødselsår: 1962

Vederlag i 2023: 300.000 kr.

Tillidserhverv

- **Bestyrelsesformand**, DHI Group
- **Bestyrelsesformand**, ESVAGT A/S
- **Bestyrelsesformand**, RelyOn Nutec
- **Bestyrelsesmedlem**, Orrön Energy AB, Sverige
- **Bestyrelsesmedlem**, Arcadia eFuels Vordingborg
- **Formand**, Hempel CoaST Research Center Advisory Board, DTU

Trine Græse

Næstformand

Tiltrådt den 24. august 2017.

Genudpeget pr. 1. januar 2022.

Nuværende periode udløber senest pr. 31. december 2025.

Udpeget af Borgmesterforum.

Borgmester, Gladsaxe Kommune. Formand for Borgmesterforum.

Fødselsår: 1961

Vederlag i 2023: 200.000 kr.

Tillidserhverv

- **Medlem** af Det regionale Arbejds-markedsråd for Hovedstaden (2. næstformand)
- **Medlem** af bestyrelsen for BIOFOS A/S
- **Medlem** af bestyrelsen for NOVAFOS Holding A/S
- **Medlem** af bestyrelsen for TEC
- **Medformand** for Sundhedsklynge Midt i Region Hovedstaden
- **Medlem** af Sundhedskoordinationsudvalget i Region Hovedstaden

Nicolai Kampmann

Næstformand

Tiltrådt den 1. januar 2022.

Nuværende periode udløber senest pr. 31. december 2025.

Udpeget af Region Hovedstaden

Konsulent & rådgiver, Willmore. Regionsrådsmedlem, Region Hovedstaden.

Fødselsår: 1969

Vederlag i 2023: 200.000 kr.

Tillidserhverv

- **Medlem** af udvalget for Trafik og Regional Udvikling, Region Hovedstaden

Peter Westermann

Bestyrelsesmedlem

Tiltrådt den 1. januar 2022.

Nuværende periode udløber senest pr. 31. december 2025.

Udpeget af Region Hovedstaden.

Regionsrådsmedlem, Region Hovedstaden.

Fødselsår: 1985**Vederlag i 2023:** 100.000 kr.**Tillidserhverv**

- **Medlem** af Forretningsudvalget, Region Hovedstaden
- **Formand** for Social- og Psykiatriudvalget, Region Hovedstaden
- **Medlem** af bestyrelsen i Danske Regioner
- **Medlem** af Europa-Nævnet

Henrik Rasmussen

Bestyrelsesmedlem

Tiltrådt den 1. januar 2018.**Genudpeget** pr. 1. januar 2022.
Nuværende periode udløber senest pr. 31. december 2025.**Udpeget af** Borgmesterforum.

Borgmester, Vallensbæk Kommune.

Fødselsår: 1971**Vederlag i 2023:** 100.000 kr.**Tillidserhverv**

- **Formand** for Copenhagen Business Hub, Erhvervshus Hovedstaden
- **Formand** i bestyrelsen for Strandparken I/S
- **Medlem** af bestyrelsen for VEKS
- **Medlem** af bestyrelsen for Vestforbrænding I/S
- **Medlem** af bestyrelsen for HOFOR Vand Holding A/S og HOFOR Spildevand A/S
- **Medlem** af bestyrelsen for BIOFOS Holding A/S

Simon Pihl Sørensen

Bestyrelsesmedlem

Tiltrådt den 22. februar 2019.**Genudpeget** pr. 1. januar 2022.
Nuværende periode udløber senest pr. 31. december 2025**Udpeget af** Borgmesterforum

Medlem af kommunalbestyrelsen, Lyngby-Taarbæk Kommune

Fødselsår: 1966**Vederlag i 2023:** 100.000 kr.**Tillidserhverv**

- **1. Viceborgmester**, Lyngby-Taarbæk Kommune
- **Medlem** af Økonomiudvalget, Lyngby-Taarbæk Kommune
- **Formand** for Dagtilbudsudvalget, Lyngby-Taarbæk Kommune
- **Medlem** af Teknikudvalget, Lyngby-Taarbæk Kommune

Christine Dal Thrane

Bestyrelsesmedlem

Tiltrådt den 1. april 2023.**Barselsorlov** fra den 20. oktober 2023 til 30. juni 2024.**Udpeget af** Region Hovedstaden.

Medlem af Regionsrådet i Region Hovedstaden.

Fødselsår: 1991**Vederlag i 2023:** 50.000 kr.**Tillidserhverv**

- **Medlem** af kommunalbestyrelsen i Lyngby-Taarbæk Kommune

Leo Larsen

Bestyrelsesmedlem

Tiltrådt den 12. marts 2019.

Genudpeget den 29. marts 2023.
Perioden udløber senest ved ordinært interessentskabsmøde i 2027.

Udpeget af Borgmesterforum og Region Hovedstaden.

Fødselsår: 1946

Vederlag i 2023: 100.000 kr.

Tillidserhverv

- **Bestyrelsesmedlem**, Det Nationale Sorgcenter I Børn, Unge og Sorg
- **Formand** for Ejendomsfonden Block/44 Møen

Birgitte Brinch Madsen

Bestyrelsesmedlem

Tiltrådt den 10. november 2016.

Fratrådt den 31. december 2018.

Genudpeget den 12. marts 2019 og igen den 29. marts 2023.
Perioden udløber senest ved ordinært interessentskabsmøde i 2027.

Udpeget af Borgmesterforum og Region Hovedstaden siden 2019, inden da af Staten fra 2016-2018.

Direktør.

Fødselsår: 1963

Vederlag i 2023: 100.000 kr.

Tillidserhverv

- **Bestyrelsesformand** i RUM A/S
- **Bestyrelsesformand** i DELPRO A/S
- **Bestyrelsesformand** i Milton Huse A/S
- **Bestyrelsesmedlem** i Metroselskabet I/S
- **Bestyrelsesnæstformand** i Investeringsforeningen Dansk Invest og tilhørende fonde
- **Bestyrelsesnæstformand** i DEIF A/S
- **Bestyrelsesmedlem** i Arkil Holding
- **Bestyrelsesmedlem** i John Wood plc.

Carsten Scheibye

Bestyrelsesmedlem

Tiltrådt den 21. oktober 2023 og fratræder den 29. juni 2024.

Udpeget af Region Hovedstaden som afløser for Christine Dal Thrane i hendes fravær.

Studielektor.

Fødselsår: 1963

Vederlag i 2023: 25.000 kr.

Tillidserhverv

- **Medlem** af Udvalget for det nære sammenhængende sundhedsvæsen
- **Medlem** af Social- og psykiatriudvalget

Afgående medlemmer af Hovedstadens Letbanes bestyrelse i 2022

Martin Geertsen

Bestyrelsesmedlem

Tiltrådt den 22. februar 2019.

Genudpeget pr. 1. januar 2022.

Fratrådt den 31. marts 2023.

Udpeget af Region Hovedstaden.

Regionsrådsmedlem, Region Hovedstaden (indtil den 31. marts 2023).

Fødselsår: 1970

Vederlag i 2023: 25.000 kr.

Tillidserhverv

- **Medlem** af Forretningsudvalget, Region Hovedstaden (indtil den 31. marts 2023)
- **Medlem** af bestyrelsen i Danske Regioner (indtil den 31. marts 2023)
- **Medlem** af bestyrelsen for Kommune-Kredit (indtil den 31. marts 2023)

Oversigt over deltagelse på bestyrelsesmøder i 2023

Bestyrelsesmøder, fire i alt (9. marts, 1. juni, 7. september og 1. december)

Jakob Thomasen	4/4
Trine Græse	4/4
Nicolai Kampmann	4/4
Peter Westermann	3/4
Martin Geertsen (fratrådt den 31. april 2023)	1/4
Henrik Rasmussen	4/4
Simon Pihl Sørensen	4/4
Leo Larsen	4/4
Birgitte Brinch Madsen	4/4
Christine Dal Thrane (tiltrådt den 1. april 2023) Barsel fra den 20. oktober 2023 til den 30. juni 2024	2/4
Carsten Scheibye (tiltrådt i Christine Dal Thranes fravær) Fra den 21. oktober 2023 til den 29. juni 2024	1/4

Kørestømsmast bliver gjort klar til ophængning af kørestømsledninger.

Hovedstadens Letbanes direktion

Carsten Riis

Administrerende direktør
Hovedstadens Letbane I/S
og Metroselskabet I/S

Tillidserhverv

Ingen

Selskabets direktion supporteres
af en direktørgruppe bestående af:

Erik Skotting

Direktør

Rebekka Nymark

Direktør

Hanne Tærsebøl Schmidt

Direktør

Søren Boysen

Direktør

Årsregnskab

3

Regnskabspraksis

Regnskabsgrundlag

Årsrapporten for Hovedstadens Letbane I/S er aflagt i overensstemmelse med den danske årsregnskabslovs bestemmelser for klasse D-virksomheder. Resultatopgørelsens opstilling er tilpasset for bedre at vise resultatdannelsen.

Regnskabsperioden er den 1. januar – 31. december 2023. Årsrapporten er aflagt i tusinder DKK. Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til sidste år.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde interessentskabet, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå interessentskabet, og forpligtelsernes værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og passiver til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost i det følgende.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterer på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Værdiregulering af finansielle aktiver og forpligtelser, der måles til dagsværdi, indregnes tillige i resultatopgørelsen.

Omregning fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Tilgodehavender, gældsforpligtelser og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens kurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen henholdsvis balancedagens kurs, indregnes i resultatopgørelsen som finansielle poster. Anlægsaktiver, der er købt i fremmed valuta, omregnes til kursen på transaktionsdagen.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter måles ved første indregning i balancen til kostpris og efterfølgende til dagsværdi. Afledte finansielle instrumenter indregnes under henholdsvis andre tilgodehavender og forpligtelser.

Ændringer i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder betingelserne for sikring af dagsværdien af et indregnet aktiv eller en indregnet forpligtelse, indregnes i resultatopgørelsen sammen med ændringer i værdien af det sikrede aktiv eller den sikrede forpligtelse.

For afledte finansielle instrumenter, som ikke opfylder betingelserne for behandling som sikringsinstrumenter, indregnes ændringer i dagsværdi løbende i resultatopgørelsen som finansielle poster.

Resultatopgørelsen

Indtægter

Værdi af eget arbejde omfatter de i året medgåede personaleomkostninger og andre omkostninger, der på grundlag af et skøn kan henføres til anlæg af letbane. Beløbet er indregnet i kostprisen for anlæg af letbane.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger består af bestyrelses-honorar.

Andre eksterne omkostninger

Under andre eksterne omkostninger indgår omkostninger til administration, herunder kontorhold mv. og varetagelse af bygherre-organisationen.

Finansielle poster

Finansielle poster indeholder renter, realiserede og urealiserede valutakursreguleringer samt værdireguleringer af interessentskabets lån, placeringer og afledte finansielle instrumenter, der måles til dagsværdi.

Selskabsskat

Interessentskabet er ikke skattepligtigt.

Balancen

Materielle anlægsaktiver

Anlæg af letbane

Anlæg af letbane måles til medgåede omkostninger til forundersøgelser samt værdi af eget arbejde, indtil det tidspunkt aktivet er klar til brug. Der afskrives ikke på anlæg af letbane i etableringsfasen, men der foretages årligt nedskrivning under hensyntagen til genindvindingsværdien, jf. afsnittet om værdiansættelse af anlægsaktiver.

Værdiansættelse af anlægsaktiver

Den regnskabsmæssige værdi af anlægsaktiver gennemgås årligt for at afgøre, om der er indikation af værdiforringelse ud over det, som udtrykkes ved afskrivning. Hvis dette er tilfældet, gennemføres en nedskrivningstest til afgørelse af, om genindvindingsværdien er lavere end den regnskabsmæssige værdi, og der nedskrives til denne lavere genindvindingsværdi.

Genindvindingsværdien er den højeste af enten nettosalgsprisen fratrukket salgsomkostninger eller kapitalværdien. Ved opgørelse af kapitalværdien tilbagediskonteres skønnede fremtidige pengestrømme til nutidsværdi.

Nedskrivningen indregnes som udgangspunkt i resultatopgørelsen. I de tilfælde hvor nedskrivningen kan henføres til en allerede indregnet hensat forpligtelse og derved allerede indregnet i resultatopgørelsen, modregnes nedskrivningen i de hensatte forpligtelser som et udtryk for en anvendelse heraf.

Omsætningsaktiver

Tilgodehavender

Tilgodehavender indregnes i balancen til amortiseret kostpris. Der nedskrives til imødegåelse af forventede tab.

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger omfatter kontante beholdninger og bankindeståender samt værdipapirer med en restløbetid på anskaffelsestidspunktet på under tre måneder, og som uden hindring kan omsættes til likvider, og hvorpå der kun er ubetydelige risici for værdiændringer. Værdipapirer og placeringer måles til dagsværdi på balancen dagen.

Passiver

Langfristede gældsforpligtelser

Langfristet gæld måles på tidspunktet for lånoptagelse til kostpris, svarende til det modtagne provenu efter fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. Efterfølgende måles gæld til amortiseret kostpris, medmindre der foretages sikring af gældsforpligtelsernes dagsværdi.

Gældsforpligtelser, der er sikret for ændringer i dagsværdien, og effektiviteten af denne sikring kan dokumenteres, måles efterfølgende til dagsværdi. Ændringer i dagsværdien indregnes i resultatopgørelsen sammen med ændringer i dagsværdien af sikringsinstrumenterne.

Kortfristet del af langfristet gæld indregnes under afdrag på langfristede gældsforpligtelser.

Andre finansielle forpligtelser

Andre finansielle forpligtelser, der omfatter banklån, kreditorer og anden gæld, måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi.

Hensatte forpligtelser

Hensatte forpligtelser indregnes, når interessentskabet har en retslig eller faktisk forpligtelse som følge af en begivenhed i regnskabsåret eller tidligere år, og det er sandsynligt, at indfrielse af forpligtelsen vil medføre træk på interessentskabets ressourcer.

Hensatte forpligtelser måles som det bedste skøn over de omkostninger, der er nødvendige for på balancedagen at afvikle forpligtelserne. Hensatte forpligtelser måles til nutidsværdi.

Det fremgår af principperne beskrevet under afsnittet om værdiansættelse af anlægsaktiver, at værdien af letbanen nedskrives under hensyntagen til den beregnede genindvindingsværdi for letbanen. Såfremt nedskrivningen imidlertid ikke kan foretages inden for den regnskabsmæssige værdi af det pågældende aktiv, foretages en regnskabsmæssig hensættelse til dækning af den resterende forpligtelse.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen for interessentskabet præsenteres efter den indirekte metode og viser pengestrømme vedrørende drift, investeringer og finansiering samt interessentskabets likvider ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømme vedrørende driftsaktiviteter opgøres som driftsresultat reguleret for ikke-kontante driftsposter.

Pengestrømme vedrørende investeringsaktiviteter omfatter betalinger i forbindelse med anlæg af letbane og investeringer i værdipapirer.

Pengestrømme vedrørende finansieringsaktiviteter omfatter ændringer i tilgodehavender, leverandørgæld og anden gæld samt nettofinansieringsomkostninger.

Likvider omfatter likvide beholdninger og kortfristede værdipapirer.

Resultatopgørelse

For perioden 1. januar - 31. december 2023 (alle tal i 1.000 kr.)

	Note	2023	2022
INDTÆGTER			
Værdi af eget arbejde		73.218	59.737
Indtægter i alt		73.218	59.737
OMKOSTNINGER			
Personaleomkostninger	1	-1.300	-1.300
Andre eksterne omkostninger		-77.761	-63.636
Omkostninger i alt		-79.061	-64.936
Resultat før nedskrivninger og hensættelser		-5.843	-5.199
NEDSKRIVNINGER OG HENSÆTTELSE			
Hensættelser	2	-1.179.347	-1.954.138
Nedskrivninger og hensættelser i alt		-1.179.347	-1.954.138
Resultat før finansielle poster		-1.185.190	-1.959.337
FINANSIELLE POSTER			
Finansielle indtægter	3	187.696	420.289
Finansielle omkostninger	3	-140.196	-73.924
Finansielle poster i alt		47.501	346.366
Resultat før markedsværdiregulering		-1.137.690	-1.612.971
Markedsværdiregulering	3	-206.322	873.558
Årets resultat		-1.344.011	-739.414

Balance

Aktiver pr. 31. december 2023 (alle tal i 1.000 kr.)

	Note	2023	2022
ANLÆGSAKTIVER			
MATERIELLE ANLÆGSAKTIVER			
Anlæg af letbane	4	0	0
Materielle anlægsaktiver i alt		0	0
FINANSIELLE ANLÆGSAKTIVER			
Tilgodehavender Region Hovedstaden	5	1.552.259	1.098.420
Tilgodehavender kommunerne	5	2.052.174	1.466.124
Afledte finansielle instrumenter	14	296.867	370.973
Finansielle anlægsaktiver i alt		3.901.300	2.935.517
Anlægsaktiver i alt		3.901.300	2.935.517
OMSÆTNINGSAKTIVER			
Tilgodehavender Region Hovedstaden	5	69.058	61.490
Tilgodehavender kommunerne	5	86.942	81.149
Andre tilgodehavender	5	127.804	72.169
Værdipapirer	6	372.428	223.348
Likvide beholdninger	6	145.884	274.624
Omsætningsaktiver i alt		802.117	712.780
Aktiver i alt		4.703.415	3.648.295

Passiver pr. 31. december 2023 (alle tal i 1.000 kr.)

	Note	2023	2022
KAPITALINDESTÅENDE			
Primo		-2.237.030	-1.914.616
Årets tilgang		170.489	-322.414
Kapitalindestående i alt		-2.066.541	-2.237.030
LANGFRISTEDE GÆLDSFORPLIGTELSE			
Langfristet gæld	7	4.218.579	2.448.185
Hensættelser	2	2.228.925	3.171.423
Langfristede gældsforpligtelser i alt		6.447.504	5.619.609
KORTFRISTEDE GÆLDSFORPLIGTELSE			
Kortfristet del af langfristet gæld	7	292.283	203.655
Leverandørgæld		3.281	47.741
Anden gæld	8	26.887	14.319
Kortfristede gældsforpligtelser i alt		322.451	265.715
Gældsforpligtelser i alt		6.769.955	5.885.324
Passiver i alt			
Forslag til resultatdisponering	9		
Begivenheder efter statusdagen	10		
Kontraktlige forpligtelser og eventualforpligtelser	11		
Revisions- og rådgivningshonorar	12		
Nærtstående parter	13		
Valuta-, rente- og modpartsrisiko	14		
Specifikation af lån og afledte finansielle instrumenter	15		

Egenkapitalopgørelse

(Alle tal i 1.000 kr.)

	Indskud	Ikke indbetalt ejerindskud	Overført resultat inden MVR	Kapitalindestående ekskl. MVR	Markedsværdiregulering (MVR)	I alt
Primo 2022	1.606.143	2.222.922	-5.138.206	-1.309.140	-605.476	-1.914.616
Kapitalindskud	199.013	217.987	0	417.000	0	417.000
Overført fra årets resultat	0	0	-1.612.971	-1.612.971	873.558	-739.414
Primo 2023	1.805.156	2.440.909	-6.751.178	-2.505.112	268.082	-2.237.030
Kapitalindskud	165.800	1.348.700	0	1.514.500	0	1.514.500
Overført fra årets resultat	0	0	-1.137.690	-1.137.690	-206.322	-1.344.011
Ultimo	1.970.956	3.789.609	-7.888.868	-2.128.302	61.760	-2.066.541

De seneste 5 års kapitalindskud kan specificeres således:

	2023	2022	2021	2020	2019
Primo	4.246.065	3.829.065	3.829.065	3.829.065	3.829.065
Kapitalforhøjelse	1.514.500	417.000	0	0	0
Ultimo	5.760.565	4.246.065	3.829.065	3.829.065	3.829.065

Specifikation af ejerindskud

	Gældende ejerandel	Indskud
Region Hovedstaden	43,00 %	1.685.033
Lyngby-Taarbæk Kommune	12,52 %	486.333
Gladsaxe Kommune	12,60 %	488.782
Herlev Kommune	6,71 %	260.774
Rødovre Kommune	2,01 %	77.560
Glostrup Kommune	7,18 %	278.603
Albertslund Kommune	3,23 %	125.815
Brøndby Kommune	4,18 %	161.704
Høje-Taastrup Kommune	0,88 %	33.427
Hvidovre Kommune	0,92 %	35.561
Vallensbæk Kommune	3,15 %	121.805
Ishøj Kommune	3,62 %	141.318
Indskud i alt	100 %	3.896.713
Tilskud fra staten		1.863.851
Indskud og tilskud i alt		5.760.565

	Staten	Region Hovedstaden	Kommunerne	I alt
Indskud jf. § 1 stk. 3 (2014)	1.794.738	1.001.236	1.309.308	4.105.282
Indskud jf. § 1 stk. 4 (2016)	0	171.526	223.493	395.019
Indskudt korrektionsreserve (2014)	-138.087	-103.669	-135.567	-377.323
Indskudt korrektionsreserve (2016)	0	-171.526	-223.493	-395.019
Korrektionsreserve i statslig regi	-276.174	0	0	-276.174
Frigivet korrektionsreserve (2018)	150.776	98.276	128.229	377.281
Frigivet korrektionsreserve (2022)	166.800	108.420	141.780	417.000
Frigivet korrektionsreserve (2023)	165.800	107.770	140.930	414.500
Ejerindskud (2023)	0	473.000	627.000	1.100.000
Indskud i alt	1.863.852	1.685.033	2.211.680	5.760.565

Parterne har i principaftale om anlæg og drift af en letbane på Ring 3 af 20. juni 2013 aftalt at bidrage til finansieringen af anlægsomkostningerne. Finansieringen af anlægsomkostningerne er fastlagt ud fra ejerforholdene ved stiftelsen.

Region Hovedstaden og kommunerne indskyder desuden fra letbanens overgang til passagerdrift årlige indskud til dækning af de årlige driftsomkostninger inklusive driftsrelaterede anlægsinvesteringer modregnet passagerindtægter. Region Hovedstaden finansierer 43 pct. af driftstilskuddet og kommunerne 57 pct. Kommunerne har, jf. principaftalen, endnu ikke aftalt fordelingen af driftstilskuddet. Når fordelingen mellem kommunerne er aftalt, vil denne fordeling danne grundlag for fastlæggelse af kommunernes årlige driftstilskud.

Folketinget har den 31. maj 2016 vedtaget forslag til anlægslov for letbane på Ring 3 – lov nr. 657 af 8. juni 2016. I forlængelse af loven og deraf følgende ændringer i selskabets vedtægter har Region Hovedstaden og kommunerne udvidet deres korrektionsreserver til 30 pct. svarende til statens og har indskudt yderligere 395,0 mio. kr. (379,3 mio. kr. i 2013-priser) i selskabet.

Den indskudte egenkapital er i forhold til lov om letbane på Ring 3, lov nr. 165 af 26. februar 2014 og lov om ændring af lov om letbane på Ring 3, lov om Metroselskabet I/S og Udviklingselskabet By & Havn I/S og lov om trafikelskaber, lov nr. 657 af 8. juni 2016 fremkommet som følger:

Der er i 2018 foretaget kapitalindskud på 377 mio. kr. Kapitalindskuddet omfatter frigivelse af den såkaldte 10 pct. korrektionsreserve i forbindelse med ejernes godkendelse af det økonomiske grundlag for indgåelse af de store kontrakter på letbanen på Ring 3 i marts 2018.

Interessenterne har på interessentskabsmødet den 28. april 2021 godkendt frigivelse fra 20 pct. korrektionsreserven med op til 417 mio. kr. til mulig disponering for Hovedstadens Letbanens bestyrelse. Frigivelsen blev betinget af statens efterfølgende godkendelse og medfinansiering. Staten har i 2022 godkendt frigivelse af 417 mio. kr. som er tilgået selskabets egenkapital.

Interessenterne har på ekstraordinært interessentskabsmøde den 15. december 2022 godkendt frigivelse af 20 pct. korrektionsreserven til mulig disponering for Hovedstadens Letbanes bestyrelse. Frigivelse var betinget af statens efterfølgende godkendelse og medfinansiering. Staten har i juni 2023 godkendt frigivelsen. Beløbet er tilgået selskabets egenkapital.

I henhold til lov nr. 1564 af 18. december 2018 er staten pr. 1. januar 2019 udtrådt som ejer af selskabet. Derved overgår statens indskud til et tilskud, Region Hovedstaden og de 11 kommuner overtager samtlige aktiver og passiver i interessentskabet og indtræder i samtlige interessentskabets rettigheder og pligter.

Hovedstadens Letbane er et interessentskab, hvor ejerne hæfter 100 pct. for selskabet. En negativ egenkapital i selskabet medfører ikke behov for yderligere indskud fra ejerne, da Hovedstadens Letbane fortsat kan servicere sin gæld som planlagt.

Pengestrømsopgørelse

(Alle tal i 1.000 kr.)

	2023	2022
PENGESTRØMME FRA DRIFTSAKTIVITET		
Personaleomkostninger	-1.300	-1.300
Andre eksterne omkostninger	-77.761	-63.636
Pengestrømme fra driftsaktivitet i alt	-79.061	-64.936
PENGESTRØMME FRA INVESTERINGSAKTIVITET		
Investeringer i anlæg af letbane	-2.048.627	-1.070.796
Investeringer i værdipapirer (ekskl. værdiregulering)	-149.080	632.102
Pengestrømme fra investeringsaktivitet i alt	-2.197.707	-438.694
PENGESTRØMME FRA FINANSIERINGSAKTIVITET		
Lånoptagelse, netto (ekskl. værdiregulering)	1.932.455	400.000
Langfristede gældsforpligtelser	-213.807	3.807
Indskud fra ejere	1.514.500	166.800
Tilgodehavender	-1.108.886	-402.635
Kortfristet gæld	-31.892	-82.291
Nettofinansieringsomkostninger	55.659	355.044
Pengestrømme fra finansieringsaktivitet i alt	2.148.028	440.724
Ændring i likvider	-128.741	-62.906
Likvider primo	274.624	337.529
Likvider ultimo	145.884	274.624

Pengestrømsopgørelsen kan ikke direkte udledes af årsregnskabet's øvrige bestanddele.

Noter

Note 1 Personaleomkostninger

Direktionen i Metroselskabet er tillige direktion i Hovedstadens Letbane. Direktionen oppebærer ikke vederlag i Hovedstadens Letbane.

Selskabet har i året ikke beskæftiget medarbejdere ud over direktionen. Metroselskabet stiller de nødvendige medarbejdere og øvrige ressourcer til rådighed for varetagelse af Hovedstadens Letbanes virksomhed, herunder til udførelse af administrations-, projekterings- og udbuds- og kontrakt-opgaver vedrørende letbanen på Ring 3 og varetagelse af Hovedstadens Letbanes gælds- og formueforvaltning. Der afregnes administrationshonorar herfor.

I personaleomkostninger indgår gager til selskabets bestyrelse med 1.300 t.kr.

Note 2 Nedskrivninger og hensættelser

(Alle tal i 1.000 kr.)	2023	2022
Primo	3.171.423	2.347.818
Årets regulering	1.179.347	1.954.138
Anvendt hensættelse i året anlæg-A og anlæg-D	-2.121.845	-1.130.533
Hensættelse i alt ultimo (Genindvindingsværdi)	2.228.925	3.171.423

Den regnskabsmæssige værdi af letbane på Ring 3 gennemgås årligt for at afgøre, om der er indikationer på værdiforringelse.

De fremtidige pengestrømme, der indgår i genindvindingsværdien, er baseret på selskabets gældende langtidsbudget og dets indarbejdede forventninger til fremtiden, jf. bilag til ledelsesberetningen. Beregningen af genindvindingsværdien foretages efter kapitalværdimetoden. Ved opgørelsen efter kapitalværdimetoden tilbagediskonteres skønnede fremtidige pengestrømme til nutidsværdien.

Det forudsatte renteniveau (diskonteringsfaktoren) udgør en væsentlig usikkerhed i det foretagne skøn af værdien af letbane på Ring 3. Selskabet har i værdiansættelsen anvendt en renteforventning, hvor der er indregnet et såkaldt risikotillæg for således at imødegå usikkerheden i renteudviklingen. Havde selskabet i stedet taget udgangspunkt i den aktuelle lavere markedsrente, ville værdien af anlægsaktiverne have været højere, og årets resultat ville have været bedre. Tilsvarende ville resultatet have været lavere, såfremt der var anvendt en højere renteforventning. Følsomhedsberegningerne for renteforventningen fremgår af note 5.

Note 3 Finansielle poster

(Alle tal i 1.000 kr.)	2023	2022
Finansielle indtægter	187.696	420.289
Finansielle omkostninger	-140.196	-73.924
Finansielle poster i alt	47.501	346.366
Markedsværdiregulering i alt	-206.322	873.558

Finansielle indtægter i 2022 indeholder regulering vedrørende tidligere år af renteindtægter af tilgodehavende ejerindskud.

Markedsværdireguleringer kan henføres til selskabets finansielle aftaler om renteafdækning, som er indgået med henblik på at øge budget-sikkerheden i selskabets langsigtede økonomi. Markedsværdireguleringen afhænger af renteutviklingen og er alene en regnskabsmæssig registrering, som ikke har nogen likviditetsmæssig virkning, set i lyset af at lånene beholdes til udløb.

Den regnskabsmæssige følsomhed vedrørende markedsværdireguleringen kan udtrykkes ved basis point value (BPV). Med selskabets nuværende finansielle portefølje (SWAP) udgør BPV 9 mio. kr., hvilket betyder, at et fald i renteniveauet på 1 pct. vil medføre en stigning i markedsværdireguleringen og dermed en belastning af resultatet på 900 mio. kr. Tilsvarende vil en stigning i renteniveauet på 1 pct. medføre en forbedring af resultatet med 900 mio. kr.

Note 4 Anlæg af letbane

(Alle tal i 1.000 kr.)	Anlægsomkostninger	Driftsrelaterede anlægsinvesteringer	I alt
ANSKAFFELSESSUM			
Primo	3.514.555	649.716	4.164.271
Årets netto-tilgang	1.922.902	198.943	2.121.845
Ultimo	5.437.457	848.659	6.286.116
NED- OG AFSKRIVNINGER			
Primo	-3.514.555	-649.716	-4.164.271
Årets netto-tilgang	-1.922.902	-198.943	-2.121.845
Ultimo	-5.437.457	-848.659	-6.286.116
Bogført primoværdi	0	0	0
Bogført ultimoværdi	0	0	0

De aktiverede omkostninger består af de medgåede omkostninger til anlæg af letbane på Ring 3. De samlede anlægsinvesteringer indeholder endvidere årets resultat, der omfatter de omkostninger, der regnskabsmæssigt ikke kan aktiveres i anlægsfasen (selskabsrelaterede omkostninger).

Værdien af anlægsaktivet er nedskrevet til 0 kr. Dette er en følge af, at letbanen løbende nedskrives til anlæggets forventede genindvindingsværdi under hensyntagen til de planlagte anlægsomkostninger.

Genindvindingsværdien er beregnet på basis af indarbejdede forventninger til fremtiden i selskabets langtidsbudget. Herunder er der anvendt en gennemsnitlig rente på 4,6 pct. i de første 20 år stigende til 4,8 pct. på længere sigt. Den i beregningen anvendte rente er højere end det aktuelle renteniveau i markedet, da der er indregnet et risikotillæg. Anvendelse af en lavere aktuel markedsrente ville øge den opgjorte genindvindingsværdi og dermed forbedre årets resultat. Til illustration ville anvendelse af en 1 pct. lavere rente i de første 20 år medføre, at genindvindingsværdien og dermed årets resultat ville have været ca. 216 mio. kr. højere. Omvendt ville anvendelse af en 1 pct. højere rente i denne periode have medført et lavere resultat på ca. 174 mio. kr.

Note 5 Tilgodehavender Region Hovedstaden, kommunerne og andre tilgodehavender

(Alle tal i 1.000 kr.)	Region Hovedstaden	Kommunerne	I alt
Primo	1.159.910	1.547.273	2.707.182
Årets tilgang (rentetilskrivning)	49.897	71.886	121.783
Årets tilgang (tilkøbsaftaler)	473.000	627.000	1.100.000
Årets afgang (afdrag)	-61.490	-107.043	-168.532
Ultimo	1.621.317	2.139.116	3.760.432

Specifikation af tilgodehavender (alle tal i 1.000 kr.)	2023	2022
Region Hovedstaden	1.621.317	1.159.910
Kommunerne	2.139.116	1.547.273
Tilgodehavender i alt	3.760.432	2.707.182

Hovedstadens Letbane har i forbindelse med stiftelse af interessentskabet indgået betalingsaftaler med staten (tidligere ejere) samt selskabets nuværende ejere Region Hovedstadens og de 11 kommuner om årlige indbetalinger. Indbetalingerne betales af ejerne i henhold til indgåede betalingsaftaler.

Staten har indbetalt deres indskud. Region Hovedstaden har indgået betalingsaftale om en større betaling i 2019 samt en fast årlig betaling i perioden 2020-2065. Endelig har de 11 kommuner indgået betalingsaftaler om en større betaling i 2014-2016 samt en fast årlig betaling i perioden fra 2017-2065. Det er aftalt, at de årlige betalinger opregnes med finanslovens forudsætningsindeks for anlæg frem til driftsstart og herefter med nettoprisindekset. Den regnskabsmæssige værdi af betalingsaftalerne er, jf. regnskabspraksis opgjort til amortiseret kostpris.

Under tilgodehavender indgår desuden tilgodehavende moms med 64 mio. kr. og periodiserede renter med 57 mio. kr.

Note 6 Værdipapirer og likvide beholdninger

(Alle tal i 1.000 kr.)	2023	2022
Værdipapirer over 3 måneder	372.428	223.348
Værdipapirer i alt	372.428	223.348
Likvide midler	145.884	274.624
Likvide beholdninger i alt	145.884	274.624

Værdipapirer omfatter køb af obligationer til sikkerhedstillæse af markedsværdierne på selskabets finansielle instrumenter.

Pr. 31. december 2023 er 154 mio. kr. stillet til sikkerhed.

Note 7 Langfristet gæld og kortfristet del af langfristet gæld

(Alle tal i 1.000 kr.)	Lån (langfristet)	Afledte finansielle instrumenter (negativ værdi)	Indskudt korrektions- reserve	I alt
ANSKAFFELSESSUM				
Primo	2.300.000	0	213.807	2.513.807
Årets tilgang (lånoptagelse/rentetilskrivning)	2.800.000	0	34.893	2.834.893
Årets afgang	-200.000	0	-248.700	-448.700
Ultimo	4.900.000	0	0	4.900.000
VÆRDIREGULERINGER				
Primo	-198.211	336.244	0	138.033
Årets værdiregulering	-601.207	74.036	0	-527.171
Ultimo	-799.418	410.280	0	-389.138
Regnskabsmæssig primoværdi	2.101.789	336.244	213.807	2.651.840
Regnskabsmæssig ultimoværdi	4.100.582	410.280	0	4.510.862
(Alle tal i 1.000 kr.)			2023	2022
SPECIFIKATION AF INDSKUDT KORREKTIONSRESERVER				
Region Hovedstaden			0	92.903
Kommunerne			0	120.904
Indskudt korrektionsreserver i alt			0	213.807

I 2023 har selskabet optaget lån for netto 2,6 mia. kr. nominelt. Værdien af selskabets finansielle instrumenter er indregnet i den samlede værdi af gældsforpligtelsen pr. 31. december 2023. Markedsværdireguleringen af finansielle instrumenter er indregnet i resultatopgørelsen.

Selskabets lån, finansielle instrumenter mv. er i overensstemmelse med ”liste over acceptable lånetyper” i den indgåede aftale mellem Danmarks Nationalbank, Finansministeriet, Transportministeriet og Hovedstadens Letbane.

Af selskabets langfristede gældsforpligtelser forfalder 3.650 mio. kr. (nominel værdi) efter 5 år.

Folketinget har den 31. maj 2016 vedtaget forslag til anlægslov for letbane på Ring 3 – lov nr. 657 af 8. juni 2016. I forlængelse af loven og deraf følgende ændringer i selskabets vedtægter har Region Hovedstaden og kommunerne udvidet deres korrektionsreserver til 30 pct. svarende til statens, og har indskudt yderligere 395,0 mio. kr. (379,3 mio. kr. i 2013-priser) i selskabet. Regionens og kommunernes korrektionsreserver samt 10 pct. af statens 30 pct. korrektionsreserve er indskudt i interessentskabet sammen med indskud til finansiering af anlægsomkostningerne.

Note 7 (fortsat)

Interessenterne har på ekstraordinært interessentskabsmøde den 15. december 2022 godkendt frigivelse fra 20 pct. korrektionsreserven til mulig disponering for Hovedstadens Letbanens bestyrelsen. Frigivelsen var betinget af statens efterfølgende godkendelse og medfinansiering. Staten har i juni 2023 godkendt frigivelsen og beløbet er tilgået selskabets egenkapital. Statens andel udgør 165,8 mio. kr., og Region Hovedstaden og de 11 kommuners andel udgør 248,7 mio. kr. Korrektionsreserven er herefter fuldt ud disponeret.

Note 8 Anden gæld

(Alle tal i 1.000 kr.)	2023	2022
Skyldig A-skat mv.	159	159
Renteperiodiseringer	26.728	14.160
Anden gæld i alt	26.887	14.319

Note 9 Forslag til resultatdisponering

(Alle tal i 1.000 kr.)	2023	2022
Overført til næste år	-1.344.011	-739.414

Note 10 Begivenheder efter statusdagen

Der er ikke efter årsafslutningen indtruffet hændelser af betydning for årsrapporten for 2023.

Note 11 Kontraktlige forpligtelser og eventualforpligtelser

Kontraktlige forpligtelser

De indgåede igangværende kontrakter med entreprenørerne vedrørende anlæg af letbane på Ring 3 har en samlet restværdi på 1.789 mio. kr. Vedrørende driften af letbane på Ring 3 er der indgået kontrakt med en samlet værdi på 2.819 mio. kr. i en 15-årig periode fra letbanens driftsstart.

Eventualforpligtelser

Som en naturlig del af selskabets store anlægsprojekter bliver der i kontraktforholdet mellem hovedstadens Letbane og dets entreprenører annonceret en række krav om ekstrabetaling mv. udover, hvad der allerede er aftalt i de indgåede kontrakter. Pr. 31. december 2023 er der rejst krav fra selskabets entreprenører på ca. 184 mio. EUR (ca. 1,4 mia. kr.). Det er selskabets vurdering, at der er stor usikkerhed forbundet med entreprenørernes adgang til at få kravene imødekommet. Alle krav drøftes løbende med entreprenørerne og søges afklaret ved forhandling. Eventuelle betalinger vurderes at kunne indeholdes i de i regnskabet hensatte beløb. I januar 2024 har der været drøftelser med entreprenørerne, og der er indgået aftale, der har lukket for 27 mio. EUR (ca. 200 mio. kr.) af de rejste krav

Anlægget af letbanen langs Ring 3 indebærer ekspropriationer, erstatning og lignende, for hvilket interessentskabet betaler til de berørte ejere/beboere. Størrelsen af erstatningerne afklares løbende.

Hovedstadens Letbane har med henblik på strømforbruget i Letbanen indgået fastprisaftaler på køb af strøm for 2025 og 2026. Med aftalen for 2025 har selskabet forpligtet sig til køb af 70 pct. af det forventede forbrug i letbanen, og i aftalen for 2026 har selskabets forpligtet sig til køb af 90 pct. af det forventede forbrug i Letbanen.

Note 12 Revisions- og rådgivningshonorar

(Alle tal i 1.000 kr.)	2023	2022
Deloitte	260	239
Lovpligtig revision i alt	260	239
Deloitte	48	12
Andre erklæringer i alt	48	12
Deloitte anden rådgivning	110	0
Rådgivningshonorar, i alt	110	0

Note 13 Nærtstående parter

Hovedstadens Letbanes nærtstående parter omfatter selskabets ejere, bestyrelsen, direktionen og Metroselskabet.

Samhandel med nærtstående parter sker på markedsvilkår.

Hovedstadens Letbane har i 2023 betalt administrationshonorar til Metroselskabet vedrørende Metroselskabets administration og varetagelse af bygherreorganisation for Hovedstadens Letbane jf. bekendtgørelse om afregning mellem Hovedstadens Letbane I/S og Metroselskabet I/S. Metroselskabet stiller de nødvendige medarbejdere og øvrige ressourcer til rådighed for varetagelse af Hovedstadens Letbanes virksomhed.

Note 14 Valuta-, rente- og modpartsrisiko

Finansielle risici

Hovedstadens Letbane håndterer en række finansielle risici. Hovedstadens Letbanes lånoptagelse og anvendelse af finansielle instrumenter (rente-afdækning, swaps mv.) er reguleret ved en aftale mellem Danmarks Nationalbank, Finansministeriet, Transportministeriet og Hovedstadens Letbane.

Valutarisici

Aftalen indeholder retningslinjer for, hvilke typer finansielle instrumenter og låneaftaler, der kan indgå i låneporteføljen. I henhold til disse retningslinjer vil lån alene blive eksponeret i DKK og EUR.

Renterisici

Renterisici styres ved både at låne og placere penge til variabel og fast rente. Årsresultatet er påvirket af udsving i den såkaldte markedsværdiregulering, som overordnet set bestemmes af udviklingen i det generelle renteniveau. Hvis renten eksempelvis falder, stiger kursværdien af en fastforrentet obligation og omvendt. BPV (Basis Point Value) angiver kursfølsomheden. Ultimo 2023 er BPV 9 mio. kr., hvilket betyder, at et fald i renteniveauet på 1 procent vil medføre en stigning i markedsværdien på 900 mio. kr. og omvendt.

Modpartsrisici

Placering af likviditet sker alene i de mest kreditværdige danske og udenlandske institutioner, så risikoen på modparten i videst muligt omfang begrænses. Denne risiko styres og overvåges løbende i et særligt line- og limitsystem. Systemet fastlægger principperne for opgørelse af disse risici samt et maksimum for, hvor store risici der accepteres på en enkel modpart. Sidstnævnte udmåles i forhold til modpartens ratings hos de internationale ratingbureauer. Risici søges endvidere reduceret ved anvendelse af hensigtsmæssig aftaledokumentation. Der indgås i den forbindelse særlige aftaler om sikkerhedsstillelser – såkaldte CSA-aftaler – med modparter.

Rating

Internationale kreditvurderingsbureauer giver virksomheder en såkaldt rating, der udtrykker deres kreditværdighed. Ratingen – eller karakteren – er inddelt i en skala, hvor AAA er det bedste, AA det næstbedste og så videre. Hovedstadens Letbane er på grund af statens solidariske hæftelse indirekte kreditvurderet som staten, hvilket vil sige AAA.

Note 14 (fortsat)

Finansielle nettopassiver

(Alle tal i 1.000 kr.)	Nominel værdi	Regnskabsmæssig værdi 2023	Regnskabsmæssig værdi 2022
Værdipapirer og aftaleindskud	372.645	372.428	223.348
Periodiserede renter, værdipapirer og aftaleindskud	0	7.102	0
Værdipapirer og aftaleindskud i alt	372.645	379.530	223.348
Lån	-4.900.000	-4.100.582	-2.101.789
Periodiserede renter, lån	0	-6.003	-1.899
Lån i alt	-4.900.000	-4.106.586	-2.103.688
Finansielle instrumenter, aktiv	-	296.867	370.973
Finansielle instrumenter, passiv	-	-410.280	-336.244
Periodiserede renter, finansielle instrumenter	-	28.830	28.412
Finansielle instrumenter i alt	-	-84.583	63.140
Nettopassiver i alt	-4.527.355	-3.811.639	-1.817.201

Periodiserede renter er optaget i balancen under henholdsvis aktiver, tilgodehavender med 57 mio. kr. og passiver, anden gæld med 27 mio. kr.

Valutakursrisiko

Valutafordeling pr. 31. december 2023, regnskabsmæssig værdi.

(Alle tal i mio. kr.)	Værdipapirer og aftaleindskud	Lån	Finansielle instrumenter	Nettoposition
DKK < 1 år	0	-292	-9	-301
DKK > 1 år	0	-3.815	-76	-3.891
EUR < 1 år	0	0	0	0
EUR > 1 år	380	0	0	380
I alt	380	-4.107	-85	-3.812

Note 14 (fortsat)

Renterisiko

Rentebinding pr. 31. december 2023, regnskabsmæssig værdi.

(Alle tal i mio. kr.)	DKK	EUR	Total
0-1 år	-302	0	-302
1-5 år	-951	380	-571
6-10 år	-2.135	0	-2.135
10-20 år	-177	0	-177
> 20 år	-627	0	-627
I alt	-4.192	380	-3.812

Modpartsrisiko

Ved likviditetsplaceringer og indgåelse af finansielle instrumenter opstår en risiko på modparten i form af enten kreditrisiko eller likviditetsrisiko. Denne risiko styres og overvåges løbende i et særligt line- og limitsystem, der fastlægger principperne for opgørelse af disse risici samt et maksimum for, hvor store risici, der accepteres på en enkelt modpart. Sidstnævnte udmåles hos de internationale ratingsbureauer (Moody's, Standard & Poor's og Fitch/IBCA). Endvidere søges risici reduceret ved anvendelse af en hensigtsmæssig aftaledokumentation.

Modpartsrisiko fordelt på rating kategori pr. 31. december 2023

Total modpartseksponering (regnskabsmæssig værdi, mio. kr.)	Værdipapirer og aftaleindskud	Lån	Finansielle instrumenter	Nettoposition
AAA	380	-4.107	0	-3.727
AA	0	0	-226	-226
A	0	0	141	141
I alt	380	-4.107	-85	-3.812

Modparterne til aftalerne er omfattet af sikkerhedsstillelsesaftaler. Hovedstadens Letbanes netto-sikkerhedsstillelse pr. 31.12.2023 udgør 80 mio. kr.

Note 15

Specifikation af lån og afledte finansielle instrumenter

Opførelse af Hovedstadens Letbanes anlæg finansieres primært med fastforrentede lån optaget i Danmarks Nationalbank. Den regnskabsmæssige behandling af sikringsforhold sker ud fra to principper.

1) Når selskabet optager lån, omlægges størstedelen straks efter låneoptagelsen til variabel rente ved indgåelse af renteswaps. Da omlægningen til variabel rente anses for en effektiv sikring, indregnes ændringer i dagsværdien af såvel det sikrede lån som renteswappen i resultatopgørelsen (dagsværdisikring) jf. anvendt regnskabspraksis. Disse reguleringer udligner i al væsentlighed hinanden. Lån, der ikke omlægges til variabel rente, indregnes til amortiseret kostpris.

2) Som en del af Hovedstadens Letbanes finansieringsstrategi har selskabet foretaget renteafdækning (omlægning fra variabel rente til fast nominal rente eller fast realrente) for ca. 2/3 af den forventede maksimale nettogæld. Renteafdækningen er foretaget med henblik på at afdække en del af renterisikoen og dermed øge budgetsikkerheden i selskabets langtidsøkonomi. Renteafdækningen er udtryk for sikring af fremtidige pengestrømme i form af de rentebetalinger, der forventes gennemført fremadrettet. Da der ikke er direkte sammenhæng mellem de enkelte lån og de enkelte sikringsinstrumenter, anses sikringen regnskabsteknisk ikke for effektiv, og derfor indregnes regulering i dagsværdi af renteafdækning foretaget på porteføljebasis over resultatopgørelsen jf. anvendt regnskabspraksis. Det er denne regulering, der primært udgør årets markedsværdiregulering.

Note 15 (fortsat)

Tabellen nedenfor viser Hovedstadens Letbanes samlede lånoptagelser fordelt på løbetid samt hvor stor en andel af lånene, der er swappet til variabel rente jf. punkt 1 ovenfor.

	Fast	CIBOR 6M	Regnskabs- mæssig værdi 31.12.2023
LØBETID < 1 ÅR			
Lån	-300	0	-292
Renteswap (fast til variabel)	300	-300	-9
Nettoeksponering	0	-300	-301
LØBETID 1-5 ÅR			
Lån	-950	0	-943
Renteswap (fast til variabel)	600	-600	-8
Nettoeksponering	-350	-600	-951
LØBETID 6-10 ÅR			
Lån	-2.200	0	-1.993
Renteswap (fast til variabel)	1.000	-1.000	-142
Nettoeksponering	-1.200	-1.000	-2.135
LØBETID 11-20 ÅR			
Lån	-200	0	-257
Renteswap (fast til variabel)	200	-200	65
Nettoeksponering	0	-200	-192
LØBETID 21-30 ÅR			
Lån	-1.250	0	-622
Renteswap (fast til variabel)	0	0	0
Nettoeksponering	-1.250	0	-622
Lån	-4.900		-4.107
Renteswap (fast til variabel)	2.100		-93
Total	-2.800		-4.200

For lån optaget med en hovedstol på 2.800 mio. kr. er der således ikke indgået aftale om en omlægning af renten fra fast til variabel. Disse lån er i overensstemmelse med anvendt regnskabspraksis indregnet til amortiseret kostpris.

Note 15 (fortsat)

Tabellen nedenfor viser Hovedstadens Letbanes samlede aftaler vedrørende renteafdækning jf. punkt 2 ovenfor.

	CPI + Fast	Fast	CIBOR 6M	Regnskabs- mæssig værdi 31.12.2023
LØBETID 11-20 ÅR				
Renteswap (variabel til fast)	0	-1.745	1.745	47
Renteswap (fast til real)	-483	483	0	-76
Nettoeksponering	-483	-1.262	1.745	-29
LØBETID 21-30 ÅR				
Renteswap (variabel til fast)	0	-1.200	1.200	127
Nettoeksponering	0	-1.200	1.200	127
LØBETID 31-40 ÅR				
Renteswap (variabel til fast)	-1.490	0	1.490	-89
Nettoeksponering	-1.490	0	1.490	-89
Renteswap (real til fast)				0
Renteswap (variabel til fast)				85
Renteswap (fast til real)				-76
Total				9
Finansielle aftaler (dagsværdisikring)				-93
Finansielle aftaler (fremtidige pengestrømme)				9
Finansielle aftaler i alt				-85

* CPI = Consumer price index

Markedsværdien på lån med tilknyttede finansielle instrumenter og de finansielle instrumenter, fastlægges som kursværdien ved tilbagediskontering af fremtidige kendte og forventede betalingsstrømme med de relevante diskonteringsrenter. Diskonteringsrenterne fastlægges med baggrund i aktuelle markedsrenter.

Ledelsespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for 2023 for Hovedstadens Letbane I/S.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabsloven (regnskabsklasse D) og vedtægternes bestemmelser om regnskabsaflæggelse. Det er vores opfattelse, at den valgte regnskabspraksis er hensigts-

mæssig, og at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver, finansielle stilling pr. 31. december 2023 samt af resultatet af selskabets aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2023.

Selskabet har etableret retningslinjer og procedurer, der sikrer, at de dispositioner, som er

omfattet af årsrapporten, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter. Der er desuden etableret retningslinjer og procedurer, der sikrer, at der tages skyldig økonomisk hensyn ved selskabets forvaltning.

Det er endvidere vores opfattelse, at ledelsesberetningen indeholder en retvisende rede-

gørelse for udviklingen i selskabets aktiviteter og økonomiske forhold, årets resultat og finansielle stilling som helhed og en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som selskabet står over for.

Årsrapporten indstilles til interessenternes godkendelse.

København den 5. marts 2024

Direktion

Carsten Riis

Bestyrelse

Jakob Thomasen
Bestyrelsesformand

Trine Græse
Næstformand

Nicolai Kampmann
Næstformand

Carsten Scheibye
Bestyrelsesmedlem

Peter Westermann
Bestyrelsesmedlem

Leo Larsen
Bestyrelsesmedlem

Simon Phil Sørensen
Bestyrelsesmedlem

Birgitte Brinch Madsen
Bestyrelsesmedlem

Henrik Rasmussen
Bestyrelsesmedlem

Den uafhængige revisors revisorpåtegning

Til interessenterne i Hovedstadens Letbane I/S

Revisionspåtegning på årsregnskabet

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Hovedstadens Letbane I/S for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, pengestrømsopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af Hovedstadens Letbane aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2023 samt af resultatet af Hovedstadens Letbane aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, idet revisionen udføres på grundlag

af bestemmelserne i Lov om letbane på Ring 3. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit ”Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet”.

Vi er uafhængig af selskabet i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants’ internationale retningslinjer for revisors etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere Hovedstadens

Letbanes evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere Hovedstadens Letbane, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision jf. Lov om letbane på Ring 3, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de

økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, jf. Lov om letbane på Ring 3 foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.

- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af Hovedstadens Letbane interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om Hovedstadens Letbanes evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at Hovedstadens Letbane ikke længere kan fortsætte driften.

- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabslovens regler.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i årsregnskabsloven. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Erklæring i henhold til anden lovgivning og øvrig regulering

Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Ledelsen er ansvarlig for, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ledelsen er også ansvarlig for, at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de virksomheder, der er omfattet af årsregnskabet. Ledelsen har i den forbindelse ansvar for at etablere systemer og processer, der understøtter sparsomhed, produktivitet og effektivitet.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at gennemføre juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision af udvalgte emner i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision. I vores juridisk-kritiske revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed for de udvalgte emner, om de undersøgte dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i over-

ensstemmelse med de relevante bestemmelser i bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis. I vores forvaltningsrevision vurderer vi med høj grad af sikkerhed, om de undersøgte systemer, processer eller dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften, der er omfattet af årsregnskabet.

Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal vi rapportere herom i denne udtalelse.

Vi har ingen væsentlige kritiske bemærkninger at rapportere i den forbindelse.

København, den 5. marts 2024

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab,
CVR: 33963556

Lars Kronow
Statsautoriseret revisor
MNE-nummer: 19708

Thomas Holm Christensen
Statsautoriseret revisor
MNE-nummer: 46321

Bilag til ledelsesberetning

4

Langtidsbudget

Nedenstående langtidsbudget 2024 er vedtaget af bestyrelsen i januar 2024.

Forudsætninger for langtidsbudgettet

Langtidsbudgettet er angivet i løbende priser:

Anlægsomkostninger

1. Anlægsomkostningerne til etablering af en letbane på Ring 3 er fastlagt med udgangspunkt i det godkendte reviderede anlægsbudget for gennemførelse af letbanen på Ring 3 fra juni 2023. Totaludgiften er på 7,6 mia. kr. i 2024-priser.
2. Reinvesteringerne i forbindelse med letbanen på Ring 3 er baseret på forudsætningerne i principaftalen og udgør hvert 10. år 41 mio. kr. og hvert 25. år 1.142 mio. kr. i 2024-priser.

Driftsrelaterede anlægsinvesteringer

3. De driftsrelaterede anlægsinvesteringer i forbindelse med etablering af en letbane på Ring 3 er fastlagt med udgangspunkt i det godkendte reviderede anlægsbudget for gennemførelse af letbanen på Ring 3 fra juni 2023. Dette budget er på 1,7 mia. kr. i 2024-priser.

Driftsresultat

4. Passagertallene er fastlagt med udgangspunkt i passagerprognose baseret på den senest opdaterede trafikmodel. I perioden 2025-2030 er der forudsat et trafikalt passagerindsving.
5. Ved takstforudsætningerne er der taget udgangspunkt i den realiserede passagerøkonomi i 2022 for buslinje 300S. Den gennemsnitlige pris pr. passager er fremskrevet til 2024-priser med det udmeldte takststigningsloft. Desuden er der efter 2024 indarbejdet en forventet takst-udvikling ud fra forventningerne i Konvergensprogram 2022 og Transportøkonomiske enhedspriser.
6. Driftsudgifterne er estimeret med udgangspunkt i de indgåede drifts- og vedligeholdelseskontrakter. Til imødegåelse af forventelige meromkostninger vedrørende driften af letbanen er der indarbejdet en årlig driftsreserve.

Finansiering

7. Ejernes årlige indbetalinger til finansiering af anlægsomkostninger er baseret på de indgåede betalingsaftaler i forbindelse med selskabets stiftelse. Betalingerne til og med 2025 udgør 81 mio. kr. samlet for kommunerne og 68 mio. kr. for Region Hovedstaden.

De årlige indbetalinger er fra og med 2026 forhøjet på baggrund af det reviderede anlægsbudget og den ændrede afdragsprofil. Kommunernes samlede årlige betaling fra 2026 udgør herefter 102 mio. kr. og Regionens betaling udgør 88 mio. kr. i 2024-priser. Indbetalingerne løber frem til 2065 og falder i perioden 2057-2065 forholdsmeæssigt i forhold til lånoptagelsen.
8. Ved letbanens overgang til passagerdrift er indarbejdet en årlig indbetaling til finansiering af driftsrelaterede anlægsinvesteringer inkl. reinvesteringer. Kommunernes samlede årlige betaling udgør 60 mio. kr. i 2024-priser, og Region Hovedstadens årlige betaling udgør 47 mio. kr. i 2024-priser. Indbetalingerne starter i 2026 løber frem til 2065 og falder i perioden 2057-2065 forholdsmeæssigt i forhold til lånoptagelsen.

9. Til finansiering af 25-års reinvesteringen indbetaler ejerne i 2050, 171 mio. kr. (2024-priser) svarende til 15 pct. af lånebeløbet til 25-års reinvesteringen (indkøb af nye tog m.m.) samt 42 mio. kr. (2024-priser) årligt i perioden 2051-2072.

Øvrige forhold

10. Letbanen er momsregistreret, hvorfor selskabets nettoindtægter fra drift af letbanen er fratrukket moms, mens moms-udgifter ved anlæg af letbanen afløftes.
11. Ved forrentning af gæld tages højde for selskabets aftaler om renteafdækning. Gæld ud over renteafdækning forrentes med en realrente på 3 pct. p.a. På kort sigt tages desuden hensyn til selskabets faktiske renteforventninger.
12. Det forudsættes, at alle priser efter 2024 stiger med 2 pct. p.a.

Langtidsbudget for 2024 for Hovedstadens Letbane – december 2023 (mio. kr.) løbende priser

Realrente (gæld) 3 %

Inflation 2 %

Årstal	Indbetalinger til finansiering af anlægsinvesteringer			Anlægs-omk.	Drifts-inv.	Indbetalinger til finansiering af driftsinvesteringer		Drifts-indtægter	Drifts-udgifter	Drifts-resultat	Likviditet	Rente	Bevægelse	Netto-gæld primo	Netto-gæld ultimo
	Staten	Region	Kommuner			Region	Kommuner								
2023	166	61	72	-2.000	-391	0	0	0	0	0	-2.092	-60	-2.152	-1.636	-3.788
2024	0	68	81	-1.478	-448	0	0	0	0	0	-1.776	-100	-1.876	-3.788	-5.665
2025	0	70	82	-619	-386	0	0	23	-149	-126	-978	-187	-1.166	-5.665	-6.830
2026	0	91	106	0	0	48	63	47	-303	-256	52	-219	-167	-6.830	-6.997
2027	0	93	108	0	0	49	64	83	-309	-226	88	-225	-137	-6.997	-7.134
2028	0	95	111	0	0	50	65	121	-322	-201	121	-266	-146	-7.134	-7.279
2029	0	97	113	0	0	51	67	162	-336	-174	153	-273	-119	-7.279	-7.399
2030	0	99	115	0	0	52	68	204	-350	-146	188	-278	-90	-7.399	-7.489
2031	0	101	117	0	0	53	69	222	-349	-127	214	-282	-68	-7.489	-7.557
2032	0	103	120	0	0	55	71	236	-358	-121	226	-282	-56	-7.557	-7.613
2033	0	105	122	0	0	56	72	251	-367	-116	239	-284	-46	-7.613	-7.659
2034	0	107	125	0	0	57	73	267	-376	-110	252	-296	-44	-7.659	-7.702
2035	0	109	127	0	-50	58	75	283	-386	-103	215	-299	-84	-7.702	-7.786
2036	0	111	130	0	0	59	76	299	-382	-83	293	-301	-8	-7.786	-7.794
2037	0	113	132	0	0	60	78	317	-392	-76	308	-316	-8	-7.794	-7.802
2038	0	116	135	0	0	61	80	334	-402	-68	323	-316	8	-7.802	-7.794
2039	0	118	138	0	0	63	81	353	-413	-60	339	-315	24	-7.794	-7.770
2040	0	120	140	0	0	64	83	372	-383	-12	396	-330	66	-7.770	-7.704
2041	0	123	143	0	0	65	84	381	-370	11	426	-326	100	-7.704	-7.604
2042	0	125	146	0	0	67	86	391	-364	28	451	-320	131	-7.604	-7.473
2043	0	128	149	0	0	68	88	401	-371	30	462	-313	149	-7.473	-7.324
2044	0	130	152	0	0	69	90	412	-379	32	473	-306	168	-7.324	-7.156
2045	0	133	155	0	-61	71	91	423	-387	35	423	-311	112	-7.156	-7.044
2046	0	136	158	0	0	72	93	433	-396	38	496	-304	192	-7.044	-6.852

Årstal	Indbetalinger til finansiering af anlægsinvesteringer			Anlægs-omk.	Drifts-inv.	Indbetalinger til finansiering af driftsinvesteringer		Drifts-indtægter	Drifts-udgifter	Drifts-resultat	Likviditet	Rente	Bevægelse	Netto-gæld primo	Netto-gæld ultimo
	Staten	Region	Kommuner			Region	Kommuner								
2047	0	138	161	0	0	73	95	445	-404	41	508	-309	199	-6.852	-6.653
2048	0	141	164	0	0	75	97	456	-413	43	521	-299	222	-6.653	-6.431
2049	0	144	168	0	0	76	99	468	-422	46	533	-288	246	-6.431	-6.185
2050	0	270	334	0	-1.911	78	101	480	-430	50	-1.079	-316	-1.394	-6.185	-7.580
2051	0	180	215	0	0	79	103	492	-440	53	630	-343	287	-7.580	-7.292
2052	0	184	219	0	0	81	105	505	-449	56	645	-328	317	-7.292	-6.975
2053	0	187	224	0	0	83	107	518	-459	59	660	-339	321	-6.975	-6.654
2054	0	191	228	0	0	84	109	531	-468	63	676	-322	353	-6.654	-6.301
2055	0	195	233	0	-75	86	111	545	-478	67	617	-327	289	-6.301	-6.012
2056	0	199	237	0	0	88	114	559	-488	70	708	-283	425	-6.012	-5.587
2057	0	200	239	0	0	88	114	573	-498	75	717	-261	455	-5.587	-5.131
2058	0	204	244	0	0	90	116	588	-509	79	734	-238	495	-5.131	-4.636
2059	0	202	241	0	0	88	114	603	-518	85	731	-214	517	-4.636	-4.119
2060	0	187	224	0	0	80	103	618	-524	94	687	-189	498	-4.119	-3.620
2061	0	185	222	0	0	79	102	634	-534	99	687	-164	523	-3.620	-3.097
2062	0	173	207	0	0	72	93	650	-542	108	653	-139	514	-3.097	-2.583
2063	0	165	199	0	0	67	87	666	-551	116	634	-113	520	-2.583	-2.063
2064	0	93	115	0	0	28	37	683	-544	139	412	-93	319	-2.063	-1.744
2065	0	66	83	0	-91	14	18	700	-548	152	242	-81	161	-1.744	-1.583
2066	0	41	54	0	0	0	0	718	-554	164	260	-73	187	-1.583	-1.396
2067	0	42	56	0	0	0	0	736	-566	171	268	-63	205	-1.396	-1.191
2068	0	43	57	0	0	0	0	755	-578	177	277	-53	224	-1.191	-967
2069	0	44	58	0	0	0	0	774	-590	184	285	-41	244	-967	-722
2070	0	44	59	0	0	0	0	793	-603	191	294	-29	265	-722	-457
2071	0	45	60	0	0	0	0	813	-615	198	303	-15	288	-457	-169
2072	0	46	61	0	0	0	0	834	-629	205	313	-1	312	-169	143

Gennemførelse af compliancetest for Hovedstadens Letbane 2024

Indstilling

Det indstilles, at interessenterne godkender, at selskabets vedtægt justeres, så den er i overensstemmelse med interessenternes godkendelse af det reviderede langtidsbudget og ændrede tilbagebetalingstid på gæld til finansiering af anlægsfordyrelsen fra 2023, jf. dagsordenens pkt. 2.

Det indstilles, at interessenterne tager orienteringen om Hovedstadens Letbanes compliancetest for 2024 til efterretning.

Det indstilles, at interessenterne tager til efterretning, at selskabet vil forestå en proces hvor vedtægter og øvrige selskabsdokumenter gennemskrives op mod at letbanen går i drift.

God selskabsledelse i Hovedstadens Letbane

Hovedstadens Letbane har i februar 2024 gennemgået selskabets ledelsesdokumenter, der regulerer ejernes, bestyrelsens og selskabets arbejde. Ledelsesdokumenterne er gennemgået for at sikre, at de opfylder de anbefalinger til god selskabsledelse, der fremgår af "Statens ejerskabspolitik" og "Anbefalinger for god Selskabsledelse". Gennemgangen omfatter bl.a. selskabets vedtægter, bestyrelsens forretningsorden, direktionsinstruks og en række finansielle instrukser og politikker.

"Statens ejerskabspolitik" er senest opdateret i april 2015. En konkret og detaljeret gennemgang af hvorvidt Hovedstadens Letbane opfylder

./. anbefalingerne fremgår af vedlagte "*Hovedstadens Letbanes opfyldelse af anbefalinger i Statens ejerskabspolitik*".

"Anbefalinger for god Selskabsledelse" er senest opdateret i december 2020. En konkret og detaljeret gennemgang af hvorvidt Hovedstadens Letbane opfylder

./. anbefalingerne fremgår af vedlagte "*Hovedstadens Letbanes opfyldelse af anbefalinger fra Komiteen for god Selskabsledelse*".

Hovedstadens Letbane har kun én ansat, den administrerende direktør. Hovedstadens Letbanes administrerende direktør er - i henhold til Lov om letbane på Ring 3 - den til en hver tid siddende administrerende direktør i Metroselskabet. Metroselskabet skal i henhold til loven stille de nødvendige medarbejdere og øvrige ressourcer til rådighed for varetagelse af Hovedstadens Letbanes virksomhed. Dette medfører, at nogle anbefalinger ikke er aktuelle for Hovedstadens Letbane, hvilket vil fremgå af de to ovennævnte bilag.

En række af Hovedstadens Letbanes ledelsesdokumenter skal i henhold til anbefalingerne årligt drøftes – og eventuelt godkendes - af bestyrelsen. Det drejer sig om bestyrelsens forretningsorden, direktionsinstruksen, finansieringsinstruksen og regnskabsinstruksen. Dokumenterne indgår i vedlagte

./. "*Hovedstadens Letbanes kompendium for god Selskabsledelse 2024*".

Resultat af compliancetesten

Den generelle konklusion er, at selskabets ledelsesdokumenter er i compliance i forhold til anbefalingerne og der er således ikke foretaget ændringer i selskabets ledelsesdokumenter som følge af compliancetesten.

Dog udestår anbefalinger om at nedsætte en revisionskomite. Det fremgår af bestyrelsens forretningsorden pkt. 2.5, at bestyrelsen kan nedsætte et eller flere udvalg, enten ad hoc eller som faste udvalg, til at forberede og/eller gennemføre bestyrelsens beslutninger på bestemte områder.

Bestyrelsen drøftede på møde den 5. marts 2024, hvorvidt den vil følge anbefalingen om at nedsætte en revisionskomite og besluttede at det på dette tidspunkt fortsat ikke er nødvendigt at nedsætte en revisionskomite og en risikokomite, hvilket også blev anerkendt af selskabets revisor.

Der er foretaget enkelte tekst- og sprogæssige ændringer i de to bilag *Hovedstadens Letbanes opfyldelse af anbefalinger i statens ejerskabspolitik og Hovedstadens Letbanes opfyldelse af anbefalinger fra Komiteen for god Selskabsledelse*. Herudover er der foretaget ændringer i bemærkningerne til de enkelte afkrydsningspunkter som følge af bl.a. ændrede rammer for arbejdet med bæredygtighed.

Ændringerne har ikke betydning for selskabets opfyldelse af anbefalingerne og fremgår af de to dokumenter med ændringsmarkeringer.

Præciseringer ift. retningslinjerne omkring ejergodkendelse ved budgetoverskridelser

Hovedstadens Letbanes bestyrelse tilsluttede sig på møde den 25. februar 2021 selskabets forslag til præciseringer af retningslinjerne omkring ejergodkendelse ved budgetoverskridelser, jf. praksis for Ny Anlægsbudgettering.

Bestyrelsen besluttede på samme møde at vente med at indstille ændringerne til godkendelse hos ejerne til der er tale om et større antal væsentlige ændringer. Da Hovedstadens Letbane har behov for at synliggøre, at styringen følger et andet regelsæt end det, der fremgår af vedtægten, vil ændringerne – indtil de er forelagt og godkendt af ejerne - fremgå med rettelsesmarkeringer i det "Udkast til kompendium for god Selskabsledelse" som behandles af bestyrelsen på det årlige møde i februar (afsnit 9 i Vedtægt). Præciseringerne fremgår også af Bestyrelsens forretningsorden (afsnit 7) og Direktionsinstruksen (afsnit 4).

Præciseringen vil ikke indgå i det "*Kompendium for god Selskabsledelse 2024*", der fremsendes til ejernes orientering til interessentskabsmødet og som offentliggøres på selskabets hjemmeside.

Ændringer i Hovedstadens Letbanes ledelsesdokumenter

Hovedstadens Letbane har i forbindelse med den årlige gennemgang af ledelsesdokumenterne foretaget ændringer og opdateringer i selskabets "Regnskabsinstruks" og publikationen "God forretningsadfærd i Hovedstadens Letbane".

Justering af Hovedstadens Letbanes vedtægt

Selskabets vedtægt er justeret ift. afsnit 5 om "*Interessentskabets kapitalforhold og finansiering*", så det afspejler interessentskabs beslutning om revideret langtidsbudget og ændret tilbagebetalingstid, jf. dagsordenens pkt. 2.

Justeringerne fremgår med Track Changes i "*Kompendium for god selskabsledelse 2024*", side 8 og 9.

Ændring i Hovedstadens Letbanes Regnskabsinstruks

Regnskabsinstruksen er udarbejdet med udgangspunkt i Økonomistyrelsens "*Vejledning om udarbejdelse af regnskabsinstrukser*" og årsregnskabsloven. Økonomistyrelsen har opdateret deres vejledning i juni 2021. Som følge heraf, er der foretaget opdatering af selskabets regnskabsinstruks i henhold hertil. Opdateringen omfatter primært indsættelse af et afsnit om beskrivelse af selskabets interne kontrol- og risikostyring.

Ændringer i Hovedstadens Letbanes "God forretningsadfærd"

Selskabets "*Mangfoldighedspolitik*" er opdateret med et afsnit om brug af inkluderende sprog.

Det nuværende afsnit om "*Rejsepolitik*" udgår og erstattes af "*Politik for tjenesterejser*" hvor der lægges vægt på bæredygtighed i valg af transportformer i forbindelse med tjenesterejser og studieture.

Endeligt er der foretaget nogle korrektur- og sprogmæssige ændringer og enkelte opdateringer og præciseringer bl.a. ift. sponsorater og donationer.

Ændringerne fremgår med Track Changes af "*Kompendium for god Selskabsledelse 2024*".

Offentliggørelse

I såvel "*Statens ejerskabspolitik*" som "*Anbefalinger til god Selskabsledelse*" fremgår anbefalinger til offentliggørelse af selskabets ledelsesdokumenter. Som følge heraf offentliggøres Hovedstadens Letbanes Kompendium for god Selskabsledelse på selskabets hjemmeside dinletbane.dk.

Hovedstadens Letbanes (efterfølgende HL) opfyldelse af anbefalinger i forhold til statens ejerskabspolitik

Anbefaling	Følger	Følger ikke	Ikke relevant	Bemærkninger
2.1 Anbefalinger om ansvarsfordeling				
Ejerministeren skal sikre en bestyrelsessammensætning, der er passende i forhold til selskabets forretning og situation.			X	
Ejerministeren har pligt til at føre et overordnet tilsyn med og tage stilling til udviklingen i selskabet.			X	
Ejerministeren har pligt til at reagere, såfremt udviklingen i selskabet tilsiger det, fx hvis der er tegn på, at statens midler i selskabet er truet.			X	
Ejerministeren skal fremskaffe bevillingsmæssig hjemmel fra Folketinget, hvis der er tale om køb og/eller salg af aktier, eller dispositionerne i øvrigt medfører udgifter eller indtægter på statsbudgettet.			X	
Ejerministeren skal skaffe hjemmel i Folketinget ved dispositioner, der ligger ud over det formål med statens deltagelse i selskabet, der er angivet i oprettelsesloven eller -aktstykket, og i det omfang, det i øvrigt er forudsat i oprettelsesloven eller -aktstykket.			X	
Ejerministeren skal sikre statens deltagelse, eventuelt ved fuldmagt, i selskabets generalforsamling.	X			Selskabets ejere deltager i interessentskabsmøder og kvartalsmøder. Staten kan deltage som observatør på interessentskabsmøderne, jf. vedtægternes pkt. 6.3.
Ejerministeren skal tage stilling til den overordnede strategiske ramme for selskabets forretning.			X	
Bestyrelsen har det overordnede ansvar for beslutninger vedrørende drift og investeringer.	X			Det fremgår af § 5 i lov om letbane på Ring 3, at Hovedstadens Letbane ledes af en bestyrelse og en direktion og at bestyrelsen varetager den overordnede og strategiske ledelse. Direktionen varetager den daglige ledelse. Direktionen skal udarbejde og forelægge årsregnskab for bestyrelsen. Bestyrelsen fastsætter ved instruks det nærmere indhold af direktionens opgaver.
Bestyrelsen skal udøve strategisk ledelse, dvs. blandt andet tage aktiv del i udarbejdelsen af selskabets overordnede strategi og mål, og træffe beslutninger vedrørende sager, der går ud over den daglige drift.	X			HL's bestyrelse forelægges og godkender løbende på bestyrelsesmøder strategier, instrukser, budgetter, økonomiopfølgning mv. Bestyrelsen godkender en gang årligt selskabets kompendium for god selskabsledelse, der bl.a. indeholder bestyrelsens forretningsorden, direktionsinstruks, regnskabsinstruks og finansieringsinstruks.

Bestyrelsen har ansvaret for at udføre en kontrolfunktion i forhold til den daglige ledelse.	X			Bestyrelsen behandler hvert år den lovpligtige revision af årsrapporten og selskabets compliance i forhold til opfyldelse af anbefalingerne for god selskabsledelse.
Bestyrelsen kan i medfør af f.eks. en vedtægtsbestemmelse have pligt til at understøtte ministerens overordnede tilsyn og aktive ejerskabsudøvelse blandt andet ved at sikre, at ministeren modtager relevant information.	X			Det fremgår af HL's vedtægter, hvilket materiale som skal forelægges ejerne. Derudover kan selskabet forelægge øvrigt materiale til alle selskabets ejere, hvis det vurderes væsentligt og af økonomisk eller politisk betydning.
Bestyrelsen kan undtagelsesvis anmode bestyrelsesformanden om at udføre særlige opgaver for selskabet, herunder kortvarigt at deltage i den daglige ledelse. Der skal i så fald foreligge en bestyrelsesbeslutning herom inklusive forholdsregler til sikring af, at bestyrelsen bevarer den overordnede ledelse og kontrolfunktion. Aftaler om formandens deltagelse i den daglige ledelse og den forventede varighed heraf skal oplyses i en selskabsmeddelelse.	X			Jf. vedtægternes pkt. 8.6 er det bestyrelsen, der evt. anmoder formanden og næstformanden om at påtage sig enkeltstående opgaver for selskabet.
Direktionen har ansvaret for den daglige ledelse af selskabet.	X			Det fremgår af § 5 stk. 2 i lov en letbane på ring 3, direktionen varetager den daglige ledelse. Der er udarbejdet direktionsinstruks, som er godkendt af bestyrelsen.
2.2 Anbefalinger om afholdelse af generalforsamling				
Selskabet skal sikre, at både aktionærer og pressen har gode muligheder for at deltage på generalforsamlingen.	X			Dagsorden og materiale til interessentskabsmødet offentliggøres og alle har mulighed for at deltage i interessentskabsmødet.
Ejerne skal have mulighed for at tage stilling til hvert enkelt punkt på dagsordenen.	X			Dagsorden og materialet til interessentskabsmødet sendes til selskabets ejere forud for interessentskabsmødet.
Selskabets bestyrelsesformand og administrerende direktør skal som udgangspunkt være til stede på generalforsamlingen.	X			Formandskabet og direktionen deltager i interessentskabsmødet.
2.3 Anbefaling om ledelsesmodeller				
Som hovedregel organiseres selskaber med statslig ejerandel med en bestyrelse.	X			HL har en bestyrelse, der er udpeget i henhold til lov om letbane på Ring 3 med efterfølgende lovændringer. Udpegning af bestyrelsesmedlemmer er beskrevet i selskabets vedtægter pkt. 8.
2.4 Anbefalinger om organisering af statens roller				
Statens roller i forhold til et selskab med statslig ejerandel, dvs. som ejer, myndighed og eventuelt kunde, skal organiseres på en sådan måde, at der er tillid til, at staten i enhver henseende handler ud fra saglige hensyn. Dette kan ske ved, at ejerskabet placeres i et ministerium som ikke varetager myndighedsopgaver ift. selskabet.			X	

Ved placering af en ejerandel i et ministerium, som samtidig varetager myndighedsopgaver i forhold til det pågældende selskab, skal varetagelsen af statens ejerinteresser som hovedregel henlægges til dele af ministeriet, der ikke er direkte involveret i varetagelsen af myndighedsopgaverne.			X	
Statens sektorpolitiske målsætninger skal som hovedregel håndteres i sektorlovgivning eller gennem indgåelse af servicekontrakter, således at staten i udøvelsen af ejerskabet kan fokusere udelukkende på værdiskabelse.			X	
2.5 anbefalinger om statens hæftelse				
Statslige aktieselskabers formue er adskilt fra statens formue og staten hæfter som udgangspunkt ikke for selskabets forpligtelser. Ved oprettelse af nye statslige selskaber med en anden selskabsform end aktieselskabsformen, skal statens hæftelse tydeliggøres i oprettelsesgrundlaget.	X			HL's formue er adskilt fra statens formue. HL er et interessentskab, hvor ejerne hæfter personligt overfor tredje mand personligt, direkte, ubegrænset og solidarisk for selskabets forpligtelser. Dette fremgår af selskabets vedtægter pkt. 4.
Statsgarantier eller statslig långivning skal som udgangspunkt ikke gives til konkurrenceudsatte selskaber. Undtagelsesvis kan der dog gives krisestøtte til selskaber med statslig ejerandel, hvis det er begrundet i helt særlige forhold.			X	HL er ikke et konkurrenceudsat selskab. Selskabet opnår indirekte statsgaranti, idet selskabet er et interessentskab og staten derfor hæfter herfor, jf. ovenfor. HL kan i henhold til lov om letbane på Ring 3 dække selskabets finansieringsbehov gennem statslån.
3.1 anbefaling om fastlæggelse af ejerskabets rationale				
Ejerministeren skal som led i ejerskabsudøvelsen tage stilling til rationale for hvert enkelt ejerskab.			X	
3.2 anbefalinger om formulering af målsætning for ejerskabet				
Ejerministeren skal ved oprettelse af nye selskaber eller erhvervelse af ejerandele i eksisterende selskaber tage stilling til selskabets målsætning(er), der skal afspejles i selskabets vedtægtsmæssige formålsbestemmelse.			X	HL's formue er adskilt fra statens formue. HL er et interessentskab, hvor ejerne hæfter personligt overfor tredje mand personligt, direkte, ubegrænset og solidarisk for selskabets forpligtelser. Dette fremgår af selskabets vedtægter pkt. 4.
Som udgangspunkt bør formålet med de statslige selskaber alene være forretningsmæssigt, således at den statslige ejerskabsudøvelse og selskabernes ledelse udelukkende kan fokusere på at skabe værdi til ejerne.	X			Det fremgår af lov om letbane på Ring 3 at selskabet skal drives på et forretningsmæssigt grundlag.
Undtagelsesvist kan der fastsættes andre end et forretningsmæssigt formål, hvis et ikke-konkurrenceudsat, statsligt selskab skal varetage bredere samfundsmæssige hensyn, der ikke umiddelbart kan indkapsles i (sektor)lovgivning, servicekontrakter mv.			X	

For statslige selskaber med andre end et forretningsmæssigt formål skal ejerministeren i dialog med selskabets ledelse løbende tage stilling til, om der sker en passende afvejning mellem de forskellige hensyn, det statslige selskab skal søge at varetage, og med jævne mellemrum overveje om de ikke-forretningsmæssige hensyn med fordel kan sikres på bedre vis gennem (sektor)lovgivning, servicekontrakter mv.			X	
3.3 Anbefaling om overordnet strategisk ramme for selskabet				
For statslige selskaber skal ejerministeren i samarbejde med selskabets bestyrelse udarbejde en overordnet strategisk ramme for hvert selskab.			X	Der er ikke i lov om letbane på Ring 3 fastsat bestemmelser om, at der skal udarbejdes en forretningsstrategi for HL.
3.4 Anbefalinger om opstilling af finansielle mål mv. generelt				
For statslige selskaber skal selskabets bestyrelse, på baggrund af en forventningsafstemning med ejerministeren, udarbejde finansielle mål mv. for selskabets udvikling.	X			HL's overordnede finansielle mål er selskabets langtidsbudget, hvor der rapporteres om selskabets forventede tilbagebetalingstidspunkt.
I minoritetsjede selskaber skal ejerministeren udarbejde finansielle mål mv. til ejerministeriets interne brug	X			HL's overordnede finansielle mål er selskabets langtidsbudget, hvor der rapporteres om selskabets forventede tilbagebetalingstidspunkt.
Målene skal baseres på en gennemgang af det enkelte selskabs forretning, situation, branche og udviklingsmuligheder og så vidt muligt benchmarkes mod sammenlignelige selskaber.	X			Jf. ovenfor
Ejerministeren skal løbende følge op på målene.	X			HL's overordnede finansielle mål er selskabets langtidsbudget, hvor der rapporteres om selskabets forventede tilbagebetalingstidspunkt.
Hvis det på baggrund af de oplysninger, der er til rådighed, kan konstateres, at statens midler i et selskab er eller kan forudsiges at blive truet fx som følge af ændrede forretningsbetingelser, skal der tages initiativ til at sikre, at der iværksættes risikoanalyser med henblik på at vurdere behovet og mulighederne for at reagere over for selskabet.			X	
3.5 Anbefalinger om opstilling af afkastmål				
Der skal fastsættes afkastmål for de selskaber, der har en forretningsmæssig målsætning, som udgangspunkt svarende til hvad en privat medinvestor ville forvente i samme situation.	X			HL's overordnede finansielle mål er selskabets langtidsbudget, hvor der rapporteres om selskabets forventede tilbagebetalingstidspunkt.
Afkastmålet skal afspejle målsætningen med ejerskabet, herunder hvis selskabet er pålagt at forfølge andre samfundsmæssige hensyn.	X			HL's overordnede finansielle mål er selskabets langtidsbudget, hvor der rapporteres om selskabets forventede tilbagebetalingstidspunkt.
Målene skal typisk have et flerårigt sigte med henblik på at understøtte langsigtet værdiskabelse. Tidshorizonten skal vurderes i forhold til det konkrete mål og selskabets situation.	X			HL's overordnede finansielle mål er selskabets langtidsbudget, hvor der rapporteres om selskabets forventede tilbagebetalingstidspunkt.

3.6 Anbefaling om opstilling af effektivitets- og omkostningsindikatorer

For samtlige selskaber skal der fastsættes effektivitets- og / eller omkostningsindikatorer.	X			HL rapporterer herom til ejerne i den løbende økonomiopfølgning.
--	---	--	--	--

3.7 Anbefalinger om kapitalstruktur og udbytte

For statslige selskaber skal ejerministeren i samarbejde med selskabets bestyrelse fastsætte mål for selskabets kapitalstruktur.	X			HL's overordnede finansielle mål er selskabets langtidsbudget, hvor der rapporteres om selskabets forventede tilbagebetalingstidspunkt.
--	---	--	--	---

Ejerministeren skal efter drøftelse med bestyrelsen fastlægge forventninger til udbyttet, herunder i form af en udbyttepolitik. Udbyttepolitikken skal fremgå af de årlige finanslove.			X	Der udbetales ikke udbytter i HL.
--	--	--	---	-----------------------------------

3.8 Anbefaling om opstilling af andre forretningsrelevante mål

Ejerministeren skal overveje, om det er relevant at opstille andre former for forretningsrelevante mål for de statslige selskaber, herunder mål for kvaliteten af leverede ydelser.			X	Der er ikke i lov om letbane på Ring 3 fastsat bestemmelser om at der skal udarbejdes en forretningsstrategi for HL.
---	--	--	---	--

3.9 Anbefalinger om udarbejdelse af et strategisk ejerskabsdokument

Ejerministeren skal udarbejde et internt strategisk ejerskabsdokument for hvert selskab, der opsummerer statens perspektiver på selskabets rationale, målsætning, overordnede strategisk ramme, finansielle mål mv. og værdiskabelse.			X	
---	--	--	---	--

Dokumentet skal ligge til grund for ejerministerens regelmæssige opfølgning på selskabets præstationer i forhold til de opstillede finansielle mål mv.			X	
--	--	--	---	--

Dokumentet skal løbende opdateres og udvikles.			X	
--	--	--	---	--

3.10 Anbefalinger om offentlighed om ejerskabsudøvelsen

Ejerministeren skal som hovedregel for hvert selskab offentliggøre ejerskabets rationale, målsætninger for selskabet og visse finansielle mål (afkastmål, kapitalstruktur og udbyttepolitik). Det skal samtidig overvejes, hvorvidt øvrige finansielle mål mv. skal offentliggøres.			X	
---	--	--	---	--

Disse oplysninger vil endvidere fremgå af publikationen Statens selskaber, der udgives af Finansministeriet hvert år.			X	Publikationen "Statens Selskaber" udgives ikke længere
---	--	--	---	--

4.1 Anbefalinger om information fra selskabet til ejerministeren

Ved kommunikation mellem selskab og ejerminister skal der lægges vægt på den principielle ansvars- og arbejdsdeling mellem selskabets ledelse og ejere, hvorefter bestyrelse og direktion har ansvaret for at drive selskabet på vegne af ejerne.	X		Jf. § 5 stk. 2 i lov en letbane på ring 3 varetager direktionen den daglige ledelse. Der er udarbejdet direktionsinstruks, som er godkendt af bestyrelsen.
Ejerministeren kan som udgangspunkt basere sit tilsyn med et selskab på offentliggjort materiale.			X
Hvis ministeren modtager oplysninger om den økonomiske udvikling i selskabet, som giver grund til at frygte, at statens midler i selskabet er truet, er ministeren forpligtet til at skaffe sig yderligere oplysninger.			X
I eneejede statslige selskaber skal ejerministeren med inddragelse af selskabets bestyrelse udarbejde et sæt interne retningslinjer for, hvilket materiale der regelmæssigt skal tilsendes ministeren.	X		Det fremgår af HL's vedtægter, hvilket materiale, som skal forelægges ejerne. Det fremgår tillige af vedtægterne, at ejerne har adgang til det materiale de måtte ønske.
I eneejede statslige selskaber skal følgende materiale regelmæssigt tilsendes ministeren til orientering: - Information om selskabets økonomiske udvikling. - Information om status i forhold til gældende strategi og forretningsplan. - Information om status i forhold til aftalte mål. - Overordnet information om selskabets budgetter samt væsentlige risici forbundet hermed.	X		Det fremgår af HL's vedtægter, hvilket materiale som skal forelægges ejerne. HL sender bl.a. materiale til ejerne i forbindelse med kvartalsmøder og interessentskabsmøde. Materialet omfatter bl.a. økonomiopfølgning, budget, årsregnskab, status på anlægget af letbane på Ring 3.
Bestyrelsen i et selskab med statslig ejerandel kan i særlige tilfælde beslutte at videregive yderligere oplysninger til ejerministeren, såfremt bestyrelsen vurderer, at dette er i selskabets og ejernes interesse.	X		Det fremgår af HL's vedtægter at alt materiale i selskabet er tilgængeligt for ejerne. Derudover kan selskabet forelægge øvrigt materiale til alle selskabets ejere, hvis det vurderes væsentligt og af økonomisk eller politisk betydning
I statslige og offentlige selskaber, skal det overvejes, om der kan indgås aftaler med de øvrige ejere således, at ministeren kan modtage information tilsvarende, hvad der er tilfældet i de eneejede selskaber.	X		Det fremgår af HL's vedtægter at alt materiale i selskabet er tilgængeligt for ejerne. Derudover kan selskabet forelægge øvrigt materiale til alle selskabets ejere, hvis det vurderes væsentligt og af økonomisk eller politisk betydning.
4.2 Anbefalinger om forhåndsorientering af ministeren			
I eneejede selskaber skal det fremgå af vedtægterne, at selskabet er forpligtet til at orientere ejerministeren om forhold, som er af væsentlig betydning for selskabet, samt til at give ministeren information, hvis der anmodes herom.	X		Det fremgår af HL's vedtægter, hvilket materiale som skal forelægges ejerne. Staten orienteres i forbindelse med afholdelse af interessentskabsmøder og kvartalsmøder, hvor staten kan deltage som observatør.
I eneejede statslige selskaber skal orienteringen af ejerministeren følge et "ingen overraskelser"-princip. Dette indebærer, at bestyrelsen i eneejede selskaber er forpligtet til at forhåndsorientere ministeren om sager, der er af væsentlig eller principiel betydning i forhold til selskabets virksomhed, med mindre det ikke er muligt i henhold til selskabslovens § 354. Ministeren skal bl.a. orienteres: - hvis den økonomiske udvikling afviger eller forventes at afvige væsentligt fra det	X		Det fremgår af HL's vedtægter, hvilket materiale som skal forelægges ejerne. Staten orienteres i forbindelse med afholdelse af interessentskabsmøder og kvartalsmøder, hvor staten kan deltage som observatør.

hidtil udmeldte, - hvis der er konstateret væsentlige problemer af den ene eller anden art, - forud for større strategiske beslutninger, fx opkøb, der ikke ligger inden for selskabets gældende strategi, og - forud for beslutninger med stor strategisk rækkevidde eller samfundsmæssige konsekvenser.				Derudover kan selskabet forelægge øvrigt materiale til alle selskabets ejere, hvis det vurderes væsentligt og af økonomisk eller politisk betydning.
I eneejede selskaber skal en ny eller opdateret strategi drøftes mellem bestyrelsen og ejerministeren med henblik på forventningsafstemning, inden strategien godkendes af bestyrelsen.			X	Der er ikke i lov om letbane på Ring 3 fastsat bestemmelser om at der skal udarbejdes en forretningsstrategi for HL.
I majoritetsejede statslige selskaber og i offentlige selskaber skal det overvejes, om der kan indgås aftaler med de øvrige ejere, således, at ministeren kan modtage information tilsvarende, hvad der er tilfældet i de eneejede selskaber.	X			Det fremgår af HL's vedtægter, hvilket materiale som skal forelægges ejerne. HLs bestyrelse tager årligt stilling til, hvor vidt selskabet skal udarbejde en forretningsstrategi.
Bestyrelsen kan beslutte at give ministeren ikke-offentliggjort information i særlige tilfælde, hvis den vurderer, at dette vil være i selskabets interesse.	X			HL kan forelægge øvrigt materiale til alle selskabets ejere, hvis det vurderes væsentligt og af økonomisk eller politisk betydning.
4.3 anbefalinger om møder mellem selskab og minister				
Ejerministeren skal med inddragelse af selskabets bestyrelse udarbejde et sæt retningslinjer for mødeafholdelsen for det enkelte selskab med beskrivelse af blandt andet mødeplan og dagsorden for de enkelte møder.	X			Selskabets vedtægter indeholder retningslinjer for afholdelse af møder, herunder for bestyrelsen. Bestyrelsen godkender årligt mødeplan for afholdelse af bestyrelsesmøder, kvartalsmøder og interessentskabsmøde. Faste punkter til dagsordenen til bestyrelsesmøderne fremgår af bestyrelsens forretningsorden pkt. 4.3.
Der skal som udgangspunkt afholdes mindst to årlige møder mellem ejerminister/-ministerium og selskabets ledelse med henblik på at drøfte selskabets løbende økonomiske udvikling.	X			Der afholdes kvartalsmøder og interessentskabsmøde med ejerne, hvor bl.a. fremdrift af anlægsopgaven og den økonomiske udvikling drøftes, samt øvrige væsentlige forhold.
Ejerministeren skal deltage ved mindst ét møde med henblik på at drøfte selskabets udvikling i forhold til strategi og budget, bestyrelsessammensætningen og eventuelt større sager.	X			Der afholdes kvartalsmøder og interessentskabsmøde med ejerne, hvor bl.a. fremdrift af anlægsopgaven og den økonomiske udvikling drøftes, samt øvrige væsentlige forhold.
Mindst én gang årligt skal selskabets vederlagspolitik og arbejde med mangfoldighed samt statens forventninger til og planer for selskabet drøftes.	X			Jf. § 5 stk. 3 i lov om letbane på Ring 3 stiller Metroselskabet de nødvendige medarbejdere til rådighed for varetagelsen af HL's virksomhed, herunder til udførelse af administrationsopgaver. HL fremlægger årligt selskabets compliance for god selskabsledelse for selskabets bestyrelse. HLs kompendium

				for god selskabsledelse, hvori indgår en mangfoldighedspolitik, drøftes på dette møde, og offentliggøres efterfølgende på selskabets hjemmeside.
Efter behov kan der derudover afholdes regelmæssige møder mellem embedsmænd og selskabets ledelse for at drøfte selskabets løbende økonomiske udvikling.	X			HLS ledelse afholder møder mellem ejerne og selskabet efter behov.
Drøftelsen på de faste møder skal tage udgangspunkt i materiale tilsendt ministeren i god tid forud for mødet.	X			Orientering, dagsorden og materialet til interessentskabsmødet og kvartalsmøderne sendes til selskabets ejere i god tid forud for møderne.
5.1 anbefalinger om bestyrelsens sammensætning og kompetencer				
Bestyrelsens sammensætning skal løbende - og mindst en gang årligt - drøftes mellem ejerministeren og bestyrelsesformand.			X	I henhold til lov om Letbane på Ring 3 udpeges bestyrelsesmedlemmerne for en periode på 4 år af selskabets ejere. Efterlevelsen af anbefalingen ligger således hos ejerne.
Bestyrelsesformanden og ejerministeren skal drøfte en oversigt over ønskede kompetencer for den samlede bestyrelse til intern brug.			X	
Valg af bestyrelsesmedlemmer skal ske på grundlag af dokumenterede kvalifikationer, kompetencer og erfaringer, der vurderes at kunne bidrage til ledelsen af det pågældende selskab. Samtidigt skal det tilstræbes, at bestyrelsen som kollektiv har den rette kompetenceprofil til at sikre hensynet til langsigtet værdiskabelse og eventuelt øvrige målsætninger selskabet måtte have.			X	
Bestyrelsen i et statsligt selskab bør have en afbalanceret sammensætning af kvinder og mænd, og bestyrelsen skal opstille måltal for andelen, herunder antallet, af det underrepræsenterede køn i bestyrelsen.			X	
Ved ejerministerens sammensætning af en bestyrelse er det relevant at inddrage overvejelser om arbejdsmængden og mulige bestyrelsesmedlemmers øvrige hverv, herunder beskæftigelse, øvrige bestyrelseshverv samt antallet og omfanget af udvalgsposter, idet det påhviler det enkelte bestyrelsesmedlem at vurdere, hvor meget tid det er nødvendigt at bruge på det pågældende arbejde, således at vedkommende ikke påtager sig flere hverv end, at arbejdet kan udføres på tilfredsstillende vis.			X	
I identificeringen af nye bestyrelsesmedlemmer kan der anvendes rekrutteringsfirmaer, hvis det vurderes hensigtsmæssigt.			X	
5.2 anbefalinger om valg af bestyrelsesmedlemmer				
Bestyrelsesmedlemmerne er på valg mindst hvert andet år på den ordinære generalforsamling, hvilket skal fremgå af selskabets vedtægter.	X			I henhold til lov om Letbane på Ring 3 udpeges bestyrelsesmedlemmerne for en periode på 4 år af selskabets ejere.

Såfremt et bestyrelsesmedlem i et eneejet selskab ønsker at fratræde, skal bestyrelsesformanden orientere ministeren herom i så god tid som muligt inden afholdelse af generalforsamling.	X		Jf. HL's vedtægter § 8.3 bør bestyrelsesformanden, såfremt denne ønsker at fratræde, tilstræbe at orientere interessenterne herom i god tid inden afholdelse af interessentskabsmødet.
I selskaber med flere ejere kan det overvejes at nedsætte en nomineringskomité.			X Der er ikke nedsat en nomineringskomite. De enkelte ejer bestemmer selv, hvordan de udpeger deres bestyrelsesmedlemmer.
5.3 Anbefalinger om valg af bestyrelsesformand			
I eneejede statslige selskaber vælges bestyrelsesformanden og næstformanden direkte af generalforsamlingen, hvilket skal fremgå af selskabets vedtægter. Staten vil arbejde for, at denne praksis også gælder i majoritetsejede statslige selskaber og offentlige selskaber.			X HL er et interessentskab og bestyrelsesmedlemmerne udpeges af ejerne, jf. § 6 i lov om Letbane på Ring 3. Interessenterne udpeger en formand i fællesskab, Region Hovedstaden udpeger en næstformand og de 11 kommuner udpeger i fællesskab en næstformand.
Såfremt bestyrelsesformanden i et eneejet statsligt selskab ønsker at fratræde, skal bestyrelsesformanden orientere ministeren i god tid inden afholdelse af generalforsamling.	X		Bestyrelsesformanden skal, såfremt denne ønsker at fratræde, tilstræbe at orientere interessenterne herom i god tid inden afholdelse af interessentskabsmødet.
5.4 Anbefalinger om bestyrelsens uafhængighed			
Flertallet af bestyrelsens generalforsamlingsvalgte medlemmer skal som udgangspunkt være uafhængige, idet vurderingen af uafhængighed baseres på de kriterier, der er opstillet af Komitéen for god Selskabsledelse.	X		Jf. § 6 i lov om letbane på Ring 3 udpeges bestyrelsesmedlemmerne af ejerne. Det fremgår af bestyrelsens forretningsorden pkt. 10, at der for bestyrelsesmedlemmers inhabilitet gælder reglerne i forvaltningsloven. Bestyrelsesmedlemmerne har pligt til at underrette hinanden om ethvert spørgsmål, som kan give anledning til at rejse en drøftelse af inhabilitet.
Bestyrelsesformanden skal som udgangspunkt være uafhængig.	X		Jf. § 6 i lov om letbane på Ring 3 udpeges bestyrelsesmedlemmerne af ejerne. Det fremgår af bestyrelsens forretningsorden pkt. 10, at der for bestyrelsesmedlemmers inhabilitet gælder reglerne i forvaltningsloven. Bestyrelsesmedlemmerne har pligt til at underrette hinanden om ethvert spørgsmål, som kan give anledning til at rejse en drøftelse af inhabilitet.
Der skal i indkaldelsen til generalforsamlingen og i ledelsesberetningen oplyses, hvilke bestyrelsesmedlemmer der anses for uafhængige. I generalforsamlingsindkaldelsen skal det også oplyses, hvilke kandidater til bestyrelsen der anses for uafhængige.	X		Jf. § 6 i lov om letbane på Ring 3 udpeges bestyrelsesmedlemmerne af ejerne. Det fremgår af bestyrelsens forretningsorden pkt. 10, at der for bestyrelsesmedlemmers inhabilitet gælder reglerne i forvaltningsloven. Bestyrelsesmedlemmerne har pligt til at

				underrette hinanden om ethvert spørgsmål, som kan give anledning til at rejse en drøftelse af inhabilitet.
5.5 Anbefalinger om antal bestyrelsesmedlemmer				
Bestyrelsen skal som hovedregel have 4-6 generalforsamlingsvalgte medlemmer. Hertil kommer eventuelle medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer.	X			Bestyrelsen består af op til 9 medlemmer, der jf. § 6 i lov om letbane på Ring 3 er udpeget af ejerne.
I eneejede statslige selskaber fastlægges det nærmere antal bestyrelsesmedlemmer efter drøftelser mellem ministeren og bestyrelsesformanden.			X	
5.6 Anbefalinger om statsansatte bestyrelsesmedlemmer				
Der kan som hovedregel ikke vælges statsansatte, der er underlagt ministerinstruktion, til bestyrelsen.			X	
Såfremt der er særlige behov for at etablere en mere direkte adgang for ministeren til oplysninger om bestyrelsens arbejde eller mulighed for ministeren til at tilkendegive sin opfattelse over for bestyrelsen, kan muligheden for at udpege en statsansat som kommitteret eller tilforordnet til bestyrelsen overvejes.			X	
Hvis der er særlige grunde til at indsætte en statsansat, som gør tjeneste i det ministerium, der varetager ejerskabet, skal der i lovgivningen om det pågældende selskab skabes klarhed over, om den statsansatte i bestyrelsesarbejdet er underlagt ministerens instruks.			X	
5.7 Anbefalinger om medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer				
Selskabets anvendelse af medarbejdervalg til bestyrelsen skal fremgå af årsrapporten eller på selskabets hjemmeside.			X	Der er ikke medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer i bestyrelsen for HL
Det skal overvejes, om medarbejderrepræsentation kan anvendes også i de statslige selskaber, der ikke er omfattet af kravet i selskabsloven.			X	
5.8 Anbefalinger om vederlag til bestyrelsesmedlemmer				
Såvel vederlagspolitik som forslag til konkrete vederlag for indeværende regnskabsår skal godkendes af generalforsamlingen efter forudgående drøftelse mellem ejerministeren og bestyrelsesformanden.	X			Jf. § 5 stk. 3 i lov om letbane på Ring 3 stiller Metroselskabet de nødvendige medarbejdere til rådighed for varetagelsen af HL's virksomhed. HL er således på dette punkt omfattet af Metroselskabets compliance for god selskabsledelse.
I fastsættelsen af bestyrelsens vederlag skal der tages højde for størrelsen af arbejdsbyrden, vederlaget i andre statslige selskaber samt vederlaget i sammenlignelige private selskaber. Målet er, at bestyrelsesvederlaget skal være konkurrencedygtigt uden at være lønførende.	X			Det fremgår af selskabets vedtægt at det årlige honorar er 300.000 for formanden, 200.000 for næstformændene og 100.000 for menige medlemmerne.

I eneejede statslige selskaber skal bestyrelsens vederlag som udgangspunkt fastsættes som et fast årligt beløb, idet der undtagelsesvist kan aftales særlige vederlagstillæg, hvis der kræves en ekstraordinær indsats. Bestyrelsen aflønnes derimod ikke med incitamentsprogrammer.	X			Bestyrelsens vederlag er et fast årligt beløb. Der er ikke vederlags- eller incitamentsprogrammer.
I majoritetejede statslige selskaber skal ejerministeren ligeledes arbejde for, at bestyrelsens vederlag som udgangspunkt fastsættes som et fast årligt beløb. Staten kan ikke støtte forslag om incitamentsprogrammer for bestyrelsesmedlemmer.	X			Bestyrelsens vederlag er et fast årligt beløb. Der er ikke vederlags- eller incitamentsprogrammer.
I eneejede statslige selskaber skal bestyrelsesvederlaget for hvert enkelt bestyrelsesmedlem offentliggøres i årsrapporten. Staten vil arbejde for tilsvarende i majoritetejede statslige selskaber.	X			Bestyrelsesvederlaget for hvert enkelt bestyrelsesmedlem fremgår af årsrapporten.
6.1 anbefalinger om bestyrelsens arbejde				
Bestyrelsens arbejde skal tilrettelægges med udgangspunkt i en i forvejen fastlagt møde- og arbejdsplan, dog således at bestyrelsesmøder afholdes i det omfang, udviklingen i selskabet tilsiger det. Mødefrekvensen bør offentliggøres i selskabets årsrapport.	X			Bestyrelsen udarbejder årligt mødeplan for afholdelse af bestyrelsesmøder, kvartalsmøder og interessentskabsmøde. Faste punkter til dagsordenen til bestyrelsesmøderne fremgår af bestyrelsens forretningsorden pkt. 5.3.
Formanden indkalder til og leder bestyrelsesmøderne og -arbejdet.	X			Jf. HL's vedtægter § 8.9
Bestyrelsen skal mindst én gang årligt fastlægge de overordnede rammer for selskabets virksomhed samt: <ul style="list-style-type: none"> - Tage stilling til de forhold, der skal indgå i bestyrelsens varetagelse af sine opgaver. - Tage stilling til bestyrelsens forretningsorden. - Tage stilling til selskabets overordnede strategi med henblik på at sikre værdiskabelsen i selskabet. - Påse, at selskabet har en kapitalstruktur, som understøtter, at selskabets strategi og langsigtede værdiskabelse er i aktionærernes og selskabets interesse og redegør herfor i ledelsesberetningen. - Påse, at selskabets likviditetsberedskab er tilstrækkeligt i lyset af bl.a. de risici, som selskabet står overfor. - Drøfte selskabets risici generelt, samt hvilke forholdsregler der tages for at imødegå disse. - Drøfte retningslinjer for udøvelsen af den ledelsesmæssige og finansielle kontrol med direktionens arbejde. - Drøfte selskabets direktionsinstruks samt direktionens sammensætning, udvikling, risici og successionsplaner, mhp. at vurdere, om denne svarer til selskabets situation. - Drøfte selskabets aktiviteter for at sikre en for selskabet relevant mangfoldighed i selskabets ledelsesniveau, herunder fastsætte konkrete mål. - Drøfte bestyrelsens kompetencer og samarbejde internt og med direktionen. 	X			Selskabets bestyrelse tager løbende og efter behov stilling til strategier, instrukser mv, når disse opdateres. Derudover foretager selskabets bestyrelse løbende gennemgang af budgetter, økonomiopfølgning, årsrapport, finansstrategi, fremdriftsrapporter o.l.

- Drøfte selskabets relationer med dets interessenter samt de særlige vilkår, der følger af at være eje af staten.				
6.2 Anbefalinger om revision				
Bestyrelsen skal sikre en regelmæssig dialog og informationsudveksling mellem revisor og bestyrelsen.	X			Selskabets revisor deltager i bestyrelsesmødet, hvor årsrapporten behandles. Derudover kan bestyrelsen anmode om revisorens deltagelse, når dette ønskes.
Bestyrelsen og revisor indgår en revisionsaftale inklusive fastlæggelse af det tilhørende revisionshonorar, eventuelt på baggrund af indstilling fra revisionsudvalget.	X			Der indgås revisionsaftaler med revisoren.
En revisor i et statsligt selskab må ikke påtage sig konsulentopgaver, der ikke ligger i naturlig forlængelse af den lovpligtige revision, i et omfang, der er uforholdsmæssigt stort i forhold til revisionshonoraret.	X			Selskabets revisor udfører konsulentopgaver, hvor det vurderes naturligt i forlængelse af den lovpligtige revision, herunder drøftelse af revisors uafhængighed.
6.3 Anbefalinger om bestyrelsens forretningsorden				
Forretningsordenen skal som minimum indeholde de retningslinjer og bestemmelser, som fremgår af selskabsloven.	X			Forretningsordenen indeholder de retningslinjer og bestemmelser, der fremgår af selskabets vedtægter.
I statslige selskaber skal forretningsordenen herudover indeholde retningslinjer for håndteringen af interessekonflikter samt retningslinjer for kontakt til ejerne, herunder staten. Det forventes tilsvarende af bestyrelserne i de øvrige selskaber med statslig ejerandel.	X			Jf. bestyrelsens forretningsorden pkt. 10
Bestyrelsen i statslige selskaber skal mindst én gang årligt gennemgå og, hvis relevant, tilpasse sin forretningsorden. Det forventes tilsvarende af bestyrelserne i de øvrige selskaber med statslig ejerandel.	X			Bestyrelsen godkender årligt selskabets kompendium for god selskabsledelse, der bl.a. indeholder bestyrelsens forretningsorden.
I medfør af selskabsloven skal forretningsordenen i statslige aktieselskaber være offentligt tilgængelig. Forretningsordenen bør også i de øvrige statslige selskaber være offentligt tilgængelig.	X			HL's kompendium for god selskabsledelse, der bl.a. indeholder bestyrelsens forretningsorden, er offentligt tilgængeligt på selskabets hjemmeside.
6.4 Anbefalinger om bestyrelsesmedlemmers habilitet				
Bestyrelsen skal sikre, at habilitetsreglerne efterleves på betryggende vis, så der ikke kan sås tvivl om, at ledelsesbeslutninger træffes ud fra, hvad der er i selskabets interesse.	X			Jf. bestyrelsens forretningsorden pkt. 10
I statslige selskaber skal der i bestyrelsens forretningsorden fastlægges: - En procedure for håndtering af interessekonflikter. - En procedure for håndtering af uenighed om inhabilitet.	X			Jf. bestyrelsens forretningsorden pkt. 10
Staten forventer tilsvarende i de øvrige selskaber med statslig ejerandel.	X			
6.5 Anbefalinger om bestyrelsesudvalg				

Selskabets bestyrelse skal drøfte, om selskabets forhold er af en så kompleks karakter, at der med fordel kan nedsættes bestyrelsesudvalg.	X			Bestyrelsen drøfter en gang årligt om der skal nedsættes bestyrelsesudvalg. Bestyrelsen i HL har ikke på nuværende tidspunkt nedsat bestyrelsesudvalg.
Store statslige selskaber skal nedsætte et revisionsudvalg, alternativt et revisions- og risikoudvalg		X		HL's bestyrelse behandler samlet selskabets risikovurderinger.
Et revisionsudvalg skal tilsammen råde over sådan sagkundskab og erfaring, at det har en opdateret indsigt i og erfaring med finansielle forhold samt regnskabs- og revisionsforhold.			X	
Ved nedsættelsen af bestyrelsesudvalg skal et selskab offentliggøre udvalgenes kommissorier, væsentligste aktiviteter i årets løb og antallet af møder i hvert udvalg, medlemmerne i det enkelte ledelsesudvalg, herunder udvalgenes formænd, samt oplysning om, hvem der er uafhængige medlemmer, og hvem der er medlemmer med særlige kvalifikationer.			X	
6.6 anbefalinger om bestyrelsens selvevaluering				
Bestyrelsen i et statsligt selskab skal gennemføre en årlig selvevaluering, der bl.a. bør omfatte: - Bestyrelsesmedlemmernes kompetencer. - Bestyrelsesformandens evne til at lede arbejdet hensigtsmæssigt, således at medlemmernes kompetencer udnyttes bedst muligt. - Bestyrelsens arbejds gange. - Bestyrelsens interne samarbejde. - Samarbejdet mellem bestyrelse og direktion.	X			Bestyrelsen evaluerer en gang årligt bestyrelsens arbejde.
Staten skal arbejde for tilsvarende praksis i de øvrige selskaber med statslig ejerandel.	X			Bestyrelsen evaluerer en gang årligt bestyrelsens arbejde.
I ene-ejede statslige selskaber skal ministeren hvert år i god tid forud for den ordinære generalforsamling modtage en afrapportering om bestyrelsens evaluering fra selskabet. Afrapporteringen skal indeholde en beskrivelse af evalueringens konkrete resultater samt bestyrelsens eventuelle indstillinger om ændringer i bestyrelsessammensætningen. I selskaber med flere ejere skal ministeren arbejde for, at der indgås en aftale med de øvrige ejere om tilsvarende praksis.			X	
7.1 anbefaling om offentlighedsloven				
Statslige selskaber, der er omfattet af offentlighedsloven, skal kunne håndtere anmodninger om aktindsigt.	X			Hovedstadens Letbane er omfattet af Offentlighedslovens regler om aktindsigt, dog med en række undtagelser, som beskrevet i forarbejderne til Lov om Letbanen på Ring 3. undtagelserne angår: dataudtræk, jf. OFL § 11, ret til indsigt i databaser, jf. OFL § 10, positivlister, jf. OFL § 16 og aktiv information, jf. OFL § 17

7.2 anbefalinger om års- og delårsrapporter

Ledelsen er ansvarlig for, at selskabets årsrapport og regnskabsaflæggelse er forståelig, afbalanceret og giver et retvisende billede af selskabets aktiver og passiver, finansielle stilling og resultater.	X			Direktionen aflægger årsrapport for selskabet, der revideres og påtegnes af selskabets revisor. Det fremgår heraf, at årsrapporten giver et retvisende billede af aktiver, passiver, finansielle stilling og resultater.
Årsrapporten skal leve op til bedste praksis for sammenlignelige selskaber. For de store statslige selskaber skal årsrapporten svare til de bedste årsrapporter for børsnoterede selskaber.	X			HL's årsrapport aflægges efter den danske årsregnskabslovs bestemmelser for klasse-D virksomheder.
De store statslige selskaber skal aflægge kvartalsrapporter. Dette skal fremgå af selskabets vedtægter.	X			HL aflægger kvartalsrapport, jf. selskabets vedtægter pkt. 7.2.
Statslige selskaber skal i ledelsesberetningen i årsrapporten oplyse om selskabets risikostyring vedrørende forretningsmæssige risici.	X			Selskabet arbejder med risikovurdering af projektet, hvilket fremgår af selskabets årsrapport.

7.3 anbefalinger om god selskabsledelse

Statslige selskaber bør følge et kodeks for god selskabsledelse og årligt redegøre for deres arbejde hermed.	X			HL foretager årligt en compliance-test af selskabets ledelsesdokumenter i forhold til Statens ejerskabspolitik og anbefalinger for god Selskabsledelse. Compliance-testen offentliggøres på HLs hjemmeside.
Eneejede statslige selskaber skal anvende nærværende anbefalinger som kodeks for god selskabsledelse og skal årligt redegøre for selskabets arbejde hermed.	X			HL gennemgår årligt selskabets ledelsesdokumenter i forhold til Statens ejerskabspolitik og anbefalinger for god Selskabsledelse og redegør årligt herfor overfor selskabets ejere på interessentskabsmøde. Herudover afrapporterer HL herom i årsrapporten.
I majoritetsjede statslige selskaber skal staten – medmindre selskabet er forpligtet til at anvende et andet kodeks eller der er andre væsentlige begrundelser for at følge et andet kodeks – arbejde for, at der opnås enighed om, at selskabet skal anvende nærværende anbefalinger som kodeks for god selskabsledelse og årligt redegøre for selskabets arbejde hermed.	X			HL gennemgår årligt selskabets ledelsesdokumenter i forhold til Statens ejerskabspolitik og anbefalinger for god Selskabsledelse og redegør årligt herfor overfor selskabets ejere på interessentskabsmøde. Herudover afrapporterer HL herom i årsrapporten.
I øvrige selskaber med statslig ejerandel anbefaler staten, at selskabet under hensyntagen til øvrige ejere forholder sig til nærværende anbefalinger eller et andet lignende kodeks.	X			HL gennemgår årligt selskabets ledelsesdokumenter i forhold til Statens ejerskabspolitik og anbefalinger for god Selskabsledelse og redegør årligt herfor overfor selskabets ejere på interessentskabsmøde. Herudover afrapporterer HL herom i årsrapporten.

7.4 anbefalinger om redegørelse om samfundsansvar

De statslige selskaber skal redegøre for deres arbejde med samfundsansvar mindst én gang årligt, herunder i forbindelse med deres årsregnskabsaflæggelse.	X			HL har tiltrådt UN Global Compact. Herudover rapporterer selskabet om arbejdet samfundsansvar i selskabets årsrapport.
I statslige selskaber skal bestyrelsen mindst én gang årligt drøfte selskabets arbejde med samfundsansvar, herunder om og i givet fald på hvilke områder selskabet hensigtsmæssigt kan have en politik, eller om eksisterende politikker skal revideres.	X			Selskabets arbejde med samfundsansvar drøftes bl.a. i forbindelse med bestyrelsens godkendelse af årsrapporten.
I statslige selskaber skal bestyrelsen, hvis selskabets forhold tilsiger det, overveje at vedtage en skattepolitik.			X	HL er ikke skattepligtigt.
De større statslige selskaber skal tilslutte sig FN's Global Compact, hvis det grundet karakteren af selskabets virksomhed er relevant for selskabets arbejde med samfundsansvar.	X			HL har tilsluttet sig FN's Global Compact.
I større minoritetsjede selskaber skal ejerministeren arbejde for, at selskaberne tilslutter sig FN's Global Compact, hvis det grundet karakteren af selskabets virksomhed er relevant for selskabets arbejde med samfundsansvar.	X			HL har tilsluttet sig FN's Global Compact.
7.5 Anbefalinger om offentliggørelse af hændelser af væsentlig betydning				
Statslige aktieselskaber skal hurtigst muligt give meddelelse til Erhvervsstyrelsen om væsentlige forhold, der vedrører selskabet, og som kan antages at få betydning for selskabets fremtid, medarbejdere, aktionærer og kreditorer, jf. Erhvervsstyrelsens vejledning herom.	X			HL er ikke et aktieselskab, men følger årsregnskabsloven og dennes bestemmelser for statslige A/S
Det påhviler selskabets bestyrelse at etablere procedurer for, at dette krav overholdes, og at sådanne meddelelser samtidig tilgår selskabets aktionærer.	X			
7.6 Anbefalinger om informations- og kommunikationspolitik				
Statslige selskaber skal have en informations- og kommunikationspolitik, der fastlægger de overordnede rammer for selskabets informations- og kommunikationsaktiviteter.	X			Selskabet har etableret en informations- og kommunikationspolitik.
Bestyrelsen forventes mindst én gang årligt at drøfte selskabets informations- og kommunikationspolitik.	X			Selskabets bestyrelse drøfter en gang årligt selskabets kommunikationspolitik.
Selskabets informations- og kommunikationspolitik skal være offentligt tilgængelig.	X			Resume af selskabets kommunikationsstrategi er tilgængelig på selskabets hjemmeside.
På selskabets hjemmeside skal der som minimum være adgang til den seneste årsrapport, den seneste delårsrapport, selskabets vedtægter, den seneste indkaldelse til generalforsamling, det materiale, der er forelagt seneste generalforsamling, information om selskabets ledelse (bestyrelse og direktion) samt de meddelelser, der indsendes til Erhvervsstyrelsen.	X			
7.7 Anbefaling om whistleblower-politik				

Bestyrelsen i de større statslige selskaber skal tage stilling til, hvorvidt der i selskabet bør etableres en whistleblower-politik med henblik på at give mulighed for en hensigtsmæssig og fortrolig rapportering af alvorlige forseelser eller mistanke herom.	X		Jf. § 5 i lov om letbane på Ring 3 stiller Metroselskabet de nødvendige medarbejdere til rådighed for varetagelsen af HL's virksomhed. HL er således på dette punkt omfattet af Metroselskabets compliance for god selskabsledelse. Metroselskabet har en whistleblower-ordning, som er tilgængelig for medarbejderne.
8.1 anbefalinger om rekruttering af direktører			
I statslige selskaber: - Skal den samlede bestyrelse forud for rekruttering af direktører tage stilling til (i) en stillingsbeskrivelse indeholdende krav og kvalifikationer i forhold til den relevante stilling og (ii) en proces for sikring af en effektiv afsøgning af potentielle kandidater til stillingen, herunder om der eventuelt skal inddrages et rekrutteringsfirma. - Skal der som udgangspunkt gøres brug af offentlig annoncering af ledige direktørstillinger, med mindre særlige hensyn taler herimod. - Skal beslutningen om ansættelse af direktionsmedlemmer træffes af den samlede bestyrelse.	X		Det fremgår af vedtægternes pkt. 10, at den til enhver tid værende administrerende direktør for Metroselskabet udgør interessentskabets direktion indtil letbanen tages i brug til passagerdrift. Efter letbanen er taget i brug til passagerdrift, er det op til bestyrelsen at beslutte, hvem der skal varetage direktionsopgaven for interessentskabet.
Staten forventer tilsvarende i de øvrige selskaber med statslig ejerandel.	X		Det fremgår af vedtægternes pkt. 10, at den til enhver tid værende administrerende direktør for Metroselskabet udgør interessentskabets direktion indtil letbanen tages i brug til passagerdrift. Efter letbanen er taget i brug til passagerdrift, er det op til bestyrelsen at beslutte, hvem der skal varetage direktionsopgaven for interessentskabet.
8.2 anbefalinger om direktionsaflønnning			
Løn- og ansættelsesvilkårene for direktører skal være konkurrencedygtige med henblik på at kunne tiltrække kompetente personer, men selskaber med statslig ejerandel bør ikke være lønførende i forhold til sammenlignelige private selskaber.	X		Jf. § 5 i lov om letbane på Ring 3 stiller Metroselskabet de nødvendige medarbejdere til rådighed for varetagelsen af HL's virksomhed. HL er således på dette punkt omfattet af Metroselskabets compliance for god selskabsledelse.
Generalforsamlingen skal godkende selskabets samlede vederlagspolitik, herunder retningslinjerne for eventuel variabel aflønning, såfremt et selskab ønsker at gøre brug af bonusordninger og/eller andre former for incitamentsaflønnning af direktionsmedlemmer.	X		Jf. § 5 i lov om letbane på Ring 3 stiller Metroselskabet de nødvendige medarbejdere til rådighed for varetagelsen af HL's virksomhed. HL er således på dette punkt omfattet af Metroselskabets løn- og ansættelsespolitik.
I statslige selskaber: - Skal selskabets vederlagspolitik offentliggøres på selskabets hjemmeside. - Skal den samlede aflønning og dens fordeling på fast henholdsvis variabel løn til hver enkelt direktør oplyses i selskabets årsrapport, der også skal give en dækkende beskrivelse af de væsentligste løn- og ansættelsesvilkår i øvrigt.	X		Kravene til aflønning fremgår af Metroselskabets løn- og ansættelsespolitik, der indgår i Metroselskabets kompendium for god selskabsledelse. Kompendiet offentliggøres på Metroselskabets hjemmeside.

<p>- Skal den variable løn som hovedregel ikke udgøre mere end en fjerdedel af en direktørs samlede løn. - Skal selskabet sikre sig ret til i helt særlige tilfælde at kræve hel eller delvis tilbagebetaling af variable lønandele, der er udbetalt på grundlag af oplysninger, der efterfølgende dokumenteres fejlagtige. - Skal der udvises stor tilbageholdenhed i forhold til brug af fastholdelsesbonusser. - Skal det tilstræbes, at fratrædelsesvilkår – opsigelsesperioder og egentlige fratrædelsesgodtgørelser – ikke overstiger, hvad der anses for den nedre ende af markedspraksis for lignende stillinger i private selskaber.</p>				
<p>Aktiebaseret aflønning eller andre aflønningsformer, der knytter sig til selskabets finansielle udvikling, skal sammenkædes med selskabets realiserede resultater over en flerårig periode med sigte på at understøtte langsigtet værdiskabelse.</p>			X	Der er ikke aktiebaseret aflønning i selskabet.
<p>Staten kan kun støtte forslag om aktiebaseret løn, hvis der både er risiko for tab og mulighed for gevinst, dvs. at staten ikke kan støtte fx brug af vederlagsfri tildeling af aktieoptioner.</p>			X	Der er ikke aktiebaseret aflønning i selskabet.
<p>Staten kan kun støtte forslag om fastholdelsesbonusser i helt særlige tilfælde, og der bør generelt udvises omfattende tilbageholdenhed med brugen af fastholdelsesbonusser i selskaber med statslig ejerandel.</p>			X	
8.3 anbefalinger om rekruttering af medarbejdere				
<p>Statslige selskaber skal besætte ledige stillinger med kandidater, hvis kompetencer bedst muligt matcher de krav, løn- og ansættelsesvilkår, der knytter sig til stillingerne.</p>	X			HL betaler Metroselskabet for at varetage de nævnte opgaver baseret på kostpris.
<p>Statslige selskaber skal som udgangspunkt gøre brug af offentlig annoncering af ledige stillinger med mindre særlige forhold taler herimod. I visse situationer kan det være nyttigt at supplere med andre metoder for at afsøge markedet.</p>	X			
8.4 Anbefaling om mangfoldighed				
<p>I statslige selskaber skal procedurer til rekruttering af medarbejdere og ledere tilrettelægges, så de understøtter mangfoldighed. Staten forventer tilsvarende i de øvrige selskaber med statslig ejerandel.</p>	X			Rekruttering sker i overensstemmelse med Metroselskabets løn- og ansættelsespolitik, der understøtter selskabets mangfoldighedspolitik. Metroselskabets løn- og ansættelsespolitik indgår som en del af "God forretningsadfærd" i selskabets Kompendium for god Selskabsledelse og er tilgængeligt på Metroselskabets hjemmeside.

Hovedstadens Letbanes (efterfølgende HL) opfyldelse af anbefalinger fra Komiteen for god Selskabsledelse

Anbefaling	Selskabet følger	Selskabet følger ikke	Ikke relevant for selskabet	Bemærkninger
1. SAMSPIL MED SELSKABETS AKTIONÆRER, INVESTORER OG ØVRIGE INTERESSENER				
1.1 Dialog mellem selskab, aktionærer og øvrige interessenter				
1.1.1. Komiteén anbefaler , at ledelsen via løbende dialog sikrer aktionærer, investorer og øvrige interessenter relevant indsigt i selskabets forhold, og at bestyrelsen får mulighed for at kende og inddrage deres holdninger i sit arbejde.	X			HL er i løbende dialog med selskabets ejere, herunder på kvartals- og interessentskabsmøder.
1.1.2. Komiteén anbefaler , at selskabet udarbejder politikker for forholdet til aktionærer, investorer og evt. også øvrige interessenter for at sikre, at de forskellige interesser indgår i selskabets overvejelser, og at sådanne politikker gøres tilgængelig på selskabets hjemmeside.	X			Selskabet gennemfører årlig compliancetest.
1.1.3. Komiteén anbefaler , at selskabet offentliggør kvartalsrapporter	X			HLs kvartalsrapporter, herunder halvårsregnskab, offentliggøres på selskabets hjemmeside
1.2 Generalforsamling				
1.2.1. Komiteén anbefaler , at bestyrelsen tilrettelægger selskabets generalforsamling, så aktionærer, der ikke kan være fysisk til stede eller er repræsenteret på generalforsamlingen, kan stemme og stille spørgsmål til ledelsen forud for eller på generalforsamlingen. Komiteén anbefaler, at bestyrelsen sikrer aktionærene mulighed for at overvære generalforsamlingen via webcast eller anden digital transmittering.	X			Ejerne kan deltage elektronisk i interessentskabsmødet, jf. selskabets vedtægt pkt. 6.4.4., herunder stemme elektronisk
1.2.2. Komiteén anbefaler , at aktionærene i fuldmagter eller brevstemmer til brug for generalforsamlingen kan tage stilling til hvert enkelt punkt på dagsordenen.	X			Jf. selskabets vedtægter kan ejerne møde på interessentskabsmødet med fuldmagt.
1.3 Overtagelsesforsøg				
1.3.1. Komiteén anbefaler , at selskabet har en beredskabsprocedure for overtagelsesforsøg, der indeholder en "køreplan" for de forhold, som bestyrelsen bør overveje og tage stilling til, hvis et overtagelsestilbud er fremsat, eller bestyrelsen får en begrundet formodning om, at et overtagelsestilbud kan blive fremsat. Derudover anbefales, at det fremgår af proceduren, at bestyrelsen afholder sig fra, uden generalforsamlingens godkendelse, at imødegå et overtagelsesforsøg ved at træffe dispositioner, som søger at afskære aktionærene fra at tage stilling til overtagelsestilbuddet.			X	Der er tale om en teoretisk situation, jf. selskabets ejerkonstruktion.

1.4 Relation til det omkringliggende samfund				
1.4.1 Komitéen anbefaler , at bestyrelsen godkender en politik for selskabets samfundsansvar, herunder for socialt ansvar og bæredygtighed, og at politikken er tilgængelig i ledelsesberetningen og/eller på selskabets hjemmeside. Komitéen anbefaler, at bestyrelsen påser, at politikken efterleves.	X			Arbejdet med samfundsansvar indgår i årsrapporten, der godkendes af bestyrelsen og offentliggøres på selskabets hjemmeside
1.4.2 Komitéen anbefaler , at bestyrelsen godkender en skattepolitik, der gøres tilgængelig på selskabets hjemmeside			X	HL er ikke skattepligtigt og har ikke udarbejdet en skattepolitik
2. BESTYRELSENS OPGAVER OG ANSVAR				
2.1 Overordnede opgaver og ansvar				
2.1.1. Komitéen anbefaler , at bestyrelsen, som led i at understøtte selskabets vedtægtsmæssige formål og langsigtede værdiskabelse, forholder sig til selskabets purpose samt sikrer og fremmer en god kultur og gode værdier i selskabet. Selskabet bør forklare herom i ledelsesberetningen og/eller på selskabets hjemmeside.	X			Bestyrelsen behandler én gang årligt årshjul for bestyrelsens arbejde.
2.1.2. Komitéen anbefaler , at bestyrelsen mindst en gang årligt drøfter og løbende følger op på selskabets overordnede strategiske mål for at sikre værdiskabelsen i selskabet.	X			Dette sker løbende på selskabets bestyrelsesmøder.
2.1.3. Komitéen anbefaler , at bestyrelsen løbende påser, om selskabet har en kapital-og aktiestruktur, som understøtter en strategi og langsigtet værdiskabelse, der både er i selskabets og aktionærernes interesse. Komitéen anbefaler, at selskabet redegør herfor i ledelsesberetningen.	X			HL strategi handler især om overholdelse af den langsigtede plan for tilbagebetaling.
2.1.4. Komitéen anbefaler , at bestyrelsen udarbejder og årligt gennemgår retningslinjer for direktionen, herunder krav til rapporteringen til bestyrelsen.	X			Bestyrelsen drøfter én gang årligt selskabets direktionsinstruks.
2.2 Bestyrelsesmedlemmerne				
2.2.1. Komitéen anbefaler , at bestyrelsen udover en formand har en næstformand, som kan træde til ved formandens forfald og i øvrigt være en tættere sparringspartner for formanden	X			Selskabets ejere udpeger en formand samt to næstformand for bestyrelsen, jf. vedtægternes pkt. 8.4.
2.2.2. Komitéen anbefaler , at formanden i samarbejde med de enkelte bestyrelsesmedlemmer sikrer, at medlemmerne løbende opdaterer og supplerer deres viden om relevante forhold, og at medlemmernes særlige viden og kompetencer bliver brugt bedst muligt.	X			Bestyrelsen evaluerer én gang årligt dens arbejde, herunder medlemmernes kompetencer.

<p>2.2.3. Komitéen anbefaler, at hvis bestyrelsen undtagelsesvist beder et bestyrelsesmedlem om at varetage særlige opgaver for selskabet, eksempelvis kortvarigt deltage i den daglige ledelse, bør bestyrelsen godkende det for at sikre, at bestyrelsen bevarer den uafhængige overordnede ledelse og kontrolfunktion. Det anbefales, at selskabet offentliggør beslutningen om et bestyrelsesmedlems deltagelse i den daglige ledelse og den forventede varighed heraf</p>	X			<p>Jf. vedtægternes pkt. 8.6 er det bestyrelsen, der evt. anmoder medlemmer om at påtage sig enkeltstående opgaver for selskabet.</p>
---	---	--	--	---

3. BESTYRELSENS SAMMENSÆTNING, ORGANISERING OG EVALUERING

3.1 Sammensætning

<p>3.1.1. Komitéen anbefaler, at bestyrelsen årligt gennemgår og i ledelsesberetningen og/eller på selskabets hjemmeside oplyser</p> <ul style="list-style-type: none"> • hvilke kollektive og individuelle kompetencer bestyrelsen bør råde over for bedst muligt at kunne udføre sine opgaver, og • bestyrelsens sammensætning og mangfoldighed. 	X			<p>Jf. selskabets vedtægter § 8.2 og lov om letbane på Ring 3, § 6 er det selskabets ejere, der udpeger bestyrelsen. Det enkelte bestyrelsesmedlems kompetencer fremgår af årsrapporten.</p>
<p>3.1.2. Komitéen anbefaler, at bestyrelsen årligt drøfter selskabets aktiviteter for at sikre en relevant mangfoldighed i selskabets ledelsesniveauer og godkender en politik for mangfoldighed, som er tilgængelig i ledelsesberetningen og/eller på selskabets hjemmeside.</p>	X			<p>HL's mangfoldighedspolitik indgår som en del af "God Forretningsadfærd" i selskabets Kompendium for god Selskabsledelse. Kompendiet godkendes en gang årligt i bestyrelsen. HL arbejder med at fremme af mangfoldighed og inklusion, herunder lige muligheder i selskabet.</p>
<p>3.1.3. Komitéen anbefaler, at rekruttering af kandidater til bestyrelsen følger en grundig proces, der er godkendt af bestyrelsen. Komitéen anbefaler, at der i vurderingen af bestyrelseskandidater - udover individuelle kompetencer og kvalifikationer - også indgår behovet for kontinuitet, fornyelse og mangfoldighed.</p>			X	<p>Det er selskabets ejere, der udpeger bestyrelsen (jf. vedtægternes pkt. 8.2, 8.3 og 8.4). Det enkelte bestyrelsesmedlems kompetencer fremgår af årsrapporten.</p>
<p>3.1.4. Komitéen anbefaler, at indkaldelsen til generalforsamlinger, hvor valg til bestyrelsen er på dagsordenen, udover de i lovgivningen fastlagte oplysninger også beskriver de opstillede kandidaters</p> <ul style="list-style-type: none"> • kompetencer, • øvrige ledelseshverv i andre erhvervsdrivende virksomheder, inklusive ledelsesudvalg, • krævende organisationsopgaver og uafhængighed. 			X	<p>Det er selskabets ejere, der udpeger bestyrelsen (jf. vedtægternes pkt. 8.2, 8.3 og 8.4).</p>

<p>3.1.5. Komitéen anbefaler, at de generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer er på valg hvert år på den ordinære generalforsamling, og at disse opstilles og vælges individuelt.</p>			X	<p>Det er selskabets ejere, der udpeger bestyrelsen (jf. vedtægternes pkt. 8.2, 8.3 og 8.4), herunder formand og næstformænd.</p>
<p>3.2 Bestyrelsens uafhængighed</p>				
<p>3.2.1. Komitéen anbefaler, at mindst halvdelen af de generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer er uafhængige, så bestyrelsen kan handle uafhængigt af særinteresser.</p> <p>For at være uafhængig må den pågældende ikke:</p> <ul style="list-style-type: none"> • være eller inden for de seneste 5 år have været medlem af direktionen eller ledende medarbejder i selskabet, et datterselskab eller et associeret selskab, • indenfor de seneste 5 år have modtaget større vederlag fra selskabet/koncernen, et datterselskab eller et associeret selskab i anden egenskab end som medlem af bestyrelsen, • repræsentere eller have tilknytning til en kontrollerende aktionær, • inden for det seneste år have haft en forretningsrelation (eksempelvis personlig eller indirekte som partner eller ansat, aktionær, kunde, leverandør eller ledelsesmedlem i selskaber med tilsvarende forbindelse) med selskabet, et datterselskab eller et associeret selskab, som er væsentlig for selskabet og/eller forretningsrelationen, • være eller inden for de seneste 3 år have været ansat eller partner i samme selskab som selskabets generalforsamlingsvalgte revisor, • være direktør i et selskab, hvor der er krydsende ledelsesrepræsentation med selskabet, • have været medlem af bestyrelsen i mere end 12 år, eller • være i nær familie med personer, som ikke er uafhængige, jf. kriterierne ovenfor. • Uanset at et bestyrelsesmedlem ikke er omfattet af ovenstående kriterier, kan bestyrelsen af andre grunde beslutte, at medlemmet ikke er uafhængigt. 			X	<p>Det er selskabets ejere, der udpeger bestyrelsen (jf. vedtægternes pkt. 8.2, 8.3 og 8.4).</p>
<p>3.2.2. Komitéen anbefaler, at direktionsmedlemmer ikke er medlem af bestyrelsen, og at et fratrædende direktionsmedlem ikke træder direkte ind i bestyrelsen.</p>			X	<p>Det er selskabets ejere, der udpeger bestyrelsen (jf. vedtægternes pkt. 8.2, 8.3 og 8.4).</p>

3.3 Bestyrelsesmedlemmer og antallet af andre ledelseshverv				
<p>3.3.1. Komitéen anbefaler, at bestyrelsen og hvert enkelt medlem af bestyrelsen i forbindelse med den årlige evaluering, jf. anbefaling 3.5.1., vurderer, hvor meget tid det er nødvendigt at bruge på bestyrelsesarbejdet. Formålet er, at det enkelte bestyrelsesmedlem ikke påtager sig flere hverv, end at vedkommende kan udføre bestyrelseshvervet i selskabet tilfredsstillende.</p>	X			Bestyrelsen gennemfører en årlig evaluering af bestyrelsens arbejde, samarbejde mv.
<p>3.3.2. Komitéen anbefaler, at ledelsesberetningen udover de i lovgivningen fastlagte krav indeholder følgende oplysninger om de enkelte bestyrelsesmedlemmer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stilling, alder og køn, • kompetencer og kvalifikationer af relevans for selskabet, • uafhængighed, • årstal for indtræden i bestyrelsen, • årstal for udløb af den aktuelle valgperiode, • deltagelse i bestyrelses- og udvalgs møder, • ledelseshverv i andre erhvervsdrivende virksomheder, inklusive ledelsesudvalg samt krævende organisationsopgaver, og • det antal aktier, optioner, warrants og lignende i selskabet og de med selskabets koncernforbundne selskaber, som medlemmet ejer, samt de ændringer i medlemmets beholdning af de nævnte værdipapirer, som er indtrådt i løbet af regnskabsåret. 	X			Oplysningerne fremgår af selskabets årsrapport, der offentliggøres på selskabets hjemmeside. Dog oplyses ikke, hvorvidt medlemmet anses for uafhængigt, da selskabets ejere, udpeger bestyrelsens medlemmer. Selskabet udsteder ikke aktier, optioner, warrants eller lignende i selskabet
3.4 Ledelsesudvalg				
<p>3.4.1. Komitéen anbefaler, at ledelsen i ledelsesberetningen beskriver:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ledelsesudvalgenes væsentligste aktiviteter og antallet af møder i årets løb, og • medlemmerne af det enkelte ledelsesudvalg, herunder udvalgets formand og medlemmernes uafhængighed. • Det anbefales derudover, at ledelsesudvalgenes kommissorier offentliggøres på selskabets hjemmeside. 		X		Bestyrelsen drøfter en gang årligt behovet for at nedsætte bestyrelsesudvalg. HLs bestyrelse har hidtil vurderet, at selskabets forhold ikke er af så kompleks en karakter, at der er behov for nedsættelse af et eller flere ledelsesudvalg.
<p>3.4.2. Komitéen anbefaler, at ledelsesudvalg alene består af bestyrelsesmedlemmer, og at flertallet af et ledelsesudvalgs medlemmer er uafhængige.</p>		X		Bestyrelsen drøfter en gang årligt behovet for at nedsætte bestyrelsesudvalg. HLs bestyrelse har hidtil vurderet, at selskabets forhold ikke er af så kompleks en karakter, at der er behov for nedsættelse af et eller flere ledelsesudvalg.

<p>3.4.3. Komitéen anbefaler, at bestyrelsen nedsætter et revisionsudvalg og udpeger en formand for revisionsudvalget, der ikke er bestyrelsens formand. Komitéen anbefaler, at revisionsudvalget udover de i lovgivningen fastlagte opgaver bistår bestyrelsen med at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • føre tilsyn med rigtigheden af offentliggjorte finansielle oplysninger, herunder regnskabspraksis på de væsentligste områder, væsentlige regnskabsmæssige skøn og transaktioner med nærtstående parter, • gennemgå de interne kontrol- og risikoområder for at sikre styring af de største risici, herunder også i relation til udmeldte forventninger, • vurdere behovet for intern revision, • forestå evaluering af den generalforsamlingsvalgte revisor, • gennemgå revisionshonoraret til den generalforsamlingsvalgte revisor, • føre tilsyn med grænserne for ikke-revisionsydelse udført af den generalforsamlingsvalgte revisor, og • sikre regelmæssig dialog mellem den generalforsamlingsvalgte revisor og bestyrelsen, bl.a. ved at bestyrelsen og revisionsudvalget mindst en gang årligt har møde med revisor, uden at direktionen er til stede. <p>Hvis bestyrelsen på grundlag af en indstilling fra revisionsudvalget beslutter at nedsætte en intern revisionsfunktion, har revisionsudvalget til opgave at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • udarbejde kommissorium og anbefalinger om udvælgelse, ansættelse og afskedigelse af lederen af den interne revision og budgettet til afdelingen, • påse, at den interne revision har tilstrækkelige ressourcer og kompetencer til at kunne udføre sin rolle, og • overvåge direktionens opfølgning på den interne revisions konklusioner og anbefalinger. 		X		<p>Bestyrelsen drøfter en gang årligt behovet for at nedsætte revisionsudvalg.</p> <p>HLs bestyrelse har hidtil vurderet, at selskabets forhold ikke er af så kompleks en karakter, at der er behov for nedsættelse af et revisionsudvalg.</p>
<p>3.4.4. Komitéens anbefaler, at bestyrelsen nedsætter et nomineringsudvalg, som mindst har følgende forberedende opgaver:</p> <ul style="list-style-type: none"> • beskrive de påkrævede kvalifikationer for en given post i bestyrelsen og direktionen, det skønnede tidsforbrug for de forskellige poster i bestyrelsen samt kompetencer, viden og erfaring, der er/bør være i de to ledelsesorganer, 			X	<p>Det er selskabets ejere, der udpeger bestyrelsen (jf. vedtægternes pkt. 8.2, 8.3 og 8.4).</p> <p>Jf. § 5 i lov om letbane på Ring 3 er direktionen i Metroselskabet tillige direktion i HL</p>

<ul style="list-style-type: none"> • årligt vurdere bestyrelsens og direktionens struktur, størrelse, sammensætning og resultater samt udarbejde anbefalinger til bestyrelsen om eventuelle ændringer, • i samarbejde med formanden forestå den årlige bestyrelseevaluering og vurdere de enkelte ledelsesmedlemmers kompetencer, viden, erfaring og succession samt rapportere til bestyrelsen herom, • forestå rekruttering af nye bestyrelses- og direktionsmedlemmer og indstille kandidater til bestyrelsens godkendelse, • sikre, at der er en succesionsplan for direktionen, • overvåge direktionens politik for ansættelse af ledende medarbejdere, og • overvåge, at der udarbejdes en politik for mangfoldighed til godkendelse i bestyrelsen. 				
<p>3.4.5. Komitéen anbefaler, at bestyrelsen nedsætter et vederlagsudvalg, som mindst har følgende forberedende opgaver:</p> <ul style="list-style-type: none"> • udarbejde udkast til vederlagspolitikken til bestyrelsens godkendelse forud for indstilling til generalforsamlingens godkendelse, • fremkomme med oplæg til bestyrelsen om vederlag til medlemmer af direktionen, • fremkomme med oplæg til bestyrelsen om vederlag til medlemmer af bestyrelsen med henblik på indstilling til generalforsamlingen, • sikre, at ledelsens vederlag følger selskabets vederlagspolitik og vurderingen af den enkeltes indsats, og • bistå med at udarbejde den årlige vederlagsrapport til bestyrelsens godkendelse forud for indstilling til generalforsamlingens vejledende afstemning. 			X	<p>Der er ikke på nuværende tidspunkt nedsat bestyrelsesudvalg i HL. Bestyrelsens vederlag er et fast årligt beløb. Der er ikke vederlagstillæg eller incitamentsprogrammer. Det fremgår af selskabets vedtægt at det årlige honorar er 300.000 for formanden, 200.000 for næstformændene og 100.000 for mening bestyrelsesmedlemmer. Jf. § 5 i lov om letbane på Ring 3 stiller Metroselskabet de nødvendige medarbejdere til rådighed for varetagelsen af HLs virksomhed. HL er således på dette punkt omfattet af Metroselskabets compliance for god selskabsledelse</p>
<p>3.5 Evaluering af arbejde i bestyrelsen og i direktionen</p>				
<p>3.5.1. Komitéen anbefaler, at bestyrelsen en gang årligt gennemfører en bestyrelseevaluering og mindst hvert tredje år inddrager ekstern bistand i evalueringen. Komitéen anbefaler, at evalueringen har fokus på anbefalingerne om bestyrelsens arbejde, effektivitet, sammensætning og organisering, jf. anbefaling 3.1.-3.4. ovenfor, og som minimum altid omfatter følgende emner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bestyrelsens sammensætning med fokus på kompetencer og mangfoldighed, • bestyrelsens og det enkelte medlems bidrag og resultater, • samarbejdet i bestyrelsen og mellem bestyrelsen og direktionen, 	X			<p>Bestyrelsen evaluerer én gang årligt bestyrelsens arbejde, herunder medlemmernes bidrag til arbejdet samt samarbejdet med direktionen.</p> <p>Evalueringsproceduren og de overordnede konklusioner fremgår af ledelsesberetningen.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • formandens ledelse af bestyrelsen, • udvalgsstrukturen og arbejdet i udvalgene, • tilrettelæggelsen af bestyrelsesarbejdet og kvaliteten af bestyrelsesmaterialet, og • bestyrelsesmedlemmernes forberedelse til og aktive deltagelse i møderne. 				
3.5.2. Komitéen anbefaler , at den samlede bestyrelse drøfter resultatet af bestyrelsesevalueringen, og at processen for evalueringen samt evalueringens overordnede konklusioner omtales i ledelsesberetningen, på selskabets hjemmeside samt på selskabets generalforsamling.	X			Bestyrelsen evaluerer én gang årligt bestyrelsens arbejde, herunder medlemmernes bidrag til arbejdet samt samarbejdet med direktionen.
3.5.3. Komitéen anbefaler , at bestyrelsen mindst en gang årligt evaluerer direktionens arbejde og resultater efter forud fastsatte kriterier, og at formanden gennemgår dette med direktionen. Desuden bør bestyrelsen løbende vurdere behovet for ændringer i direktionens struktur og sammensætning, herunder mangfoldighed, succesionsplaner og risici under hensyntagen til selskabets strategi.	X			Bestyrelsen evaluerer én gang årligt bestyrelsens arbejde, herunder medlemmernes bidrag til arbejdet samt samarbejdet med direktionen.
4. VEDERLAG				
4.1 Vederlag til bestyrelse og direktion				
4.1.1. Komitéen anbefaler , at bestyrelsens og direktionens vederlag samt øvrige ansættelsesvilkår både er konkurrencedygtig og forenelig med selskabets langsigtede aktionærinteresser.			X	Bestyrelsens vederlag er et fast årligt beløb. Det fremgår af selskabets vedtægt at det årlige honorar er 300.000 for formanden, 200.000 for næstformændene og 100.000 for mening bestyrelsesmedlemmer. Jf. § 5 i lov om letbane på Ring 3 stiller Metroselskabet de nødvendige medarbejdere til rådighed for varetagelsen af HLs virksomhed og direktionen i Metroselskabet tillige direktion i HL og HL er således på dette punkt omfattet af Metroselskabets compliance for god selskabsledelse
4.1.2. Komitéen anbefaler , at aktiebaserede incitamentsprogrammer er revolverende, dvs. med periodisk tildeling, og primært er langsigtet med en optjenings- eller modningsperiode på mindst tre år.			X	HL anvender ikke aktiebaseret aflønning.
4.1.3. Komitéen anbefaler , at den variable del af vederlaget har et loft på tildelingstidspunktet, og at der er gennemsigtighed om den potentielle værdi på udnyttelsestidspunktet under pessimistiske, forventede og optimistiske scenarier.			X	Jf. § 5 i lov om letbane på Ring 3 stiller Metroselskabet de nødvendige medarbejdere til rådighed for varetagelsen af HLs virksomhed og direktionen i Metroselskabet tillige direktion i HL og HL er således på dette punkt omfattet af Metroselskabets compliance for god selskabsledelse.

<p>4.1.4. Komitéen anbefaler, at den samlede værdi af vederlag for opsigelsesperioden inkl. fratrædelsesgodtgørelse ved et direktionsmedlems fratræden ikke overstiger to års vederlag inkl. alle vederlagsandele.</p>			<p>X</p>	<p>Jf. § 5 i lov om letbane på Ring 3 stiller Metroselskabet de nødvendige medarbejdere til rådighed for varetagelsen af HLs virksomhed og direktionen i Metroselskabet tillige direktion i HL og HL er således på dette punkt omfattet af Metroselskabets compliance for god selskabsledelse</p>
<p>4.1.5. Komitéen anbefaler, at medlemmer af bestyrelsen ikke aflønnes med aktieoptioner- og tegningsoptioner.</p>			<p>X</p>	<p>HL aflønner ikke med aktieoptioner eller tegningsoptioner.</p>
<p>4.1.6. Komitéen anbefaler, at selskabet har mulighed for at kræve hel eller delvis tilbagebetaling af variable vederlag for såvel direktion som bestyrelse, hvis vederlaget er tildelt, optjent eller udbetalt på grundlag af oplysninger, der efterfølgende viser sig at være fejlagtige, eller hvis modtageren var i ond tro om andre forhold, som har medført udbetaling af et for højt variabelt vederlag.</p>				<p>Jf. § 5 i lov om letbane på Ring 3 stiller Metroselskabet de nødvendige medarbejdere til rådighed for varetagelsen af HLs virksomhed og direktionen i Metroselskabet tillige direktion i HL og HL er således på dette punkt omfattet af Metroselskabets compliance for god selskabsledelse</p>

5. RISIKOSTYRING

5.1 Identifikation af risici og åbenhed om yderligere relevante oplysninger

<p>5.1.1. Komitéen anbefaler, at bestyrelsen med udgangspunkt i selskabets strategi og forretningsmodel tager stilling til eksempelvis de væsentligste strategiske, forretningsmæssige, regnskabsmæssige og likviditetsmæssige risici. Selskabet bør i ledelsesberetningen redegøre for disse samt for selskabets risikostyring.</p>	<p>X</p>			<p>Selskabet arbejder med risikovurdering af projektet, hvilket fremgår af selskabets årsrapport.</p>
<p>5.1.2. Komitéen anbefaler, at bestyrelsen etablerer en whistleblowerordning, som giver medarbejdere og andre interessenter mulighed for at rapportere alvorlige forseelser eller mistanke herom på en hensigtsmæssig og fortrolig måde, og at der er en procedure for håndtering af sådanne whistleblowersager.</p>	<p>X</p>			<p>Jf. § 5 i lov om letbane på Ring 3 stiller Metroselskabet de nødvendige medarbejdere til rådighed for varetagelsen af HLs virksomhed. HL er således på dette punkt omfattet af Metroselskabets compliance for god selskabsledelse. Der er i Metroselskabet etableret en whistleblower-ordning, som opfylder anbefalingerne.</p>

Hovedstadens Letbane I/S Kompendium for god selskabsledelse 2024

*Godkendt i
selskabets bestyrelse
den 5. marts 2024*

INDHOLDSFORTEGNELSE

Vedtægt	side 3
Bestyrelsens Forretningsorden.....	side 23
Direktionsinstruks	side 35
Finansieringsinstruks	side 41
Regnskabsinstruks	side 47
God forretningsadfærd.....	side 65
Hovedstadens Letbanes forsikringspolitik.....	side 87

Hovedstadens Letbane I/S Vedtægt

Indhold

1	Navn	7
2	Hjemsted	7
3	Formål	7
4	Ejerforhold og hæftelse	7
	4.1 Ejerforhold og hæftelse	7
	4.2 Statens forpligtelser	8
5	Interessentskabets kapitalforhold og finansiering	8
	5.1 Interessentskabets låneoptagelse m.v.	8
	5.2 Interessenternes indskud og tilskud	9
	5.3 Indgåelse af kontrakter og forberedende arbejder	10
	5.4 Uforudsete udgifter	10
	5.5 Tilkøb	11
6	Interessentskabsmøder	11
	6.1 Generelt	11
	6.2 Beslutninger	11
	6.3 Deltagere	12
	6.4 Afholdelse af interessentskabsmøder	12
	6.4.1 Tid og sted	12
	6.4.2 Indkaldelse	13
	6.4.3 Dagsorden	13
	6.4.4 Elektronisk interessentskabsmøde	13
	6.4.5 Protokol	13
7	Budget, kvartalsrapportering og kvartalsmøder	14
	7.1 Budget	14
	7.2 Kvartalsrapportering og rapporter	14
	7.3 Kvartalsmøde	14
8	Bestyrelsen	15
	8.1 Generelt	15
	8.2 Sammensætning	15
	8.3 Udpegning af medlemmer	15
	8.4 Formand og næstformænd	15
	8.5 Vederlag til bestyrelsen	16
	8.6 Andre hverv	16
	8.7 Opgaver	16
	8.8 Forretningsorden	17
	8.9 Bestyrelsesmøder og beslutninger	17
	8.9.1 Bestyrelsesmøder generelt	17

8.9.2	Deltagere.....	17
8.9.3	Beslutningsdygtighed.....	17
8.9.4	Beslutninger i bestyrelsen.....	17
8.9.5	Revisionsprotokol	18
8.9.6	Referat	18
8.9.7	Skriftlige og elektroniske behandlinger og møder.....	18
9	Information af interessenterne	18
9.1	Bestyrelsens information af interessenterne	18
9.2	Bestyrelsesmedlemmernes information af interessenterne	19
10	Direktion	19
10.1	Generelt.....	19
10.2	Opgaver	19
11	Medarbejdere og øvrige ressourcer	20
12	Tegningsforhold	20
13	Inhabilitet.....	20
14	Tavshedspligt	20
15	Offentlighed om interessentskabets forhold	20
16	Årsrapport, halvårsrapport og kvartalsrapporter.....	21
17	Revision.....	21
18	Tvister	22
18.1	Opmand.....	22
18.2	Voldgift	22
19	Ændring af vedtægt	22

Interessentskabet er stiftet af staten v/ transportministeren, Region Hovedstaden samt Lyngby-Taarbæk Kommune, Gladsaxe Kommune, Herlev Kommune, Rødovre Kommune, Albertslund Kommune, Glostrup Kommune, Brøndby Kommune, Vallensbæk Kommune, Ishøj Kommune, Hvidovre Kommune og Høje Taastrup Kommune i henhold til § 1 i lov nr. 165 af 26. februar 2014 om Ring 3 Letbane. Loven er senest ændret ved lov nr. 1564 af 18. december 2018, hvilket medfører, at staten automatisk udtræder af Hovedstadens Letbane med virkning fra datoen for ændringslovens ikrafttræden. I forbindelse med statens udtræden konverteres statens oprindelige indskud på op til 1.777 kr. (2013-priser) til et statsligt tilskud på op til samme beløb. Interessentskabet videreføres af Region Hovedstaden og de involverede kommuner, jf. pkt. 4. nedenfor.

1 Navn

Interessentskabets navn er Hovedstadens Letbane I/S.

2 Hjemsted

Interessentskabets hjemsted er Københavns Kommune.

3 Formål

Interessentskabets formål er at projektere, anlægge og drive Ring 3 Letbane, jf. § 4 i lov nr. 165 af 26. februar 2014 om letbane på Ring 3.

4 Ejerforhold og hæftelse

4.1 Ejerforhold og hæftelse

Interessentskabet ejes af Region Hovedstaden med 43 pct., Lyngby-Taarbæk Kommune med 12,52 pct., Gladsaxe Kommune med 12,60 pct., Herlev Kommune med 6,71 pct., Rødovre Kommune med 2,01 pct., Glostrup Kommune med 7,18 pct., Albertslund Kommune med 3,23 pct., Brøndby Kommune med 4,18 pct., Høje-Taastrup Kommune med 0,88 pct., Hvidovre Kommune med 0,92 pct., Vallensbæk Kommune med 3,15 pct. og Ishøj Kommune med 3,62 pct. De involverede kommuner ejer i alt 57 pct. jf. ovenfor, og betragtes tilsammen i enhver henseende med relation til nærværende vedtægt som én interessent.

Interessenterne hæfter i det indbyrdes forhold for interessentskabets forpligtelser i forhold til disse ejerandele.

Interessenterne hæfter over for tredjemand personligt, direkte, ubegrænset og solidarisk for interessentskabets forpligtelser.

Ejerfordelingen mellem de 11 kommuner kan ændres ved aftale mellem kommunerne.

Region Hovedstaden og de involverede kommuner vil i det nævnte indbyrdes forhold dække nettoomkostningerne til drift og vedligeholdelse af letbanen på Ring 3, herunder omkostningerne til finansiering af de for driften nødvendige investeringer, bl.a. anskaffelse af rullende materiel, etablering af et kontrol- og vedligeholdelsescenter, prøvedrift, anskaffelse af strategiske reservedele samt afholdelse af reinvesteringer.

4.2 Statens forpligtelser

Statens udtræden i anlægsperioden sker automatisk med virkning fra datoen for ændringslovens ikrafttræden.

Ved statens udtræden vil bestyrelsens sammensætning blive ændret i overensstemmelse med vedtægternes pkt. 8.2.1., idet de statslige repræsentanter udtræder.

Statens forpligtelser som interessant ophører i enhver henseende på virkningstidspunktet for statens udtræden.

Efter sin udtræden er staten fritaget for alle forpligtelser, der påhviler Hovedstadens Letbane I/S, eller som senere måtte blive rettet mod Hovedstadens Letbane I/S.

Uanset udtræden hæfter staten dog subsidiært i forhold til Hovedstadens Letbane I/S med 40 pct. (svarende til statens oprindelige ejerandel) for eventuelle krav mod Hovedstadens Letbane I/S, som kan relateres til anlægsperioden frem til det tidspunkt, hvor staten udtræder. Det skal i den forbindelse præciseres, at statens forpligtelser i den henseende alene er knyttet til anlægsaktiviteterne i henhold til anlægsbudgettet og således ikke til aktiviteter knyttet til driften, herunder driftsinvesteringer som defineret i loven om Letbane på Ring 3.

Statens forpligtelser vedrørende kapitalindskud og anlægsreserver, jf. punkt. 5.2 berøres ikke af statens udtræden i anlægsperioden. Staten forpligter sig således fortsat til at foretage den resterende del af det indskud på 1.777 mio. kr. (2013-priser), der indeksreguleres med Finansministeriets anlægsindeks frem til driftsstart, jf. den mellem Hovedstadens Letbane I/S og staten indgåede betalingsaftale. Ligeledes forpligter staten sig fortsat til at opretholde den i punkt 5.2 anførte korrektionsreserve.

Statens udtræden i anlægsperioden berører ikke interessentskabets adgang til lånoptagelse gennem statslån, jf. § 10 i lov nr. 165 af 26. februar 2014 om Letbane på Ring 3.

Enhver beslutning mellem de tilbageværende interessenter, efter at staten er udtrådt i anlægsperioden, herunder beslutninger, som indebærer en fordyrelse af projektet, samt begivenheder, der påvirker gennemførelsen af projektet, er staten uvedkommende. Hvis de tilbageværende interessenter træffer beslutning om at reducere deres respektive kapitalindskud og anlægsreserver i anlægsperioden, vil statens forpligtelse vedrørende kapitalindskud og anlægsreserver blive reduceret forholdsmæssigt tilsvarende.

5 Interessentskabets kapitalforhold og finansiering

5.1 Interessentskabets lånoptagelse m.v.

Hovedstadens Letbane I/S forestår finansieringen af anlægsomkostningerne for letbanen gennem optagelse af lån. Interessentskabets lån til dækning af anlægs- og finansieringsomkostningerne tilbagebetales, dels gennem tilskud fra staten fastlagt i en betalingsplan ved stiftelsen af interessentskabet, dels gennem forudbetalinger fra Region Hovedstaden og kommunerne på 15 pct. af deres respektive andele af anlægsomkostningerne. Kommunernes forudbetaling sker i tre rater: ved stiftelsen og de to efterfølgende år (2014 - 2016). Kommunernes resterende andele betales fra 2017 gennem årlige indskud, der fastsættes således, at kommunernes andel af anlægsgælden kan være tilbagebetalt i løbet af 40 år [fra lånoptagelse](#), det vil sige [senest 2065-2017—2056](#). Region Hovedstadens forudbetaling indskydes samlet i 2019. Region Hovedstadens resterende andel betales

fra 2020 gennem årlige indskud, der fastsættes således, at Region Hovedstadens andel af anlægsgælden kan være tilbagebetalt i løbet af 40 år [fra lånoptagelse](#), det vil sige [senest 2065](#)~~2020–2059~~. Region Hovedstadens og kommunernes årlige indskud fastlægges ved stiftelsen af interessentskabet i en betalingsplan, hvori også principperne for eventuelle reguleringer som følge af ændrede anlægs- og finansieringsomkostninger fastlægges.

interessenterne kan hver især vælge at indbetale deres respektive indskud hurtigere end fastsat i betalingsplanen, eventuelt som et engangsbeløb ved stiftelsen af interessentskabet.

Hovedstadens Letbane I/S forestår desuden finansieringen af de nødvendige investeringer relateret til drift og vedligeholdelse af letbanen, som skal betales af de involverede kommuner og Region Hovedstaden. Disse investeringer består bl.a. af anskaffelse af rullende materiel, etablering af kontrol- og vedligeholdelsescenter, prøvedrift, anskaffelse af strategiske reservedele og afholdelse af reinvesteringer og betales som led i de årlige driftsomkostninger modregnet passagerindtægterne gennem årlige indskud fra Region Hovedstaden og de involverede kommuner i samme forhold som disses indbyrdes ejerforhold. Region Hovedstadens og de involverede kommuners årlige indskud til dækning af investeringerne relateret til driften af letbanen fastlægges ved stiftelsen af Hovedstadens Letbane I/S i en betalingsplan, hvori også principperne for eventuelle reguleringer som følge af ændrede investeringer relateret til driften og dertil knyttede finansieringsomkostninger fastlægges.

Betalingsplanen opdateres senest et år før ibrugtagningen af letbanen i Ring 3 til passagerdrift. Samtidig fastlægges de involverede kommuners indbyrdes økonomiske rettigheder og forpligtelser i forhold til overskud/underskud af drift og vedligeholdelse af letbanen i Ring 3 efter ibrugtagning af letbanen til passagerdrift. Region Hovedstadens andel er defineret i pkt. 4.

5.2 Interessenternes indskud og tilskud

Staten v/ transportministeren yder et tilskud på op til 1.777 mio. kr., Region Hovedstaden indskyder 1.155,7 mio.kr., Lyngby-Taarbæk Kommune indskyder 332,3mio. kr., Gladsaxe Kommune indskyder 333,8 mio. kr., Herlev Kommune indskyder 178,2 mio. kr., Rødovre Kommune indskyder 52,9 mio. kr., Glostrup Kommune indskyder 190,3 mio. kr., Albertslund Kommune indskyder 86,1 mio. kr., Brøndby Kommune indskyder 110,3 mio. kr., Høje-Taastrup Kommune indskyder 22,6 mio. kr., Hvidovre Kommune indskyder 24,2 mio. kr., Vallensbæk Kommune indskyder 83,1 mio. kr. og Ishøj Kommune indskyder 96,7 mio. kr. i Hovedstadens Letbane I/S. Beløbene er angivet i 2013-priser og indeksreguleres med Finansministeriets anlægsindeks frem til driftsstart og derefter med nettoprisindekset. Beløbene er baseret på den samlede anlægsinvestering, jf. principaftalen af 20. juni 2013 samt lov nr. 165 om letbane på Ring 3 med senere ændringer.

De anførte beløb er inklusive korrektionsreserver på 30 pct., som for statens vedkommende er i overensstemmelse med statens regler for ny anlægsbudgettering. Region Hovedstadens og kommunernes korrektionsreserver forudsættes indskudt i selskabet sammen med indskud til finansiering af anlægssomkostningerne. 10 pct. af statens 30 pct. korrektionsreserver indgår i statens tilskud til projektet. 10 pct. af Region Hovedstadens og kommunernes 30 pct. korrektionsreserve indgår tilsvarende som finansiering af projektet. De resterende 20 pct. af Region Hovedstadens og kommunernes 30 pct. korrektionsreserve er budgetmæssigt bundet, så træk på denne reserve kun vil kunne ske i samme forhold som parternes oprindelige ejerandele ved selskabets stiftelse og kun efter forelæggelse for kommunerne og Region Hovedstaden.

De resterende 20 pct. af statens 30 pct. korrektionsreserve indskydes i en central anlægsreserve i statslig regi. Træk fra denne reserve vil kunne ske efter samme principper, som gælder for Region Hovedstadens og kommunernes 20 pct. korrektionsreserve, det vil sige efter forelæggelse for staten. Det er aftalt, at Region Hovedstadens og kommunernes indskud i selskabet sker i form af et engangsindskud på minimum 15 pct. af deres respektive andele af det samlede anlægsbudget inklusive korrektionsreserve kombineret med faste årlige indskud.

Interessentskabets egenkapital udgør ved stiftelsen t.kr. 3.423.803 (2013-priser) i henhold til åbningsbalancen.

5.3 Indgåelse af kontrakter og forberedende arbejder

Indgåelse af kontrakter om anlæg og drift, herunder vedligeholdelse, af letbanen på Ring 3 kræver forelæggelse for og godkendelse fra samtlige interessenter.

Forelæggelsen af kontrakter for interessenterne gælder kun de store anlægs- og leverandørkontrakter samt drifts- og vedligeholdelseskontrakten for den første driftsperiode.

Forelæggelsen af bestyrelsens indstilling til interessenterne om grundlaget for indgåelse af de store anlægs- og leverandørkontrakter samt drifts- og vedligeholdelseskontrakten for den første driftsperiode forudsætter gennemførelse af en række forberedende arbejder, herunder

- Udarbejdelse af VVM m.v.
- Udbud af rådgiverkontrakter
- Geotekniske undersøgelser m.v.
- Opmålinger
- Forberedelse og igangsætning af ledningsomlægninger samt de dertil knyttede midlertidige vej og trafikomlægninger
- Forberedelse af arealerhvervelser
- Udarbejdelse af udbudsmateriale, herunder forberedelse og indledning af udbud af anlæg og drift af letbanen.

Interessenterne har fastsat en øvre grænse på 475 mio. kr. i 2013-priser for omkostningerne til forberedende arbejder i perioden frem til interessenterne træffer beslutning om projektets gennemførelse.

Hvis interessenterne - efter forelæggelse af bestyrelsens indstilling på grundlag af de gennemførte anlægs- og driftsudbud - beslutter ikke at gennemføre anlægget af Letbanen på Ring 3, vil interessenterne skulle afholde omkostningerne til de forberedende arbejder i samme forhold som fordelingen af de øvrige anlægsomkostninger.

5.4 Uforudsete udgifter

Uforudsete udgifter, dvs. udgifter, der ikke har været forudset i forbindelse med fastlæggelsen af budgettet for Ring 3 Letbane, men som er nødvendige for gennemførelsen af anlægget, jf. § 4 i lov nr. 165 af 26. februar 2014 om Ring 3 Letbane, f.eks. omkostningerne som følge af uforudsete

jordbundsforhold, ledningsomlægninger, trafikomlægninger m.v., afholdes af Hovedstadens Letbane I/S, dog skal ejerne, i overensstemmelse med afsnit 9.1, informeres ved kvartalsrapportering på kvartalsmøder.

Hvis finansieringen af store uforudsete udgifter - f.eks. væsentlige ændringer i anlægsbetingelserne som følge af andre store anlægsprojekter - ikke kan rummes inden for interessentskabets langtidsbudget, må interessentskabet over for interessenterne rejse spørgsmålet om, hvorledes interessenterne ønsker ekstraomkostningerne finansieret. Hvis interessenterne beslutter, at ekstraomkostningerne skal finansieres ved ekstraordinære indskud fra interessenterne, fordeles interessenternes indskud i henhold til de gældende fordelingsnøgler, jf. pkt. 4.

5.5 Tilkøb

Tilkøb, dvs. udgifter til anlægget, der ikke er nødvendige for anlæg af Ring 3 Letbane, jf. § 4 i loven, betales af den eller de interessenter, der ønsker at foretage tilkøbet.

De 11 kommuner, staten v/ transportministeren og Region Hovedstaden har mulighed for at vælge tilkøb senest i forbindelse med fastlæggelse af udbudsbetingelserne for anlægget af letbanen, uden at dette i øvrigt medfører væsentlige tidsmæssige eller økonomiske konsekvenser for anlægget. Tilkøb af ekstra administrative ydelser m.v., som ikke påvirker kontraktforhold eller tidsplan, kan ske efter indgåelse af anlægs- og driftskontrakterne.

6 Interessentskabsmøder

6.1 Generelt

Interessentskabsmødet er interessentskabets øverste myndighed.

Interessenterne udøver deres beføjelser på interessentskabsmøder. Det interessentskabsmøde, hvor årsrapporten behandles, benævnes ordinært interessentskabsmøde.

Kommunerne deltager sammen i interessentskabsmøderne som én interessent modsvarende Region Hovedstaden.

Kommunerne etablerer et borgmesterforum til koordinering af kommunernes valg af repræsentanter til bestyrelsen samt afklaring af kommunernes fælles mandater for deltagelse i interessentskabsmøder og bestyrelsesmøder m.v. Borgmesterforummet etableres formelt ved indgåelse af en ejeraftale. Aftalen tiltrædes af staten v/ transportministeren og Region Hovedstaden. Via ejeraftalen får kommunerne mulighed for at kunne tale med én stemme på interessentskabsmøderne m.v. i Hovedstadens Letbane I/S og stemmemæssigt vægte som én interessent.

6.2 Beslutninger

Alle væsentlige beslutninger på interessentskabsmøder kræver enstemmighed mellem interessenterne. Interessenterne har beføjelse til at træffe beslutning om ethvert forhold vedrørende interessentskabet. Bestyrelsens og direktionens opgaver m.v. fremgår i øvrigt af pkt. 8.7 og 10.2.

Følgende væsentlige beslutninger skal forelægges af bestyrelsen for interessenterne:

- Ændring af vedtægt for interessentskabet, jf. pkt. 19
- Vedtagelse af anlægsbudget, herunder finansiering
- Indgåelse af kontrakter om anlæg af Letbanen på Ring 3
- Vedtagelse af evt. udvidelser, f.eks. en etape 2
- Godkendelse af regnskab og årsrapport.

6.3 Deltagere

I interessentskabsmøderne kan udover repræsentanter for interessenterne bestyrelsens formand og de to næstformænd deltager, medmindre interessenterne træffer anden beslutning i det konkrete tilfælde.

I det interessentskabsmøde, hvor årsrapporten eller andre rapporter mv., der er påtegnet af revisor, behandles, deltager tillige interessentskabets revisor. Revisoren skal være til stede på øvrige interessentskabsmøder, hvis bestyrelsen, et bestyrelsesmedlem, direktionen, en revisor eller en interessent anmoder herom. Staten kan deltage som observatør på interessentskabsmøderne. Interessenterne beslutter, i hvilket omfang øvrige medlemmer af bestyrelsen, direktionen eller andre deltager i interessentskabsmøder. De nævnte personer ud over interessenterne deltager i interessentskabsmøder med ret til at udtale sig, men uden stemmeret.

Interessentskabsmøder er åbne for pressen, medmindre interessenterne træffer beslutning om andet.

Interessenterne træffer beslutning om, hvorvidt og i hvilket omfang pressen har ret til at foretage bånd-, film- eller fotooptagelser på mødet.

Interessenterne kan møde på interessentskabsmødet ved fuldmægtig.

Interessenterne eller fuldmægtige kan møde på interessentskabsmødet med en rådgiver.

6.4 Afholdelse af interessentskabsmøder

6.4.1 Tid og sted

Interessentskabsmøde afholdes på interessentskabets hjemsted mindst én gang årligt medmindre interessenterne enes om at holde mødet på et andet sted.

Ordinært interessentskabsmøde, hvor årsrapporten fremlægges, afholdes inden udgangen af april hvert år.

Ekstraordinært interessentskabsmøde afholdes, når en interessent, bestyrelsen, et bestyrelsesmedlem, bestyrelsesformanden, en næstformand eller en revisor finder det hensigtsmæssigt til behandling af et bestemt emne. Ekstraordinært interessentskabsmøde skal indkaldes senest 2 uger efter, at der er modtaget skriftlig anmodning herom med angivelse af et bestemt emne.

6.4.2 Indkaldelse

Interessentskabsmøderne indkaldes af bestyrelsen. Indkaldelse til interessentskabsmøde skal ske ved brev til interessenterne med mindst 14 dages og højst fire ugers varsel. Indkaldelse skal sendes til Erhvervsstyrelsen senest samtidig med, at indkaldelsen sendes til de øvrige mødedeltagere.

6.4.3 Dagsorden

Indkaldelsen skal indeholde dagsorden for interessentskabsmødet med samtlige de forslag, der skal behandles på interessentskabsmødet, og i forbindelse med ekstraordinært interessentskabsmøde tillige årsagen hertil.

Emner eller forslag til behandling på et ekstraordinært interessentskabsmøde ud over det emne, som skal angives i anmodningen om ekstraordinært interessentskabsmøde, skal senest en uge før mødet være modtaget af alle interessenter.

Sager, der ikke er sat på dagsordenen, kan ikke afgøres på et interessentskabsmøde. Dog kan det ordinære interessentskabsmøde altid afgøre sager, som efter vedtægterne skal behandles på det ordinære interessentskabsmøde, ligesom det kan beslutte at indkalde til et ekstraordinært interessentskabsmøde til behandling af et bestemt emne.

6.4.4 Elektronisk interessentskabsmøde

Bestyrelsen kan beslutte, at der som supplement til fysisk fremmøde på interessentskabsmødet gives adgang til, at interessenterne kan deltage elektronisk i interessentskabsmødet, herunder stemme elektronisk, uden at være fysisk til stede på interessentskabsmødet.

Bestyrelsen skal fastsætte de nærmere krav til de elektroniske systemer, som anvendes ved et delvist eller fuldstændigt elektronisk interessentskabsmøde. Indkaldelsen til interessentskabsmødet skal indeholde oplysning herom, ligesom det skal fremgå af indkaldelsen, hvordan interessenterne tilmelder sig til elektronisk deltagelse, og hvor de kan finde oplysning om fremgangsmåden i forbindelse med elektronisk deltagelse i interessentskabsmødet.

Bestyrelsen skal ligeledes sørge for at et elektronisk interessentskabsmøde afvikles på betryggende vis.

6.4.5 Protokol

Interessenterne udpeger en dirigent til at lede interessentskabsmødet.

Over det på interessentskabsmødet passerede føres en protokol, som underskrives af dirigenten.

Senest to uger efter interessentskabsmødets afholdelse skal protokollen eller en bekræftet udskrift af denne være tilgængelig på interessentskabets kontor. Senest samtidig hermed indsendes bekræftet udskrift af protokollen til Erhvervsstyrelsen.

7 Budget, kvartalsrapportering og kvartalsmøder

7.1 Budget

Senest den 31. december fremsender bestyrelsen et af bestyrelsen godkendt budget for det kommende år samt et langtidsbudget til interessenterne.

7.2 Kvartalsrapportering og rapporter

Bestyrelsen fremsender kvartalsrapportering med tilhørende regnskabsrapportering til interessenterne senest 9 uger efter afslutningen af 1. og 3. kvartal. Der fastsættes særskilte frister for fremsendelse af årsrapport (udgør også 4. kvartalsrapport) og halvårsrapport.

I årsrapporten, halvårsrapporten og kvartalsrapporteringen orienteres interessenterne om udviklingen i interessentskabets virksomhed i den forløbne periode, og om hvorledes udviklingen forholder sig til årsbudgettet og langtidsbudgettet. Bestyrelsen skal desuden overveje, om der er behov for opdatering af budgettet for den resterende del af året.

Interessenterne fastsætter efter drøftelse med bestyrelsens formand nærmere retningslinjer for indholdet af kvartalsrapporteringen.

7.3 Kvartalsmøde

Bestyrelsens formandskab fremlægger inden udgangen af januar en årlig plan for afholdelse af møder til drøftelse af kvartalsrapporteringen (i det følgende benævnt kvartalsmøder).

Kvartalsmøderne afholdes 3-4 uger efter fremsendelse af henholdsvis halvårsrapport og kvartalsrapportering. Kvartalsmøderne afholdes på interessentskabets hjemsted, medmindre andet aftales.

Enhver interessent er berettiget, men ikke forpligtet til at deltage i kvartalsmødet. I kvartalsmøder deltager bestyrelsens formand og de to næstformænd. Staten kan deltage som observatør på kvartalsmøderne. Interessenterne beslutter, i hvilket omfang øvrige medlemmer af bestyrelsen, medlemmer af direktionen eller andre deltager i kvartalsmødet.

Der kan ikke træffes beslutninger på kvartalsmøder. Hvis interessenterne ønsker at træffe beslutning på baggrund af kvartalsrapporteringen, skal der indkaldes til ekstraordinært interessentskabsmøde.

For kvartalsmøderne udsendes en dagsorden med følgende faste punkter:

- Kvartalsrapport og økonomiopfølgning for kvartalet
- Status på anlægget af Ring 3 Letbane

Dagsordenen kan tillige indeholde andre punkter.

Over det på et kvartalsmøde passerede føres en protokol, som underskrives af bestyrelsesformanden og de deltagende interessenter. Kopi af protokollen sendes til alle interessenterne.

8 Bestyrelsen

8.1 Generelt

Interessentskabets øverste ledelsesorgan er bestyrelsen.

8.2 Sammensætning

Bestyrelsen består af 9 medlemmer, der udpeges således:

- 3 regionale bestyrelsesmedlemmer udpeges Region Hovedstaden
- 3 kommunale bestyrelsesmedlemmer udpeges af de involverede kommuner i fællesskab i Borgmesterforum
- Op til 3 øvrige medlemmer udpeges af de involverede kommuner gennem Borgmesterforum og Region Hovedstaden i fællesskab, i blandt disse bestyrelsens formand

Udpegnings af formand og de to næstformænd sker i enighed mellem Region Hovedstaden og de 11 kommuner gennem Borgmesterforum blandt de af interessenterne udpegede bestyrelsesmedlemmer, (jf. pkt. 8.4).

8.3 Udpegnings af medlemmer

De kommunale og regionale bestyrelsesmedlemmer udpeget af Region Hovedstaden og de 11 kommuner udpeges for en periode på 4 år svarende til den kommunale/regionale valgperiode. Dog vælges medlemmerne af den første bestyrelse fra selskabets omdannelse ved statens udtræden og frem til den 31. december 2021. Genudpegnings kan ske.

De øvrige bestyrelsesmedlemmer udpeges for en periode på 4 år i forbindelse med det ordinære interessentskabsmøde, jf. pkt. 6.4.1. Dog vælges de øvrige medlemmer første gang efter statens udtræden umiddelbart efter, at lovændringen er trådt i kraft til tidspunktet for afholdelse af det ordinære interessentskabsmøde i 2018.

Genudpegnings kan ske.

Et bestyrelsesmedlem kan til enhver tid afsættes af den, der har udpeget den pågældende.

Hvis bestyrelsesformanden ønsker at fratræde, bør bestyrelsesformanden tilstræbe at orientere interessenterne i god tid inden afholdelse af interessentskabsmødet.

Bestyrelsesmedlemmerne skal samlet set have de kompetencer, der er påkrævede for at kunne træffe de fornødne beslutninger i forbindelse med et stort anlægsprojekt.

8.4 Formand og næstformænd

Formanden for bestyrelsen udpeges af de 11 kommuner gennem Borgmesterforum og Region Hovedstaden i fællesskab. Formandsposten tildeles et af de øvrige medlemmer. Region Hovedstaden udpeger en næstformand. De 11 kommuner, jf. § 1 i lov nr. 165 af 26. februar 2014, udpeger i fællesskab ligeledes en næstformand.

Udpegning af formand og næstformænd forudsætter enighed mellem interessenterne.

Formanden for bestyrelsen skal have ledelsesmæssig ekspertise samt indsigt i samfunds- og erhvervsforhold.

8.5 Vederlag til bestyrelsen

Formandens honorar udgør 300.000 kr. årligt. Næstformændenes honorar udgør 200.000 kr. årligt. Øvrige bestyrelsesmedlemmers honorar udgør 100.000 kr. årligt. Udgifterne til honorarer afholdes af interessentskabet.

8.6 Andre hverv

Formanden og næstformændene for bestyrelsen må ikke udføre hverv for interessentskabet, der ikke er en naturlig del af hvervet som bestyrelsesformand og næstformand. Dog kan formanden og næstformanden, hvor der er særligt behov herfor, udføre opgaver, som den/de pågældende bliver anmodet om at udføre af og for bestyrelsen.

8.7 Opgaver

Bestyrelsen varetager interessentskabets overordnede ledelse, herunder fører tilsyn med direktionens varetagelse af den daglige ledelse, og sikrer en forsvarlig organisation af interessentskabets virksomhed.

Bestyrelsen skal herudover påse, at der udarbejdes et anlægsbudget, en tidsplan, en betalingsplan samt at der jævnlige følges op på udviklingen i anlægsbudgettet mht. anvendelse af tid og afholdte omkostninger. I den forbindelse redegøres for evt. risici, som er knyttet til anlæggets gennemførelse, set i forhold til den overordnede målsætning. Bestyrelsen skal sikre, at it-organisationen er forsvarlig, robust og driftssikker, herunder at Hovedstadens Letbane I/S opretholder et passende it-sikkerhedsniveau.

Bestyrelsen træffer beslutning i alle spørgsmål af væsentlig betydning, herunder om den overordnede tilrettelæggelse af interessentskabets virke inden for de retningslinjer, som er fastsat i vedtægten eller i øvrigt er besluttet af interessenterne på interessentskabsmøder.

Direktionen skal udarbejde og forelægge årsregnskab for bestyrelsen. Udgangspunktet er årsregnskabsloven herunder kapitel 2 om ledelsens ansvar for aflæggelse af årsrapport. Det betyder, at direktion og bestyrelsen f.eks. vil skulle underskrive ledelsespåtegningen på årsrapporten.

Bestyrelsen fastsætter ved instruks det nærmere indhold af direktionen i Hovedstadens Letbane I/S' opgaver og den indbyrdes opgavefordeling. Der vil være retningslinjer for rapportering og forelæggelse af beslutninger for bestyrelsen. Instruksen vil tage udgangspunkt i selskabslovens regler om direktionens opgaver i kapital-selskaber se bl.a. §§ 117-118. Instruksen skal forelægges interessenterne til orientering.

Bestyrelsen vil være ansvarlig for Hovedstadens Letbane I/S' virke over for selskabets interessenter.

8.8 Forretningsordenen

Bestyrelsen træffer ved en forretningsorden nærmere bestemmelse om udførelsen af sit hverv. Forretningsordenen skal også indeholde en procedure for, hvad bestyrelsen gør, hvis et eller flere bestyrelsesmedlemmer er inhabile i forhold til en bestemt sag, jf. pkt. 13.

Forretningsordenen sendes til interessenterne til orientering. Forretningsordenen skal indsendes til Erhvervsstyrelsen senest 4 uger efter vedtagelsen heraf i bestyrelsen.

8.9 Bestyrelsesmøder og beslutninger

8.9.1 Bestyrelsesmøder generelt

Bestyrelsesformanden, og i dennes fravær den af næstformændene, der udpeges hertil af bestyrelsesformanden, leder bestyrelsens arbejde og foranlediger indkaldelse til bestyrelsesmøde, når der er behov herfor. Bestyrelsesmøde afholdes på forlangende af et bestyrelsesmedlem, direktionen eller en revisor. Bestyrelsen holder møde mindst én gang i kvartalet.

8.9.2 Deltagere

Direktionen deltager i bestyrelsesmøderne med ret til at udtale sig, medmindre bestyrelsen i det enkelte tilfælde træffer anden beslutning.

Interessentskabets revisor deltager i bestyrelsesmøder, når revisoren, et bestyrelsesmedlem eller en direktør anmoder herom.

Bestyrelsen træffer i hvert enkelt tilfælde beslutning om, hvem der i øvrigt skal deltage i bestyrelsesmødet.

8.9.3 Beslutningsdygtighed

Bestyrelsen er beslutningsdygtig, når bestyrelsesmedlemmer udpeget af begge interessenter er repræsenterede. Beslutninger må dog ikke træffes, uden at så vidt muligt samtlige medlemmer har haft adgang til at deltage i sagens behandling. For så vidt angår habilitet henvises til pkt. 13.

8.9.4 Beslutninger i bestyrelsen

Beslutninger i bestyrelsen træffes med simpelt stemmeflertal. I tilfælde af stemmelighed er formandens stemme udslagsgivende.

Beslutninger nævnt under pkt. 6.2. skal forelægges interessenterne på interessentskabsmøde til beslutning.

Et bestyrelsesmedlem har ret til at kræve enhver beslutning i bestyrelsen udsat med henblik på forelæggelse for interessenterne på et ekstraordinært interessentskabsmøde.

8.9.5 Revisionsprotokol

Ved enhver protokoltilførsel forelægges revisionsprotokollen på bestyrelsesmøde. En protokoltilførsel skal underskrives af samtlige bestyrelsesmedlemmer. Er et bestyrelsesmedlem fraværende ved et bestyrelsesmøde, hvori revisionsprotokollen er fremlagt med en ny protokoltilførsel, skal det sikres, at vedkommende gøres bekendt med revisionsprotokollatet. Ikke tilstedeværende medlemmer har pligt til at underskrive revisionsprotokollatet umiddelbart efter det bestyrelsesmøde, hvor protokollatet underskrives af de øvrige bestyrelsesmedlemmer.

8.9.6 Referat

Over forhandlingerne i bestyrelsen skal der føres referat efter bestyrelsens nærmere bestemmelser. Kopi af referat fremsendes til bestyrelsens medlemmer med anmodning om, at der meddeles eventuelle bemærkninger inden for en fastsat frist. Referatet underskrives på førstkommande møde af samtlige tilstedeværende bestyrelsesmedlemmer. Ikke tilstedeværende medlemmer har pligt til at underskrive referatet umiddelbart efter det bestyrelsesmøde, hvor referatet underskrives af de øvrige bestyrelsesmedlemmer.

Et bestyrelsesmedlem eller en direktør, der ikke er enig i bestyrelsens beslutning, har ret til at få sin mening indført i referatet.

8.9.7 Skriftlige og elektroniske behandlinger og møder

Bestyrelsesmøder kan afholdes skriftligt, i det omfang dette er foreneligt med udførelsen af bestyrelsens hverv. Uanset bestemmelsen i 1. punktum kan et medlem af bestyrelsen eller direktionen forlange, at der finder en mundtlig drøftelse sted.

Bestyrelsesmøde kan afholdes ved anvendelse af elektroniske medier (elektronisk bestyrelsesmøde), i det omfang dette er foreneligt med udførelsen af bestyrelsens hverv. Uanset bestemmelsen i 1. punktum kan et medlem af bestyrelsen eller direktionen forlange, at der finder en mundtlig drøftelse sted.

Bestyrelsen kan desuden træffe beslutning om anvendelse af elektronisk dokumentudveksling samt elektronisk post i kommunikationen til brug for et elektronisk bestyrelsesmøde i stedet for fremsendelse eller fremlæggelse af papirbaserede dokumenter.

9 Information af interessenterne

9.1 Bestyrelsens information af interessenterne

Interessenterne orienteres om interessentskabets status og udvikling samt øvrige væsentlige forhold på interessentskabsmøder, ved kvartalsrapportering og på kvartalsmøder, jf. pkt. 6. og 7.3. Herudover skal bestyrelsen orientere interessenterne ved udsendelse af skriftlig orientering, hvis forholdet ikke kan afvente indkaldelse af interessentskabsmøde eller kvartalsrapportering.

Bestyrelsen skal desuden på begæring uden unødigt ophold stille enhver oplysning om interessentskabets virksomhed til rådighed for interessenterne, medmindre dette er i strid med ufravigelige bestemmelser i lovgivningen. For de involverede kommuner, der samlet udgør en interessant, vil Borgmesterforum være det naturlige organ for at begære oplysninger af

interessentskabet. Der vil blive fastsat nærmere bestemmelser herom i ejeraftalen mellem de 11 kommuner.

Bestyrelsen skal stille de samme oplysninger til rådighed for alle interessenter, så interessenterne er i besiddelse af de samme informationer om interessentskabet.

Bestyrelsen er forpligtet til at orientere interessenterne om forhold vedrørende interessentskabets virksomhed, som er af væsentlig økonomisk eller politisk betydning, herunder ~~hvis den forventede anlægsudgift øges ud over den til enhver tid skønnede totaludgift + 3 pct., hvor totaludgiften defineres som det til enhver tid senest af interessenterne godkendte anlægsbudget inklusive prisregulering~~ løbende rapportere på anvendelsen af korrektionsreserver i anlægsprojektet, samt overholde de hermed forbundne retningslinjer.

Orientering kan ske på interessentskabsmøder, i kvartalsrapportering, på kvartalsmøder eller ved skriftlig orientering af interessenterne.

Interessentskabet orienterer i kvartalsrapporteringer og på kvartalsmøder interessenterne om anlægsprojektets fremdrift i forhold til forudsætningerne og de specificerede milepæle.

Orientering af interessenterne skal så vidt muligt ske i så god tid, at interessenterne får den fornødne tid til at forholde sig til den konkrete sag.

9.2 Bestyrelsesmedlemmernes information af interessenterne

De af interessenterne udpegede bestyrelsesmedlemmer har ret til at informere den, der har udpeget vedkommende, om beslutninger, der skal træffes i bestyrelsen. Interessenterne udøver deres beføjelser på interessentskabsmøder. Hvis en interessent ønsker en bestemt stillingtagen til et emne, skal der indkaldes til et ekstraordinært interessentskabsmøde, hvor det pågældende emne kan behandles, jf. pkt. 6.4.1.

10 Direktion

10.1 Generelt

Bestyrelsen varetager interessentskabets overordnede ledelse. Den til enhver tid værende administrerende direktør for Metroselskabet I/S udgør interessentskabets direktion indtil letbanen tages i brug til passagerdrift. Efter at letbanen er taget i brug til passagerdrift, er det op til bestyrelsen at beslutte, hvem der skal varetage direktionsopgaven for interessentskabet. Bestyrelsen for Hovedstadens Letbane I/S vil kunne indgå en aftale med Metroselskabet I/S om at fortsætte samarbejdet, men i givet fald på almindelige forretningsmæssige vilkår.

Bestyrelsen udarbejder en direktionsinstruks, jf. pkt. 8.7.

10.2 Opgaver

Direktionen varetager den daglige ledelse af interessentskabet og skal derved følge de retningslinjer og anvisninger, som bestyrelsen har givet. Den daglige ledelse omfatter ikke dispositioner, der efter interessentskabets forhold er af usædvanlig art eller af stor betydning.

Direktionen skal sikre, at interessentskabets bogføring sker under iagttagelse af den til enhver tid gældende lovgivning, og at formueforvaltningen foregår på betryggende måde.

11 Medarbejdere og øvrige ressourcer

Interessentskabet har ingen medarbejdere udover direktionen. Metroselskabet I/S stiller de nødvendige medarbejdere og øvrige ressourcer til rådighed til varetagelse af driften af Hovedstadens Letbane I/S, herunder til udførelse af administrations-, projekterings- og udbuds- og kontraktopgaver vedrørende letbanen på Ring 3 samt til varetagelse af Ring 3 Letbane 1/S' gælds- og formueforvaltning.

Hovedstadens Letbane I/S betaler Metroselskabet I/S for at varetage de nævnte opgaver baseret på kostpris. Staten v/ transportministeren fastlægger nærmere retningslinjer for betalingen.

12 Tegningsforhold

Interessentskabet tegnes af bestyrelsens formand eller en næstformand i forening med direktionen eller af den samlede bestyrelse.

Bestyrelsen kan meddele prokura i overensstemmelse med § 7 i lov om erhvervsdrivende virksomheder.

13 Inhabilitet

Om bestyrelsesmedlemmers og direktionens inhabilitet gælder reglerne i forvaltningsloven.

Bestyrelsesmedlemmer har pligt til at underrette hinanden om ethvert spørgsmål, som kan give anledning til at rejse en drøftelse af inhabilitet.

Direktionen har pligt til at underrette bestyrelsen om ethvert spørgsmål, som kan give anledning til at rejse en drøftelse af inhabilitet.

14 Tavshedspligt

Bestyrelsens medlemmer og direktionen har tavshedspligt. Tavshedspligten gælder ikke i forhold til interessenterne, jf. pkt. 4, for så vidt angår oplysninger, der tilgår disse i deres egenskab af ejere. Dog er der tavshedspligt i forhold til interessenterne angående medkontrahenters og forhandlingsparters personlige eller rent interne forhold. Hvis interessenterne modtager fortrolige oplysninger fra deres medlemmer af bestyrelsen, skal interessenterne iagttage tavshedspligt.

15 Offentlighed om interessentskabets forhold

Lov om offentlighed i forvaltningen, forvaltningsloven og lov om Folketingets Ombudsmand gælder for den virksomhed, der udøves af interessentskabet.

Interessentskabet anmeldes og registreres i Erhvervsstyrelsen, og det er underlagt samme bestemmelser som statslige aktieselskaber.

Interessentskabet skal hurtigst muligt give meddelelse til Erhvervsstyrelsen om væsentlige forhold, der vedrører interessentskabet, og som kan antages at få betydning for interessentskabets fremtid, medarbejdere, interessenter eller kreditorer.

Vedtægten og referat af interessentskabsmøderne skal være offentligt tilgængelige på interessentskabets hjemmeside.

Interessentskabet skal senest 14 dage før det interessentskabsmøde, hvor årsrapporten fremlægges, sende et eksemplar af årsrapporten til de af pressens repræsentanter, der anmoder herom, samt offentliggøre årsrapporten på interessentskabets hjemmeside.

16 Årsrapport, halvårsrapport og kvartalsrapporter

Interessentskabets regnskabsår er kalenderåret. Første regnskabsår løber fra den 1. januar 2014 til den 31. december 2014.

Interessentskabet skal udarbejde årsrapport og halvårsrapport i overensstemmelse med årsregnskabsloven og årsregnskabslovens bestemmelser for statslige aktieselskaber (regnskabsklasse D) samt danske regnskabsvejledninger med de ændringer, der følger af lov om letbane på Ring 3.

Hovedstadens Letbane I/S skal i årsrapporten i ledelsesberetningen oplyse om interessentskabets risikostyring vedrørende forretningsmæssige risici.

Årsrapporten skal med henblik på offentliggørelse indsendes til Erhvervsstyrelsen uden ugrundet ophold efter at være blevet godkendt af interessenterne. Årsrapporten fremsendes til Erhvervsstyrelsen i henhold til bestemmelserne i Erhvervsstyrelsens bekendtgørelse.

Halvårsrapporten skal med henblik på offentliggørelse indsendes til Erhvervsstyrelsen. Halvårsrapporten fremsendes til Erhvervsstyrelsen i henhold til bestemmelserne i Erhvervsstyrelsens bekendtgørelse.

17 Revision

interessentskabets årsrapport revideres af en statsautoriseret revisor, som udpeges i fællesskab af Region Hovedstaden og de involverede kommuner i fællesskab. Udpegningen sker gennem godkendelse af en indstilling fra bestyrelsen af en statsautoriseret revisor efter udbud af opgaven.

Den nuværende revisor kan fortsætte den gældende kontraktperiode ud, inklusive de heri tilbudte forlængelsesmuligheder. Opgaven skal således senest sendes i udbud med henblik på revision af regnskabet for 2020.

Fratræder den af Region Hovedstaden og de involverede kommuner i fællesskab udpegede revisor, skal Region Hovedstaden og kommunerne i fællesskab udpege en ny statsautoriseret revisor efter, at fratrædelse er meddelt interessentskabet. Udpegningen sker gennem godkendelse af en indstilling fra bestyrelsen af en statsautoriseret revisor efter udbud af opgaven.

Den af Region Hovedstaden og kommunerne udpegede statsautoriserede revisor skal til brug for bestyrelsen føre en fælles revisionsprotokol. Enhver protokoltilførsel sendes samtidigt af revisoren i kopi til bestyrelsens medlemmer.

Den af Region Hovedstaden og kommunerne udpegede statsautoriserede revisor afgiver påtegning på årsrapporten.

18 Tvister

18.1 Opmand

I tilfælde af uenighed mellem interessenterne om interessentskabets virksomhed, skal interessenterne med en positiv, samarbejdsvillig og ansvarlig indstilling indlede forhandlinger med henblik på at løse tvisten. I det omfang det måtte blive nødvendigt, skal interessenterne søge at bringe forhandlingerne op på det højeste politiske niveau.

Hvis tvisten ikke kan løses herved, kan interessenterne i enighed udpege en uafhængig opmand, der kan mægle mellem interessenterne og fremsætte ikke-bindende løsningsforslag.

Den interessent, der anmoder om udpegning af en opmand, skal skriftligt meddele de andre interessenter forslag til opmand. De andre interessenter skal herefter senest 8 dage efter modtagelsen af skriftligt forslag til opmand meddele, om forslaget giver anledning til bemærkninger, og eventuelt komme med forslag til anden opmand. Udpegning af opmand kræver enighed blandt interessenterne.

Opmanden skal senest 30 dage efter udpegning afgive et ikke-bindende løsningsforslag. Interessenterne er forpligtet til at udlevere alle de oplysninger, som opmanden anser for nødvendige til brug for afgivelse af løsningsforslaget.

Omkostninger til opmanden deles ligeligt mellem interessenterne uanset årsag til tvisten og udfald af løsningsforslaget. Hver interessent afholder egne omkostninger.

Anvendelse af opmand er ikke en betingelse for voldgiftsbehandling, jf. pkt. 18.2.

18.2 Voldgift

Enhver tvist mellem interessenterne, som måtte opstå i forbindelse med interessentskabet, og som interessenterne ikke kan eller ønsker løst ved anvendelse af opmand, jf. pkt. 18.1, skal afgøres ved voldgift ved Voldgiftsinstituttet efter de af Voldgiftsinstituttet vedtagne regler herom, som er gældende ved voldgiftssagens anlæg.

19 Ændring af vedtægt

Vedtægten kan kun ændres efter enstemmig beslutning af interessenterne.

Efter staten v/ transportministerens udtræden af interessentskabet fastsætter Region Hovedstaden og kommunerne en revideret vedtægt for Hovedstadens Letbane I/S.

Vedtægt for Hovedstadens Letbane senest ændret ved ekstraordinært interessentskabsmøde den 22. februar 2019.

Hovedstadens Letbane I/S

Bestyrelsens forretningsorden

Indhold

1	Navn.....	25
2	Bestyrelsens sammensætning, konstitution og vederlag.....	25
	2.1 Valg og udpegning af medlemmer	25
	2.2 Formand og næstformænd	25
	2.3 Vederlag	25
	2.4 Andre hverv	26
	2.5 Bestyrelsesudvalg.....	26
3	Bestyrelsens opgaver	26
	3.1 Bestyrelsens ledelse	26
	3.2 Direktion	26
4	Bestyrelsesmøder og beslutninger	27
	4.1 Bestyrelsesmøder generelt	27
	4.2 Indkaldelse	27
	4.3 Dagsorden	27
	4.4 Deltagere	28
	4.5 Bestyrelsens beslutningsgrundlag.....	28
	4.6 Beslutningsdygtighed	28
	4.7 Beslutninger i bestyrelsen	28
	4.8 Skriftelige og elektroniske behandlinger om møder.....	29
	4.9 Protokoller.....	29
	4.9.1 Revisionsprotokol	29
	4.9.2 Bestyrelsesreferat	29
5	Information fra direktionen	30
6	Anvendelse af rådgivere	30
7	Information af interessenterne	30
	7.1 Bestyrelsens information af interessenterne.....	30
	7.2 Bestyrelsesmedlemmernes information af interessenterne	31
8	Budget, kvartalsrapportering og kvartalsmøder	31
	8.1 Budget	31
	8.2 Kvartalsrapportering og rapporter	31
	8.3 Kvartalsmøde.....	31
9	Interessentskabsmøder	32
	9.1 Interessentmødereferat	32
	9.2 Fortegnelse over ejerandele	32
10	Inhabilitet.....	32
11	Tavshedspligt	32
12	Ændring af forretningsorden	32
13	Eksemplarer og kopier af forretningsorden	33

1 Navn

Denne forretningsorden oprettes i henhold til punkt 8.8 i vedtægten for Hovedstadens Letbane I/S. Forretningsordenen vedtages af bestyrelsen med simpelt stemmeflertal og sendes til interessenterne til orientering. Forretningsordenen skal indsendes til Erhvervsstyrelsen senest 4 uger efter vedtagelsen heraf i bestyrelsen.

2 Bestyrelsens sammensætning, konstitution og vederlag

2.1 Valg og udpegning af medlemmer

Bestyrelsen består af 9 medlemmer, der udpeges således:

- 3 regionale bestyrelsesmedlemmer udpeges af Region Hovedstaden.
- 3 kommunale bestyrelsesmedlemmer udpeges af de involverede kommuner i fællesskab i Borgmesterforum.
- Op til 3 øvrige medlemmer udpeges af de involverede kommuner gennem Borgmesterforum og Region Hovedstaden i fællesskab, i blandt disse bestyrelsens formand

Bestyrelsesmedlemmerne udpeget af Region Hovedstaden og kommunerne udpeges for en periode på 4 år svarende til den kommunale / regionale valgperiode. Dog udpeges medlemmerne af den første bestyrelse fra selskabets omdannelse ved statens udtræden og frem til den 31. december 2021.

De øvrige bestyrelsesmedlemmer udpeges for en periode på 4 år i forbindelse med det ordinære interessentskabsmøde. Dog udpeges de øvrige medlemmer første gang efter statens udtræden umiddelbart efter, at lovændringen er trådt i kraft til tidspunktet for afholdelse af det ordinære interessentskabsmøde i 2023.

Genudpegning kan ske.

Et bestyrelsesmedlem kan til enhver tid afsættes af den, der har udpeget den pågældende.

2.2 Formand og næstformænd

Formanden for bestyrelsen udpeges af de 11 kommuner gennem Borgmesterforum og Region Hovedstaden i fællesskab. Formandsposten tildeles et af de øvrige medlemmer. Region Hovedstaden udpeger en næstformand. De 11 kommuner, jf. § 1 i lov nr. 165 af 26. februar 2014, udpeger i fællesskab ligeledes en næstformand.

Formanden for bestyrelsen skal have ledelsesmæssig ekspertise samt indsigt i samfunds- og erhvervsforhold.

2.3 Vederlag

Formandens honorar udgør 300.000 kr. årligt. Næstformændenes honorar udgør 200.000 kr. årligt. Øvrige bestyrelsesmedlemmers honorar udgør 100.000 kr. årligt. Udgifterne til honorarer afholdes af interessentskabet.

2.4 Andre hverv

Formanden og næstformanden for bestyrelsen må ikke udføre hverv for interessentskabet, der ikke er en naturlig del af hvervet som bestyrelsesformand og næstformand. Dog kan formanden og næstformanden, hvor der er særligt behov herfor, udføre opgaver, som den/de pågældende bliver anmodet om at udføre af og for bestyrelsen.

2.5 Bestyrelsesudvalg

Bestyrelsen kan nedsætte et eller flere udvalg, enten ad hoc eller som faste udvalg, til at forberede og/eller gennemføre bestyrelsens beslutninger indenfor bestemte områder, f.eks. revisionsudvalg og risikoudvalg.

Ved udpegning af medlemmer til bestyrelsesudvalg skal det sikres, at udvalgets medlemmer tilsammen besidder den nødvendige sagkundskab og de særlige interesser, der er repræsenteret i bestyrelsen. Udvalgets opgaver, kompetence, rapportering m.v. fastlægges nærmere af bestyrelsen ved udvalgets nedsættelse i et kommissorium eller en forretningsorden, som vedhæftes denne forretningsorden.

3 Bestyrelsens opgaver

3.1 Bestyrelsens ledelse

Bestyrelsen varetager interessentskabets overordnede ledelse, herunder fører tilsyn med direktionens varetagelse af den daglige ledelse og sikrer en forsvarlig organisation af interessentskabets virksomhed.

Bestyrelsen skal herudover påse, at der udarbejdes et anlægsbudget, en tidsplan, en betalingsplan samt at der jævnligt følges op på udviklingen i anlægsbudgettet mht. anvendelse af tid og afholdte omkostninger. I den forbindelse redegøres for evt. risici, som er knyttet til anlæggets gennemførelse, set i forhold til den overordnede målsætning.

Bestyrelsen træffer beslutning i alle spørgsmål af væsentlig betydning, herunder om den overordnede tilrettelæggelse af interessentskabets virke inden for de retningslinjer, som er fastsat i vedtægten eller i øvrigt er besluttet af interessenterne på interessentskabsmøder.

Direktionen skal udarbejde og forelægge årsregnskab for bestyrelsen. Udgangspunktet er årsregnskabsloven herunder kapitel 2 om ledelsens ansvar for aflæggelse af årsrapport. Det betyder, at direktion og bestyrelsen f.eks. vil skulle underskrive ledelsespåtegningen på årsrapporten.

Bestyrelsen fastsætter ved instruks det nærmere indhold af direktionen i Hovedstadens Letbane I/S' opgaver og den indbyrdes opgavefordeling. Der vil være retningslinjer for rapportering og forelæggelse af beslutninger for bestyrelsen. Instruksen vil tage udgangspunkt i selskabslovens regler om direktionens opgaver i kapitalselskaber se bl.a. §§ 117-118. Instruksen skal forelægges interessenterne til orientering.

Bestyrelsen er ansvarlig for Hovedstadens Letbane I/S' virke over for selskabets interessenter.

3.2 Direktion

Hovedstadens Letbane I/S anvender Metroselskabet I/S ledelse og medarbejdere til at varetage de daglige opgaver for så vidt angår administrations-, projekterings- og udbuds- og kontraktopgaver

vedrørende en letbane på Ring 3, samt Hovedstadens Letbane I/S' gælds- og formueforvaltning, jf. § 5 i lov nr. 165 af 26. februar 2014 om en letbane på Ring 3.

Bestyrelsen fastsætter i en direktionsinstruks de nærmere retningslinjer for rapportering og forelæggelse af beslutninger for bestyrelsen og for kompetence- og opgavefordelingen mellem bestyrelsen for Hovedstadens Letbane I/S og selskabets direktion. Direktionsinstruksen er vedhæftet denne forretningsorden som bilag.

Det påhviler særligt bestyrelsens formand at påse, at selskabets direktion overholder direktionsinstruksen, herunder iagttager de fastsatte pligter til rapportering og forelæggelse af beslutninger for bestyrelsen

4 Bestyrelsesmøder og beslutninger

4.1 Bestyrelsesmøder generelt

Bestyrelsesformanden, og i dennes fravær den af næstformændene, der udpeges hertil af bestyrelsesformanden, leder bestyrelsens arbejde og foranlediger indkaldelse til bestyrelsesmøde, når der er behov herfor. Bestyrelsesmøde afholdes på forlangende af et bestyrelsesmedlem, direktionen eller en revisor. Bestyrelsen holder møde mindst én gang i kvartalet.

4.2 Indkaldelse

Indkaldelse sker skriftligt og normalt med mindst 8 dages varsel. Indkaldelse til behandling af et bestemt emne kan undtagelsesvist ske med kortere varsel, hvis behandlingen af emnet ikke uden væsentlig ulempe for interessentskabets virksomhed kan afvente sædvanligt varsel.

Indkaldelsen skal indeholde angivelse af dagsorden for bestyrelsesmødet samt være vedlagt skriftligt materiale, som skal behandles på bestyrelsesmødet. Kopi af indkaldelsen med dagsorden sendes til selskabets revisor til orientering.

Indkaldelse, dagsorden og skriftligt materiale til brug for bestyrelsesmøder fremsendes elektronisk til medlemmer af bestyrelsen.

4.3 Dagsorden

Dagsordenen for bestyrelsesmøder bør indeholde følgende punkter:

1. Godkendelse af dagsorden og underskrift af protokoller
2. Meddelelser fra formanden
3. Direktørens beretning
4. Økonomisk rapportering
5. Fremdrift i projektet
6. Eventuelt

Herudover kan dagsordenen suppleres med andre punkter, som bestyrelsens formand, øvrige bestyrelsesmedlemmer eller direktionen ønsker behandlet. Disse punkter skal meddeles formanden senest 8 dage før bestyrelsesmødet. Snarest muligt herefter udsender bestyrelsesformanden revideret dagsorden.

Undtagelsesvist kan punkter medtages med kortere varsel, hvis behandlingen af punktet efter formandens vurdering ikke uden væsentlig ulempe for interessentskabets virksomhed kan afvente sædvanligt varsel. Snarest muligt herefter udsender bestyrelsesformanden revideret dagsorden.

På bestyrelsesmøder kan kun træffes beslutning om punkter, der er anført på den udsendte dagsorden, eller som samtlige bestyrelsesmedlemmer samtykker i behandlingen af.

4.4 Deltagere

Selskabets direktion deltager i bestyrelsesmøderne med ret til at udtale sig, medmindre bestyrelsen i det enkelte tilfælde træffer anden beslutning.

Interessentskabets revisor deltager i bestyrelsesmøder, når revisoren, et bestyrelsesmedlem eller direktionen anmoder herom.

Bestyrelsen træffer i hvert enkelt tilfælde beslutning om, hvem der i øvrigt skal deltage i bestyrelsesmødet.

4.5 Bestyrelsens beslutningsgrundlag

Bestyrelsesmedlemmerne skal gøre sig bekendt med forretningsordenen og Hovedstadens Letbane I/S' stiftelsesdokument, den til enhver tid værende udgave af vedtægten, interessentskabets revisions- og mødeprotokoller og andre dokumenter af relevans for udførelsen af deres hverv.

Bestyrelsen og de enkelte bestyrelsesmedlemmer skal altid skaffe sig de oplysninger, der er nødvendige til opfyldelse af deres opgaver.

Ethvert bestyrelsesmedlem kan forlange at blive gjort bekendt med de oplysninger vedrørende interessentskabets forhold, herunder ethvert dokument som bestyrelsesmedlemmet skønner nødvendigt for at varetage bestyrelseshvervet. Anmodning herom rettes til bestyrelsens formand.

Bestyrelsen kan i det enkelte tilfælde beslutte, at bestemte dokumenter eller oplysninger ikke skal gives til et bestyrelsesmedlem, hvis en sådan videregivelse er i strid med interessentskabets interesse eller væsentlige hensyn til tredjemand.

4.6 Beslutningsdygtighed

Bestyrelsen er beslutningsdygtig, når bestyrelsesmedlemmer udpeget af begge interessenter er repræsenterede og formanden eller en af de to næstformænd deltager. Beslutning må dog ikke tages, uden at så vidt muligt samtlige medlemmer har haft adgang til at deltage i sagens behandling. For så vidt angår habilitet henvises til Forretningsordenens pkt. 10.

Et bestyrelsesmedlem kan ikke give møde ved fuldmagt. Et bestyrelsesmedlem kan for enkeltstående emner afgive sin stemme ved skriftlig meddelelse til bestyrelsesformanden eller til en næstformand.

4.7 Beslutninger i bestyrelsen

Beslutninger i bestyrelsen træffes med simpelt stemmeflertal, medmindre der efter vedtægten kræves særligt stemmeflertal. I tilfælde af stemmelighed er formandens stemme udslagsgivende.

Følgende væsentlige beslutninger skal forelægges af bestyrelsen for interessenterne til beslutning:

- Ændring af vedtægt for interessentskabet, jf. pkt. 19 i Vedtægt for Ring 3 Letbane I/S.
- Vedtagelse af anlægsbudget, herunder finansiering.
- Indgåelse af kontrakter om anlæg af letbanen på Ring 3.

- Vedtagelse af evt. udvidelser, fx. en etape 2.
- Godkendelse af regnskab og årsrapport.

Følgende beslutninger kræver, at bestyrelsen mindst 14 dage forinden eller undtagelsesvist med et kortere varsel, hvis særlige forhold gør det nødvendigt, har orienteret interessenterne skriftligt om indstilling til beslutning, så der kan indkaldes til ekstraordinært interessentskabsmøde, hvis interessenterne måtte ønske det:

- Væsentlige beslutninger, der af bestyrelsens formandskab vurderes at være af særlig interesse for interessenterne.
- Beslutninger der er en følge af og/eller medfører væsentlige ændringer af de forudsætninger, der ligger til grund for de af interessenterne truffede beslutninger.

Bestyrelsen kan dog træffe beslutning uden at overholde reglerne om orientering af interessenterne, hvis interessenternes stillingtagen ikke kan afventes uden væsentlig ulempe for interessentskabet.

Et bestyrelsesmedlem har ret til at kræve enhver beslutning i bestyrelsen udsat med henblik på forelæggelse for interessenterne på et ekstraordinært interessentskabsmøde.

4.8 Skriftlige og elektroniske behandlinger om møder

Bestyrelsesmøder kan afholdes skriftligt, i det omfang dette er foreneligt med udførelsen af bestyrelsens hverv. Uanset bestemmelsen i 1. pkt. kan et medlem af bestyrelsen eller direktionen forlange, at der finder en mundtlig drøftelse sted.

Bestyrelsesmøder kan afholdes ved anvendelse af elektroniske medier (elektronisk bestyrelsesmøde), i det omfang dette er foreneligt med udførelsen af bestyrelsens hverv. Uanset bestemmelsen i 1. pkt. kan et medlem af bestyrelsen eller direktionen forlange, at der finder en mundtlig drøftelse sted.

4.9 Protokoller

4.9.1 Revisionsprotokol

Tilføjelser til revisionsprotokollen forelægges på førstkommande bestyrelsesmøde efter tilføjelsen er foretaget. En protokoltilførsel skal underskrives af samtlige bestyrelsesmedlemmer.

Er et bestyrelsesmedlem fraværende ved et bestyrelsesmøde, hvori revisionsprotokollen er fremlagt med en ny protokoltilførsel, skal det sikres, at vedkommende gøres bekendt med revisionsprotokollatet. Ikke tilstedeværende medlemmer har pligt til at underskrive revisionsprotokollatet umiddelbart efter det bestyrelsesmøde, hvor protokollatet underskrives af de øvrige bestyrelsesmedlemmer.

4.9.2 Bestyrelsesreferat

Der udarbejdes referat af bestyrelsens møde. Tilsvarende gælder for beslutninger, der træffes ved afholdelse af telefonkonference eller på skriftligt grundlag.

Referatet skal angive bestyrelsens beslutninger og grundlaget herfor, herunder væsentlige oplysninger som ikke fremgår af det skriftlige materiale, hvortil der henvises i referatet. Et bestyrelsesmedlem, der ikke er enig i bestyrelsens beslutning, eller direktionen, har ret til at få sin mening tilføjet referatet.

Udkast til referat sendes snarest muligt og normalt inden 8 dage efter mødet til bestyrelsens medlemmer med anmodning om, at der meddeles eventuelle bemærkninger inden for en fastsat frist. Det godkendte referat underskrives på førstkomende møde af samtlige bestyrelsesmedlemmer. Ikke tilstedeværende medlemmer har pligt til at underskrive referatet umiddelbart efter det bestyrelsesmøde, hvor referatet underskrives af de øvrige bestyrelsesmedlemmer.

Referatet indsættes i bestyrelsesprotokollen.

5 Information fra direktionen

Direktionen skal løbende rapportere til bestyrelsens formand om ethvert forhold af interesse for bestyrelsen, herunder forhold som kan give anledning til at afholde ekstraordinært bestyrelsesmøde.

Direktionen forelægger på det sidste ordinære bestyrelsesmøde i regnskabsåret et udkast til budget for det efterfølgende regnskabsår til bestyrelsens godkendelse. Budgettet skal belyse interessentskabets drift, likviditet og soliditet, forventede investeringer samt finansielle beredskab. Budgettet vedlægges indkaldelsen til bestyrelsesmødet.

6 Anvendelse af rådgivere

Ethvert medlem af bestyrelsen kan forlange, at bestyrelsen indhenter en sagkyndig vurdering fra advokat, revisor eller anden rådgiver til brug for bestyrelsens beslutning. Anmodning herom rettes til bestyrelsens formand.

7 Information af interessenterne

7.1 Bestyrelsens information af interessenterne

Interessenterne orienteres om interessentskabets status og udvikling samt øvrige væsentlige forhold på interessentskabsmøder, ved kvartalsrapportering og på kvartalsmøder. Herudover kan bestyrelsen orientere interessenterne ved udsendelse af skriftlig orientering, hvis forholdet ikke kan afvente indkaldelse af interessentskabsmøde eller kvartalsrapportering.

Bestyrelsen er forpligtet til at orientere interessenterne om forhold vedrørende interessentskabets virksomhed, som er af væsentlig økonomisk eller politisk betydning, herunder ~~hvis den forventede anlægsudgift øges ud over den til enhver tid skønnede totaludgift + 3 pct., hvor totaludgiften defineres som det til enhver tid senest af interessenterne godkendte anlægsbudget inklusive prisregulering~~ løbende rapportere på anvendelse af korrektionsreserver i anlægsprojektet, samt overholde de hermed forbundne retningslinjer.

Orientering af interessenterne skal så vidt muligt ske i så god tid, at interessenterne får den fornødne tid til at forholde sig til den konkrete sag.

Bestyrelsen skal desuden på begæring stille enhver oplysning om interessentskabets virksomhed til rådighed for interessenterne, medmindre dette er i strid med ufravigelige bestemmelser i lovgivningen. For de involverede kommuner, der samlet udgør én interessent, vil Borgmesterforum være det naturlige organ for at begære oplysninger af interessentskabet, jf. § 3 pkt. 3.3 i Ejerftale vedrørende Hovedstadens Letbane I/S. Ejerftalen, der er indgået mellem de involverede kommuner, er vedhæftet denne forretningsorden som bilag.

Bestyrelsen skal stille de samme oplysninger til rådighed for alle interessenter, så interessenterne er i besiddelse af de samme informationer om interessentskabet.

7.2 Bestyrelsesmedlemmernes information af interessenterne

De af interessenterne udpegede bestyrelsesmedlemmer har ret til at informere den, der har udpeget vedkommende, om beslutninger, der skal træffes i bestyrelsen.

8 Budget, kvartalsrapportering og kvartalsmøder

Bestyrelsen udarbejder kvartalsrapporteringer, årsrapporter, langtidsbudgetter (drifts-, likviditets- og investeringsbudgetter mv.) i henhold til de retningslinjer, der er fastsat af interessenterne.

8.1 Budget

Senest den 31. december fremsender bestyrelsen et af bestyrelsen godkendt budget for det kommende år til interessenterne samt et langtidsbudget.

8.2 Kvartalsrapportering og rapporter

Bestyrelsen fremsender, som det normale, kvartalsrapportering til interessenterne senest 9 uger efter afslutningen af 1. og 3. kvartal. Der fastsættes særskilte frister for fremsendelse af årsrapport og halvårsrapport.

I årsrapporten, halvårsrapporten og kvartalsrapporteringen orienteres interessenterne om udviklingen i interessentskabets virksomhed i den forløbne periode, og om hvorledes udviklingen forholder sig til forretningsstrategi, langtidsbudget og årsbudget. Bestyrelsen skal desuden overveje, om der er behov for opdatering af budgettet for den resterende del af året.

Interessenterne fastsætter efter drøftelse med bestyrelsens formand nærmere retningslinjer for indholdet af kvartalsrapporteringen.

8.3 Kvartalsmøde

Bestyrelsens formandskab fremlægger inden udgangen af januar en årlig plan for afholdelse af møder til drøftelse af kvartalsrapportering (i det følgende benævnt kvartalsmøder).

Kvartalsmøderne afholdes 3-4 uger efter fremsendelse af henholdsvis halvårsrapport og kvartalsrapportering. Kvartalsmøderne afholdes på interessentskabets hjemsted medmindre andet aftales.

Enhver interessent er berettiget, men ikke forpligtet til at deltage i kvartalsmødet. I kvartalsmøder deltager bestyrelsens formand og 2 næstformænd. Interessenterne beslutter, i hvilket omfang øvrige medlemmer af bestyrelsen, medlemmer af direktionen eller andre deltager i kvartalsmødet.

Der kan ikke træffes beslutninger på kvartalsmøder. Hvis interessenterne ønsker at træffe beslutning på baggrund af kvartalsrapporteringen, skal der indkaldes til ekstraordinært interessentskabsmøde.

For kvartalsmøder udsendes en dagsorden med følgende faste punkter:

- Kvartalsrapport og økonomiopfølgning for kvartalet
- Status på anlægget letbane på Ring 3. Dagsordenen kan tillige indeholde andre punkter.

Over det på et kvartalsmøde passerede føres en protokol, som underskrives af bestyrelsesformanden og de deltagende interessenter. Kopi af protokollen sendes til alle interessenterne.

9 Interessentskabsmøder

Interessentskabsmøder indkaldes af bestyrelsen. Indkaldelse til interessentskabsmøde skal ske ved brev til interessenterne med mindst 14 dages og højst fire ugers varsel.

9.1 Interessentmødereferat

Bestyrelsen drager omsorg for, at interessentskabet indsender en bekræftet udskrift af protokol over det passede på et interessentskabsmøde til Erhvervsstyrelsen senest 2 uger efter interessentskabsmødets afholdelse.

9.2 Fortegnelse over ejerandele

Bestyrelsen skal føre en fortegnelse over hver interessents ejerandele.

10 Inhabilitet

Om bestyrelsesmedlemmers og direktionens inhabilitet, herunder evt. interessekonflikter gælder reglerne i forvaltningsloven. Bestyrelsesmedlemmer har pligt til at underrette hinanden om ethvert spørgsmål, som kan give anledning til at rejse en drøftelse af inhabilitet. I tvivlstilfælde afgør bestyrelsen, uden deltagelse af det pågældende medlem, om vedkommende er inhabil eller omfattet af en interessekonflikt.

Direktionen har pligt til at underrette bestyrelsen om ethvert spørgsmål, som kan give anledning til at rejse en drøftelse af inhabilitet.

11 Tavshedspligt

Bestyrelsens medlemmer har tavshedspligt. Af selskabslovens § 132 fremgår, at bl.a. bestyrelsesmedlemmer ikke uberettiget må videregive, hvad de under udøvelsen af deres hverv har fået kendskab til. Det ligger inden for bestyrelsens almindelige kompetence at vurdere, hvad der bør videregives af oplysninger.

Tavshedspligten gælder ikke i forhold til interessenterne, jf. vedtægterne pkt. 14, for så vidt angår oplysninger, der tilgår disse i deres egenskab af ejere. Dog er der tavshedspligt i forhold til interessenterne angående medkontrahtenters og forhandlingsparters personlige eller rent interne forhold. Hvis interessenterne modtager fortrolige oplysninger fra deres medlemmer af bestyrelsen, skal interessenterne iagttage tavshedspligt. Brud på tavshedspligten anses af parterne som en strafbar handling, jf. straffelovens § 152.

Bestyrelsesmedlemmer, direktionen og andre, der deltager i bestyrelsens møder, har pligt til at opbevare det materiale, som de modtager som led i bestyrelsesarbejdet, på en sådan måde, at det ikke kommer til andres kundskab. Ved fratræden skal materiale destrueres.

12 Ændring af forretningsorden

Beslutning om ændring af forretningsorden træffes af bestyrelsen med simpelt stemmeflertal.

Den ændrede forretningsorden skal indsendes til interessenterne og Erhvervsstyrelsen senest 4 uger efter udfærdigelsen.

Efter statens udtræden af interessentskabet fastsætter Region Hovedstaden og de 11 involverede kommuner i fællesskab en revideret forretningsorden for bestyrelsen i Hovedstadens Letbane I/S.

13 Eksemplarer og kopier af forretningsorden

Forretningsorden udarbejdes i ét eksemplar, der opbevares hos interessentskabet. Der udleveres en kopi af forretningsorden til bestyrelsens medlemmer ved deres indtræden i bestyrelsen.

Hovedstadens Letbane I/S

Direktionsinstruks

Indhold

1	Direktionens sammensætning	37
2	Medarbejdere og øvrige ressourcer	37
3	Generelt om direktionens pligter og forholdet til bestyrelsen	37
4	Information og rapportering.....	38
5	Aftaler.....	38
6	Tavshedspligt.....	38
7	Inhabilitet	39
8	Budgetter og regnskaber	39

1 Direktionens sammensætning

Direktionen udgøres af den til enhver tid værende administrerende direktør for Metroselskabet I/S, indtil letbanen tages i brug til passagerdrift. Efter at letbanen er taget i brug til passagerdrift, er det op til bestyrelsen at beslutte, hvem der skal varetage direktionsopgaven for interessentskabet. Bestyrelsen for Hovedstadens Letbane I/S vil kunne indgå en aftale med Metroselskabet I/S om at fortsætte samarbejdet, men i givet fald på almindelige forretningsmæssige vilkår.

2 Medarbejdere og øvrige ressourcer

Selskabet har ingen medarbejdere udover direktionen.

Metroselskabet I/S stiller de nødvendige medarbejdere og øvrige ressourcer til rådighed til varetagelse af driften af Hovedstadens Letbane I/S, herunder til udførelse af samtlige administrations-, projekterings- og udbuds- og kontraktopgaver vedrørende letbanen på Ring 3 samt til varetagelse af Hovedstadens Letbane I/S' gælds- og formueforvaltning.

Hovedstadens Letbane I/S betaler Metroselskabet I/S for at varetage de nævnte opgaver baseret på kostpris. Transport-, bygnings- og boligministeren fastlægger nærmere retningslinjer for betalingen.

3 Generelt om direktionens pligter og forholdet til bestyrelsen

Direktionen varetager den daglige ledelse af Hovedstadens Letbane I/S med reference til bestyrelsen. Direktionen skal følge de retningslinjer og anvisninger, som bestyrelsen har givet.

Direktionen har ansvaret for i samarbejde med bestyrelsen at koordinere og gennemføre den daglige ledelse af Hovedstadens Letbane I/S, så selskabets målsætninger og interesser varetages.

Direktionen fremkommer med indstilling til bestyrelsens godkendelse om årligt at drøfte en række af selskabets ledelsesdokumenter, så selskabet opfylder krav til god selskabsledelse.

Den daglige ledelse omfatter ikke dispositioner, der i forhold til interessentskabets forhold er af usædvanlig art eller af stor betydning.

Sådanne dispositioner kan direktionen kun foretage efter særlig bemyndigelse fra bestyrelsen, medmindre bestyrelsens beslutning ikke kan afventes uden væsentlig ulempe for Hovedstadens Letbane I/S' virksomhed. I sådanne tilfælde skal direktionen dog så vidt muligt forinden have indhentet samtykke fra bestyrelsens formand eller i dennes fravær en af næstformændene, ligesom bestyrelsen efterfølgende snarest muligt skal underrettes om den truffe disposition.

Som forhold af usædvanlig art eller stor betydning anses blandt andet, men ikke udtømmende:

- Indgåelse af aftaler, som på grund af deres størrelse, løbetid eller af anden grund er af særlig betydning for Hovedstadens Letbane I/S. Herunder f.eks. indgåelse af de store rådgiverkontrakter og anlægskontrakter på letbanen på Ring 3, samt kontraktindgåelse med en driftsentreprenør, når letbanen på Ring 3 er taget i brug.
- Ydelse af usædvanlige garantier og kautioner
- Låneoptagelser der ikke ligger inden for rammerne i den vedtagne finansstrategi
- Køb og salg af fast ejendom
- Pantsætning af Hovedstadens Letbane I/S' aktiver
- Fastsættelse af takster

Direktionen har ret til at deltage i og udtale sig ved bestyrelsens møder, medmindre bestyrelsen i det enkelte tilfælde bestemmer andet.

Direktionen er berettiget til at kræve bestyrelsen indkaldt til møde til drøftelse af et af direktøren ønsket emne.

Direktionen skal sikre, at interessentskabets bogføring sker under iagttagelse af den til enhver tid gældende lovgivning, og at formueforvaltningen foregår på betryggende måde.

4 Information og rapportering

Det påhviler direktionen at drage omsorg for, at Hovedstadens Letbane I/S værdier holdes forsikret i et forretningsmæssigt passende omfang. Direktionen redegør over for bestyrelsen for Hovedstadens Letbane I/S' overordnede forsikringsforhold.

Det påhviler direktionen løbende at vurdere forsvarligheden af Hovedstadens Letbane I/S' kapitalberedskab i forhold til anlæg af letbanen. Direktionen afgiver på begæring redegørelse herom over for bestyrelsen.

Det påhviler direktionen løbende at rapportere til bestyrelsen „hvis den forventede anlægsudgift øges ud over den til enhver tid skønnede totaludgift [+ 3 pct.]”, hvor totaludgiften defineres som det til enhver tid senest af interessenterne godkendte anlægsbudget inklusive prisregulering om anvendelse af korrektionsreserver i anlægsprojektet, samt overholde de hermed forbundne retningslinjer.

På bestyrelsens møder redegør direktionen for væsentlige forhold for Hovedstadens Letbane I/S' virksomhed i den forløbne periode. Herunder om forhold som er af væsentlig økonomisk eller politisk betydning, samt hændelser som medfører større fravigelser i tidligere udmeldte forventede økonomiske resultater.

Direktionen skal løbende orientere bestyrelsens formand om alle forhold af væsentlig betydning for Hovedstadens Letbane I/S.

5 Aftaler

Direktionen og konkrete medarbejdere bemyndiges indenfor nærmere angivne rammer ved bestyrelsens godkendelse af underskriftscirkulære til at binde Hovedstadens Letbane I/S i dispositioner forbundet med den daglige drift af selskabet.

Bemyndigelse til at binde Hovedstadens Letbane I/S ved særlige forhold, herunder finansielle transaktioner vedrørende selskabets låneportefølje, kan gives ved bestyrelsens godkendelse af specialfuldmagter.

6 Tavshedspligt

Bestyrelsen kan pålægge direktionen tavshedspligt om bestyrelsens forhandlinger og forhold i øvrigt vedrørende Hovedstadens Letbane I/S.

Direktionen er berettiget til at videregive fortrolige oplysninger til enkelte ansatte, hvis videregivelsen sker som et nødvendigt led i varetagelsen af direktionens opgaver, således som pålagt af bestyrelsen. Direktionen skal sikre, at den videregivne information behandles fortroligt.

7 Inhabilitet

Om direktionens inhabilitet gælder reglerne i forvaltningsloven.

Det påhviler direktionen at underrette bestyrelsesformanden om et hvert tilfælde, hvor direktionen har – eller i offentligheden kan formodes at have – en særlig personlig eller økonomisk interesse i et bestemt udfald af behandlingen af en sag, hvor selskabet medvirker ved og/eller træffer afgørelser i. Underretningspligten gælder også spørgsmål om aftaler mellem Hovedstadens Letbane I/S og direktionen selv eller om søgsmål mod direktionen. Det samme gælder spørgsmål om aftale mellem Hovedstadens Letbanes I/S og tredjemand eller søgsmål mod tredjemand, hvis direktionen deri har en væsentlig interesse, der kan være stridende mod Hovedstadens Letbane I/S' interesser.

8 Budgetter og regnskaber

Det påhviler direktionen at sørge for, at Hovedstadens Letbane I/S' bogføring sker under iagttagelse af lovgivningens regler herom, og at formueforvaltningen foregår på betryggende måde.

Senest i december måned hvert år forelægger direktionen på et bestyrelsesmøde budgetforslag for Hovedstadens Letbane I/S for det efterfølgende regnskabsår til godkendelse. Budgettet skal indeholde, budget for administration og finansiering, samlet anlægsbudget for letbanen under anlæg samt et langtidsbudget for Hovedstadens Letbane I/S' samlede økonomi.

Inden udgangen af august måned forelægger direktionen på et bestyrelsesmøde halvårsrapport for bestyrelsen til godkendelse. Halvårsrapporten opstilles efter principperne for aflæggelse af årsrapporten.

Senest medio april måned forelægger direktionen på et bestyrelsesmøde udkast til årsrapport til godkendelse.

På bestyrelsesmødet hvor hhv. kvartals-, halvårs- og årsrapport forelægges til bestyrelsens godkendelse, redegør direktionen for anlægget af letbanen på Ring 3. I redegørelsen skal forklares eventuelle afvigelser i forhold til det godkendte, samt eventuelle særlige risici, der ikke i nødvendigt omfang er taget højde for i de udarbejdede budgetter.

Hovedstadens Letbane I/S

Finansieringsinstruks

Indhold

1	Formål	43
2	Dokumenter til grund for Hovedstadens Letbanes finansiering	43
3	Finansieringsinstruks for Hovedstadens Letbane I/S.....	43
4	Aftale mellem Danmarks Nationalbank, Transportministeriet, Finansministeriet og Hovedstadens Letbane I/S	43
5	Finansieringsstrategi for Hovedstadens Letbane I/S	43
6	Finansrapportering for Hovedstadens Letbane I/S.....	44
7	Finansieringsstrategi	44
8	Lånoptagelsen og prokura	44
9	Likviditetsplaceringer	44
10	Anvendelse af afledte finansielle instrumenter.....	45
11	Rapportering	46

1 Formål

Hovedstadens Letbane I/S er stiftet i henhold til "Lov om letbane på Ring 3" af 26. februar 2014. Lovens § 10 bemyndiger selskabet til at optage lån til finansiering af selskabets aktiviteter. Loven bemyndiger finansministeren til at dække selskabets finansieringsbehov.

Formålet med Hovedstadens Letbanes finansielle dispositioner er at sikre de lavest mulige finansieringsomkostninger for selskabets samlede aktiviteter under selskabets afvikling af gæld. Under disponeringen skal det tilses, at der alene løbes en acceptabel og af bestyrelsen anerkendt risiko, som er indenfor rammerne i aftalen mellem Danmarks Nationalbank, Transportministeriet, Finansministeriet og Hovedstadens Letbane I/S. Ved risiko forstås i denne forbindelse: Renterisiko, valutarisiko og kreditrisiko (modpartsrisiko).

Det er direktionens ansvar at sikre at de nævnte mål opfyldes, samt at de nødvendige rapporteringsrutiner til bestyrelsen etableres.

2 Dokumenter til grund for Hovedstadens Letbanes finansiering

Grundlaget for Hovedstadens Letbanes lånoptagelse, likviditetsplaceringer m.v. udgøres af:

- Finansieringsinstruks for Hovedstadens Letbane I/S
- Aftale mellem Danmarks Nationalbank, Transportministeriet, Finansministeriet og Hovedstadens Letbane I/S
- Finansieringsstrategi for Hovedstadens Letbane I/S med tilhørende finansfuldmagt
- Finansrapport for Hovedstadens Letbane I/S

3 Finansieringsinstruks for Hovedstadens Letbane I/S

Finansieringsinstruksen beskriver de grundlæggende regler, herunder de disponeringsregler, der gælder ved lånoptagelse og øvrige dispositioner på de finansielle markeder.

Finansieringsinstruksen er principiel og beskrivende, idet instruksen ikke rummer bemyndigelse eller beskrivelse af omfang m.v. for anvendelsen af de i instruksen nævnte instrumenter.

Finansieringsinstruksen træder i kraft pr. 28. august 2014.

4 Aftale mellem Danmarks Nationalbank, Transportministeriet, Finansministeriet og Hovedstadens Letbane I/S

Selskabets låneoptagelse og øvrige dispositioner er reguleret ved en aftale mellem Danmarks Nationalbank, Transportministeriet, Finansministeriet og selskabet. Aftalen indeholder retningslinjer for, hvilke typer af finansielle instrumenter og låneaftaler, selskabet kan lade indgå i låneporteføljen og krav til modparternes rating og valutaeksponering, "Retningslinjer for finansielle transaktioner".

5 Finansieringsstrategi for Hovedstadens Letbane I/S

Finansieringsstrategi for Hovedstadens Letbane indeholder en præcis beskrivelse af:

- Den strategi, direktionen har planlagt at følge i den efterfølgende periode.

Det er med andre ord Finansieringsstrategien, der bemyndiger direktionen til at gennemføre de nødvendige transaktioner indenfor de fastlagte rammer med de godkendte instrumenter. Til Finansieringsstrategien hører finansfuldmagten, hvor direktionen og et antal medarbejder får

bemyndigelse til at indgå aftaler vedrørende finansielle instrumenter mv. Derfor er Finansieringsstrategien og finansfuldmagten genstand for periodisk gennemgang og godkendelse af bestyrelsen.

6 Finansrapportering for Hovedstadens Letbane I/S

Finansrapporteringen for Hovedstadens Letbane indeholder en beskrivelse af:

- Status for selskabets lånoptagelse
- Oversigt over rente og valutaforholdene, finansieringsomkostninger, likviditetsberedskab, kreditrisiko og valutarisiko.

7 Finansieringsstrategi

Direktionen forelægger normalt en gang årligt en finansieringsstrategi, der redegør for selskabets planlagte finansieringsaktiviteter. Finansieringsstrategien behandles sædvanligt på et af bestyrelsens sidste møder i året før det kalenderår, strategien dækker. Finansieringsstrategien indeholder følgende elementer:

1. Ramme og forudsætninger for strategien
2. En redegørelse for selskabets forventede lånebehov. Låneoptagelsens omfang afhænger af, dels det forventede likviditetsforbrug, dels det ønskede niveau for selskabets finansielle beredskab i det omfang, dette etableres i form af likvide placeringer
3. Interval for låneporteføljens fordeling på valutaer
4. Låneporteføljens rentefordeling
5. Øvrige forhold, som risikoaspekter.

8 Lånoptagelsen og prokura

Bestyrelsen bemyndiger ved godkendelsen af selskabets finansieringsstrategi, direktionen og yderligere et antal medarbejdere til at indgå aftaler vedrørende finansielle instrumenter mv., som selskabet anvender i forbindelse med lånoptagelse og finansiell styring.

Godkendelsen medfører fuldmagt (finansfuldmagten) til at indgå finansielle aftaler, herunder optage lån indenfor rammerne i aftalen mellem Danmarks Nationalbank, Transportministeriet, Finansministeriet og Hovedstadens Letbane I/S og de rammer, der er fastlagt i Finansieringsstrategien.

Direktionen indstiller ændringer i bemyndigelsen til bestyrelsens godkendelse.

9 Likviditetsplaceringer

Etableringen af det finansielle beredskab vil som følge af den tidsmæssige adskillelse mellem forbrug og lånoptagelse kunne medføre et behov for placering af overskudslikviditet i rentebærende aktiver. Direktionen har ansvaret for, at sådanne placeringer sker på vilkår, der er betryggende for selskabets midler.

Placeringen kan foretages som indskud i banker, ved køb af obligationer eller lignende. Placeringens størrelse og tidsmæssige horisont afpasses efter modpartens kreditværdighed.

Ved likviditetsstyringen skal der rettes opmærksomhed på mulighederne for at likvidere indgåede placeringer, ligesom ind- og udgående likviditet i videst muligt omfang skal matches, så væsentlige likviditetsforskydninger, og dermed potentielt utilsigtede finansieringsudgifter undgås.

Overskudslikviditet kan placeres efter følgende retningslinjer:

Tabel 1 – Placering overskudslikviditet

Lang Rating	Mio. kr. beløb	Løbetid (år) Aftaleindskud mv.
Statspapirer Aaa/AAA	Ubegrænset	-
Danske realkreditpapirer Aaa/AAA	Ubegrænset	2,0
Banker m.v. (Aaa/AAA)	600	1,0
Banker m.v. (Aa1/AA+)	400	0,5
Banker m.v. (Aa2/AA)	400	0,5
Banker m.v. (Aa3/AA-)	400	0,5
Banker m.v. (A1/A+)	200	0,25
Banker m.v. (A2/A)	200	0,25
Banker m.v. (A3/A-)	200	0,25

Modpartens rating er fastsat ud fra samme udgangspunkt som i aftalen mellem Danmarks Nationalbank, Transportministeriet, Finansministeriet og Hovedstadens Letbane I/S. Beløbsgrænserne afspejler den samlede accepterede modpartsrisiko, hvorfor placeringer alene vil ske under hensyntagen til eventuel anden samtidig eksponering på modparten, herunder forbrug af uafdækket tærskelværdi (jf. nedenfor) fra derivat mellemværender på finansielle modparter.

10 Anvendelse af afledte finansielle instrumenter

Direktionen bemyndiges til, indenfor de fastlagte rammer i aftalen mellem Danmarks Nationalbank, Transportministeriet, Finansministeriet og Hovedstadens Letbane I/S og de i Finansieringsstrategien fastlagte rammer, at anvende afledte finansielle instrumenter (derivater) til styring af selskabets finansielle risici.

Aftaler kan indgås med modparter, hvor der er indgået en aftale om sikkerhedsstillelse (en såkaldt CSA-aftale). En sådan aftale indebærer, at positive markedsværdier over en vis tærskelværdi (threshold) skal afdækkes ved at stille højtratede, likvide værdipapirer (typisk statsobligationer) som sikkerhed. Sikkerhedsstillelsen sker i et værdipapirdepot hos Euroclear. I tilfælde af modpartens konkurs eller lignende (default) kan selskabet umiddelbart overtage de stillede sikkerheder. Modpartsrisikoen opgøres efter fradrag af modpartens eventuelle sikkerhedsstillelse i henhold til CSA-aftalen.

Brugen af afledte finansielle instrumenter forudsætter at:

1. Den akkumulerede valutafordeling, opgjort som summen af lån, placeringer og valutainstrumenter, altid er i overensstemmelse med den vedtagne finansieringsstrategi
2. Rentefordelingen skal, opgjort efter positioner i underliggende lån, finansielle instrumenter og efter modregning af eventuelle likviditetsplaceringer, til enhver tid holdes indenfor rammerne af den vedtagne finansieringsstrategi

3. Modpartsrisikoen holdes indenfor de rammer der er nævnt i ”Retningslinjer for finansielle transaktioner”.

11 Rapportering

Direktionen rapporterer til bestyrelsen om status for låntagning og øvrige finansielle forhold.

Rapporteringen skal præsenteres i en tilgængelig form, og skal som minimum omfatte:

1. En oversigt over den samlede lånoptagelse, fordelt på valutaer under hensyntagen til indgåede finansielle kontrakter
2. En oversigt over de samlede placeringer, fordelt på valutaer under hensyntagen til indgåede finansielle kontrakter
3. En oversigt over den samlede nettogæld og renterisikoen heraf per valuta og i alt
4. En oversigt over det finansielle beredskab
5. Modpartsrisikoen opgjort som summen af likviditetsplaceringer og eksponering fra
6. finansielle aftaler
7. Status og mål for finansieringsomkostninger for indeværende år.

Hovedstadens Letbane I/S

Regnskabsinstruks

FORORD

Denne regnskabsinstruks for Hovedstadens Letbane I/S er baseret på Metroselskabet I/S regnskabsinstruks. Disponering, regningshåndtering og betaling heraf er underlagt samme retningslinjer som fremgår af Metroselskabets regnskabsinstruks, hvorfor instruksen indeholder en beskrivelse af Metroselskabets regnskabsmæssige organisation og tilrettelæggelse af Metroselskabets regnskabsopgaver, herunder oplysninger om ansvars- og kompetencefordelingen, samt de regelsæt, der skal tilgodeses af medarbejderne ved udførelse af regnskabsopgaverne.

Med udgangspunkt i disse rammer udarbejdes løbende uddybende beskrivelser til de enkelte opgaveområder.

Regnskabsinstruksen er udarbejdet med udgangspunkt i Økonomistyrelsens "Vejledning om udarbejdelse af regnskabsinstrukser" fra [april-juni 2021](#), samt årsregnskabsloven.

Regnskabsinstruksen gives til de medarbejdere, der deltager i arbejdet med Metroselskabets regnskabsopgaver. Metroselskabets regnskabsinstruks er godkendt af Metroselskabets bestyrelse.

Indhold

1	Generelle forhold	51
1.1	Selskabets stiftelse, ejerforhold, formål m.v.....	51
1.2	Selskabets organisation	51
1.3	Organisering af selskabets regnskabsvæsen	51
1.4	Selskabets tegningsforhold.....	51
1.5	Moms- og skatteforhold m.v.	51
1.6	Finansiering.....	52
1.7	Øvrige forhold.....	52
2	Regnskabsopgaver	52
2.1	Generelt om opgaverne.....	52
2.2	Forvaltning af udgifter	52
2.2.1	Generelt.....	52
2.2.2	Ansvars- og kompetencefordelingen	53
2.2.3	Regelsæt vedrørende forvaltning af udgifter	53
2.3	Forvaltning af indtægter	54
2.3.1	Generelt.....	54
2.3.2	Ansvars- og kompetencefordelingen	54
2.3.3	Regelsæt vedrørende forvaltning af indtægter.....	55
2.4	Regnskabsmæssig registrering	56
2.4.1	Generelt.....	56
2.4.2	Ansvar- og kompetencefordelingen	56
2.4.3	Regelsæt vedrørende dem regnskabsmæssig registrering	57
2.5	Betalingsforretninger.....	58
2.5.1	Generelt.....	58
2.5.2	Ansvars- og kompetencefordelingen	58
2.5.3	Regelsæt vedrørende betalingsforretninger	58
2.6	Lønbehandling	59
2.6.1	Generelt.....	59
2.6.2	Ansvars- og kompetencefordelingen	59
2.6.3	Regelsæt vedrørende lønbehandling	59
2.7	Regnskabsaflæggelse.....	60
2.7.1	Generelt.....	60
2.7.2	Ansvars- og kompetencefordelingen	60
2.7.3	Regelsæt vedrørende regnskabsaflæggelsen.....	60
2.8	Opbevaring af regnskabsmateriale.....	61
2.8.1	Generelt.....	61
2.8.2	Ansvars- og kompetencefordelingen	61
2.8.3	Regelsæt vedrørende opbevaring af regnskabsmaterialet	61
2.9	kontrol med værdipost	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.

2.9.1	Ansvars- og kompetencefordelingen	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
2.9.2	Regelsæt vedrørende kontrol med værdipost	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
2.10	Forvaltningen af aktier til varigt brug i selskabet	61
2.10.1	Generelt.....	61
2.10.2	Ansvars- og kompetencefordelingen	61
2.10.3	Regelsæt vedrørende inventarregistreringen	61
2.11	Forsikringsforhold	61
2.11.1	Generelt.....	61
2.11.2	Ansvars- og kompetencefordelingen	62
2.11.3	Regelsæt vedrørende forsikringsforhold.....	62
3	Databehandling.....	63
3.1	Generelt om opgaverne.....	63
3.1.1	Navision	63
3.1.2	E-faktureringsystem.....	63
3.1.3	Betalingsystem.....	63
3.2	Backup procedurer og systemsikkerhed	64

1 Generelle forhold

1.1 Selskabets stiftelse, ejerforhold, formål m.v.

Hovedstadens Letbane I/S er stiftet i henhold til lov nr. 165 af 26. februar 2014 og underlagt vedtægt af 19. juni 2014. Parterne bag interessentskabet er Region Hovedstaden, Lyngby-Taarbæk Kommune, Gladsaxe Kommune, Herlev Kommune, Rødovre Kommune, Glostrup Kommune, Albertslund Kommune, Brøndby Kommune, Høje-Taastrup Kommune, Hvidovre Kommune, Vallensbæk Kommune og Ishøj Kommune.

Hovedstadens Letbane I/S' formål er at projektere, anlægge og drive en letbane på Ring 3. Hovedstadens Letbane I/S skal drives på et forretningsmæssigt grundlag.

1.2 Selskabets organisation

Selskabet ledes i henhold til lov nr. 165 af 26. februar 2014 med efterfølgende ændringer og selskabets vedtægt af bestyrelsen og direktionen. Bestyrelsen varetager selskabets overordnede ledelse, mens direktionens varetager den daglige ledelse. Direktionen i Metroselskabet I/S er tillige direktion i Hovedstadens Letbane I/S, ind til letbanen tages i brug til passagerdrift. Herefter er det op til bestyrelsen at beslutte, hvem der skal varetage direktionsopgaven for interessentskabet. Bestyrelsen træffer beslutning i alle spørgsmål af væsentlig betydning, herunder om den overordnede tilrettelæggelse af selskabets virke inden for de retningslinjer, som er fastsat i vedtægten, forretningsstrategien eller i øvrigt er meddelt af interessenterne.

1.3 Organisering af selskabets regnskabsvæsen

Selskabets direktion har ansvaret for den daglige ledelse af selskabets bogføring og formueforvaltning, jf. "Vedtægt for Hovedstadens Letbane I/S" afsnit 10.2. Regnskabsopgaverne varetages af Finans.

Selskabet aflægger regnskab i henhold til årsregnskabslovens bestemmelser for statslige aktieselskaber (klasse D-virksomheder), jf. "Vedtægt for Hovedstadens Letbane I/S" afsnit 16.

1.4 Selskabets tegningsforhold

Af "Vedtægt for Hovedstadens Letbane I/S" afsnit 12 fremgår det, at Interessentskabet tegnes:

- af bestyrelsens formand eller en næstformand i forening med direktionen eller
- af den samlede bestyrelse

Desuden fremgår det, at bestyrelsen kan meddele prokura i overensstemmelse med lov om erhvervsdrivende virksomheder.

Prokurameddelelse foreligger i form af "Underskriftscirkulære for Hovedstadens Letbane I/S". I underskriftscirkulæret er der meddelt prokura i to klasser: A og B. Selskabet forpligtes herefter af:

- To A-signatarer i forening eller
- Én A-signatar i forening med én B-signatar

1.5 Moms- og skatteforhold m.v.

Hovedstadens Letbane I/S er momsregistreret (CVR nr.: 36 03 24 99). Selskabet er ikke skattepligtigt. Samtlige beløb i nærværende instruks er angivet eksklusive moms.

1.6 Finansiering

Retningslinjer vedrørende Hovedstadens Letbane I/S' finansieringsopgaver (lånoptagelse, likviditetsplaceringer, værdipapirer m.v.), herunder beskrivelse af gældende regelsæt, strategi for rente- og valutafordeling mv., ansvars- og kompetencefordeling, fremgår af selvstændig finansieringsinstruks, finansieringsstrategi og finansfuldmagt, der er godkendt af selskabets bestyrelse.

1.7 Øvrige forhold

Selskabet anvender sit eget regnskabssystem, jf. afsnit 3, og er derfor ikke tilknyttet statslige eller kommunale regnskabssystemer. Der skal i den forbindelse henvises til afsnit 3 samt selskabets informationssikkerhedspolitik.

2 Regnskabsopgaver

2.1 Generelt om opgaverne

I afsnit 2 er givet en beskrivelse af selskabets regnskabsopgaver. Beskrivelsen af den enkelte opgave omfatter normalt:

- a) En indledende, kortfattet beskrivelse af opgaven
- b) Ansvars- og kompetencefordelingen med oplysninger om:
 - hvem, der har ansvaret for opgaven
 - hvem, der eventuelt er stedfortræder for den pågældende medarbejder
 - hvilke medarbejdere, der i øvrigt har fået tillagt særlige beføjelser
 - eventuelle beløbsmæssige eller andre begrænsninger i medarbejdernes ansvar og kompetence

Medarbejderne er identificeret ved stillingsbetegnelse eller organisatorisk placering.

- a) Regelsæt, der følges ved udførelsen af regnskabsopgaven.

2.2 Forvaltning af udgifter

2.2.1 Generelt

Forvaltningen af udgifter omfatter disponering, ydelseskvittering af udgiftsbilag samt betalingsgodkendelse af udgiftsbilag.

Ved disponering forstås indgåelse af aftaler mv., der medfører eller på et senere tidspunkt kan medføre udgifter for selskabet.

Ved ydelseskvittering forstås en bekræftelse af, at selskabet har modtaget ydelsen/varen i overensstemmelse med den indgåede aftale.

Ved betalingsgodkendelse forstås en bekræftelse af, at den pågældende udgift afholdes af selskabet. Betalingsgodkendelse af ydelseskvitterede udgiftsbilag indebærer den endelige godkendelse af, at et udgiftsbilag kan videregives til betaling.

Den regnskabsmæssige registrering og proceduren ved betalingen af udgifterne behandles i afsnit 2.4.3 og 2.5.

2.2.2 Ansvars- og kompetencefordelingen

a) Disponering

Disponering må alene foretages af medarbejdere, der er beføjet hertil i overensstemmelse med selskabets underskriftscirkulære.

Disponeringsretten kan dog uddelegeres til enkeltpersoner, når den pågældende disposition ligger indenfor en på forhånd fastsat beløbsmæssig bagatelgrænse på 100.000 kr. for A- og B-signatarer og på 5.000 kr. for øvrige medarbejdere.

Herudover kan disponeringsretten uddelegeres til enkeltpersoner indenfor pågældendes stillingsfuldmagt. En sådan bemyndigelse skal godkendes skriftligt af underskriftsberettigede i overensstemmelse med selskabets underskriftscirkulære.

b) Ydelseskvittering af udgiftsbilag

Ydelseskvittering gives af den/de, der administrerer den enkelte kontrakt, aftale eller rekvisition, eller dennes stedfortræder.

c) Betalingsgodkendelse af udgiftsbilag

Betalingsgodkendelse af udgiftsbilag foretages af den budgetansvarlige eller dennes stedfortræder. Betalingsgodkendelse må ikke foretages af samme person, som har ydelseskvitteret.

Det er kun A- og B-signatarer, der kan foretage betalingsgodkendelse. B-signatarer kan dog kun betalingsgodkende udgiftsbilag på op til 100.000 kr.

2.2.3 Regelsæt vedrørende forvaltning af udgifter

2.2.3.1 Disponering

Disponering skal ske i overensstemmelse med de af bestyrelsen godkendte retningslinjer.

2.2.3.2 Ydelseskvittering

Udgifter vedrørende køb af varer, materiel, anlægsarbejder, tjenesteydelser m.v. skal normalt dokumenteres i form af regninger fra leverandørerne. Ydelseskvittering af sådanne udgiftsbilag omfatter kontrol med bilagets materielle og økonomiske indhold samt kontering af bilaget i overensstemmelse med selskabets kontoplan. Ved ydelseskvittering af bilag skal der føres kontrol med:

- at de i bilaget nævnte varer, tjenesteydelser m.v. er leveret
- at leverancer/tjenesteydelser svarer til de afgivne bestillinger for så vidt, angår kvantitet, kvalitet, pris og leveringsfrister
- at de i bilaget foretagne økonomiske beregninger er korrekte
- hvornår betaling senest bør finde sted
- at den pågældende udgift ligger inden for udgiftsområdets budget
- at det fremgår af bilaget, hvis der undtagelsesvis er anvendt en kopi som bilag
- at bilag vedrørende repræsentation er forsynet med navne på deltagere samt anledning
- at bilag vedrørende taxakørsel er forsynet med formål (destination), og
- at internt udarbejdede udgiftsbilag er underskrevet og dateret af den medarbejder, der har udfærdiget bilagene. Rejseopgørelser skal tillige være underskrevet af den medarbejder, som opgørelsen vedrører.

Hvis anden betalingsdato ikke angives, benyttes den af leverandøren fastsatte betalingsfrist. Eventuelle kontantrabatter benyttes i det omfang, dette findes fordelagtigt.

Ved ydelseskvittering skal bilagene udover selve kvitteringen (herunder datering) påføres angivelse af:

- hvilket **projektnummer** udgiften skal belaste
- hvilket **finanskontonummer** udgiften skal belaste
- hvilken **afdeling** udgiften skal belaste
- evt. **betalingsdato**, hvis forskellig fra leverandørens angivne dato.

Internt udarbejdede udgiftsbilag afstemmes med foreliggende beslutninger om afholdelse af udgiften.

2.2.3.3 Betalingsgodkendelse

Ydelseskvitterede udgiftsbilag vedrørende køb af varer, materiel, anlægsarbejder, tjenesteydelser m.v. skal efterfølgende betalingsgodkendes. Ved betalingsgodkendelse af ydelseskvitterede udgiftsbilag skal der føres kontrol med, at den pågældende udgift kan afholdes af selskabet indenfor det angivne udgiftsområde.

2.2.3.4 Periodisering

Der foretages periodisering af udgifter, hvis dette har væsentlig betydning for årsrapportens, halvårsrapportens eller kvartalsrapportens retvisende billede.

2.3 Forvaltning af indtægter

2.3.1 Generelt

Forvaltningen af indtægter omfatter disponering, regningsudskrivning, godkendelse af indtægtsbilag samt debitorforvaltning.

Ved disponering forstås indgåelse af aftaler mv., der medfører eller kan medføre indtægter for selskabet.

Den regnskabsmæssige registrering beskrives i afsnit 2.4.

2.3.2 Ansvars- og kompetencefordelingen

a) Disponering

Disponering må alene foretages af medarbejdere, der er beføjet hertil i overensstemmelse med selskabets underskriftscirkulære.

Disponeringsretten kan dog uddelegeres til enkeltpersoner, når den pågældende disposition ligger indenfor en på forhånd fastsat beløbsmæssig bagatelgrænse på 100.000 kr. for A- og B-signatarer og på 5.000 kr. for øvrige medarbejdere.

Herudover kan disponeringsretten uddelegeres til enkeltpersoner indenfor pågældendes stillingsfuldmagt. En sådan bemyndigelse skal godkendes skriftligt af underskriftsberettigede i overensstemmelse med selskabets underskriftscirkulære.

b) Udarbejdelse af regningsdokumentation

Regningsdokumentationen udarbejdes af den/de medarbejdere, der administrerer den med indtægten forbundne kontrakt, aftale eller rekvisition m.v., herunder fastsættelse af pris, kredittid, øvrige salgsbetingelser mv., som aftales individuelt fra aftale til aftale.

c) Udskrivning af regninger m.v.

Finans har ansvaret for eventuel regningsudskrivning.

d) Godkendelse af udskrevne regninger m.v.

Godkendelse af udskrevne regninger foretages af den/de medarbejdere, der administrerer den med indtægten forbundne kontrakt, aftale eller rekvisition m.v. Godkendelse af udskrevne regninger må så vidt muligt ikke varetages af den medarbejder, der har foretaget regningsudskrivningen.

e) Godkendelse af indtægtsbilag modtaget udefra

Indtægtsbilag, der modtages udefra, godkendes efter tilsvarende retningslinjer som et udgiftsbilag, jf. afsnit 2.2.2.

f) Iværksættelse af rykkerprocedure ved forsinket betaling

Finans meddeler mindst en gang pr. måned de medarbejdere, der administrerer de med indtægterne forbundne kontrakter, aftaler eller rekvisitioner m.v. om eventuelle udestående fordringer.

De enkelte administrerende medarbejdere har ansvaret for eventuelt at iværksætte rykkerprocedure i forbindelse med forsinket betaling.

g) Behandling af restante fordringer m.v.

Beslutning om, hvornår en forfalden fordring kan anses for at være restant, kan alene foretages af medarbejdere, der opfylder betingelserne om disponering, jf. tidligere.

2.3.3 Regelsæt vedrørende forvaltning af indtægter

2.3.3.1 Disponering

Disponering skal ske i overensstemmelse med de af bestyrelsen godkendte retningslinjer.

2.3.3.2 Udarbejdelse af regningsdokumentation m.v.

Ved udarbejdelse af regningsdokumentation m.v. skal der føres kontrol med:

- at de nævnte varer eller tjenesteydelser er leveret i henhold til foreliggende aftale eller kontrakt
- at de nævnte varer eller tjenesteydelser er prisfastsat i overensstemmelse med foreliggende aftale eller kontrakt, jf. afsnit 2.3.2, pkt. b)
- hvornår opkrævning senest bør finde sted, jf. afsnit 2.3.2, pkt. b).

Det skal af regningsdokumentationen fremgå, indenfor hvilket regnskabsmæssigt registreringsområde indtægten skal henføres. Regningsdokumentationen kvitteres, hvorefter regningen kan udskrives.

2.3.3.3 Godkendelse af udskrevne regninger m.v.

Ved godkendelse af udskrevne regninger m.v. skal der føres kontrol med, at regningen er i overensstemmelse med den udarbejdede regningsdokumentation.

Udskrevne regninger m.v. skal forsynes med en godkendelsespåtegning som bekræftelse på, at de kan videregives til regnskabsmæssig registrering og opkrævning.

2.3.3.4 Iværksættelse af rykkerprocedure ved forsinket betaling

Betales en udestående fordring ikke rettidigt foretages en konkret vurdering af kundeforholdet og der iværksættes en for kundeforholdet passende rykkerprocedure.

2.3.3.5 Periodisering

Der foretages periodisering af indtægter, hvis dette har væsentlig betydning for årsrapportens, halvårsrapportens eller kvartalsrapportens retvisende billede.

2.4 Regnskabsmæssig registrering

2.4.1 Generelt

Med henblik på aflæggelse af regnskaber foretages regnskabsmæssig registrering omfattende de økonomiske hændelser, der har betydning for eller som er en konsekvens af selskabets aktiviteter.

Den regnskabsmæssige registrering tilrettelægges således:

- at alle indtrufne økonomiske hændelser registreres hurtigst muligt
- at registreringer sker på korrekt grundlag
- at der eksisterer intakt transaktionsspor og kontrolspor.

Selskabets kontoplan udformes som en struktureret oversigt over de konti, der anvendes og specificeres med klare og dækkende navne som overskrift og i øvrigt under hensyntagen til selskabets egne behov for regnskabsoplysninger.

2.4.2 Ansvar- og kompetencefordelingen

Selskabets regnskabsmæssige registrering varetages af Finans, som selskabets bogholderi er en del af. Økonomichefen har ansvaret for Finans med viceøkonomichefen som stedfortræder.

Som led i den interne betalingskontrol skal Finans desuden foretage afstemning af selskabets bankkonti.

Finans' arbejdsopgaver er p.t. fordelt således på medarbejderne:

a) Regnskabsmæssig registrering

Bogføringen og de hertil knyttede afstemninger, fejlrettelser, kontroller mv. foretages af bogholder eller controller. Intern og ekstern regnskabsrapportering og budgetopfølgning foretages af viceøkonomichefen, regnskabschefen, [budgetchefen](#) eller controller.

Den regnskabsmæssige registrering sker ved anvendelse af Navision, der er forbundet i et netværk.

- b) Afstemning af selskabets likvide beholdninger

Bogholder eller controller afstemmer selskabets bankkonti.

2.4.3 Regelsæt vedrørende dem regnskabsmæssig registrering

2.4.3.1 Registreringens tilrettelæggelse

- a) Den regnskabsmæssige registrering omfatter bilag vedrørende udgifter og indtægter, samt bilag vedrørende aktiver og passiver.
- b) Som registreringsmetode anvendes det dobbelte bogholderis princip.
- c) Ved iværksættelsen af registreringen kontrolleres det, at regnskabsbilagene er behørigt attesteret/godkendt af hertil bemyndigede personer, og at bilagene indeholder de oplysninger, der er nødvendige for registreringen. Desuden føres nummerkontrol med samtlige bilag, der indgår i bogføringen.
- d) Registreringen sker løbende ~~og .-Registreringen sker både~~ elektronisk ~~og manuelt~~.
- e) Bilag angivet i fremmed valuta omregnes til danske kroner ved anvendelse af kursen på bilagsdatoen. Valutakursdifferencer, der opstår mellem kursen på bilagsdatoen og kursen på betalingsdagen opgøres og bogføres under finansielle poster i resultatopgørelsen.
- f) Senest i den regnskabsmæssige supplementsperiode foretages registrering på udgifts- og indtægtskonti vedrørende gammelt regnskabsår, hvis leveringen af en vare eller en ydelse til eller fra selskabet har fundet sted eller anden fordring er opstået inden regnskabsårets udløb.
- g) Begivenheder, der må forventes at medføre omkostninger for selskabet, registreres når selskabet er forpligtet som følge heraf. Den registrerede omkostning opgøres som det bedste skøn over de omkostninger, der er nødvendige for at afvikle forpligtelsen.
- h) Den regnskabsmæssige supplementsperiode anvendes desuden til registrering af afslutningsposter.
- i) Af bilagene skal fremgå, at registreringen har fundet sted.

2.4.3.2 Afstemninger, kontroller m.v.

- a) Der skal løbende foretages afstemninger, kontroller og fejlrettelser af den regnskabsmæssige registrering. Desuden foretages afstemning med kontoudtog fra pengeinstitutter.
- b) Der skal løbende føres kontrol med korrekt og rettidig afvikling af registrerede gældsforpligtelser og tilgodehavender.

2.5 Betalingsforretninger

2.5.1 Generelt

Hvor det er muligt, foregår selskabets betalinger i selskabets IT-baserede betalingssystem, jf. afsnit 3.1.3. En betalingsanmodning gennemføres kun, hvis de nedenfor beskrevne regler for betalingsforretninger er overholdt.

Der er ikke fastsat nogen grænse for selskabets maksimale beholdning af likvide midler (bankbeholdninger). Selskabet kan have en beholdning af udenlandsk valuta, der normalt ikke bør overstige 25.000 kr. Valutabeholdningen skal efter kontortid anbringes aflåst.

Kreditkort (First card o.l.) kan udstedes til brug på forretningsrejser m.v. Kreditkortet underskrives på bagsiden af pågældende medarbejder/konsulent. Kreditkort må ikke anvendes til dækning af private omkostninger. Kreditkort oprettes p.t. med en maksimal kredit på 30.000 kr. Medarbejderen/konsulenten skal opbevare kreditkortet forsvarligt.

De til selskabets konti knyttede kreditfaciliteter er i overensstemmelse med retningslinjerne i selskabets finansieringsinstruks.

2.5.2 Ansvars- og kompetencefordelingen

Betalingsgangen i selskabets IT-baserede betalingssystem er p.t. som følger:

- a) Bogholder eller controller indlægger de godkendte betalingsanmodninger i betalingssystemet, og der udskrives en oversigt over betalingsanmodningerne.
- b) Betalingsanmodningerne "accepteres" i systemet af bogholder eller controller, der ligeledes kvitterer på den udskrevne oversigt.
- c) Økonomichefen, viceøkonomichefen, regnskabschefen eller i deres fravær en anden udpeget A- eller B-signatar "godkender" betalingsanmodningerne. Dette foregår ligeledes i det IT-baserede betalingssystem, hvor betalingen herefter er gennemført. Den udskrevne oversigt over betalingsanmodninger kvitteres.

Herudover varetager Finans følgende opgaver:

- a) Udbetalinger i form af særlige (haste) bankoverførsler.
- b) Oprettelse og nedlæggelse af konti i pengeinstitutter.
- c) Oprettelse og nedlæggelse af kreditkort (First card o.l.) tilknyttede selskabets konti.
- d) Kontrol med anviste lønninger i henhold til selskabets kontraktlige forpligtigelser.
- e) Afregning og bogføring af rejseafregninger, som godkendt af de enkelte medarbejdere.

2.5.3 Regelsæt vedrørende betalingsforretninger

- a) Ved øvrige udbetalinger (herunder kreditkort og via det IT-baserede betalingssystem) skal der føres kontrol med, at der foreligger bilag, som er henholdsvis ydelseskvitterede og betalingsgodkendte af hertil bemyndigede medarbejdere.

- b) Der skal foretages registrering i økonomisystemet af ind- og udbetalte beløb. Registreringen skal ske under den dato, hvor betalingen har fundet sted. Registreringen i økonomisystemet skal afstemmes løbende med modtagne kontoudtog fra pengeinstitutter mindst én gang månedligt.
- c) Eventuelle kassedifferencer skal registreres i økonomisystemet. I tilfælde af væsentlige differencer underrettes ledelsen.

2.6 Lønbehandling

2.6.1 Generelt

Ansættelse af medarbejder foretages efter den til enhver tid godkendte ansættelsesprocedure i selskabet. Alle ansættelser og afskedigelser af medarbejder godkendes af den administrerende direktør.

Selskabets lønadministration og lønbehandling foregår elektronisk i Navision (Lessor), som også genererer lønudbetalingerne. Lønudbetalingerne overføres til selskabets betalingssystem på samme måde som almindelige betalinger, jf. afsnit 3.1.3. I de nedenstående afsnit 2.6.2 og 2.6.3 omtales lønmateriale som papirdokumenter. Disse kan foreligge i såvel elektronisk som i papirform, men behandles på samme måde.

Selskabet har udliciteret lønbehandlingen til eksternt lønbureau, mens selskabet selv forestår udbetalingen af lønninger.

2.6.2 Ansvars- og kompetencefordelingen

Lønbehandlingen foregår som følger:

- a) Lønbureauet registrerer det for den aktuelle måned relevante lønmateriale i Navision.
- b) Lønbureauet foretager lønkørsel i lønmodulet i Navision.
- c) Økonomimedarbejderen kontrollerer, at lønkørslen er i overensstemmelse med behørigt godkendt dokumentation, herunder ansættelseskontrakter
- d) Økonomichefen, alternativt viceøkonomichefen eller regnskabschefen, gennemgår lønmaterialet, lønoverførslerne, betaling af A-skat og pension mv. Herefter godkendes lønoverførslerne og lønrelaterede betalinger i selskabets betalingssystem som beskrevet under afsnit 3.1.3.

2.6.3 Regelsæt vedrørende lønbehandling

- a) Lønmaterialet (timesedler for timelønnede, kørselsregnskab, udlæg, løntræk, lønændringer, fraværsregistreringer mv.) til brug for den aktuelle lønkørsel tilgår lønbureauet.
- b) Lønbureauet registrerer det relevante lønmateriale på de pågældende medarbejdere i Navision og foretager herefter den egentlige lønkørsel
- c) Økonomimedarbejderen kontrollerer, at lønudbetalingerne er i overensstemmelse med behørigt godkendt lønmateriale, herunder ansættelseskontrakter.
- d) Økonomichefen, alternativt viceøkonomichefen eller regnskabschefen, gennemgår lønmaterialet, lønoverførslerne, betaling af A-skat og pension mv. Herefter godkendes lønoverførslerne og lønrelaterede betalinger i selskabets betalingssystem som beskrevet under afsnit 3.1.3

- e) De gennemførte lønoverførsler og lønrelaterede betalinger tages til efterretning af selskabets administrerende direktør, som ved sin underskrift bekræfter dette.

2.7 Regnskabsaflæggelse

2.7.1 Generelt

Selskabets regnskabsaflæggelse udgøres af årsrapporten, halvårsrapporten og kvartalsrapporterne (årsrapporten udgør også 4. kvartalsrapport), der udarbejdes ved udløbet af de respektive regnskabsperioder. Herudover udarbejdes kvartalsvise budgetopfølgninger.

2.7.2 Ansvars- og kompetencefordelingen

- a) Finans udarbejder udkast til årsrapport, halvårsrapport og kvartalsrapporter til selskabets administrerende direktør.
- b) Finans udarbejder udkast til budgetopfølgninger til selskabets administrerende direktør.
- c) Årsrapport, halvårsrapport og kvartalsrapporter godkendes af selskabets bestyrelse og tilgår interessenterne. De kvartalsvise budgetopfølgninger tilgår bestyrelsen til efterretning. Halvårsrapport, kvartalsrapporter og budgetopfølgninger tilgår selskabets revisor til orientering.

2.7.3 Regelsæt vedrørende regnskabsaflæggelsen

2.7.3.1 Årsrapporten

Selskabet aflægger årsrapport i henhold til årsregnskabslovens bestemmelser for statslige aktieselskaber (klasse D-virksomheder) jf. "Vedtægt for Hovedstadens Letbane I/S" afsnit 16.

Årsrapporten skal opstilles på en overskuelig måde, hvor ledelsesberetning, resultatopgørelse, balance, pengestrømsopgørelse og noter udgør en helhed. Regnskabsåret følger kalenderåret.

Ved godkendelsen af årsrapporten er det påset, at alle tilgodehavender, forudbetalte og skyldige beløb m.v. er registreret i regnskabet, så dette giver et retvisende billede af selskabets aktiver og passiver, den økonomiske stilling samt resultatet. Årsrapporten skal forsynes med en ledelsespåtegning.

Finans aftaler det tidsmæssige forløb i forbindelse med aflæggelsen af årsrapporten med selskabets revisor, så årsrapporten kan forelægges bestyrelsen til godkendelse hurtigst muligt efter regnskabsårets afslutning, så årsrapporten kan være Erhvervsstyrelsen i hænde i henhold til bestemmelserne i Erhvervsstyrelsens bekendtgørelse.

2.7.3.2 Halvårsrapporten

Selskabet aflægger halvårsrapport i henhold til årsregnskabslovens bestemmelser for statslige aktieselskaber (klasse D-virksomheder), jf. "Vedtægt for Hovedstadens Letbane I/S" afsnit 16.

Halvårsrapporten skal opstilles på en overskuelig måde, hvor resultatopgørelse, balance, pengestrømsopgørelse og noter udgør en helhed.

Halvårsrapporten forelægges bestyrelsen til godkendelse, så den kan være Erhvervsstyrelsen i hænde i henhold til bestemmelserne i Erhvervsstyrelsens bekendtgørelse.

2.7.3.3 Kvartalsrapporten

Kvartalsrapporten for januar og juli kvartaler aflægges på samme måde som halvårsrapporten, jf. afsnit 2.7.3.2 ovenfor.

2.8 Opbevaring af regnskabsmateriale

2.8.1 Generelt

Selskabets regnskabsmateriale omfatter regnskabsbilag m.v. samt uddata fra økonomisystemet og E-faktureringsystemet. (For opbevaring af elektroniske data i forbindelse med økonomisystemet og E-faktureringsystemet henvises til afsnit 3)

2.8.2 Ansvars- og kompetencefordelingen

Finans har ansvaret for opbevaring og kassation af regnskabsmaterialet.

2.8.3 Regelsæt vedrørende opbevaring af regnskabsmaterialet

Årsrapporterne og de hertil knyttede specifikationer, bilag m.v. skal opbevares af selskabet i 5 år fra udgangen af vedkommende regnskabsår.

2.9 Forvaltningen af aktier til varigt brug i selskabet

2.9.1 Generelt

Der føres fortegnelser over beholdninger af diverse inventar, som selskabet anskaffer til varigt brug.

2.9.2 Ansvars- og kompetencefordelingen

Finans har ansvaret for selskabets regnskabsmæssige registrering af anlægsaktiver. Serviceenheden har ansvaret for registrering af inventar og IT har ansvaret for registrering af IT.

2.9.3 Regelsæt vedrørende inventarregistreringen

- a) Inventarregistreringen skal bl.a. indeholde oplysninger om inventarets art og placering. Registreringen af inventar til en anskaffelsesværdi på over 100.000 kr. skal tillige indeholde oplysninger om anskaffelsespris, anskaffelsesår m.v.
- b) Kassation af selskabets inventar skal godkendes af medarbejdere, der er beføjet til at disponere på selskabets vegne i overensstemmelse med retningslinjerne i afsnit 2.2.2.

2.10 Forsikringsforhold

2.10.1 Generelt

Selskabet er i det omfang, det er vurderet økonomisk forsvarligt, forsikret mod alle væsentlige risici. Selskabet undgår således i videst muligt omfang at få større økonomiske tab som følge af skadesbegivenheder (ulykker o.l.)

2.10.2 Ansvars- og kompetencefordelingen

Metroselskabets Insurance Manager har ansvaret for den forsikringsmæssige håndtering af selskabets forsikringer. Herunder risikovurdering, fastsættelse af forsikringsværdier, samt forhandling og etablering af forsikringsdækning.

Selskabet får bistand fra eksterne rådgivere/mæglere ved håndteringen af selskabets forsikringsforhold.

2.10.3 Regelsæt vedrørende forsikringsforhold

Der foretages løbende ajourføring af oplysninger om risici mv. overfor den relevante forsikringsmægler, som foretager de umiddelbare nødvendige justeringer af forsikringsporteføljen.

En gang årligt revurderes – i samarbejde med de respektive rådgivere/mæglere - behovet for risikostyring og hvilke risici, det er formålstjenligt at forsikre.

3 Interne kontrol- og risikostyring

3.1 Vedligeholdelse af det interne kontrolsystem

Finans har etableret forretningsgange og interne kontroller, herunder funktionsadskillelse, med henblik på i videst muligt omfang at sikre overensstemmelse med lovgivningen og sædvanlig praksis. Selskabets forretningsgange og de interne kontroller er fastlagt under hensyntagen til væsentlighed og risiko, som sikrer regnskabsaflæggelse, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det foretages løbende ajourføring af forretningsgange og de interne kontroller på baggrund af vurdering af risici. Kontroller udarbejdet i forbindelse med årsrapporter, halvårsrapporter, og kvartalsrapporter opbevares i kontrolværktøjet Risma, hvor det ligeledes sikres funktionsadskillelse ved udførelsen af kontrollerne.

Selskabets økonomichef er ansvarlige for opfølgning på risici og kontroller inden for økonomi, herunder overvågning af eventuelle ændringer i risikoeksponering.

3.1.1 Ajourføring af regnskabsinstruksen

Ændringer i regnskabsinstruksen forelægges og kræver bestyrelsens godkendelse.

Økonomichefen har ansvaret for, at regnskabsinstruksen vedligeholdes og ajourføres, samt at den formidles til alle relevante medarbejdere. Ajourføring af regnskabsinstruksen sker minimum en gang om året.

3.1.2 Opfølgning på revisionsbemærkninger

Selskabets revisor fremsender årligt et løbende og et afsluttende revisionsprotokollat.

Revisionsprotokollaterne forelægges selskabets bestyrelse og direktion, og opbevares i selskabets arkiv.

Selskabets administrerende direktør og økonomichef er ansvarlige for behandlingen.

Der foretages en løbende opfølgning på eventuelle revisionsbemærkninger til den administrerende direktør, minimum årligt.

3.1.3 Rapportering om regelbrug og besvigelser

Ved mistanke om væsentlige regelbrug eller besvigelser skal administrerende direktør, bestyrelse og selskabets revisor informeres uden unødigt forsinkelse.

34 Databehandling

3.14.1 Generelt om opgaverne

3.1.14.1.1 Navision

Selskabets bogføring foregår i et IT-baseret regnskabssystem (Navision). Her modtages en stor del af selskabets fakturaer elektronisk fra selskabets E-faktureringsystem, jf. afsnit 3.1.2. Sammen med fakturaoplysningerne (kreditor, beløb, betalingsfrist, kontonummer m.v.) overføres konteringen fra E-faktureringsystemet til Navision. Herefter foretages bogføringen i Navision og betalingsoplysninger overføres til selskabets betalingssystem, jf. afsnit 3.1.3.

3.1.14.1.1.1 Systemadgang til Navision

Navision er placeret på en selvstændig server. Økonomichefen, viceøkonomichefen, regnskabschefen, controlleren samt bogholderne har p.t. adgang til økonomisystemet. Fuld adgang til økonomisystemet har tillige konsulenter, der varetager forskellige systemmæssige vedligeholdelsesopgaver. Herudover har flere medarbejdere læseadgang til systemet. Endelig har revisoren læseadgang til systemet. Al adgang til økonomisystemet sker ved anvendelse af brugernavn og adgangskode.

Finans vedligeholder tabellen over brugerne, som har adgang til Navision, herunder hvilke systemrettigheder, som brugerne skal have.

3.1.24.1.2 E-faktureringsystem

Selskabets indkomne fakturaer modtages normalt gennem et E-faktureringsystem. Dette gælder uanset om fakturaerne sendes 100 % elektronisk fra kreditor, eller de sendes som papirfakturaer. Papirfakturaer scannes og indlæses i E-faktureringsystemet af Finans.

Efter modtagelse i E-faktureringsystemet distribueres fakturaerne elektronisk rundt til ydelseskvittering og betalingsgodkendelse i selskabet, i overensstemmelse med afsnit 2.2. Efter betalingsgodkendelse overføres fakturaerne til Navision, hvorefter de betales i selskabets IT-baserede betalingssystem, jf. afsnit 2.5.

3.1.2.14.1.2.1 Systemadgang til E-faktureringsystemet

Selskabets medarbejdere og eventuelle konsulenter kan oprettes som brugere af E-faktureringsystemet med de rettigheder, som deres funktion indebærer. Adgang sker ved hjælp af brugernavn og adgangskode.

Finans vedligeholder tabellen over brugerne, som har adgang til E-faktureringsystemet, herunder hvilke systemrettigheder, som brugerne skal have. Rettighederne fastsættes i overensstemmelse med retningslinjerne i nærværende instruks.

3.1.34.1.3 Betalingssystem

Fra Navision overføres betalingsoplysningerne til selskabets betalingssystem. Betalingerne kræver godkendelse af to personer, p.t. i form af:

- Bogholder eller controller (1.-godkender)
- Økonomichef, viceøkonomichef, regnskabschef eller en anden udpeget A- eller B- signatar (2.-godkender)

Inden den endelige godkendelse af betalingen kontrolleres det, at den tilhørende faktura er såvel ydelseskvitteret som betalingsgodkendt, jf. afsnit 2.2.2.

3.1.3.14.1.3.1 Systemadgang til betalingssystem

Finans' personale har adgang til betalingssystemerne. Adgangen til systemerne forudsætter p.t. bl.a. indtastning af en personlig adgangskode. Systemadgangene har forskellige rettigheder svarende til beskrivelsen ovenfor.

3.24.2 Backup procedurer og systemsikkerhed

Backup procedurer og systemsikkerhed varetages af IT. For procedurer på området henvises til selskabets til enhver tid gældende informationssikkerhedspolitik, backup instruks mv.

Hovedstadens Letbane I/S

God forretningsadfærd

Indhold

1.	MANGFOLDIGHEDSPOLITIK.....	70
1.1	Hovedstadens Letbanes mangfoldighedspolitik	70
1.2	Forventninger til Hovedstadens Letbane	70
2.	KRÆNKENDE ADFÆRD.....	71
2.1	Håndtering.....	71
3.	ANTI-KORRUPTIONS POLITIK.....	73
3.1	Definition af korruption.....	73
3.2	Forventninger til Hovedstadens Letbanes medarbejdere	73
3.3	Hovedstadens Letbanes behandling af henvendelser	74
3.4	Sanktioner.....	74
4.	REJSEPOLITIK	75
4.1	Indledende bemærkninger	75
4.2	Transport	75
4.3	Overnatning.....	75
5.	RETNINGSLINJER FOR FORPLEJNING OG REPRÆSENTATION	77
5.1	Indledende bemærkninger	77
5.2	Forplejning.....	77
6.	GAVEPOLITIK	79
6.1	Hovedstadens Letbane som gavegiver	79
6.2	Hovedstadens Letbane som gavemodtager	79
7.	WHISTLE BLOWER POLITIK.....	81
7.1	Hvem kan indberette.....	81
7.2	Særlige afvigelser – hvilke forhold kan der indberettes om?	81
7.3	Opfølgingspligt – hvordan behandles indberetningen?.....	82
7.4	Eskaleringsregler – hvordan indberettes?.....	82
7.5	Anonymitet og IT-sikkerhed	83
7.6	Oplysning om registreringen til den anmeldte person	83
8.	SPONSORAT OG DONATIONER	84
9.	INDKØBSPOLITIK	85

FORORD

Hovedstadens Letbane er et uafhængigt selskab, der ejes i fællesskab af Region Hovedstaden og de 11 omegnskommuner langs Ring 3. God forretningsadfærd er en grundlæggende værdi i alle Hovedstadens Letbanes aktiviteter. Dette indebærer, at Hovedstadens Letbane og selskabets medarbejdere, opretholder en høj integritet i forhold til samarbejdspartnere og interessenter, og handler med omtanke [i ethvert forretningsforhold](#).

Hovedstadens Letbane arbejder for at opretholde en høj etisk standard, som ikke er begrænset til overholdelse af love, bestemmelser, kollektive overenskomster og øvrige aftaler. Hovedstadens Letbane har derfor nultolerance overfor enhver [form for](#) adfærd, der er i strid med god forretningsadfærd. Hovedstadens Letbane forventer, at medarbejderne arbejder aktivt for at fastholde høje etiske standarder, ved at undgå aktiviteter og interessekonflikter, som kan påvirke [Hovedstadens-Letbanes-selskabets](#) troværdighed.

”God forretningsadfærd” i Hovedstadens Letbane [udgør består af](#) en række retningslinjer, der tilsammen indeholder nogle af de principper, [som der udgør](#) Hovedstadens Letbanes forståelse [af](#) god forretningsadfærd. [Disse Hovedstadens Letbanes](#) retningslinjer gælder for alle selskabets medarbejdere, [herunder også for kontraktansatte medarbejdere, der handler på vegne af selskabet](#) og i alle selskabets forretningsforhold.

”God forretningsadfærd” i [Hovedstadens Letbane](#) er [selskabets Hovedstadens Letbanes](#) interne retningslinjer gældende for selskabet og for selskabets medarbejdere. Ved retningslinjer til brug for anvendelse i eksterne kontraktforhold, henvises [af jeg dig der](#) til at anvende ”Adfærdskodeks for leverandører”, der beskriver Hovedstadens Letbanes retningslinjer samt forventninger til leverandørerne, både direkte og indirekte, i forhold til menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og anti-korruption.

Med venlig hilsen,

Carsten Riis
Administrerende direktør
Hovedstadens Letbane I/S

1. MANGFOLDIGHEDSPOLITIK

I Hovedstadens Letbane er social ansvarlighed forankret i selskabets forretningsstrategi og i virksomhedens kultur. Samfundet omkring Hovedstadens Letbane er mangfoldigt, og det ønsker selskabet at afspejle ved at have en arbejdsstyrke, der i størst muligt omfang ligner det omkringliggende samfund.

1.1 Hovedstadens Letbanes mangfoldighedspolitik

Hovedstadens Letbane har fokus på at sikre et arbejdsmiljø, hvor medarbejderne trives, og hvor rekrutteringsprocessen sikrer, at kandidater, uanset baggrund, søger jobbet.

Hovedstadens Letbane har nultolerance overfor diskrimination i relation til arbejds- og ansættelsesforhold. Det betyder, at selskabet ikke diskriminerer ved ansættelse, aflønning, adgang til uddannelse, fremmelse, afskedigelse, pension, arbejdsvilkår, arbejdsopgaver. Det betyder også, at selskabet ikke forfordeler ud fra personlige egenskaber såsom race, religion, køn, sundhed, alder, handicap, politisk overbevisning, nationalitet, etnisk oprindelse eller medlemskab af en arbejdstagerorganisation. Ved at fremme mangfoldighed, sikrer selskabet lige muligheder for alle.

Hovedstadens Letbane har desuden fokus på, at alle arbejdstagere behandles med respekt og ikke udsættes for chikane på arbejdspladsen. [Hovedstadens Letbane arbejder også med, hvorledes selskabets medarbejdere bedre kan kommunikere inkluderende, når man taler med eller om mennesker – kollegaer såvel som samarbejdspartnere, eller personer man ikke kender. Dette kan være relevant i jobsamtaler, stillingsopslag, spørgeskemaer, kundeundersøgelser, daglig samtale, oplæg, og anden intern og ekstern korrespondance.](#)

1.2 Forventninger til Hovedstadens Letbane

Hovedstadens Letbane ser alvorligt på tilfælde af manglende efterlevelse af denne politik.

Bliver Hovedstadens Letbane opmærksomt på diskriminerende eller chikanerende adfærd hos egne, medarbejdere, eller modtager selskabet indberetninger herom, tager selskabet initiativ til at få korrigeret forholdet.

Hovedstadens Letbane tager alle henvendelser om diskrimination eller chikane seriøst. Oplever en medarbejder derfor diskrimination eller chikane, opfordre selskabet til at vedkommende henvender sig til nærmeste leder, direktørgruppen eller til HR-afdelingen.

Hovedstadens Letbane mangfoldighedspolitik finder anvendelse i alle arbejds- og ansættelsesforhold. Alle nye medarbejdere gøres opmærksom på selskabets politik på området, ligesom selskabets bestyrelse årligt forelægges politikken i forbindelse med selskabets årlige compliancetest.

2. KRÆNKENDE ADFÆRD

Hovedstadens Letbane skal være et selskab, hvor der er plads til alle, og hvor alle medarbejdere sikkert og trygt kan udføre deres arbejde.

Krænkende adfærd i alle dens former er uforlignelig med de normer og værdier for den adfærd, som Hovedstadens Letbane forventer, at alle medarbejdere og ledere udviser på arbejdspladsen (se afsnit 1 om mangfoldighed).

Derfor tolererer Hovedstadens Letbane ingen former for krænkende adfærd på arbejdspladsen.

Krænkende adfærd omfatter¹:

- Trusler (mundtlige eller skriftlige trusler eller truende adfærd)
- Fysisk vold
- Mobning (ubehagelige, nedsættende eller negative mundtlige eller skriftlige handlinger eller adfærd, som gentages over længere tid)
- Sexchikane (mundtlig, skriftlig eller fysisk uønsket seksuel opmærksomhed)
- Diskrimination (forskelsbehandling relateret til f.eks. køn, alder, etnicitet, religion, helbred eller seksuelle orientering)
- Skænderier (diskussioner, konflikter eller skænderier, hvor der tales i en hård eller nedsættende tone)

2.1 Håndtering

I Hovedstadens Letbane er krænkende adfærd uacceptabel adfærd og kan få ansættelsesretlige konsekvenser.

Bliver Hovedstadens Letbane opmærksom på krænkende adfærd hos egen medarbejdere og ledere, eller modtager selskabet indberetninger herom, tager selskabet initiativ til at afdække de faktiske handlinger og de involverede personers opfattelse heraf.

Hovedstadens Letbane tager alle henvendelse om krænkende adfærd seriøst. Oplever en medarbejder krænkende adfærd, opfordrer selskabet til, at vedkommende henvender sig til nærmeste leder, HR-afdelingen eller direktørgruppen. En medarbejder kan også vælge at anvende selskabets whistleblowerordning til at indberettet episoder med krænkende adfærd (læs mere under Whistleblower-ordning).

Alle henvendelser om krænkende adfærd vil blive behandlet enkeltvist og upartisk. Henvendelsen vil tage udgangspunkt i personens opfattelse af de handlinger, som vedkommende eller en anden medarbejder udsættes for. Ved henvendelse til HR eller nærmeste leder kan informationer afleveres i fortrolighed, og ved anvendelse af whistleblower-ordningen kan en medarbejder vælge at være anonym. Hvis Hovedstadens Letbane vurderer, at det er nødvendigt at iværksætte en nærmere undersøgelse af de konkrete handlinger og de involverede personers opfattelse af disse, kan det være nødvendigt at bryde medarbejderens anonymitet for at afdække de faktiske handlinger. Der kan også i sådanne tilfælde blive indhentet en ekstern aktør for at gennemgå de involverede personers beskrivelse af det faktiske hændelsesforløb. Hovedstadens Letbane vil søge at udvise diskretion over for alle implicerede parter.

¹ Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø

Det er vigtigt for Hovedstadens Letbane at afdække og sikre, at alle i en pågældende sag kan få mulighed for at forklare sig og kender de evt. anklager, der er rettet mod den pågældende.

Hovedstadens Letbane vil i hver enkelt situation søge at fremsætte løsninger, som overordnet set er bedst for de implicerede parter. Medarbejderen og de andre implicerede personer kan blive tilbudt støttesamtaler med kompetente personer.

Der vil blive iværksat foranstaltninger proportionelt med Hovedstadens Letbanes vurdering af den enkelte henvendelse. Denne vurdering træffes af HR og nærmeste leder eller én fra selskabets direktørgruppe.

Det vil i undersøgelsen af en henvendelse om krænkende adfærd være en skærpende omstændighed, hvis der er tale om krænkende adfærd mellem en leder og en medarbejder. En henvendelse om krænkende adfærd kan i sidste instans få ansættelsesmæssige konsekvenser for den anklagede person.

3. ANTI-KORRUPTIONS POLITIK

Hovedstadens Letbane har en nultolerance i forhold til alle former for direkte og indirekte korrupsion og korrupt adfærd.

Hovedstadens Letbanes medarbejdere må ikke på nogen måde deltage i nogen form for korrupsion. Medarbejdere og leverandører skal modarbejde alle former for korrupsion, herunder afpresning og bestikkelse.

Hovedstadens Letbane ønsker at være en troværdig og transparent virksomhed, der sørger for, at selskabets aktiviteter overholder alle relevante internationale, nationale og regionale love og regler. Hovedstadens Letbane opretholder en høj etisk standard i alle selskabets aktiviteter, som ikke kun er begrænset til love og aftaler, og forventer tilsvarende høje etiske standard af sine medarbejdere, leverandører og samarbejdspartnere.

Hovedstadens Letbane, herunder selskabets medarbejdere og leverandører skal undgå interessekonflikter, som kan påvirke selskabets troværdighed. Hovedstadens Letbanes medarbejdere har et generelt ansvar for at bruge selskabets ressourcer og fortrolige oplysninger ansvarligt og i selskabets bedste interesse. Derudover er det medarbejdernes ansvar at undgå situationer, hvor personlige eller økonomiske interesser er i strid med rollen som medarbejder.

3.1 Definition af korrupsion

Hovedstadens Letbane definerer korrupsion som misbrug af betroet magt og midler for egen vindings skyld. Korrupsion omfatter blandt andet bestikkelse, nepotisme og interessekonflikt, underslæb, bedrageri, afpresning, svig, deltagelse i en kriminel organisation og hvidvaskning af penge.

Bestikkelse er den mest almindelige form for korrupsion og forstås som betaling, der er beregnet til at få nogen til at gøre noget, der er uærligt, ulovligt eller i strid med den pågældendes opgave med henblik på at opnå en uberettiget fordel.

At betale eller acceptere betaling er korrupsion i den rene form. Det kan være kontanter eller andre værdigenstande, ekstraordinær underholdning og andre tjenesteydelser.

3.2 Forventninger til Hovedstadens Letbanes medarbejdere

Hovedstadens Letbane forventer, at alle selskabets medarbejdere efterlever denne politik i enhver situation. Medarbejdere handler ansvarligt ved at være opmærksomme på uregelmæssigheder og rejse spørgsmål eller gøre opmærksom på observationer, der kan være udtryk herfor. Medarbejderen er ansvarlig for at gøre opmærksom på aktiviteter, transaktioner, relationer eller situationer, der kan være udtryk for uregelmæssigheder.

Ved observationer eller mistanke om uregelmæssig adfærd, kan medarbejderne vælge at gøre nærmeste chef eller et medlem af direktørgruppen opmærksom herpå. Alternativt kan medarbejderne anvende Hovedstadens Letbanes anonyme whistleblower ordning til indberetning af alvorlige bekymringer og følsomme oplysninger.

Hovedstadens Letbane beskytter medarbejdere, der rejser spørgsmål eller udtrykker betænkelighed ved en situation mod negative reaktioner fra kolleger, ledelsen, samarbejdspartnere mv. Medarbejdere

vælger selv, hvorvidt henvendelser foretages anonymt. Alle henvendelser, indgivet i god tro, er beskyttet mod enhver form for repressalier. Enhver der forsøger at udøve repressalier mod en medarbejder, der har henvendt sig i god tro, bliver mødt med ansættelsesretlige sanktioner. Hvis en medarbejder, der anmelder et forhold, vælger ikke at være anonym, vil selskabet i videst muligt omfang behandle henvendelsen fortroligt. Hvis en ikke-anonym henvendelse medfører, at der indledes en retssag mod den anmeldte person, risikerer indberetteren dog at blive indkaldt som vidne i retssagen.

Hvis en medarbejder ønsker total anonymitet, opfordrer Hovedstadens Letbane medarbejderne til at anvende selskabets Whistleblower-ordning, der er en uafhængig ordning, der garanterer for sikkerheden og anonymiteten. Systemet logger ikke IP-adresser, ligesom al datatransmission og lagring af data sker krypteret. Det er alene, den ansvarlige sagsbehandler, der har adgangskoden til sagsbehandlingsdelen i systemet.

3.3 Hovedstadens Letbanes behandling af henvendelser

Bliver Hovedstadens Letbane selv opmærksom på uregelmæssigheder i egne, medarbejderes, leverandørers eller underleverandørers aktiviteter, eller modtager selskabet en indberetning herom, behandles sagen i direktørgruppen. Enhver sag behandles desuden på næstkommende møde i Metroselskabets revisionskomite, der mødes minimum 3 gange årligt, eller efter behov. revisionskomiteen består af tre medlemmer fra Metroselskabets bestyrelse.

Hovedstadens Letbane afrapporterer desuden årligt på konkrete hændelser i selskabets CSR-rapport, der indsendes som led i selskabets tilslutning til FN Global Compact, og som gennemlæses af selskabets revisor.

3.4 Sanktioner

Hovedstadens Letbane ser alvorligt på tilfælde af manglende efterlevelse af denne politik.

Enhver medarbejder, der ikke efterlever denne politik, risikerer disciplinære sanktioner, herunder afskedigelse med eller uden varsel. Manglende efterlevelse kan derudover medføre juridiske sanktioner og/eller politianmeldelse.

Leverandører, eller dennes underleverandører, der ikke efterlever denne politik, eller som afviser at deltage i due diligence-aktiviteter, risikerer, at Hovedstadens Letbane ophæver kontrakten med leverandøren. Manglende efterlevelse kan derudover medføre juridiske sanktioner og/eller politianmeldelse.

4. REJSEPOLITIK

Rejsepolitikken angiver ensartede retningslinjer for rejser af tjenstlig karakter for medarbejdere i Hovedstadens Letbane. Rejsepolitikken skal understøtte, at rejser foretages på økonomisk mest fordelagtig måde, under hensyn til komfort og tidsforbrug.

Rejsepolitikken omfatter alle former for rejser, nationalt og internationalt, herunder tjensterejser og rejser i forbindelse med uddannelse, kurser o.l.

4.1 Indledende bemærkninger

Alle rejser kræver tilladelse fra nærmeste leder, inden der bestilles billetter og hotel. Den enkelte medarbejder skal til enhver tid kunne stå inde for, og dokumentere, sine rejseudgifter overfor Hovedstadens Letbane.

Hovedstadens Letbane dækker som udgangspunkt alle nødvendige udgifter i forbindelse med tjensterejser, nationalt og internationalt, i henhold til nedenstående retningslinjer.

4.2 Transport

Tjensterejser skal så vidt muligt foregå på økonomiklasse, uanset transportform. Undtagelser hertil sker på baggrund af en konkret vurdering i det enkelte tilfælde, og under forudsætning af godkendelse af en A-signatar. Det kan for eksempel være en mulighed at gå en klasse op ved længerevarende eller oversøiske rejser.

Alle selskabets medarbejdere har mulighed for at rejse gratis med Metroen. Alle enheder har desuden et firma rejsekort tilknyttet, så selskabets medarbejdere nemt kan anvende den kollektive trafik i forbindelse med tjensterejser. Selskabets medarbejdere skal derfor forsøge så vidt muligt at minimere brug af taxa i forbindelse med indenrigstransport.

Ved anvendelse af egen bil (motorcykel og knallert) som indenrigstransport, er det muligt at få udbetalt skattefri kørselsgodtgørelse (kilometerpenge) i henhold til statens takster. Udgifter til parkering refunderes ligeledes.

Bonuspoint optjent på tjensterejser må ikke benyttes privat.

4.3 Overnatning

Der skal benyttes hoteller af normal international standard. Hovedstadens Letbane følger som udgangspunkt statens takster for hoteldispositionsbeløb. Undtagelser hertil sker på baggrund af en konkret vurdering i det enkelte tilfælde, og under forudsætning af godkendelse af en A-signatar.

Studieture

Retningslinjer for omkostninger i forbindelse med studieture internt i Hovedstadens Letbane følger som udgangspunkt retningslinjerne som angivet i Hovedstadens Letbanes rejsepolitik. Dog skal studieture altid forhåndsgodkendes af HR før bestilling, ligesom det samlede omkostningsniveau for alle udgifter forbundet med studieturen skal følge den restriktive praksis og sparsommelighed, der gælder for staten.

4. Politik for tjenesterejser

Hovedstadens Letbane bidrag til samfundet er at levere bæredygtig mobilitet i hovedstadsområdet. Denne rolle forpligtiger selskabet og dets medarbejdere til at agere miljøhensigtsmæssigt og forretningsunderstøttende i vores daglige valg af transport i forbindelse med tjenesterejser. Politik for tjenesterejser skal sikre, at selskabets medarbejdere understøtter dette formål i forbindelse med tjenesterejser.

Politik for tjenesterejser foreskriver derfor, at ved valg af transportform skal hensynet til bæredygtighed altid vægtes højest. Herudover skal der også tages hensyn til økonomi og tid. Alle rejser, der ikke følger dette, kræver tilladelse fra nærmeste leder, inden der bestilles billetter og hotel. Den enkelte medarbejder har ansvar for at kunne dokumentere, at rejseudgifter overholder selskabets rejseregler.

En tjenesterejse defineres her som en rejse foretaget i arbejdstid, som forventes alene at være i selskabets interesse, og som arbejdsgiver således også forventes at betale.

4.3 Transportform

For valg af transportform gælder det, at rejser i udgangspunktet skal foretages med kollektive transportmidler, selskabets egne biler eller cykler, dog under rimeligt hensyn til komfort og tid. Selskabet er ved at udfase dieslbiler og erstatte disse med elbiler. Taxakørsel skal være eldrevet og kan kun benyttes, når der ikke er mere bæredygtige alternativer.

Fly og hurtigfærger skal i videst muligt omfang begrænses som transportform ud fra et bæredygtighedshensyn. Herudover skal der også tages hensyn til økonomi og tid. Rejser til Bornholm er dog undtaget, hvis nødvendigt og kan foretages med indenrigsflyvning eller tog/bus samt hurtigfærge. For udenrigsflyvninger skelnes der mellem to typer af formål 1) inspektioner og forhandlinger og; 2) vidensudveksling og -netværk. For type 1) gælder det, at udenrigsflyvninger må foretages uden yderligere godkendelse. For type 2) gælder det, at udenrigsflyvninger skal begrænses og godkendes af en direktør og følgende nedenstående retningslinje.

4.4 Enheds- og studieture

I Politik for tjenesterejser skelnes der mellem enheds- og studieture. Enhedsture kan kun foretages til destinationer, der kan nås med bæredygtig transport og bør fortrinsvis foretages inden for Danmarks grænser. Studieture kan retfærdiggøre ture til udlandet, hvis der er en kvalificeret og gyldig grund til det. Deltagere og antallet heraf, skal ligeledes kunne retfærdiggøres pr. deltager. Alle kvalificerede studieture til udlandet skal dokumenteres og kræver direktørgodkendelse forud for bestilling.

I forhold til at understøtte dennes politiks formål om at gøre Hovedstadens Letbane mere bæredygtigt bør der inden en evt. studietur til udlandet foretages vurdering af transportens art. Kan rejsen med rimelighed foretages uden brug af fly skal dette tilvælges. Vurderingen indeholder en afvejning af klimapåvirkning versus komfort og tid for den enkelte.

Den fulde og detaljeret version af Politik for tjenesterejser til tilgængelig for alle medarbejdere.

5. RETNINGSLINJER FOR FORPLEJNING OG REPRÆSENTATION

Hovedstadens Letbanes udgifter til forplejning og repræsentation skal begrænses mest muligt, så selskabet følger den restriktive praksis og sparsommelighed, der gælder for staten. Udgifterne skal have baggrund i en anledning, der er relevant for Hovedstadens Letbane, og der skal være et rimeligt og passende forhold mellem anledning og de forbundne udgifter.

Udgifter til forplejning vedrører aktiviteter, der er rettet mod medarbejdere ansat hos Hovedstadens Letbane. Udgifterne afholdes for at pleje medarbejdernes generelle arbejdsforhold og trivsel. Det kan være forplejning i forbindelse med møder, medarbejderseminarer, enhedsarrangementer, tjenesterejser, mv. hvor der kun er intern deltagelse. Formålet kan have både faglig og social karakter.

Der er tale om repræsentationsudgifter, når udgifterne følger af situationer, hvor medarbejdere repræsenterer Hovedstadens Letbane udadtil og hvor der ekstern deltagelse. Repræsentationsudgifter vedrører udgifter til forplejning i form af måltider, restaurantbesøg eller drikkevarer.

5.1 Indledende bemærkninger

Udgifter i forbindelse forplejning og repræsentation kræver tilladelse fra nærmeste leder. Den enkelte medarbejder skal til enhver tid kunne stå inde for, og dokumentere, sine udgifter til forplejning og repræsentation overfor Hovedstadens Letbane.

5.2 Forplejning

Hovedstadens Letbane dækker som udgangspunkt ikke udgifter til forplejning ved almindelige interne møder.

Udgifter til intern forplejning skal så vidt muligt holdes på et minimum. Generelt skal der ved afholdelse af udgifter til forplejning til interne møder være et rimeligt og passende forhold mellem den givne anledning og de hermed forbundne udgifter. Hvis der opstår tvivl, er det nærmeste leder/medarbejder med beslutningskompetencen på dette område, der skal vurdere, hvorvidt der er et passende forhold mellem udgifter og anledning.

Anledning og deltagere skal altid oplyses i forbindelse med godkendelse af udgifter til forplejning til interne møder.

Til brug for enhedsarrangementer, har hver enhedschef har et budget på 1.000 kr. pr. medarbejder pr. år.

Forplejning og repræsentation i forbindelse med tjenesterejser

Hovedstadens Letbane betaler for medarbejderens forplejning i forbindelse med tjenesterejser. Udgifterne til forplejning følger den restriktive praksis og sparsommelighed, der gælder for staten, og der skal være et rimeligt og passende forhold mellem anledning og de forbundne udgifter.

Hovedstadens Letbane betaler for forplejning ved ekstern repræsentation i forbindelse med tjenesterejser. Der er ikke fastsat en eksakt beløbsgrænse for repræsentationens størrelse, da dette altid skal bero på en konkret vurdering i forhold til anledning og de forbundne udgifter. Hovedstadens Letbane erholder dog ikke udgifter til repræsentation der overstiger selskabets til enhver tid gældende takster herfor. Taksterne fremgår af "God forretningsadfærd i Hovedstadens Letbane – Vejledning til

medarbejderne”. Undtagelser hertil, sker på baggrund af en konkret vurdering i det enkelte tilfælde, og under forudsætning af godkendelse af en A-signatar. Ved ekstern repræsentation skal der desuden være et rimeligt forhold mellem antallet af eksterne gæster og medarbejdere. Dette beror altid på en konkret vurdering i den enkelte situation.

Repræsentation

Hovedstadens Letbane dækker udgifter i forbindelse med medarbejderes eksterne repræsentation af selskabet. Der skal være et rimeligt forhold mellem antallet af udefra kommende gæster og ansatte fra Hovedstadens Letbane.

Beløbsgrænsen for repræsentation fremgår af ”God forretningsadfærd i Hovedstadens Letbane – Vejledning til medarbejderne”. Undtagelser hertil, sker på baggrund af en konkret vurdering i det enkelte tilfælde, og under forudsætning af godkendelse af en A-signatar.

Anledning og deltagere skal altid oplyses i forbindelse med godkendelse af udgifter til repræsentation ved eksterne møder.

Bliver Hovedstadens Letbanes medarbejdere inviteret på middag eller anden repræsentation i øvrigt, betragtes dette som en gave, hvorfor henvises til Hovedstadens Letbanes gavepolitik.

Attestation af udgifter til forplejning og repræsentation

Alle repræsentationsudgifter skal være godkendt/attesteret af den relevante enhedschef. Enhedschefens egne repræsentationsbilag skal altid være attesteret af dennes overordnede.

Hvis Hovedstadens Letbanes medarbejdere ikke overholder ovenstående retningslinjer, kan Hovedstadens Letbane ikke dække udgifterne erholdt til forplejning og repræsentation.

6. GAVEPOLITIK

Hovedstadens Letbanes gavepolitik angiver retningslinjerne for, hvornår, og i hvilken anledning, selskabets medarbejdere må modtage og give en gave og andre fordele.

Begrebet gaver og andre fordele skal forstås bredt og omfatter samtlige ydelser, der gives eller modtages, og som ligger udenfor omfanget af et indgået kontraktforhold. Gaver og andre fordele dækker således over både fysiske ting, som for eksempel chokolade og vin, og ikke-fysiske ting, som for eksempel rabatter, rejser eller kurser vil være omfattet.

6.1 Hovedstadens Letbane som gavegiver

Hovedstadens Letbanes medarbejdere kan, på vegne af Hovedstadens Letbane, give eksterne samarbejdspartnere passende gaver til markering af jubilæer, fødselsdage, til- og fratræden m.v. En passende gave vil sædvanligvis være 2-3 flasker vin, produkter med Hovedstadens Letbanes-logo, blomster, bøger eller lignende. Hvis der er tvivl om, hvorvidt tildeling af en konkret gave er passende, skal dette drøftes med den nærmeste chef.

Hovedstadens Letbane må ikke give gaver og andre fordele til offentligt ansatte i forbindelse med gavemodtagers arbejde. Dog kan offentligt ansatte modtage sædvanlige lejlighedsgaver i forbindelse med arrangementer af personlig karakter samt beskedne taknemmelighedsgaver. Gaver og andre fordele må alene være af mindre eller beskedne beskaffenhed.

Når en medarbejder på vegne af Hovedstadens Letbane giver en gave til en ekstern samarbejdspartner oplyses dette til receptionen, der forestår central registrering af tildelte gaver. Registreringen omfatter oplysning om gavegiver, gavens art, gavemodtager, anledning samt dato.

Hvis der er tvivl om, hvorvidt tildeling af en konkret gave eller anden fordel er passende, bør dette drøftes med nærmeste enhedschef. Ved enhedschefens tvivl, bør dette drøftes med dennes overordnede.

6.2 Hovedstadens Letbane som gavemodtager

Hovedstadens Letbanes medarbejdere må som udgangspunkt ikke tage imod gaver og andre fordele, som de tilbydes fra eksterne samarbejdspartnere i forbindelse med medarbejderens arbejde. Herved beskyttes medarbejderen mod, at der kan opstå tvivl om medarbejderens upartiskhed.

Hovedstadens Letbanes medarbejdere må dog gerne tage imod:

- Sædvanlige lejlighedsgaver ved f.eks. runde fødselsdag, jubilæer eller afsked
- Beskedne gaver i forbindelse med højtider som f.eks. jul eller nytår
- Beskedne kutymemæssige gaver (værtsgaver, taknemmelighedsgaver, kontaktpleje o.l.)
- Generelle rabatter o.l. som tilbydes samtlige Hovedstadens Letbanes medarbejdere

Bliver medarbejder inviteret på middag af forretningsforbindelser mv., opfordrer Hovedstadens Letbane medarbejderne til at forsøge bedst muligt at undgå at være del af en ekstravagant middag, som vil kunne kritiseres, da middagen og betalingen af regningen først finder sted efter accept af gaven, og det derfor kan være svært at have indflydelse på "gavens størrelse".

Hovedstadens Letbane har ingen fast beløbsgrænse for, hvor meget medarbejderne i selskabet må modtage gaver og andre fordele for. Som udgangspunkt bør medarbejdere dog ikke modtage gaver og andre fordele, hvis værdi overstiger beløbsgrænsen til indberetningspligten til SKAT.

I forbindelse med udbudssager, kontraktforhandlinger og andre situationer, hvor leverandører, kunder eller samarbejdspartnere vil have særlig interesse i positiv særbehandling, skal enhver modtagelse af gaver og andre fordele fra involverede parter drøftes med nærmeste chef.

Hovedstadens Letbane foretager ikke registrering af modtagne gaver.

Hvis der er tvivl om, hvorvidt modtagelsen af en konkret gave er passende, bør dette drøftes med nærmeste enhedschef. Ved enhedschefens tvivl, bør dette drøftes med dennes overordnede.

Hvis en medarbejder i Hovedstadens Letbane skulle modtage en gave, der ikke er i overensstemmelse med gavepolitikens principper, skal gaven tilbageleveres til giveren. Der kan i den forbindelse henvises til selskabets gavepolitik. I Danmark vil der være forståelse for, at man ikke ønsker gaven, hvorimod det må overvejes i hvert enkelt tilfælde, når det gælder gaver modtaget af udenlandske givere, da det kan opfattes uhøfligt og blive misforstået og derved skade en god relation.

7. WHISTLE BLOWER POLITIK

Hovedstadens Letbanes whistleblower-ordning giver medarbejdere og samarbejdspartnere mulighed for at foretage anonyme eller ikke-anonyme indberetninger om alvorlige forhold, herunder forhold som kan skade Hovedstadens Letbanes omdømme og økonomi eller på anden vis få negativ indvirkning.

Formålet med whistleblower-politikken er at skabe respekt om Hovedstadens Letbanes forpligtelser til, at såvel love og forordninger som interne retningslinjer og politikker skal følges. Whistleblower-politikken angiver desuden, hvordan whistleblower-ordningen fungerer for dermed at undgå en potentiel tilbageholdenhed med indberetning af væsentlige sager.

7.1 Hvem kan indberette?

Indberetninger kan indgives af alle medarbejdere og samarbejdspartnere med tilknytning til virksomheden herunder leverandører, eksterne konsulenter mv.

7.2 Særlige afvigelser – hvilke forhold kan der indberettes om?

Whistleblower-ordningen kan kun bruges til at indberette om alvorlige forhold/særlige afvigelser eller mistanke herom. Der skal være tale om overtrædelser af love, regler, politikker, retningslinjer om mangfoldighed og krænkende adfærd samt handlinger, der strider mod selskabets code of conduct.

Mindre alvorlige forhold som for eksempel utilfredshed med lønforhold, samarbejdsvanskeligheder og lignende kan ikke indberettes via whistleblower-ordningen. Dette kan tages op ved direkte kontakt til nærmeste leder eller HR.

Alvorlige forhold/ særlige afvigelser, der kan indberettes via whistleblower-ordningen, er for eksempel oplysninger om:

- Økonomisk kriminalitet som underslæb, bestikkelse, bedrageri og dokumentfalsk
- Afvigelser fra gældende love og forordninger
- Afgivelse af urigtige eller vildledende oplysninger til offentlige myndigheder
- Brud på habilitetsregler eller nepotisme
- Afvigelser fra etablerede gældende regnskabsregler
- Afvigelser fra vedtægter eller andre etablerede regler eksterne eller interne for Hovedstadens Letbanes virksomhed
- Overtrædelse af selskabets arbejds- og socialklausuler
- Handlinger, der er væsentlig uforenelige med selskabets arbejdsmiljøvision
- Brud på selskabets retningslinjer for mangfoldighed og krænkende adfærd.

Forudsat at:

- Afvigelsen kan lede til alvorlige, tilbagevendende sikkerhedsrisici eller
- Afvigelsen kan lede til alvorlige finansielle risici eller
- Afvigelsen kan lede til myndighedsindgreb eller
- Afvigelsen kan lede til en alvorlig anmærkning ved revisionen eller
- Afvigelsen kan medføre alvorlig skade på Hovedstadens Letbanes relationer med ansatte eller eksterne parter eller
- Afvigelsen kan skade Hovedstadens Letbanes anseelse og brand alvorligt eller
- Afvigelsen kan medføre indskrænkelse af Hovedstadens Letbanes fremtidige handlefrihed.
- Afvigelsen kan medføre et usikkert eller utrygt arbejdsmiljø.

- Afvigelser, som ikke ligger indenfor denne kategori håndteres i overensstemmelse med gældende organisatorisk praksis.

Ovenstående liste er kun eksempler. Hvis du er i tvivl om din observation skal indberettes eller ej, så opfordres du til at gøre det. Alle henvendelser besvares og behandles. Alle medarbejdere, som mener at have observeret en "særlig afvigelse", har ret til og bør rapportere denne afvigelse i henhold til regler for rapportering og eskalering, som fremgår af denne politik.

7.3 Opfølgingspligt – hvordan behandles indberetningen?

Alle chefer, som bliver underrettet om en "særlig afvigelse" har pligt til at iværksætte aktiviteter som afhjælper afvigelsen samt hurtigst muligt at rapportere valg af afhjælpende aktivitet til den person, der har anmeldt afvigelsen.

Når en indberetning modtages, foretages en indledende undersøgelse af forholdet.

- Hvis indberetningen viser sig åbenbart ubegrundet, bliver den afvist og slettet i systemet, og whistlebloweren vil hvis muligt få besked.
- Hvis den indledende undersøgelse konkluderer, at den indgivne anmeldelse ikke kan karakteriseres som åbenbart ubegrundet, bliver den underkastet en nærmere undersøgelse. Sagen behandles internt. Sagen kan også være af en sådan karakter, at den videregives til politiet til yderligere efterforskning. Når politiet (og eventuelt domstolene) har færdigbehandlet sagen, bliver sagen slettet i systemet. Sagen kan ende i retten og den anmeldte person kan risikere bøde- eller fængselsstraf.
- Alle medarbejdere (inklusive chefer) som konstaterer, at den person, der har modtaget rapportering om afvigelsen ikke gennemfører nødvendige aktiviteter til afhjælpning heraf, har pligt til at rapportere videre i henhold til eskaleringsreglerne i disse retningslinjer.

Det er vigtigt, at systemet ikke benyttes til falske beskyldninger, hvorved der rettes mistanke om uskyldige personer. Alle indberetninger skal derfor indgives i god tro. Hvis en indberetning er indgivet i ond tro og indberetningen viser sig at være et udslag af personlige negative følelser, mv., kan en ubegrundet indberetning få ansættelsesretlige konsekvenser for indberetteren, hvis denne kan identificeres.

7.4 Eskaleringsregler – hvordan indberettes?

Medarbejdere kan efter eget valg rapportere en "særlig afvigelse" til én af følgende:

- Nærmeste chef,
- Administrerende direktør,
- Bestyrelsesformand, alternativ næstformand eller revisionskomiteformand
- eller via internetportalen <https://m.whistleblownetwork.net>

Herudover kan medarbejdere altid rapportere direkte til den HR ansvarlige chef.

Det anbefales, at der foretages indberetninger via internetportalen, da indberetningen kan omhandle fortrolige oplysninger. Ved at bruge portalen sikres det at data behandles krypteret. Det er muligt at rapportere en hændelse på ens modersmål.

Det er desuden muligt at følge med i sagens forløb. Når man foretager en indberetning, får man mulighed for på et senere tidspunkt at kunne logge sig anonymt på systemet og se, om

sagsbehandleren har stillet yderligere spørgsmål til sagen eller efterspørger yderligere dokumentation. En eventuel efterfølgende dialog er hundrede procent anonym og beror alene på indberetterens villighed til at logge på systemet og besvare sagsbehandlerens spørgsmål.

Whistleblower-ordningen er godkendt af Datatilsynet og administreres i overensstemmelse med persondatalovens regler.

7.5 Anonymitet og IT-sikkerhed

Den person, der foretager indberetningen, vælger selv om han/hun vil foretage indberetningen anonymt.

Alle indberetninger indgivet i god tro er beskyttet mod enhver form for repressalier. Enhver der forsøger at udøve repressalier mod en indberetter, der har indberettet i god tro, bliver mødt med ansættelsesretlige sanktioner.

Hvis en anmelder vælger ikke at være anonym, vil selskabet i videst muligt omfang behandle indberetningen fortroligt. Hvis en ikke-anonym indberetning medfører, at der indledes en retssag mod den anmeldte person, risikerer indberetteren dog at blive indkaldt som vidne i retssagen.

Internetportalen <https://m.whistleblownetwork.net>, bliver driftet af en ekstern virksomhed, der er en uafhængig part og garanterer for sikkerheden og anonymiteten i indberetningen. Systemet logger ikke IP-adresser, ligesom al datatransmission og lagring af data sker krypteret. Det er alene, den ansvarlige sagsbehandler, der har adgangskoden til sagsbehandlingsdelen i systemet.

7.6 Oplysning om registreringen til den anmeldte person

Selskabet er forpligtet til at give den person, der indberettes om, oplysning om det indberettede forhold. Der vil i hver situation blive foretaget en konkret vurdering af, hvornår der kan gives denne meddelelse, uden at det kan få konsekvenser for afdækningen af det indberettede forhold samt indsamlingen af bevismateriale.

Der bliver ikke givet oplysning om, hvem der har foretaget indberetningen, selvom indberetteren har valgt ikke at være anonym. Opmærksomheden henledes dog på, at ikke-anonyme indberettere risikerer at blive indkaldt som vidne, hvis der bliver indledt en retssag, jf. ovenstående.

Spørgsmål

Alle spørgsmål om whistleblower-ordningen kan rettes til HR.

8. SPONSORAT OG DONATIONER

Hovedstadens Letbane ser med respekt på og finder det meget prisværdigt med engagerede frivillige og organisationer, der arbejder på at forbedre andres vilkår.

Hovedstadens Letbane er en offentlig ejet virksomhed med fokus på udvikling, anlæg og drift af metro. Derfor støtter vi ikke sport, kultur eller humanitært arbejde, uanset hvor meget selskabet sympatiserer med formålet.

Som offentlig ejet selskab yder Hovedstadens Letbane som udgangspunkt ikke bidrag til sponsorprojekter uden for selskabets kerneområde. Hovedstadens Letbane kan dog bidrage til sponsorprojekter, der er i direkte forlængelse af selskabets markedsføring. Sådanne sponsorater skal være godkendt af en A-signatar.

Selskabet donerer ikke penge til, eller på anden vis støtter, religiøse eller politiske organisationer.

Medarbejdere må ikke give donationer til sport, kultur, politiske organisationer eller humanitært arbejde, som følge af deres stilling i Hovedstadens Letbane. Medarbejderne skal således være opmærksom på ikke at anvende selskabets smartphone, eller andet udstyr, til at donere midler - hverken i privat- eller selskabsmæssigt regi.

Ligesom medarbejdere ikke i må benytte deres stilling og selskabets brand inkl. logo til at støtte op om sport, kultur, politiske organisationer og tilsvarende eller humanitært arbejde.

Medarbejdere må ikke bruge selskabets smartphone til sms-betalinger af privat karakter.

9. INDKØBSPOLITIK

Indkøbspolitikken angiver retningslinjer for indkøb i Hovedstadens Letbane, og har til formål at sikre overholdelse af EU og dansk udbudslovgivning for forsyningsvirksomheder, Hovedstadens Letbanes adfærdskodeks for leverandører og optimal anvendelse af selskabets penge. Formålet er også at give retningslinjer for medarbejderadfærd i forhold til leverandører, professionel styring af kommende og eksisterende leverandører samt opnåelse af optimale betingelser i kontrakter. I praksis sker ovenstående ved at følge Hovedstadens Letbanes indkøbsproces og fastlagte rolle- og ansvarsforhold, som er beskrevet i selskabets indkøbsprocedure.

Den fulde indkøbsproces starter med et behov, eller forventet behov, fra en rekvirent i Hovedstadens Letbane efterfulgt af en analyse, indkøbsstrategi, udbud, evaluering, forhandling og styring af kontrakten efter underskrift, som slutter efterlevetiden af det indkøbte. Leverandører defineres her som rådgivere, leverandører og entreprenører.

Indkøbsprincipper

Alle indkøb i Hovedstadens Letbane skal tilstræbe principper om **effektiv konkurrence, maksimal værdiskabelse, ligebehandling af leverandører og ansvarligt indkøb**.

- **Effektiv konkurrence:** Udover lovkravet for større indkøb, så er konkurrence i markedet en effektiv parameter til at opnå gode vilkår og betingelser i kontrakter. Konkurrence medfører ofte effektivitet og konkurrencedygtighed hos leverandøren, og dermed lavere totalomkostninger for Hovedstadens Letbane. Det optimale antal af tilbud afhænger af ydelsen, lovgivningen og markedssituationen.
- **Maksimal Værdiskabelse:** Professionelt indkøb og forhandling skal sikre mest mulig værdi til Hovedstadens Letbane og det indebærer vurdering af både pris og risiko i valget af teknologi, levering til aftalt tid, kvalitet og de økonomiske forhold i hele levetiden. Det er nødvendigt at udarbejde en veldefineret specifikation med krav og/eller funktionalitet, samt maksimere indholdet af standardiserede løsninger, moduler og systemer. Ligeledes skal risici allokeres korrekt imellem leverandøren og Hovedstadens Letbane. Derfor kan konkurrence i sig selv ikke sikre maksimalværdiskabelse.
- **Ligebehandling af leverandører:** Transparens og ligebehandling i udbuds- og kontraktprocessen er grundlæggende ved indkøb hos Hovedstadens Letbane. Ved at efterleve dette, vil Hovedstadens Letbane også styrke relationerne til leverandører, hvilket på lang sigt vil medvirke til en højt kvalificeret leverandørbase i Hovedstadens Letbane.
- **Ansvarligt indkøb:** Alle Hovedstadens Letbanes indkøb skal foregå ansvarligt. Selskabet arbejder systematisk med at implementere de ti principper i FN's Global Compact, som indeholder alment anerkendte standarder for menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og anti-korruption (www.unglobalcompact.org). Alle selskabets direkte og indirekte leverandører har en forpligtelse til og en mulighed for at håndtere disse udfordringer. Disse krav er beskrevet i Hovedstadens Letbanes adfærdskodeks, som er en del af kontrakten med leverandører og deres underleverandører.

Ansvarsforhold i Hovedstadens Letbane

Hovedstadens Letbanes indkøbsproces og interne rolle- og ansvarsforhold er beskrevet i selskabets indkøbsprocedure. Hovedstadens Letbanes indkøbsafdeling "Procurement & Contract Management"

(PCM) involveres i indkøb over 300.000 kr. Omfanget af involveringen vurderer PCM i den enkelte sag, men omfatter normalt medvirken til indkøbsstrategi, udbud, kommerciel evaluering og forhandling samt kontraktudarbejdelse. Ligeledes involveres PCM i kommerciel og juridisk kommunikation med leverandører i kontraktens løbetid.

Alle indkøb over EU-tærskelværdierne (<http://www.kfst.dk/Offentlig-konkurrence/Udbud/Udbudsregler/Taerskelvaerdierne>) skal indkøbes i overensstemmelse med forsyningsvirksomhedsdirektivet. Tolkning heraf kræver indsigt i emnet, som findes i Hovedstadens Letbanes indkøbsafdeling (PCM).

Som udgangspunkt skal indkøb over 300.000 kr. konkurrenceudsættes dvs. at Hovedstadens Letbane skal modtage skriftligt tilbud fra mere end en leverandør. Hvis der i særlige tilfælde ikke sker konkurrenceudsættelse, skal prisens rigtighed vurderes på anden vis. Der kan være følgende situationer for indkøb under EU-tærskelværdierne, hvor konkurrenceudsættelse ikke er muligt eller relevant;

- kritisk omstændighed hvor tiden ikke tillader konkurrenceudsættelse
- monopol med kun en leverandør på markedet
- betydelige omkostninger for Hovedstadens Letbane ved at skifte leverandør

Også ved indkøb under 300.000 skal det så vidt muligt sikres, at Hovedstadens Letbane ikke betaler mere end markedsprisen.

Hovedstadens Letbanes adfærdskodeks for leverandører skal inkluderes i alle kontrakter.

For at sikre overensstemmelse med udbudsreglerne og ovennævnte skal der for indkøb over 100.000 kr. udarbejdes og godkendes en "Procurement Note". Alle Procurement Notes skal godkendes af en afdelingsleder og en direktør. For indkøb over 300.000 kr. skal PCM involveres og Procurement Noten skal tillige godkendes af enhedschefen for PCM.

Medarbejderadfærd i forhold til leverandører

Hovedstadens Letbane er interessant for mange leverandører, og omvendt er medarbejdernes branchekendskab og indsigt i markeds- og teknologiudvikling værdiskabende for Hovedstadens Letbane. Medarbejderne skal dog agere forsigtigt og med omtanke ved kommunikation med leverandører for at undgå risiko forbundet med udbudsregler, konkurrenceregler eller agtindsigt osv.

Medarbejdere skal orientere pågældende afdelingsleder eller indkøbsafdelingen (PCM) inden afholdelse af et møde med en leverandør, som ikke drejer sig om en kørende kontrakt med en eksisterende leverandør.

Grundet risikoen for brud på fortrolighed og ligebehandling af tilbudsgivere på kommende projekter/kontrakter skal medarbejdere være opmærksomme på følgende ved kommunikation med leverandører eller andre interessenter i markedet:

Møder med og information til leverandører om nye projekter/kontrakter:

- Udover den officielle kommunikation må medarbejdere ikke udtale sig om projekter/kontrakter i udbud eller indkøb over 300.000 kr. i op til 1 måned før udbud offentliggøres og indtil offentliggørelse af vinderen. Selv ikke kommunikation med eksisterende leverandører om udbuddet er tilladt.
- Undgå samtaleemner relateret til fortrolige eller ikke-offentliggjort information, men fokuser i stedet på generelle udfordringer og udvikling i markedet
- Konsulter med indkøbsafdeling (PCM) inden diskussion eller indgåelse af nye aftaler.

- Konsulter med afdelingsleder eller indkøbsafdeling (PCM) om risikoen for brud på fortrolighed eller ligebehandling inden indgåelse af aftaler med rådgivere på nye projekter.
- Fortrolighedserklæring (Non-disclosure Agreement) skal underskrives inden udlevering af projektinformation.

Besøg på udstillinger:

- Besøg flere potentielt bydende leverandørers udstillinger.
- Stil spørgsmål fremfor at besvare spørgsmål.
- Undgå for venskabelig omgang med leverandører.

Før og under udbudsprocessen for EU-udbud skal medarbejdere være opmærksomme på følgende:

- For projekter over 100 mio. kr. vil et Procurement Memo vedrørende udbudsprocessen vil blive udarbejdet for hvert projekt/kontrakt før offentliggørelse af udbudsdokumenterne. For projekter under 100 mio. kr. kan en direktør beslutte at der skal udarbejdes et Procurement Memo. Beslutning herom skal bl.a. tages under hensyntagen til det konkrete projekts strategiske betydning samt kompleksitet.
- For projekter med et Procurement Memo gælder:
 - I Procurement memoet identificeres ansvarshavende og medlemmer af udbudskomiteen, forhandlings- og evalueringsgrupperne. Procurement Memo godkendes af udbudskomiteen (Steering Committee)
 - Ingen IT-adgang til udbudsmateriale og tilbud før Procurement Memo er godkendt og kun til nævnte personer.
 - Alle involverede konsulenter underskriver en fortrolighedserklæring
 - Adgang for nye personer skal gives af projektdirektøren og fortrolighedserklæring skal underskrives.
 - Begrænset adgang til tilbuds- og evalueringsmateriale, hvortil papirudgaven af de tekniske og kommercielle dele af tilbud opbevares adskilt og i aflåst skab.
- For projekter uden et Procurement Memo skal der godkendes en Procurement Note inden igangsætning af indkøbet og følgende gælder:
 - IT-adgang alene til medarbejdere i relevant afdeling og udvalgte medarbejdere i PCM
 - Fortrolighed iht. Ansættelseskontrakter for medarbejdere
 - Evt. involverede konsulenter underskriver fortrolighedserklæring
 - Udskrifter af tilbud skal begrænses mest muligt, skal opbevares i aflåst skab og makuleres efter endt brug
 - Pc'er må ikke forlades tændt (skal skiftes til sleep mode).
- For alle projekter gælder, at medarbejdere, som ikke er involveret i udbudsprocessen, skal undgå at stille spørgsmål til medarbejdere involveret i udbudsprocessen.

Gennemgang af selskabets indkøb

Hovedstadens Letbanes indkøbsafdeling "Procurement & Contract Management" (PCM) kan inddrages ved indkøb over 100.000 kr. og skal inddrages ved indkøb over 300.000 kr.

For at sikre, at selskabet efterlever lovgivningen på indkøbsområdet og interne retningslinjer, foretager selskabets indkøbsafdeling løbende og efter behov opfølgning på selskabets indkøbsområde. Ved gennemgange efterprøver indkøbsafdelingen, om selskabet efterlever retningslinjerne.

|

Hovedstadens Letbane I/S

Forsikringspolitik

INTRODUKTION

Denne forsikringspolitik dækker Hovedstadens Letbane I/S' aktiviteter.

Forsikringspolitikken, der alene dækker skadesforsikringer indenfor områderne

- Hovedstadens Letbanes administrationsforsikringer
- Hovedstadens Letbanes projektforsikringer (igangværende og fremtidige projekter),

skal årligt præsenteres for og godkendes af bestyrelsen for virksomheden.

Hertil kommer, at forsikringspolitikken skal ændres, hvis eller når ledelsen finder det nødvendigt.

FORMÅL

Formålet med forsikringspolitikken er at beskrive:

- Generelle retningslinjer herunder ansvar, kompetence og risikofilosofi
- Organisering af forsikringsområdet
- Generelle principper for etablering af forsikringer herunder at præsentere de generelle forsikringer, der er tegnet af koncernen. Desuden kort beskrivelse af væsentlige uforsikrede risici.

GENERELLE RETNINGSLINJER

Ansvar

Direktionen er ansvarlig for at sikre, at politikken stemmer overens med virksomhedens nuværende og fremtidige risikoprofil.

Virksomhedens ledelse er ansvarlig for, at de principper og betingelser, der beskrives i forsikringspolitikken, bliver implementeret i virksomheden. Ledelsen udpeger en daglig forsikringsansvarlig, som har kontakt til forsikringselskaberne direkte eller via den af virksomhedens udpegede forsikringsmægler.

Den forsikringsansvarlige skal sikre – i samarbejde med ledelsen – at data, der ligger til grund for forsikringerne, løbende bliver opdateret.

I forbindelse med anskaffelse, opsigelse eller materielle ændringer i forretningsaktiviteter og -risiko er den forsikringsansvarlige forpligtet til, at nødvendig risikoinformation bliver videregivet til ledelsen. Den forsikringsansvarlige er desuden forpligtet til, at ændringer i risikoprofil medtages i forsikringsdækningen samt at justere forsikringspolitikken i overensstemmelse hermed. Hvis det ikke er muligt at etablere forsikringsdækning – eller kun på begrænsede vilkår, skal direktionen informeres.

Virksomheden kontraherer med en ekstern forsikringsmægler, for at udføre de opgaver eksekveringen af denne forsikringspolitik kræver.

Risikofilosofi

Det er Hovedstadens Letbane I/S' målsætning, i det omfang det vurderes økonomisk forsvarligt at være forsikret mod alle væsentlige risici. Selskabet undgår således i videst mulige omfang at få større økonomiske tab som følge af skadesbegivenheder.

Begrebet risiko defineres bredt som enhver uønsket hændelse med en skadelig effekt på virksomhedens aktiver og/eller nuværende eller fremtidige indtægt(er). Denne definition ekskluderer dog rene kommercielle risici, der er relateret til virksomhedens forretningsområder.

Virksomhedens totale risikoomkostninger skal løbende vurderes baseret på de følgende omkostningsparametre:

- Omkostninger i forbindelse med køb/oprettelse af forsikring (præmie)
- Omkostninger i forbindelse med uforsikrede risici
- Omkostninger i forbindelse med selvrisiko
- Omkostninger i forbindelse med forebyggende tiltag
- Omkostninger i forbindelse med administration af forsikringer.

ORGANISERING AF FORSIKRINGSOMRÅDET

Virksomhedens forsikringsmedarbejder er i samarbejde med den valgte eksterne forsikringsmægler ansvarlig for at implementere forsikringspolitikken i virksomheden.

Forsikringsmedarbejderen er ansvarlig for følgende:

- Vedligeholdelse af forsikringspolitikken og at fremkomme med nødvendige opdateringer til brug for en altid aktuel forsikringspolitik
- Aktivere nye, forny og opsige forsikringspolicer og håndtere al administration, der relaterer til området
- Gennemføre forsikringsudbud med passende interval (hvert 3-5 år) efter gældende regler.
- Registrere og håndtere tab/skader samt at assistere i forbindelse med risikovurderinger for de respektive forretningsområder herunder ved indgåelse af kontrakter
- Initiere risikoanalyser på udvalgte fokusområder
- Tilvejebringe forsikringskontrakter i henhold til gældende udbudslovgivning og til konkurrencedygtige kommercielle vilkår.

GENERELLE PRINCIPPER FOR FORSIKRING

Det er vigtigt at vurdere og evaluere mulige hændelser, der kan ramme virksomheden for at opretholde den bedst mulige forsikringsdækning. Sådanne hændelser kan klassificeres i forhold til sandsynlighed, økonomisk indflydelse og deres generelle indflydelse på forretningsdriften.

Økonomisk indflydelse	Høj	Disse skader <u>skal</u> forsikres, pga. deres væsentlige økonomiske belastning. Som resultat af sandsynlighedsniveauet, <u>kan</u> selvrisikoen forhøjes	Disse skader <u>skal</u> forsikres, pga. deres væsentlige økonomiske belastning. Som resultat af sandsynlighedsniveauet <u>skal</u> selvrisikoen være lav.
	Lav	Disse skader falder ind under en acceptabel økonomisk belastning. Som følge heraf, skal der <u>ikke</u> tegnes forsikring.	Disse skader falder ind under en acceptabel økonomisk belastning. Som følge heraf, skal der <u>ikke</u> tegnes forsikring.
		Lav	Høj
Sandsynlighed			

De 4 punkter som ovenstående figur omhandler, er følgende:

1. Forsikringsegne risici
2. Selvforsikring/selvrisiko
3. Accept af risiko
4. Ikke eksisterende.

Den forsikringsegne risiko er eksponeringer, hvor skader vil have stor økonomisk konsekvens for virksomheden umiddelbart og også på længere sigt eventuelt ved driftsstop.

Selvrisikoens størrelse har betydning for virksomhedens økonomi og skal afbalanceres så virksomhedens økonomi ikke belastes unødigt i en skadesituation.

Accept af risiko skal forstås som de situationer, hvor virksomheden vælger ikke at gøre noget aktivt for at forhindre skaden enten ud fra et økonomisk aspekt eller ud fra en sandsynlighedsvurdering.

Den sidste gruppe vedrører ikke eksisterende risici. Det vil sige de situationer, hvor risiko for skade er usandsynlige - for eksempel jordskælv.

Markedsvilkår og -betingelser, udvidede services fra forsikringsselskaberne og virksomhedens egen risikovurdering er faktorer, der kan få betydning for 'sag til sag' afvigelser fra forsikringsprincipperne beskrevet ovenfor.

Afvigelser fra de ovennævnte principper kan være nødvendige som følge af kommercielle overvejelser og/eller lovgivning. Udvidelse af en forsikringsdækning og etablering af nye forsikringer skal godkendes af ledelsen.

Alle væsentlige ændringer af forsikringsdækning skal godkendes af bestyrelsen.

Forsikringer må tegnes for en periode på mellem 1- 3 år, med mulighed for frivillig forlængelse med op til 2 år, hvis det er forsvarligt efter markedets betingelser eller andre relevante faktorer.

Fremdrift for anlægget af letbanen på Ring 3

Indstilling

Det indstilles, at ejerne tager Status Letbane, afrapportering for februar 2024 og det nye korte format "Status på letbanebyggeriet" til efterretning.

Status Letbane

- ./ Status Letbane, afrapportering for februar 2024 er vedlagt.
- ./ Status på letbanebyggeriet, 1. kvartal 2024 er vedlagt.

Særlige opmærksomhedspunkter

Nyt format - Status på letbanebyggeriet

Selskabet har nu erstattet Kommune- og Regionsorienteringen med et kortere og mere overskueligt format – "Status på letbanebyggeriet". Det nye format tilbyder et letlæseligt grafisk overblik over fremdriften på anlægsarbejdet og skinnelægningen suppleret med en opsummerende tekst for hver kommune. Formatet er velegnet til projektets nuværende stadie med stor omskiftelighed.

STATUS LETBANE

Afrapportering

Februar, 2024

1 Indholdsfortegnelse

1	Sammenfatning	3
1.1	Generelt	3
1.2	Økonomi	3
1.3	Tid	3
1.4	Myndighedsforhold	3
1.5	Risiko	3
1.6	Øvrige informationer	3
2	Økonomi	4
2.1	Samlet økonomisk fremdrift – Anlægsomkostninger	4
2.2	Samlet økonomisk fremdrift - Driftsrelaterede Anlægsinvesteringer	4
3	Tid.....	5
3.1	Fremdrift på det samlede anlægsprojekt	5
3.2	Fremdrift på transportsystem	7
3.3	Kritisk vej	7
4	Myndighedsforhold	8
4.1	Generelt	8
4.2	Myndighedsgodkendelser af design	8
4.3	Vejmyndigheder og gravetilladelser	8
4.4	Miljømyndigheder og -tilladelser	9
5	Risiko	9
5.1	Det nuværende risikobillede	9
6	Øvrige informationer	10
6.1	Ledningsomlægninger	10
6.2	Arbejds miljø	10
6.3	Kommunikation, dialog og samarbejde med omgivelserne	12
6.4	Trafikafvikling	14
6.5	Ekspropriationer	14
6.6	Lærlinge	16
6.7	Signalanlæg	17

1 Sammenfatning

1.1 Generelt

Denne rapport dækker perioden frem til ultimo februar 2024. Skæringsdatoer er afhængige af, hvornår data er tilgængeligt for selskabet.

1.2 Økonomi

Nærværende rapport er baseret på det reviderede budget for letbanen som er fremlagt til godkendelse på bestyrelsesmødet i december 2023. Budgettet for de periodiserede anlægsomkostninger udviser afvigelser, som primært opstår under CW-entreprisekontrakterne og TS-entreprisekontrakten. Budgettet for de driftsrelaterede anlægsinvesteringer udviser en afvigelse under TS-entreprisekontrakten. De budgetterede anlægsudgifter frem til slut januar 2024 er 5.616 mio. kr. med forbrug på 5.518 mio. kr. dvs. et mindre forbrug på ca. 2 procent ift. det planlagte. De budgetterede driftsrelaterede anlægsinvesteringer til slut januar 2024 er 886 mio. kr. med forbrug på 872 mio. kr. dvs. et mindre forbrug på ca. 2 procent ift. det planlagte.

Det vurderes fortsat, at projektet kan færdiggøres og idriftsættes indenfor det samlede anlægsbudget.

1.3 Tid

Sektion 1-3, sektion 5-8, sektion 15-17 samt det mest af sektion 4, 9 og 18 er nu overdraget til transportsystementreprenøren (Siemens-Aarsleff). Sektionerne 10 og 11 er planlagt overdraget i februar 2024. Samtidig arbejder anlægsentreprenørerne på de øvrige strækninger. Der arbejdes fortsat stort set på hele strækningen, hvilket er meget synligt for trafikanter og naboer.

Projektet oplever fortsat udfordringer på en række strækninger og kryds, hvor selskabets koordineringsopgave fortsat er stor. Siden sidste rapportering er fremdriften stadig ikke øget tilstrækkeligt til det ønskede og nødvendige omfang, dette bl.a. med baggrund i lange perioder med regn og frost hvortil kommer udskiftning af ikke-bæredygtig jord, afklaring af trafikale forhold i vejkryds samt koordinering af overdragelse mellem entreprenørerne. Essensen heraf er således, at projektet oplever flere mindre hindringer med stigende tidsmæssig effekt. Dette udfordrer en del af de aftalte delmilepæle.

I forlængelse af ovenstående har selskabet fortsat en stor og tiltagende koordineringsopgave med på ugentlig og daglig basis, at anviser entreprenørerne arbejdsopgaver og arbejdsområder for at sikre fremdrift, fornuftig ressourceanvendelse samt håndtere de omskiftelige opgaver i denne fase af projektet. Dette besværliggør kommunikationen med de øvrige interessenter ift. kommende arbejder på konkrete strækninger, da disse arbejder afhænger af udviklingen på de givne strækninger.

Det forventes at CG Jensen overdrager sektion 10 og 11 i Herlev i februar 2024 til Siemens Aarsleff. For Gladsaxe forventes sektion 12-14 successivt overdraget i perioden april til august 2024.

Per Aarsleff arbejder fortsat på en lille del af sektion 4 samt sektion 18a i området ved DTU. Disse strækninger overdrages til Siemens-Aarsleff i marts til april 2024.

For Gladsaxe- og Herlev-kontrakterne er ingen gensidigt aftalte milepæle opnået i den forgangne periode. Selskabet har derfor analyseret sig frem til en række nye milepæle for disse kontrakter. Kontrakterne er afgørende for den samlede og bedst mulige færdiggørelse og overdragelse til den efterfølgende entreprenør, og kan efter selskabets vurdering opnås, hvis de nødvendige tiltag, i form af flere parallelle arbejder og en intensiveret indsats, gennemføres. Der pågår desuden kommercielle forhandlinger med Siemens-Aarsleff i tilknytning til de tidsmæssige konsekvenser af ændrede overdragelsesterminer, der er et resultat af de forudgående arbejder ved Aarsleff og CG Jensen samt Siemens-Aarsleffs egne manglende produktionsrater. Dette med henblik på at nå til en aftalemæssig løsning omkring de specifikke supplerende ressourcer, der er nødvendige for opnåelse af kommende milepæle, jf. selskabets planlægning.

1.4 Myndighedsforhold

Samarbejdet med trafik- og miljømyndigheder er fortsat konstruktivt fsva. tilvejebringelse af projektets nødvendige tilladelser. Letbanearbejdet er fortsat intenst på store dele af strækningen. Der foretages mange og store ændringer i arbejdsområdets størrelse og placering, hvilket påvirker trafikken. Både de kommunale vejmyndigheder og Vejdirektoratet udviser stor forståelse, og arbejder konstruktivt ind i de behov, der følger med høj anlægsaktivitet.

Med baggrund i den kommende testfase for Functional Section arbejdes der med information og afklaring af de til fasen hørende myndighedsforhold. Det er i denne sammenhæng særligt politikredsen og de kommunale myndigheder der er i spil. Forventningen er at denne tidlige indsats vil medføre en både hurtigere og mere genkendelig proces for de involverede parter.

1.5 Risiko

Den samlede økonomiske risiko for anlægsprojektet (Anlæg-A) er i 1. kvartal 2024 opgjort til ca. 467 mio. kr. Den samlede økonomiske risiko for de driftsrelaterede anlægsaktiviteter (Anlæg-D) er vurderet til ca. 127 mio. kr. Den samlede risiko for projektet er således opgjort til 594 mio. kr.

I forhold til 4. kvartal 2024 er der sket en marginal opjustering af det samlede risikoniveau for hele projektet på ca. 3 mio. kr., som ikke ændrer ved det risikobillede, der blev forelagt bestyrelsen i 4. kvartal 2023.

1.6 Øvrige informationer

- Der har i perioden november 2023 til og med januar 2024 været fire ulykker med fravær.
- Fra november 2023 til januar 2024 har selskabet modtaget i alt 371 klager fordelt med 167 i november, 104 i december og 100 i januar. I perioden for denne rapport, november 2023 til januar 2024, har selskabet modtaget ca. 29 klager pr. uge, mens det for forrige periode fra august til oktober 2023 var ca. 25 klager pr. uge.

2 Økonomi

Budgetterne for anlægsomkostninger og driftsrelaterede anlægsinvesteringer er blevet indekseret til prisniveau 2024.

Der er indgået samtlige tilkøbsaftaler (nyt for gammelt) med kommunerne vedr. signalanlæg, belysningsanlæg og støjskærme på i alt 40 mio. kr. Disse aftaler fremgår af budgetterede anlægsomkostninger, herunder posterne tilkøbsrefusioner og bygge- og anlægsarbejder.

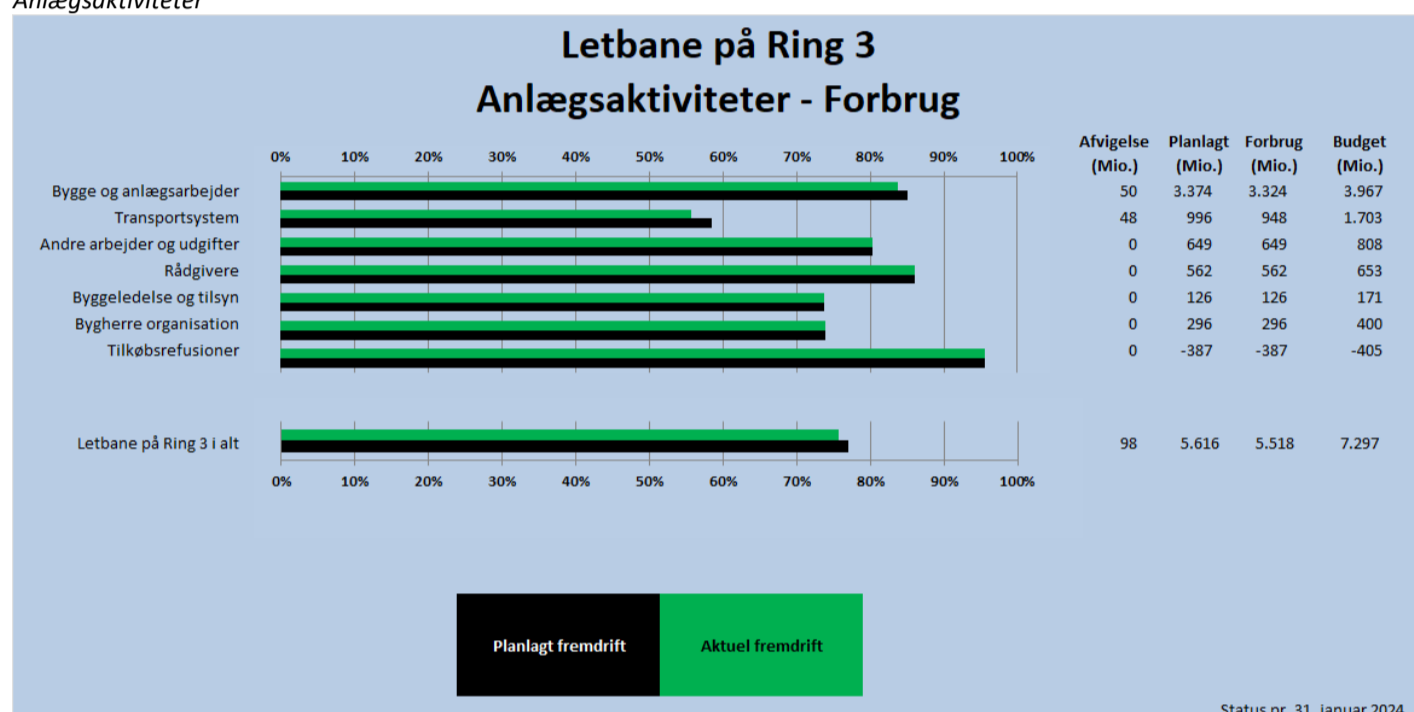
2.1 Samlet økonomisk fremdrift - Anlægsomkostninger

Nedenfor vises den samlede økonomiske fremdrift på anlæg af letbanen. Såfremt der forekommer en afvigelse mellem det planlagte forbrug (sort progressionslinje) og det aktuelle forbrug (grøn progressionslinje) vil denne fremgå til højre i figurerne, hvor også det samlede budget pr. hovedaktivitet fremgår.

Fremdriften er opgjort på baggrund af forbrug. De budgetterede anlægsudgifter til slut januar 2024 er 5.616 mio. kr. De afholdte udgifter frem til og med december 2023 samt estimerede udgifter for januar 2024 er 5.518 mio. kr.

Den samlede afvigelse på anlægsomkostninger viser et underforbrug på 98 mio. kr. i forhold til budgettet. Afvigelsen opstår under posten "Bygge- og anlægsarbejder", herunder på CW-kontrakterne CW-VBG (Vallensbæk, Brøndby, Glostrup), CW-RH (Rødovre og Herlev), CW-G (Gladsaxe) og CW-L (Lyngby), og posten "Transportsystemer", herunder TS-SUP entreprisekontrakten.

Anlægsaktiviteter

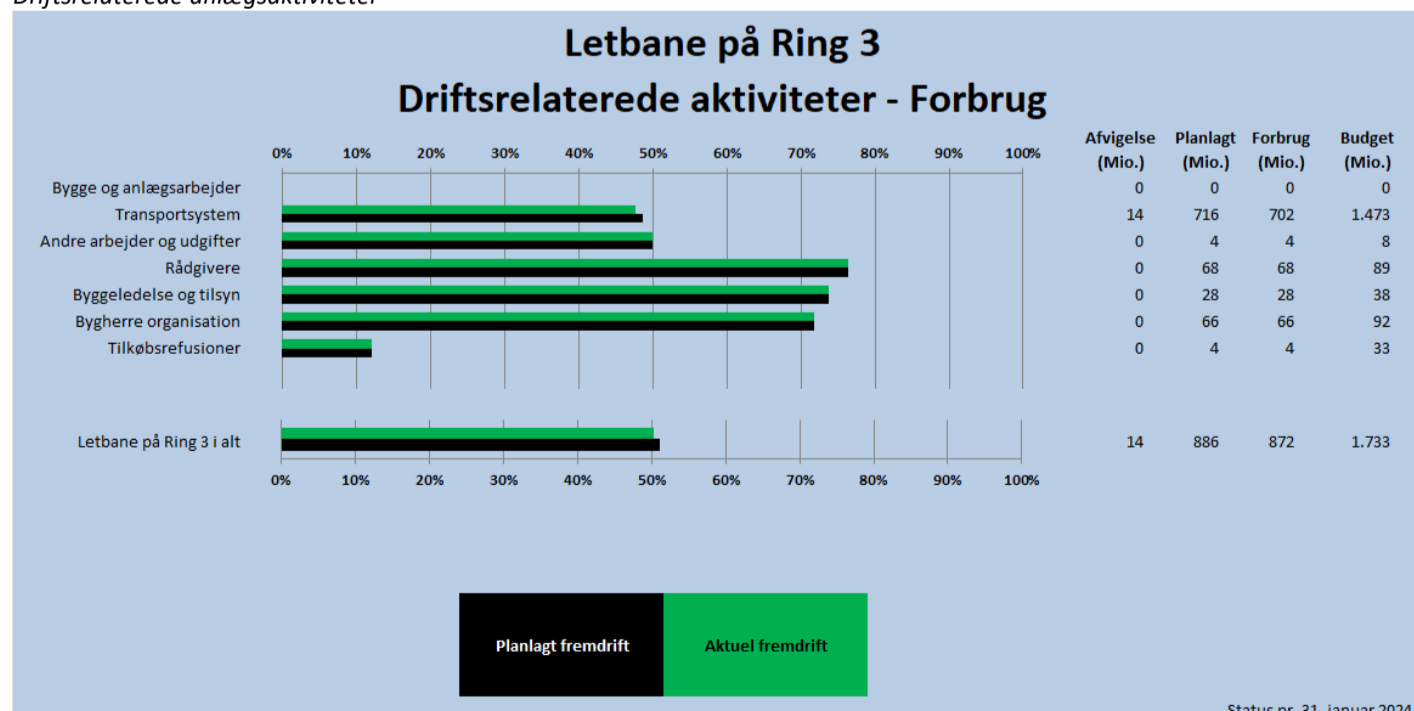
2.2 Samlet økonomisk fremdrift - Driftsrelaterede Anlægsinvesteringer

Nedenfor vises den samlede økonomiske fremdrift på driftsrelaterede anlægsinvesteringer. Forekommer en afvigelse mellem det planlagte forbrug (sort progressionslinje) og det aktuelle forbrug (grøn progressionslinje) vil denne fremgå til højre i figurerne, hvor også det samlede budget pr. hovedaktivitet fremgår.

Fremdriften er opgjort på baggrund af forbrug. De budgetterede driftsrelaterede anlægsinvesteringer til slut januar 2024 er 886 mio. kr. De afholdte udgifter frem til og med december 2023 samt estimerede udgifter for januar 2024 er 872 mio. kr.

De driftsrelaterede anlægsinvesteringer viser en afvigelse på 14 mio. kr. som skyldes et underforbrug på posten "Transportsystemer", herunder TS-SUP entreprisekontrakten.

Driftsrelaterede anlægsaktiviteter

3 Tid

3.1 Fremdrift på det samlede anlægsprojekt

Projektet er stadig udfordret af stor logistisk og teknisk kompleksitet i forbindelse med den fysiske gennemførelse. Der kan herunder nævnes hensyn til trafikafvikling, udskiftning af blød bund og mere specifikt udfordringer omkring skinnegeometri. Der opleves således kun mindre, men tidsmæssigt udfordrende forhindringer i Functional Section. Fokus er nu primært rettet mod Remaining Infrastructure til sikring af, at denne del af strækningen kan udføres effektivt i forlængelse af den øvrige strækning bl.a. med baggrund i de i Functional Section høstede erfaringer. Særligt skinneentreprenøren påpeger fortsat en mangel på kvalificeret arbejdskraft og specialudstyr indenfor egne specialområder som en hindring for en optimal fremdrift. Selskabet påpeger behov og krav, men er samtidig involveret i planlægningen mhp. at finde effektive muligheder for udførelsen ved en forbedring af metoder og opgaveafhængigheder.

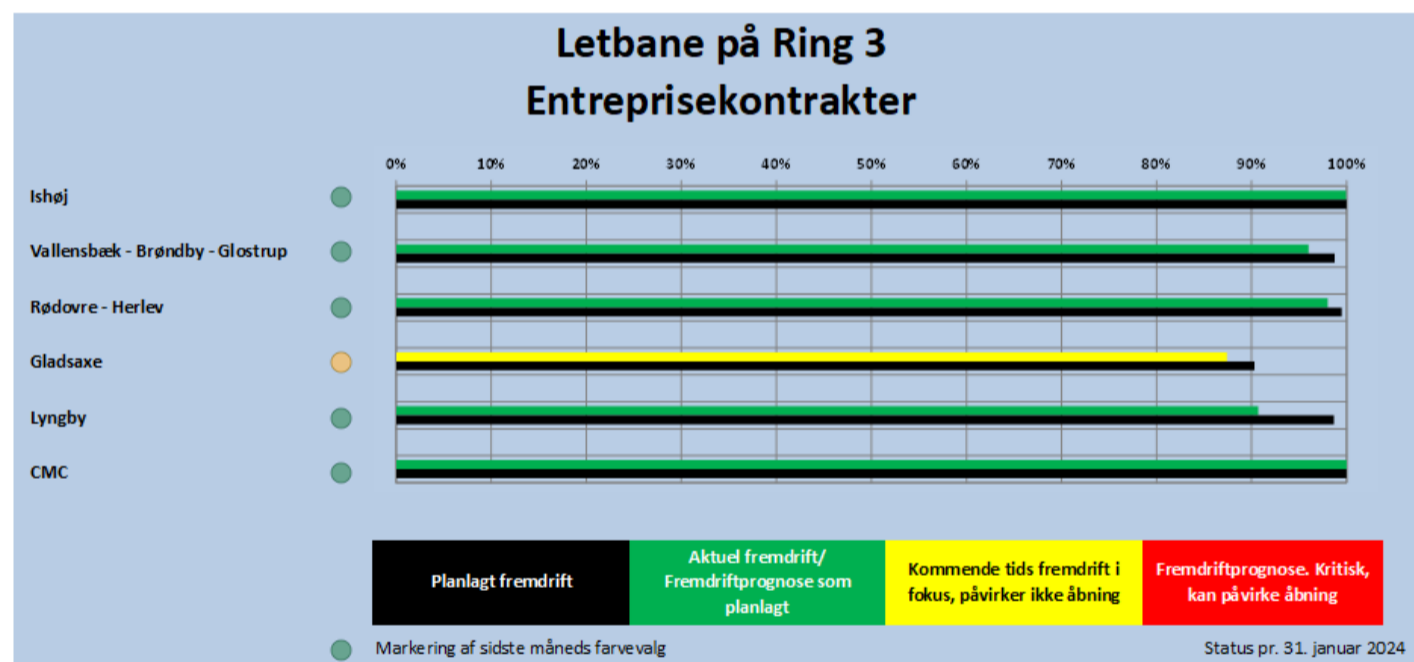
Nedenstående figur viser den planlagte og faktiske fremdrift på anlægskontrakterne med projektets anlægsentreprenører. I figuren refererer ”planlagt” til de overordnede tidsplaner, der er aftalt i forbindelse med forligsaftalerne indgået ultimo maj og primo juni 2022 justeret i forhold til den seneste aftale med PAA fra juni 2023 samt hensigtsaftalen med CG Jensen i juli/august 2023. Forsinkelserne på enkelte strækninger kan i stort omfang tilskrives manglende fremdrift som konsekvens af ikke rettidig færdiggørelse fra CW-entreprenørernes side samt udfordringer i kvaliteten af det udførte arbejde, hvilket efterfølgende kræver tid til afhjælpning og kan være en hindring for den efterfølgende skinneentreprenør.

Strækningen omkring Gladsaxe er markeret gul fordi design og godkendelse af konstruktionerne for krydsning af Hillerødmotorvejen har været langvarig. Samtidig med at afklaring og godkendelse pågår, overvejes mitigerende handlinger, der bl.a. omfatter optimeret trafikafvikling i forhold til færdiggørelsen og samtidig muligheden for at give Siemens-Aarsleff tidlig adgang til at udføre sine arbejder og endelig afdække mulighederne for forcering.

For Per Aarsleffs resterende arbejder er der indgået aftale om justering af milepæle for alle strækninger udover de allerede overdragede strækningen i Functional Section. Dette gælder for både tid og økonomiske krav. Her styres der nu efter konkrete milepæle for færdiggørelsen og mindre efter detaljerede tidsplaner (Working Schedules). For CG Jensen pågår processen mere trægt og er særligt præget af krav om supplerende honorering for overholdelsen af milepæle. Selskabet har fremlagt krav/ønsker til milepæle for færdiggørelsen, hvilke nu forhandles med entreprenøren.

Som konsekvens af, at der arbejdes efter accelererede planer med mange parallelle aktiviteter, er der øget risiko forbundet med planernes overholdelse. Det prioriteres derfor højt, at sikre løbende afklaring af forhold, der hindrer fremdriften.

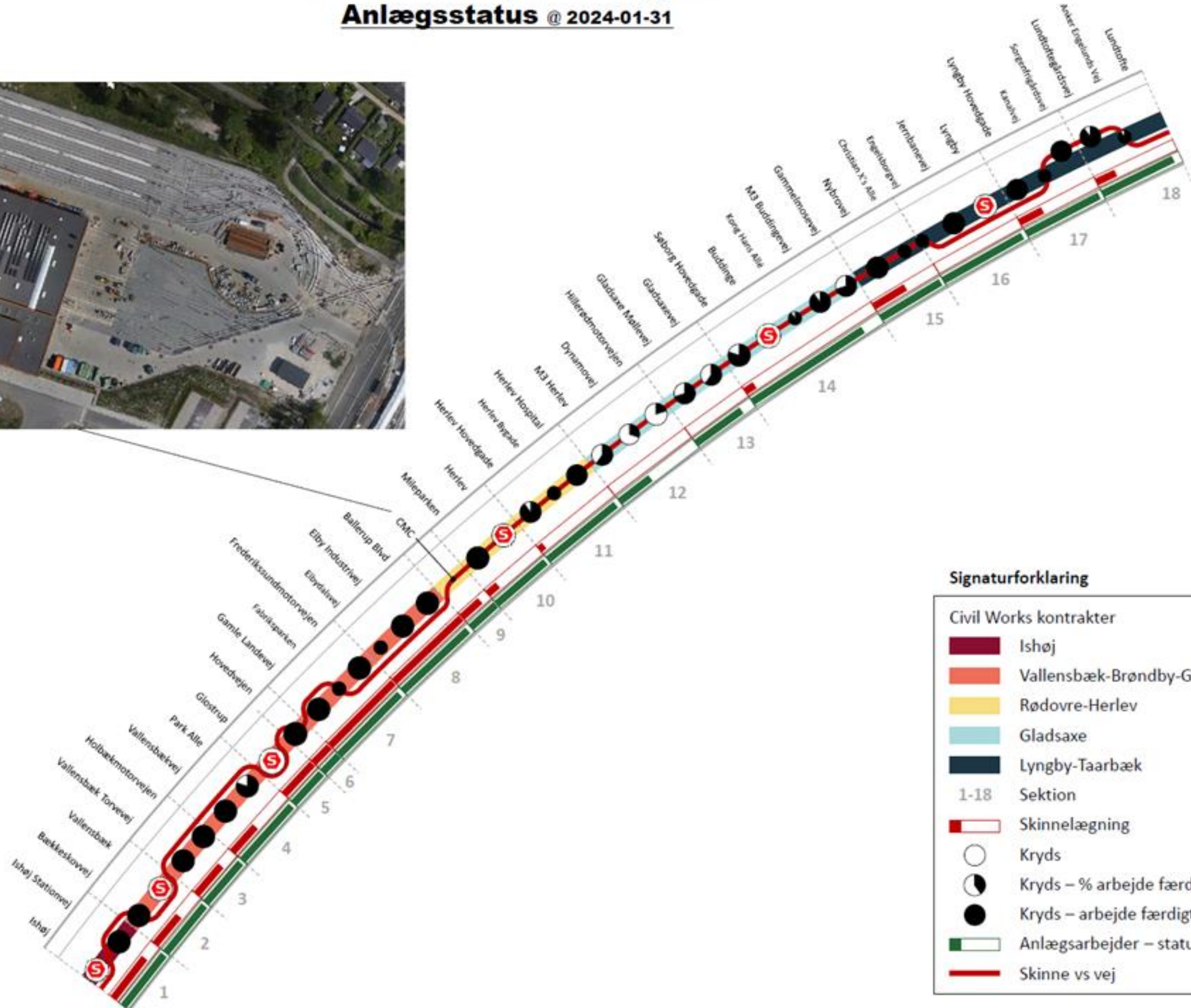
Fremdrift på det samlede anlægsprojekt

For en nærmere beskrivelse af områder, hvor der i øjeblikket er letbanerelaterede anlægsarbejder, se figuren over anlægsstatus.

Letbane på Ring 3

Anlægsstatus @ 2024-01-31

Status - Ulykker
Civil Works og Train Systems kontrakter

0 / 713	Ishøj
6 / 89	Vallensbæk-Brøndby-Glostrup
14 / 90	Rødovre-Herlev
9 / 105	Gladsaxe
6 / 63	Lyngby-Taarbæk
3 / 967	CMC
6 / 0	TS-SUP

ulykker
dage siden sidste ulykke

Aktiveres ved "Adgang til byggeplads"

Signaturforklaring

Civil Works kontrakter

- Ishøj
- Vallensbæk-Brøndby-Glostrup
- Rødovre-Herlev
- Gladsaxe
- Lyngby-Taarbæk

1-18 Sektion

- Skinnelægning
- Kryds
- Kryds - % arbejde færdigt
- Kryds - arbejde færdigt
- Anlægsarbejder - status
- Skinne vs vej

3.2 Fremdrift på transportsystem

Siemens-Aarsleff arbejder i størstedelen af Functional Section (section 5-9) samt dele af sektionerne 1-4, 15-18, hvor der lægges spor, monteres master, trækkes kabler, installeres transformerstationer samt platformelementer og infostandere til stationerne. Den senere overdragelse af sektioner fra CW-entreprenørerne, udfordrer Siemens-Aarsleffs tidsplan. Optimering og muligheder for mitigering undersøges i samspil med TS-entreprenøren.

Kørestrømsanlægget i området ved kontrol- og vedligeholdelsescentret er nu spændingsstat.

Test af togene på Siemens test center i Wildenrath i Tyskland skrider frem som planlagt. Tog nr. 7 er ankommet til kontrol- og vedligeholdelsescentret som planlagt.

Mobilisering til drift

Selskabet har fokus på grænsefladehåndteringen mellem TS-entreprenøren og driftsoperatøren. Dialog og input fra driftsoperatøren til TS-entreprenøren er væsentlige elementer i koordineringen i forbindelse med mobiliseringen.

Metro Service anvender nu kontrol- og vedligeholdelsescentret i Glostrup, hvor 18 medarbejdere dagligt arbejder med bl.a. sikkerhedsgodkendelser og dokumentation. Desuden pågår der ansættelse af letbaneførere og udarbejdelse af træningsprogrammer for personale til at understøtte Siemens Aarsleff med kommende testkørsler.

3.3 Kritisk vej

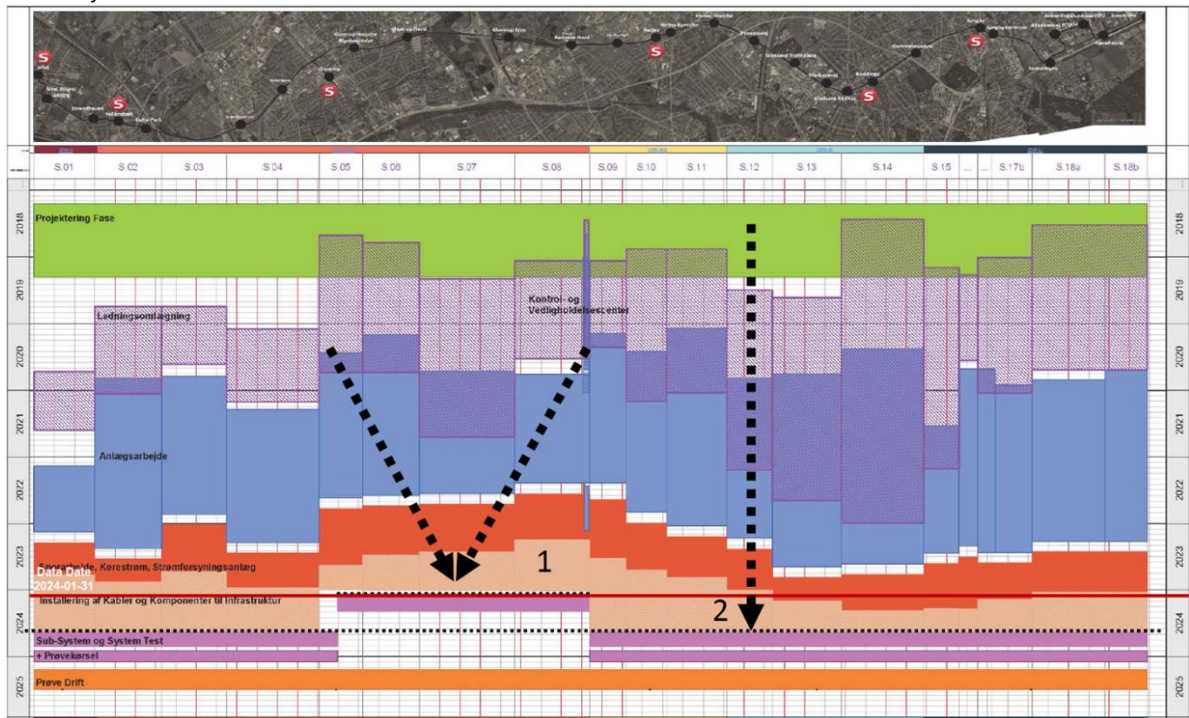
Den kritiske vej viser de anlægsforløb/strækninger, hvor en given forsinkelse risikerer at påvirke den samlede tidsplan negativt. Med andre ord vil en forsinkelse på den kritiske vej kunne medføre en forsinkelse af åbningen af letbanen. Den kritiske vej kan i løbet af letbaneprojektet variere afhængigt af, hvorledes projektet hovedaktiviteter rent faktisk forløber.

Den kritiske vej angivet med nr. 1 i figuren nedenfor omfatter den første teststrækning fra kontrol- og vedligeholdelsescentret frem til Glostrup Station. Denne kritiske vej omfatter protokol 5 til 8 samt 9 (Functional Section). Formålet med disse tests er at sikre udvekslingen af kommunikation/data mellem de enkelte systemer på strækningen, i toget og til kontrol- og vedligeholdelsescentret. Resultaterne fra denne teststrækning kan samtidig give mulighed for at justere systemer og udstyr fremadrettet og dermed optimere test og prøvedrift på den samlede og efterfølgende test strækning. Færdiggørelsen fra anlægsentreprenørernes side i dette område (protokol 5 til 8 samt 9 (Functional Section)) har ikke fulgt det planlagte forløb, hvorfor det ikke har været muligt at overdrage protokollerne som planlagt, dette forhold har resulteret i en senere, fraktioneret og successiv overdragelse af delstrækninger.

De igangværende drøftelser angående den samlede tidsmæssige konsekvens for Siemens Aarsleffs arbejder på baggrund af det nuværende stade pågår i en konstruktiv og forbedret tillidsfuld atmosfære. Resultatet af den igangværende planlægningsøvelse er forventet medio marts 2024. Selskabet har placeret sig selv centralt i dette arbejde i erkendelse af, at det alene er her det samlede overblik befinder sig, herunder særligt i relation til mulighederne for aftaler og sonderinger med myndighederne omkring trafikreguleringer og øvrige nødvendige tilladelser.

Arbejderne i protokol 12, specielt arbejder i relation til Hillerød motorvejen (cykeltunnel, ramper, broer) er stadig udfordret særligt mht. den tilhørende trafikafvikling i forbindelse renovering af broen. De to tilhørende cykelbroer er desuden leveret på strækningen og vil blive monteret indenfor de kommende måneder og kan således anvendes til gående og cyklister i forbindelse med den kommende trafikafvikling.

Kritisk vej

4 Myndighedsforhold

4.1 Generelt

Projektet oplever fortrinsvis fleksibilitet og konstruktiv tilgang hos myndighederne og Vejdirektoratet under tilvejebringelsen af de for projektet nødvendige tilladelser og håndteringer af forhold, der opstår under udførelse.

4.2 Myndighedsgodkendelser af design

I Herlev er der indgået en aftale om at fuldføre CW-entreprenørens anlæg, baseret på de godkendelser som Herlev Kommune gav i 2020 med forbehold. I februar og marts 2024 har selskabet aftalt opfølgning med Herlev kommune, hvor det i fællesskab vurderes, hvorvidt de udførte anlægsarbejder falder inden for de betingelser, der tidligere blev stillet.

I Gladsaxe udestår fortsat endelig godkendelse af P12, P13 og P14. Her er der tale om udeståender af formel karakter, og det forventes at kunne lukke godkendelserne i de kommende måneder.

Aarsleffs protokoller P2 – P8 og P15 – P18 er alle endeligt godkendt. Opfølgning på de forbehold, vejmyndighederne har givet i deres godkendelser, pågår og der følges op løbende.

Selskabet er fortsat i tæt dialog med Vejdirektoratet, dels for at lukke de sidste ikke-kritiske designgodkendelser, men også for at afklare de designforhold, der opstår under udførelsen.

4.3 Vejmyndigheder og gravetilladelser

Samarbejde med kommunerne lokalt og Vejdirektoratet om tilvejebringelse af de nødvendige gravetilladelser forløber generelt godt.

Letbanearbejdet fylder rigtig meget og trafikomlægningerne i den forbindelse er intense på store dele af strækningen. Der foretages mange og store ændringer i arbejdsområders størrelse og placering, hvilket påvirker trafikken. Såvel de kommunale vejmyndigheder, som Vejdirektoratet, udviser stor forståelse og arbejder konstruktivt ind i de behov der følger med høj anlægsaktivitet.

Dialogen med trafikmyndighederne om udførelse af TS-fasen i flere protokoller på strækningen pågår uændret med henblik på at tilvejebringe de for TS-fasen nødvendige gravetilladelser.

Der er ligeledes indledt en overordnet dialog med politi, vejmyndighed, TS-entreprenør og operatør omkring hvorvidt og hvilke tilladelser, der er nødvendige for at kunne udføre testkørsler.

Der er fokus på at sikre den rette prioritering af rækkefølgen for etableringen af de permanente signaler, når de mange vejkryds står færdige. Hvor der også er tale om CW- såvel som TS-arbejder i en situation, hvor der arbejdes under samme gravetilladelse, skal RTSS-arbejdet også koordineres. Letbaneprojektet bruger fortsat flere ressourcer på koordinering end forventet for at understøtte entreprenørens indhentning af myndighedsgodkendelser og den forøgede kompleksitet som konsekvens af underopdeling af de oprindelige sektioner. Endelig udgør et større antal forsinkelser og ændringer til varighederne af gravetilladelseerne en udfordring for både kommuner og selskabet, der vedvarende søger at tilgodese alle parter.

4.4 Miljømyndigheder og -tilladelser

Det gode samarbejde med myndighederne på miljøområdet fortsætter til gavn for den løbende håndtering af jord og støj og øvrige miljørager.

Dialog med Glostrup Kommune om deres fremtidige miljøtilsyn på kontrol- og vedligeholdelsescentret i Glostrup er initieret og pt. afventes her en spildevandstilladelse. I Lyngby-Taarbæk Kommune er der fokus på samarbejde omkring borgervarsling i de situationer, hvor arbejderne kan have støjende karakter.

Efter lukning af jordmodtagefaciliteten Hyldager Bakker, deponerer selskabet nu udelukkende overskudsjord hos kommercielle jordmodtagere. Kapaciteten hos jordmodtagerne er fortsat udfordret, hvilket også afspejles i de fortsat stigende deponeringspriser. Jordproduktionen er dog aftagende i takt med at opgravningsarbejderne afsluttes.

5 Risiko

5.1 Det nuværende risikobillede

Risikobilledet er opdateret i 1. kvartal 2024. Den samlede risiko (økonomi og forsinkelse) for hele projektet er opgjort til 594 mio. kr. I forhold til 4. kvartal 2023 er der sket en marginal opjustering af det samlede risikoniveau for hele projektet på ca. 3 mio. kr.

Den samlede økonomiske risiko (økonomi og kapitaliseret tid) for anlægsprojektet (Anlæg A) er opgjort til ca. 467 mio. kr. Dette svarer til en nedjustering af risikoniveauet på ca. 5 mio. kr. siden 4. kvartal 2023. Nedjusteringen dækker over en stigning i forhold til forsinkelsesrisici. Justeringen af risikobilledet skyldes projektets fremdrift.

Den samlede økonomiske risiko (økonomi og kapitaliseret tid) for de driftsrelaterede anlægsaktiviteter (Anlæg D) er vurderet til ca. 127 mio. kr. Dette svarer til en opjustering af risikoniveauet på ca. 8 mio. kr. siden 4. kvartal. Opjustering skyldes en ny risiko som omhandler potentielle udfordringer, der kan opstå i forbindelse med afviklingen af testkørsler.

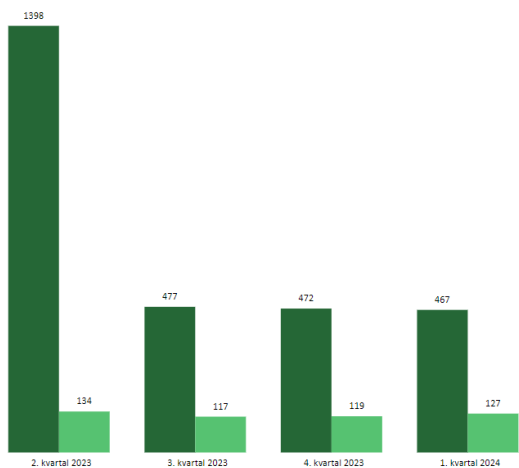
Risikostyring er et projektværktøj, hvor fokus først og fremmest er på at prioritere og minimere risici typisk via mitigerende tiltag. Risikoværdien er en matematisk beregnet værdi, som er udtryk for usikkerhed i projektet (ikke at det sker) og afspejler projektets risici og kompleksitet. Når projektet nærmer sig sin afslutning vil de tidsmæssige risici (forsinkelsesrisici) have en højere vægtning. Det aktuelle risikoniveau på ca. 594 mio. kr. vurderes at kunne håndteres indenfor det eksisterende budget inkl. reserver.

Nedenstående figur viser udviklingen af risikoniveauet for anlægsprojektet samt for de driftsrelaterede anlægsaktiviteter for de seneste fire kvartaler.

Risikoestimat

L3 risikoestimat for anlægsprojektet og driftsrelaterede anlægsaktiviteter [mio. kr.]

● Samlet - økonomi (anlæg) + kapitaliseret tid (beregnet) ● Samlet - økonomi (driftrelateret anlæg) + kapitaliseret tid (beregnet)

I de tre seneste kvartaler er beregningen foretaget ved anvendelse af den opdaterede kapitaliseringsfaktor, hvorimod Q2 2023 har benyttet den tidligere kapitaliseringsfaktor

6 Øvrige informationer

6.1 Ledningsomlægninger

Som ved seneste opdatering vurderes det resterende omfang af ledningsomlægninger som minimalt. Det er alene et resultat af forkert omlagte ledninger.

6.2 Arbejds miljø

Der er i perioden november 2023 til og med januar 2024 afholdt fire Safety Orientation kurser med deltagelse fra 47 medarbejdere fra entreprenørerne på letbaneprojektet. Akkumuleret har 1.110 medarbejdere fra entreprenørerne deltaget på kurset.

Der er i perioden november 2023 til og med januar 2024 ikke afholdt Intervention Training kurser med deltagelse fra medarbejdere fra entreprenørerne. Akkumuleret har 70 medarbejdere fra entreprenørerne deltaget på kurset.

Der er i januar afholdt en såkaldt Safety Stand Down-møde for funktionærer hos Siemens-Aarsleff Rail. Mødet havde til formål at adressere de aktuelle udfordringer med arbejdsmiljøet samt at skabe momentum i forhold til de tiltag Siemens-Aarsleff Rail har iværksat i forlængelse af den Safety Improvement Notice, som bestyrelsen tidligere er blevet orienteret om.

Ulykker med fravær

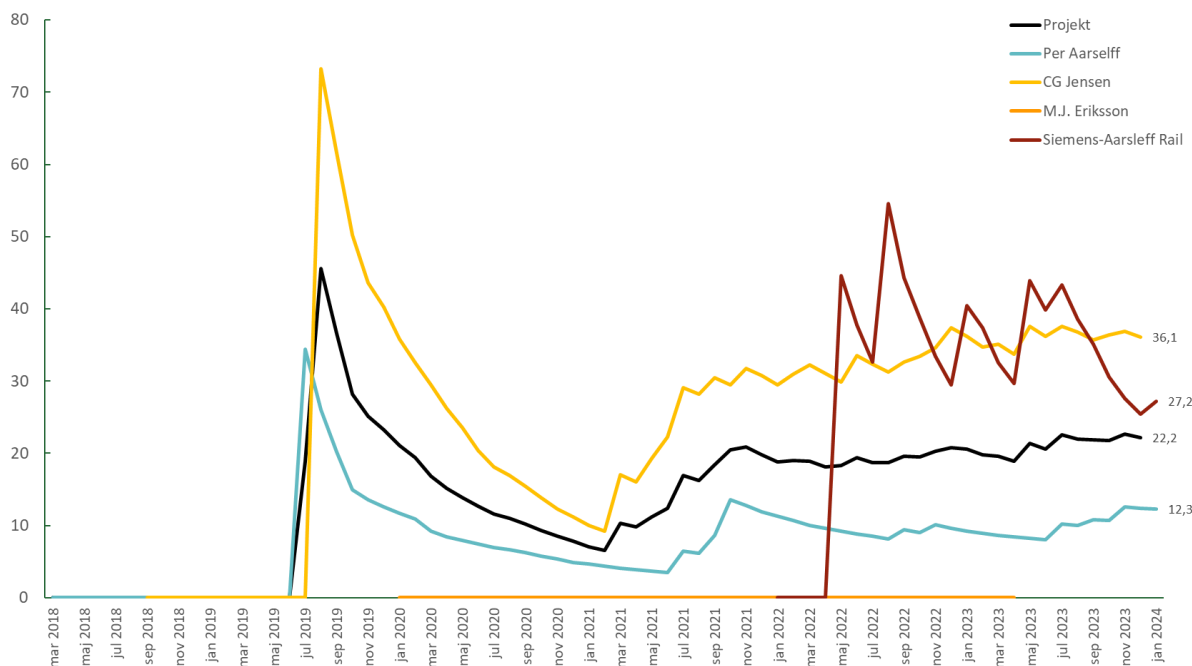
Der har i perioden november 2023 til og med januar 2024 været fire ulykker med fravær:

- En medarbejder snubler over kant hvilket medfører hævelser i benet
- En medarbejder træder baglæns ned i rende og forvrider sit knæ
- En medarbejder glider på is og rammer sig selv med brosten i hovedet
- En medarbejder falder bagover under manuel håndtering af en skinne. Rammer en stålramme og får en fraktur en ryghvirvel.

Akkumuleret ulykkesfrekvens.

Ulykkesfrekvensen angiver raten af ulykker pr. million arbejdstimer. Grafen viser ulykkesfrekvensen for arbejdere fra begyndelsen af Letbaneprojektet til og med december 2023.

Det bemærkes, at der er udfordringer med at opgøre timetal for CG Jensen, hvorfor den akkumulerede ulykkesfrekvens for CG Jensens kontrakter samt for projektet samlet kun er opdateret frem til og med december 2023.

Arbejdsmiljø Key Performance Indicators

For at følge entreprenørernes proaktive sikkerhedsarbejde, er der etableret et sæt KPI'er.

For KPI 1 bemærkes der fortsat udfordringer hos Siemens-Aarsleff Rail i november 2023 og januar 2024. Det omhandler i særdeleshed indretning af byggepladser, kontrol af elektriske installationer samt oprydning herunder vinterforanstaltninger.

For KPI 2 tegner sig fortsat et billede af udfordringer med entreprenørernes ledelses engagement i forhold til deltagelse i sikkerhedsinspektioner.

For KPI 3 ses en periode med få besøg fra arbejdstilsynet, men positive resultater for perioden.

KPI	2023									2024			Entreprenør
	2. Kvartal			3. Kvartal			4. kvartal			1. Kvartal			
	apr	maj	jun	juli	aug	sep	okt	nov	dec	jan	feb	mar	
Andel emner tjekket på inspektioner, som var tilfredsstillende (grønne).	84%	91%	88%	90%	90%	89%	93%	89%	87%				CG Jensen
	82%	90%	90%	86%	92%	91%	91%	85%	92%	88%			Per Aarsleff
	96%	89%											MJ Eriksson
	72%	64%	60%	67%	83%	49%	73%	48%	73%	63%			Siemens-Aarselff Rail
Antal inspektioner hvor entreprenørens projektdirektør eller vice-projektdirektør deltog.	0			0			0			0			CG Jensen
	0			0			0			0			Per Aarsleff
	0			0			0			0			MJ Eriksson
	0			0			0			0			Siemens-Aarselff Rail
Andel besøg fra Arbejdstilsynet som hverken medførte påbud eller forbud.	0%	0%				100%							CG Jensen
													Per Aarsleff
			100%										MJ Eriksson
							100%			100%			Siemens-Aarselff Rail

6.3 Kommunikation, dialog og samarbejde med omgivelserne

Selskabet bestræber sig på at levere relevant og rettidig kommunikation, samt indgå i et konstruktivt samarbejde med pressen og øvrige medier.

Kommunikation til omgivelserne

Kommunikation om anlægsaktiviteter

Anlægsaktiviteter er i gang langs hele strækningen. Selskabet kommunikerer løbende om disse aktiviteter via selskabets hjemmeside samt de kommuneopdelte nyhedsbreve, kaldet Infoservice. Kommunikation om anlægsaktiviteterne koordineres med de enkelte kommuner i overensstemmelse med den enkelte kommunes ønske, ligesom selskabet løbende er i dialog med ejerkredsen om kommunikation om projektet generelt. I perioden for denne rapport, november 2023 til januar 2024, har naboer og trafikanter navigeret i mærkbare forandringer langs letbanestrækningen, herunder ikke mindst trafikale omlægninger og deraf følgende forlængede rejsetider og kødannelse. Selskabet har i perioden informeret de berørte målgrupper via nyhedsbreve og fysiske varslinger samt øget brug af SMS, når forholdene ændrer sig med kort varsel, eller når akutte gener påvirker målgrupperne. Selskabet informerer desuden via Facebook, hvis de trafikale omlægninger sker på tværs af kommunegrænser eller på anden måde påvirker en større målgruppe.

Hovedstadens Letbane har udgivet en animationsfilm om letbanens grønne bølge, påvirkning af krydsende trafik og de rammerne for trafikken i en intelligent og lysreguleret trafikløsning. Der forberedes tilsvarende animationsløsninger, når kørestrømsanlægget bliver aktiveret og til de kommende testkørsler.

Arrangementer og events

Lyngby-Taarbæk Kommune arrangerer dialogmøder hver anden måned, hvor naboer og andre interessenter har mulighed for at kigge forbi til et 'kom og spørg'-arrangement. Selskabet har deltaget på mødet i januar 2024 og har her svaret på spørgsmål om blandt andet letbanens køretider samt det forventede åbningstidspunkt. Selskabet deltager næste gang i planlagte møder i kommunen i slutningen af 2024, hvor testkørslerne forventes at være synlige også i Lyngby-Taarbæk Kommune.

Kommunikation gennem egne kanaler

Hjemmeside, sociale medier og nyhedsbrev

Projektets hjemmeside, dinletbane.dk, bliver løbende opdateret med information om projektet. Bl.a. findes en side for hver kommune, hvor anlægsaktiviteter i den pågældende kommune er samlet. Ligeledes indeholder siden information om processen, historien og dokumenter om selskabet.

På sociale medier har selskabet fortsat fokus på historier om fremdriften i anlægsarbejdet samt vækst, bolig- og erhvervsudvikling i de kommuner, som letbanen skal køre igennem. Samtidig er fokus øget på at formidle og forankre, hvordan passagerer og naboer kommer til at opleve letbanen i drift. Dermed er fokus reduceret på de mindre anlægsarbejder, sådan at historier om nabogener og trafikale gener generelt fylder mindre på de sociale medier. I perioden fra og med 1. november 2023 til og med 31. januar 2024 nåede selskabet ud til ca. 333.000 personer via Facebook og Instagram.

Via selskabets opdeltede nyhedsbrev, Infoservice, udsendes løbende information om anlægsarbejdet i den enkelte kommune samt milepæls- og visionshistorier om projektet og dets fremdrift.

I nedenstående tabel findes en oversigt over antallet af sidevisninger på dinletbane.dk samt antal tilmeldte til letbanens Infoservice ved periodens udgang.

Oversigt over antallet af sidevisninger samt tilmeldte til Infoservice

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Jan. 2024
Antal sidevisninger ^{1) 2) 3)}	277.019	340.018	200.450	195.457	203.061	270.312	18.562
Antal tilmeldte til Infoservice	n/a	2.518	3.711	4.109	4.553	5.283	5.315

¹⁾ Sidevisninger er det samlede antal sider, der er vist. Gentagne visninger af den samme side tælles med.

²⁾ Ny hjemmeside havde premiere 7. oktober 2019 med opdateret cookie-politik, som betyder, at de besøgende kan fravælge at tælle med i statistikkerne. Dette kan påvirke det registrerede antal sidevisninger.

³⁾ I april 2023 overgik Hovedstadens Letbane til et nyt GDPR-compliant statistikværktøj. Overgangen betyder, at der kan være forskelle i data sammenlignet med tidligere perioder.

Henvendelser fra offentligheden

Fra november 2023 til januar 2024 har selskabet modtaget i alt 371 klager fordelt med 167 i november, 104 i december og 100 i januar. I perioden for denne rapport, november 2023 til januar 2024, har selskabet modtaget ca. 29 klager pr. uge, mens det for forrige periode fra august til oktober 2023 var ca. 25 klager pr. uge. Denne stigning skal ses i sammenhæng med situationen i Gladsaxe Kommune, hvor mangel på fremdrift og manglende information til naboer og trafikanter om anlægsarbejdets tidshorisont har medført flere klager.

Selvom klagetallet ligger højt sammenlignet med tidligere år, er antallet af klager færre i dette kvartal ift. 1. halvår af 2023. Dette skal ses i sammenhæng med faseskiftet fra anlægsarbejde til arbejdet med transportsystemet, hvorefter den trafikale påvirkning på omgivelserne reduceres løbende.

Oversigt over antallet af henvendelser og klager til Hovedstadens Letbane fra 2015 til juli 2023

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Jan. 2024
Henvendelser ¹⁾	318	174	321	422	841	628	637	835	896	48
Klager ^{2) 3)}	n/a	n/a	n/a	n/a	119	320	550	841	1.510	100
Total	318	174	321	422	960	948	1.187	1.676	2.406	148

¹⁾ Oversigten viser alene antallet af henvendelser indkommet via mailen info@dinletbane.dk eller via nabotelefon på 72424500. Selskabet oplever også at modtage henvendelser mundtligt ved borgermøder og lignende.

²⁾ Opgørelsen af klager er påbegyndt den 25. marts 2019.

³⁾ Fra 1. oktober 2020 opgøres henvendelser om bygningskader som 'Klager' i stedet for 'Henvendelser'.

6.4 Trafikafvikling

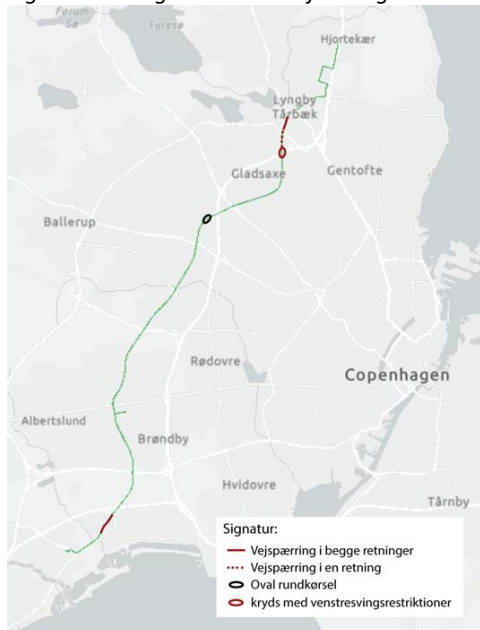
4. kvartal har, som de foregående kvartaler, været præget af en række vejlukninger langs Ring 3 samt trafikafvikling via ovale rundkørsler, som giver problemer for rejsetidsmålingerne.

I slutningen af 4. kvartal, blev der åbnet for gennemkørende trafik på Ring 3 hen over broen ved motorvejskrydset Buddingevej/Ring 3. I Vallensbæk har der været spærret for gennemkørende trafik igennem hele 4. kvartal. Trafikken ved Herlev Hospital afvikles fortsat via en stor oval rundkørsel, som giver udfordringer for rejsetidsmålingerne. Samlet påvirker vejlukningerne og den ovale rundkørsel rejsetidsmålingerne fortsat rejsetidsmålingerne igennem 4. kvartal i en grad, hvormed det vurderes ikke at være muligt at afrapportere på de samlede rejsetider for hele området.

Vejlukningen i Vallensbæk og den ovale rundkørsel ved Herlev Hospital forventes at ophøre i løbet af 1. kvartal 2024, hvorfor det forventes, at der kan rapporteres på de samlede rejsetider for hele området i den første kvartalsrapport for 2024.

Rejsetiderne har været let faldende på strækningerne i Ballerup, Rødovre og Brøndby Kommuner sammenlignet med Q3 2023. I Glostrup Kommune har rejsetiderne i Q4 2023 været lidt stigende i forhold til Q3 2023. Det formodes at denne stigning skyldes TS-entreprenørens arbejder i Glostrup.

Figur 1. Oversigtskort over vejlukninger samt ovale rundkørsler

6.5 Ekspropriationer

Entreprenørernes manglende udnyttelse af de midlertidige ekspropriationer udgør stadig en risiko. Hovedstadens Letbane fastholder derfor fokus på at sikre nødvendige rettigheder ved aftaleindgåelse direkte med private parter og efterregulere for yderligere brug af arealer.

Retablering og tilbageleveringer af arealer og konstruktioner til lodsejere m.fl. er fortsat i gang. I en række tilfælde har kvaliteten af de tilbageleverede arealer og/eller konstruktioner fra entreprenøren ikke levet op til det aftalte. Dette forlænger fortsat tilbageleveringsprocessen til de berørte lodsejere samt projektets fremdrift på de konkrete lokationer.

Der er fortsat behov for at få afsluttet arbejderne på de private ejendomme og således kunne gennemføre tilbageleveringer af arealer på hele projektet. Tilbageleveringer vil fortsat løbende blive prioriteret højt og håndteret i takt med projektets fremdrift.

Der er foretaget tilbageleveringer af arealer i Ishøj, Vallensbæk, Brøndby, Glostrup, Herlev, Gladsaxe og Lyngby Kommuner. Samlet set er 332 ejendomme omfattet af tilbageleveringer, hvor man har tilbageleveret arealer til 60 ejendomme, hvor lodsejere har underskrevet tilfredshedserklæringer. Der er fortsat behov for tilbageleveringer og modtage erklæringer fra 272 ejendomme.

Hovedstadens Letbane har indkaldt lodsejere og administratorer af bygninger nær letbanen i Lyngby til fælles møde for at informere om kørestrømsophæng. Formålet med mødet er at gennemgå valg af løsninger og udførelsesmetoder for de kommende arbejder, så de er informeret om processen. Repræsentanter fra vores TS-entreprenør, Hovedstaden Letbane og kommune vil deltage til mødet.

Desuden vil blive pålagt en letbaneservitut på de berørte ejendomme i forbindelse med ekspropriationsforretningen, der forventes at finde sted om sommeren 2024.

Hovedstadens Letbane har kvalificeret udstrækningen af letbanes sikkerhedsservitut, hvilket har reduceret udstrækningen til 5 meter fra nærmeste spormidte. Der er fremsendt orienteringer til de berørte ejendomme, der ikke længere vil blive pålagt servitut.

Der er indtil 13. februar 2024 udbetalt erstatninger via kommissarius ifm. overtagelse af boliger, arealer samt ulemper og lign. på ca. 294 mio. kr., hvilket ligger inden for det afsatte budget.

Aftaleindgåelser

Selskabet er i tæt dialog med diverse aftaleparter om sikring af aftalemæssige udeståender for samarbejdsaftaler, tekniske aftaler og grænsefladeaftaler. Der vil løbende være behov for at indgå nye aftaler i takt med projektets fremdrift, så arealrettigheder sikres.

Der er forsat en tæt grænsefladedialog med Vejdirektoratet og Banedanmark med henblik på at sikre, hvilke arealer der skal ejes og driftes fremadrettet i krydsninger og flader. Tilsvarende er der en dialog med HOFOR om deres tilstedeværelse af ledningsrettigheder på kontrol- og vedligeholdelsescentret.

Sager ved domstolene

Nedenfor fremgår oversigt over sager ved domstolene.

Sagsøger	Sagsøgte	Indhold	Domstol	Status
1 Privat borger, Brøndby	Hovedstadens Letbane	Erstatning	Københavns Byret	Foreløbigt berammet til 19.2.2025.
2.Hovedstadens Letbane	Erhverv, Herlev	Princip om fradrag for fordele	Københavns Byret	ikke berammet pt.
3.Hovedstadens Letbane	Erhverv, Herlev	Princip om fradrag for fordele	Retten i Odense	ikke berammet pt.
4. Privat borger, Søborg	Hovedstadens Letbane	Erstatningsstørrelse samt princip om fradrag for fordele	Retten i Helsingør	ikke berammet pt.
5. Hovedstadens Letbane	Erhverv, Søndre Ringvej 41A, Brøndby	Princip om fradrag for fordele	Retten i Glostrup	ikke berammet pt.
6. Hovedstadens Letbane	Erhverv, Søndre Ringvej 49A, Brøndby	Princip om fradrag for fordele	Retten i Glostrup	ikke berammet pt.
7. Hovedstadens Letbane	Erhverv, Søborg	Princip om fradrag for fordele	Københavns Byret	ikke berammet pt.
8. Hovedstadens Letbane	Erhverv, Kongens Lyngby	Princip om fradrag for fordele	Københavns Byret	ikke berammet pt.
9.Hovedstadens Letbane	Uddannelse, Frederiksberg	Princip om fradrag for fordele	Retten på Frederiksberg	ikke berammet pt.
10.Privat borger, Nordre Ringvej Glostrup	Hovedstadens Letbane	Erstatningsstørrelse	Retten i Glostrup	Kendelse 1. juli 2021. Hovedstadens Letbane frifundet.
11. Privat borger, Glostrup	Hovedstadens Letbane	Grundlag for ekspropriation og erstatning	Østre Landsret Gyldigheds-spørgsmålet er afgjort ved Højesteret.	Kendelse 26. september 2022: Højesteret har til selskabets fordel fundet ekspropriationen gyldig og har dermed stadfæstet Østre Landsretsdom fra 2021.

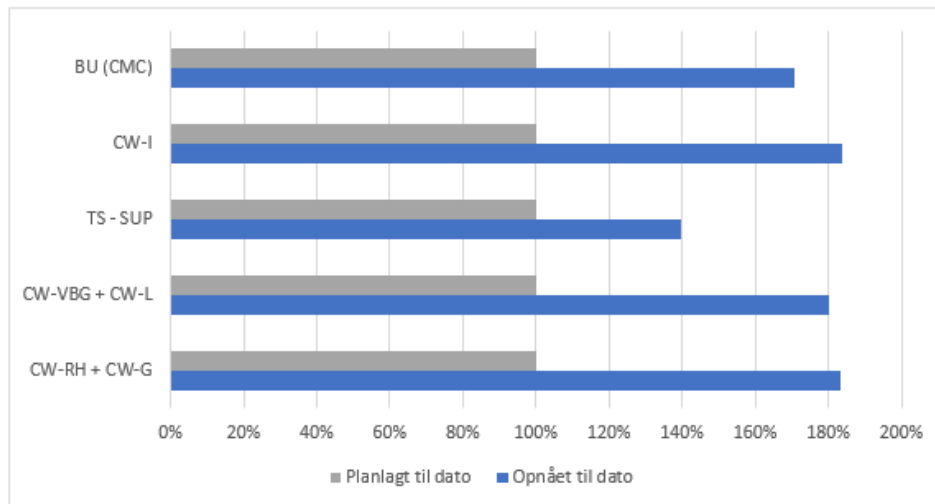
6.6

Lærlinge

Entreprenørerne har samlet set haft cirka 110 lærlingeårsværk under uddannelse siden projektets opstart og frem til udgangen af januar 2023. Som det fremgår af figuren, er alle entreprenører foran deres plan for beskæftigelse af lærlinge. Det samlede krav til entreprenørerne er 62 årsværk, hvilket på nuværende tidspunkt er nået.

Lærlingetallet fordeler sig således mellem entreprenørerne:

- M.J. Eriksson på CW-I har opnået 3,7 årsværk; godt halvandet mere end kravet på 2. Lærlingekravet er opgjort for kontrakten og M.J. Eriksson har fået udbetalt bonus for de overpræsterede lærlingeårsværk.
- Siemens/Aarsleff Rail, som er entreprenør på TS-SUP, har opnået 14,6 årsværk; Entreprenøren måles op imod 10,47 årsværk, som de selv har sat som mål for kontraktperioden. Kravet i kontrakten er kun på fem årsværk, hvilket entreprenøren har opnået i starten af 2021.
- CG Jensen på CW-RH/G har opnået 27,5 årsværk; 12,5 mere end kravet på 15
- Per Aarsleff på CW-VBG/L har opnået 50,5 årsværk; 22,5 mere end kravet på 28.

6.7 Signalanlæg

Signalanlægget består af både signalmaster og styreskabe m.m. i 59 kryds langs letbanestrækningen. Entreprisen for udførelsen af signalanlæg (RTSS-entreprisen) håndteres i modsætning til de øvrige entrepriser som en hovedentreprise. CW-entreprenørerne har ansvaret for udførelse af føringsveje samt installering/placering af signalmaster, hvilket kræver tæt koordinering med RTSS-entreprisen.

Programmeringen af styreprogrammer forløber parallelt med CW-entreprenørernes arbejder, og prioriteres efter kadencen for færdiggørelsen af de tilhørende vejkryds. Programmerne er afgørende for om de nye kryds kan idriftsættes. Signalerne overdrages løbende og tages i brug af den driftsansvarlige myndighed/kommune sammen med den hertil hørende vejstrækning.

ITS Teknik A/S, som er selskabets Road Traffic Signal System (RTSS)-leverandør, fortsætter sin installation af signalanlæg i henholdsvis Brøndby, Glostrup, Herlev og Lyngby.

For at sikre den nødvendige og rette koordinering mellem ITS, CW-entreprenørerne og kommunerne har Hovedstadens Letbane et øget fokus på dette arbejde bl.a. ved at afholde møder med centrale aktører for henholdsvis rådgiver, entreprenør og bygherre.

Der er stor fremdrift fra rådgiveren og derfor er det vurderet at det ikke længere er nødvendigt at mødes fysisk to gange om ugen på kontrol- og vedligeholdelsescentret, men der bliver fortsat afholdt ugentlige møder mellem entreprenør, rådgiver og bygherre. For at mitigere problemet med at kommunerne ikke vil ibrugtage signalanlæggene, er der etableret møder vedrørende placering af signalmaster mellem bygherre og kommunerne.

Ligeledes har Hovedstadens Letbane styrket det organisatoriske setup, hvor der blandt andet er udpeget en central koordinator på tværs af signalprojektets mange aktører.

Der har været udfordringer med kørestrøms- og trafiksignalmaster, som er placeret samme sted. I flere tilfælde har det været muligt at flytte en af masterne til en anden placering. I andre tilfælde har det ikke været muligt og derfor undersøges et design for en kombimast for kørestrøms- og trafiksignalmaster.

Programmering af signalerne

COWIs programmering af signalerne har af flere årsager været ramt af forsinkelser. Cowi har nu afleveret signalprogrammet, og det er nu blot den almindelige opfølgning og tilpasning af programmet i samspil med entreprenøren der pågår.

Programmeringen er gennemført for over 90 pct. af krydsene, som nu behandles af vejmyndighederne forud for endelig tilretning og godkendelse.

ITS Teknik har klargjort deres IT-plattform for signalanlæggene kaldet SCADA, og systemet er præsenteret for selskabet og taget i brug.

Hovedstadens Letbane har for at tilgodese færdiggørelsen af Functional Section omprioriteret signalleverandørens aktiviteter og bedt entreprenøren stille med ekstra hold for at mitigere forsinkelsen. Jf. nedenfor, så er to markeringer for hhv. Brøndby og Vallensbæk Kommune et udtryk for denne omprioritering. Det betyder ikke, at den samlede tidsplan er påvirket.

Fremdrift for signalprogrammet og anlæg

	<i>Software opdateret/i alt</i>	<i>Software endeligt godkendt/i alt</i>	<i>Anlagte signaler/i alt</i>	<i>Følger tidsplanen</i>
Lyngby	12/17	9/17	0/17	
Gladsaxe	10/11	9/11	1/11	
Herlev	7/7	7/7	3/7	
Rødovre	1/1	1/1	1/1	
Glostrup	12/12	12/12	11/12	
Brøndby	4/4	3/4	0/4	
Vallensbæk	4/4	4/4	0/5	
Ishøj	3/3	3/3	1/3	
I alt	53/59	48/59	11/59	

Der er vurderet i tre kategorier, som er:

- **Grøn:** Følger tidsplanen
- **Gul:** Mindre forsinkelser, kræver tilpasning af signalernes idriftsættelsestidspunkt
- **Rød:** Forsinkelser, som følge af omprioriteringer. Påvirker signalernes oprindelige idriftsættelsestidspunkt

At en protokol er rød, er ikke ensbetydende med, at åbningsdatoen er påvirket.

Status på letbanebyggeriet

Kommuner

Kommune	Status på anlægsarbejder i procent*	Status på skinnelægningen*
Lyngby-Taarbæk	90%	25%
Gladsaxe	85%	5%
Herlev	98%	15%
Rødovre	100%	70%
Glostrup	95%	100%
Brøndby	90%	50%
Vallensbæk	100%	50%
Ishøj	100%	75%

Kørestrømsanlægget er i funktion på kontrol- og vedligeholdelsescentret

Tog leveret til Hovedstadens Letbane **7 ud af 29**

Skinner lagt igennem vejkryds **20 ud af 63**

*Den procentvise færdiggørelse af anlægsarbejdet og skinnelægningen viser, hvor langt anlægsarbejdet og skinnelægningen er i procent i hver enkelt kommune. Den viser ikke, hvor på strækningen i hver enkelt kommune arbejdet er færdigt.

Når det fremgår af grafikken, at anlægsarbejdet i en kommune er 100 pct. færdigt, kan der udestå mindre arbejder, som ikke har betydning for projektets overordnede fremdrift. Disse udestående arbejder kan være beplantning, top lag på asfalt samt diverse mangler på f.eks. autoværn og kantstene.

Aktivitet nu og i de kommende måneder

– kommune for kommune

Ishøj

Anlægsarbejde:

Afsluttet.

Banearbejde:

Skinnelægningen i de tre sving på delstrækningen i Ishøj forventes at begynde forår/ tidlig sommer i år.

På Vejlebrovej er der etableret den såkaldte ”diamant” i sporforløbet. Den bruges til at skifte togets placering – f.eks. flytte et tog fra det nordgående spor til det sydgående.

Platformene til stationerne Ishøj Strand ARKEN og Ishøj Station er færdige foruden etablering af rækværk, trafikinformationsskærme mm.

Vallensbæk

Anlægsarbejde:

Afsluttet.

Banearbejde:

Den længerevarende totalspærring af Søndre Ringvej på strækningen mellem Vallensbæk Torvevej og Bækkeskovvej er nu ophævet.

Siemens Aarsleff arbejder med skinnelægning i krydset Søndre Ringvej/Vallensbæk Torvevej, hvilket giver trafikale begrænsninger i dette kryds frem til midten af marts.

Krydset Søndre Ringvej/Vejlegårdsvej bliver lukket tre uger igen i løbet af foråret 2024 og færdiggjort.

Brøndby

Anlægsarbejde:

I den nordlige del af Brøndby er anlægsarbejdet fortsat i fuld gang. Det forventes at være færdigt i slutningen af foråret, hvorefter skinnelægning kan begynde.

Banearbejde:

Fra Park Allé og syd på arbejder Siemens Aarsleff med skinnelægningen og fundamenterne til kørestrømsmaster. Skinnelægningen forventes færdig i den sydlige del i løbet af foråret/sommeren 2024.

Glostrup

Anlægsarbejde:

Overvejende afsluttet.

Dog er biltrafikken langs Ringvejen fortsat påvirket af færre kørebåner, idet der foretages forskellige mindre anlægsjusteringer langs Ringvejen.

Banearbejde:

I Glostrup er alle de store kryds og lyssignaler klar, og i løbet af foråret blive stationerne, transformerstationerne og strømføringen færdige på hele letbanens rute gennem kommunen. Der lukkes for trafikken enkelte nætter i de store kryds ifm. opsætning af køreledninger.

Rødovre

Anlægsarbejde:

Afsluttet.

Banearbejde:

Siemens Aarsleff er i gang med at etablere letbanens skinner, kørestrømsmaster og Rødovre Nord Station. Entreprenøren er i gang foran kontrol- og vedligeholdelsescentret, hvor de blandt andet justerer skinner.

Gladsaxe

Anlægsarbejde:

Anlægsarbejdet er fortsat i gang i store dele af kommunen. Der arbejdes med ombygning af vejen, herunder etablering af nyt fortov, cykelsti og vejbane for at gøre plads til letbanen.

Banearbejde:

Der er lagt skinner på broen, der fører Buddingevej over Motorring 3.

Herlev

Anlægsarbejde:

Overvejende afsluttet.

Herlev Ringvej er stort set færdigombygget. Der arbejdes dog fortsat ved Herlev Station, hvilket forventeligt vil vare frem til foråret 2024. Derudover er der enkelte udestående arbejder tilbage på strækningen.

Banearbejde:

Skinnelægning, montering af kørestrømsmaster og konstruktion af stationer indledes i foråret 2024 mellem Lyskær og Herlev Station, hvorefter arbejdet fortsætter fra Herlev Hovedgade og frem til Motorring 3.

Arbejdet med skinnelægningen sker ud fra et fleksibelt udgangspunkt. Hvornår hvilke kryds/strækninger igangsættes, afhænger af planlægning med Herlev Kommune, og hvordan entreprenøren bedst anvender sine ressourcer.

Lyngby-Taarbæk

Anlægsarbejde:

Anlægsarbejdet nærmer sig sin afslutning. Inden længe er det kun på området ved DTU, at anlægsentreprenøren er i gang.

Banearbejde:

Flere steder i kommunen er der stor aktivitet med etablering af letbanens skinner, kørestrømsmaster og stationer.

I begyndelsen af februar 2024 begyndte arbejdet med at lægge skinner i krydset mellem Nybrovej og Buddingevej, hvilket krævede en omlægning af trafikken i området. Arbejdet forventes at være afsluttet til foråret. Arbejdet i de centrale kryds i centrum af Lyngby forventes at begynde frem mod foråret 2024.

Arbejdet med skinnelægningen sker ud fra et fleksibelt udgangspunkt, og hvornår hvilke kryds igangsættes, afhænger af planlægning med Lyngby-Taarbæk Kommune, og hvordan entreprenøren bedst anvender sine ressourcer.